సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

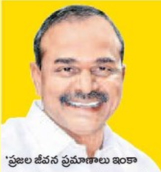
WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 16 వెల: ₹ 5.50

సంపుటి: 15 సంచిక: 352

మంగళవారం 14-3-2023

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT HYDERABAD | BANGALORE | CHENNAI | DELHI | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VIJAYAWADA | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

'ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు ఇంకా మెరుగు పడాలి. అందుకు అధికారులు నిబద్ధత, పారదర్శకత, కార్యదీక్షతో పనిచేయాలి.'

సిరీస్ మనదే...

భారత్, ఆస్ట్రేలియా జట్ల మధ్య నాలుగో టెస్ట్ 'డ్రా'గా ముగిసింది. దాంతో రోహిత్ శర్మ సారథ్యంలోని టీమిండియా 'బోర్డర్–గావస్కర్ ట్రోఫీ' సిరీస్‌ను 2–1తో సొంతం చేసుకుంది. మరోవైపు న్యూజిలాండ్ చేతిలో శ్రీలంక ఓడిపోవడంతో... భారత జట్టు వరుసగా రెండోసారి ప్రపంచ టెస్ట్ చాంపియన్‌షిప్ (డబ్ల్యూటీసీ) ఫైనల్‌కు అర్హత సాధించింది.

-12లో

స్టాక్ మార్కెట్లు

దేశీ సూచీలు	
సెన్సెక్స్ ▽	నిఫ్టీ ▽
897	259
58,238	17,154

మరిన్ని బిజినెస్ వార్తల కోసం 'సాక్షి ఫ్లస్' చూడండి

విదేశీ సూచీలు (సోమ రెండు రాత్రి 11.30 గంటలకు)			
నాస్‌డాక్	11,215	△	76
డోజోన్స్	31,904	▽	6
ఎఫ్‌టీఎస్‌ఈ 100	7,549	▽	200
డాక్స్	14,959	▽	469
షాంఘై	3,269	△	39
నికాయ్	27,833	▽	311

•అమెరికా •బ్రిటన్ •జర్మనీ •చైనా •జపాన్

బులియన్ రూ.లలో

ముంబై	
బంగారం (24 క్యారెట్)	56,968
బంగారం (22 క్యారెట్)	56,740
వెండి (కేజీ)	63,666

ఫారెక్స్ రేట్లు రూ.లలో

			కొనుగోలు	అమ్మకం
$	యూఎస్ డాలర్	ఒకటి	81.03	82.70
£	బ్రిటన్ పౌండ్	ఒకటి	97.67	100.96
€	యూరో	ఒకటి	86.29	89.34
¥	జపాన్ ఎన్ (100)	ఒకటి	60.16	62.13
AUS	ఆస్ట్రేలియా డాలర్	ఒకటి	53.47	55.79
S$	సింగపూర్ డాలర్	ఒకటి	59.97	61.92
SAR	సౌదీ రియాల్	పదింటికి	20.90	22.58
UAE D	యూఏఈ దిర్హామ్	పదింటికి	21.46	23.26
¥	చైనా యువాన్	పదింటికి	10.82	12.89

బ్యాంక్.. క్రాష్

ఉన్నట్టుండి యూఎస్ సంస్థ సిలికాన్ వ్యాలీ బ్యాంక్(ఎస్‌వీబీ)ను మూసివేయడంతో మరోసారి ప్రపంచ స్టాక్ మార్కెట్లకు షాక్ తగిలింది. దీంతో యూరప్, ఆసియాసహా దేశీయంగానూ అమ్మకాలు వెల్లువెత్తాయి. వెరసి వరుసగా మూడో రోజు దేశీ స్టాక్ మార్కెట్లు క్షీణించగా.. ప్రధాన ఇండెక్సులు సెన్సెక్స్, నిఫ్టీ 5 నెలల కనిష్టాలకు చేరాయి.

- అమ్మకాల వెల్లువ.. 5 నెలల కనిష్టం
- సెన్సెక్స్ 897 పాయింట్లు పతనం
- ఇంట్రాడేలో 1,416 పాయింట్లు డౌన్
- చివరికి 58,238 వద్ద ముగింపు
- 259 పాయింట్లు కోల్పోయిన నిఫ్టీ
- బ్యాంకింగ్, మీడియా, ఆటో వీక్

ప్రధానంగా బ్యాంకింగ్, ఫైనాన్స్ రంగ కౌంటర్లలో అమ్మకాలు ఊపందుకోవడంతో దేశీ స్టాక్ మార్కెట్లు పతనమయ్యాయి. సెన్సెక్స్ 897 పాయింట్లు కోల్పోయి 58,238 వద్ద నిలిచింది. నిఫ్టీ సైతం 259 పాయింట్లు దిగజారి 17,154 వద్ద ముగిసింది. ఇది ఐదు నెలల కనిష్టంకాగా.. ఒక దశలో సెన్సెక్స్ 1,040 పాయింట్లు పడిపోయి 58,095 దిగువకు చేరింది. నిఫ్టీ 300 పాయింట్లు క్షీణించి 17,113ను తాకింది. 2008 ఆర్థిక సంక్షోభం తదుపరి యూఎస్‌లో తిరిగి ఒక పెద్ద బ్యాంకు దివాలా స్థితికి చేరడంతో ఇన్వెస్టర్లలో ఆందోళనలు పెరిగినట్లు విశ్లేషకులు పేర్కొన్నారు. సిల్వర్‌గేట్ క్యాపిటల్ కార్ప్ ఇప్పటికే మూతపడటానికితోడు సిగ్నేచర్ బ్యాంక్‌లో సంక్షోభం సెంటిమెంటును దెబ్బతీసినట్లు తెలిపారు. కాగా.. తొలుత మార్కెట్లు లాభాలతో ప్రారంభమయ్యాయి. సెన్సెక్స్ 375 పాయింట్లు ఎగసి 59,511కు చేరింది. తదుపరి అమ్మకాలతో పట్టుతప్పి ఆ స్థాయి నుంచి మధ్యాహ్నానికల్లా 1,416 పాయింట్లు జారింది. మార్కెట్ పతనం నేపథ్యంలో సోమవారం ఇన్వెస్టర్ల సంపదగా పిలిచే బీఎస్‌ఈ మార్కెట్ విలువలో రూ. 4.43 లక్షల కోట్లకు పైగా ఆవిరైంది. రూ. 2,58,56,296 కోట్లకు పరిమితమైంది.

ఎన్‌ఎస్‌ఈలో అన్ని రంగాలూ డీలాపడగా.. బ్యాంకింగ్, మీడియా, ఆటో 2.5 శాతం చొప్పున నష్టపోయాయి. రియల్టీ, ఐటీ, కన్జూమర్ డ్యూరబుల్స్, మెటల్, ఎఫ్‌ఎంసీజీ, ఆయిల్ గ్యాస్ 2-1 శాతం మధ్య నీరసించాయి. సెన్సెక్స్‌లో కేవలం టెక్ మహీంద్రా(7%) జంప్‌చేయగా.. నిఫ్టీలో అపోలో హాస్పిటల్స్, బ్రిటానియా, ఓఎన్‌జీసీ సైతం నిలదొక్కుకున్నాయి. అయితే ఇండస్‌ఇండ్ బ్యాంక్ 7% కుప్పకూలింది. ఎస్‌బీఐ, టాటా మోటార్స్, ఎంఅండ్‌ఎం, ఐషర్, యాక్సిస్, బజాజ్ ఫిన్, ఇన్ఫోసిస్, హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ లైఫ్, హీరోమోటో, గ్రాసిమ్, అల్ట్రాటెక్, ఐసీఐసీఐ, టైటాన్, ఆర్‌ఐఎల్ 3-1.5% మధ్య క్షీణించాయి.

యస్ బ్యాంక్ డౌన్

మూడేళ్ల లాకిన్ గడువు ముగియడంతో సోమవారం యస్ బ్యాంక్ కౌంటర్లో అమ్మకాలు పెరిగాయి. తొలుత 13% క్షీణించి రూ.14.4కు చేరింది. చివరికి 5.3% నష్టంతో రూ.15.65 వద్ద క్లోజైంది.

విదేశీ బ్యాంకులు వెలవెల..

ఎస్‌వీబీ వైఫల్యం నేపథ్యంలో సోమవారం ట్రేడింగ్‌లో పలు బ్యాంకింగ్ స్టాక్స్ కుప్పకూలాయి. రీజనల్ బ్యాంకు స్టాక్స్‌లో వెస్టర్న్ అలయెన్స్ 75 శాతం, ఫస్ట్ రిపబ్లిక్ బ్యాంక్ 65 శాతం, పాక్‌వెస్ట్ బ్యాంక్‌కార్ప్ 46 శాతం చొప్పున పడిపోయాయి. ఇక యూరోపియన్, అమెరికన్ దిగ్గజాలలో క్రెడిట్ స్వీస్, డాయిష్ బ్యాంక్, యూబీఎస్, బార్‌క్లేస్, ఐఎన్‌జీ, లాయిడ్స్, హెచ్‌ఎస్‌బీసీ 8-3 శాతం మధ్య క్షీణించాయి. బ్యాంక్ ఆఫ్ అమెరికా, వెల్స్ ఫార్గో, సిటీగ్రూప్, జేపీ మోర్గాన్ చేజ్, గోల్డ్‌మన్ శాక్స్ 6-3 శాతం మధ్య డీలాపడ్డాయి.

పసిడి జోరు

బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థపై భయాలతో రక్షణాత్మక పెట్టుబడిగా భావించే పసిడికి గిరాకీ పెరిగింది. దీంతో కామెక్స్‌లో ఔన్స్(31.1 గ్రాములు) 2.4 శాతంపైగా(44 డాలర్లు) ఎగసి 1,911 డాలర్లను అధిగమించింది. దేశీయంగా(న్యూఢిల్లీ) 10 గ్రాముల ధర రూ. 970 బలపడి రూ. 56,550ను తాకింది. వెండి సైతం కేజీ రూ. 1,600 పుంజుకుని రూ. 63,820కు చేరింది. అయితే యూఎస్ ట్రెజరీ ఈల్డ్స్ క్షీణించాయి. పదేళ్ల బాండ్ల ఈల్డ్ 3.7 శాతం నుంచి 3.46 శాతానికి, రెండేళ్ల బాండ్ల ఈల్డ్ 3.7 శాతం నుంచి 3.46 శాతానికి నీరసించింది. ఫెడ్ చైర్మన్ పావెల్ వడ్డీ రేట్ల పెంపు సంకేతాలివ్వగా.. ప్రస్తుత పరిస్థితుల నేపథ్యంలో రేట్లలో అత్యవసర కోతలు అవసరమంటూ కొంతమంది ఆర్థికవేత్తలు పేర్కొంటున్నారు.

అమెరికాలో మరో బ్యాంక్ డౌన్

- ఈసారి సిగ్నేచర్ బ్యాంకు వంతు
- నియంత్రణ సంస్థ అధీనంలోకి సంస్థ
- బ్రిడ్జ్ బ్యాంకుకు కార్యకలాపాల బదిలీ

వాషింగ్టన్: అమెరికాలో బ్యాంకుల మూసివేత పరంపర కొనసాగుతోంది. సిలికాన్ వ్యాలీ బ్యాంకు (ఎస్‌వీబీ) ఉదంతం జరిగి మూడు రోజులు కూడా గడవకుండానే తాజాగా సిగ్నేచర్ బ్యాంకు కూడా మూతబడింది. నియంత్రణ సంస్థ న్యూయార్క్ డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్ .. బ్యాంకును తన అధీనంలోకి తీసుకుంది. బ్యాంకు ఆస్తులను విక్రయించి డిపాజిటర్లకు చెల్లింపుల జరిపే ప్రక్రియను పర్యవేక్షించేందుకు ఫెడరల్ డిపాజిట్ ఇన్సూరెన్స్ కార్పొరేషన్ (ఎఫ్‌డీఐసీ)ని రిసీవర్‌గా నియమించింది. అప్పటి వరకూ డిపాజిటర్లకు యథాప్రకారంగా సేవలు అందేలా చూసేందుకు బ్యాంకు కార్యకలాపాలు, కొన్ని అసెట్లను సిగ్నేచర్ బ్రిడ్జ్ బ్యాంకుకు బదలాయించారు. సాధారణంగా ఏదైనా బ్యాంకు విఫలమైన పక్షంలో ప్రత్యేకంగా ఇలాంటి బ్రిడ్జ్ బ్యాంకు ఏర్పాటు చేసి సదరు బ్యాంకు కార్యకలాపాలను బదలాయిస్తారు. ఎఫ్‌డీఐసీ నియమించిన బోర్డు సారథ్యంలో ఈ బ్యాంకు పని చేస్తుంది. ఈ బ్రిడ్జ్ బ్యాంకు ద్వారా సిగ్నేచర్ ఖాతాదారులంతా యథాప్రకారం లావాదేవీలు నిర్వహించుకోవచ్చని ఎఫ్‌డీఐసీ తెలిపింది. ఎస్‌వీబీ సంక్షోభ నేపథ్యంలో సిగ్నేచర్ బ్యాంకు ఖాతాదారులు కూడా విత్‌డ్రాయల్స్‌కు ఎగబడటం.. బ్యాంకు మూసివేతకు దారితీసింది. ప్రధానంగా న్యాయ సేవల సంస్థలు, రియల్టీ, క్రిప్టో సంస్థలకు సేవలందించే సిగ్నేచర్ బ్యాంకుకు అమెరికావ్యాప్తంగా 40 శాఖలు ఉన్నాయి. 110.4 బిలియన్ డాలర్ల అసెట్లు, 82.6 బిలియన్ డాలర్ల డిపాజిట్లు ఉన్నాయి.

క్రిప్టో సంస్థలకు కష్టకాలం..

సిగ్నేచర్, ఎస్‌వీబీ మూసివేతతో క్రిప్టో కంపెనీల పరిస్థితి అగమ్యగోచరంగా మారింది. క్రిప్టో ఎక్స్చేంజీ కాయిన్‌బేస్‌కు సిగ్నేచర్ బ్యాంకులో 240 మిలియన్ డాలర్ల డిపాజిట్లు ఉన్నాయి. ఇక సర్కిల్ అనే క్రిప్టో సంస్థకు ఎస్‌వీబీలో 3.3 బిలియన్ డాలర్లు, దివాలా తీసిన క్రిప్టో రుణాల సంస్థ బ్లాక్‌ఫైకి 227 మిలియన్ డాలర్లున్నాయి. సిగ్నేచర్ బ్యాంకు కూడా మూతబడటంతో తమ కార్యకలాపాలపై ప్రభావం పడనున్నట్లు సర్కిల్ తెలిపింది. దీన్ని అధిగమించేందుకు తగు చర్యలు తీసుకుంటున్నామని పేర్కొంది.

హెచ్‌ఎస్‌బీసీ చేతికి ఎస్‌వీబీ బ్రిటన్..

ఎస్‌వీబీ బ్రిటన్ విభాగాన్ని నామమాత్రంగా 1 పౌండుకు కొనుగోలు చేసినట్లు బ్యాంకింగ్ దిగ్గజం హెచ్‌ఎస్‌బీసీ వెల్లడించింది. బ్రిటన్‌లో తమ వ్యాపారాన్ని పటిష్టం చేసుకునేందుకు ఇది తోడ్పడగలదని పేర్కొంది. ఈ లావాదేవీ సజావుగా పూర్తయ్యేందుకు తగు చర్యలు తీసుకున్నట్లు బ్రిటన్ ప్రభుత్వం వెల్లడించింది. తద్వారా 3,000 మంది ఖాతాదారులకు చెందిన 6.7 బిలియన్ పౌండ్ల డిపాజిట్లకు భద్రత లభిస్తుందని పేర్కొంది.

ఎన్‌ఎండీసీ తాత్కాలిక సీఎండీగా అమితవ ముఖర్జీ

హైదరాబాద్, బిజినెస్ బ్యూరో: మైనింగ్ రంగ దిగ్గజం ఎన్‌ఎండీసీ తాత్కాలిక సీఎండీగా సంస్థ ఫైనాన్స్ డైరెక్టర్ అమితవ ముఖర్జీ అదనపు బాధ్యతలు స్వీకరించారు. మూడు నెలలు లేదా కొత్త సీఎండీ నియామకం పూర్తి అయ్యే వరకు ఆయన ఈ పదవిలో ఉంటారు. 1995 బ్యాచ్ ఇండియన్ రైల్వేస్ అకౌంట్స్ సర్వీస్‌కు చెందిన ముఖర్జీ 2017లో ఎన్‌ఎండీసీలో చేరారు. ఎన్‌ఎండీసీ సీఎండీ పదవి కోసం పోటీ పడుతున్న ఏడుగురిలో ముఖర్జీ కూడా ఉన్నారు.

ఫిబ్రవరి రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం 6.44 శాతం

న్యూఢిల్లీ: వినియోగ ధరల సూచీ (సీపీఐ) ఆధారిత రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం 2023 ఫిబ్రవరిలో 6.44 శాతంగా (2022 ఇదే నెల ధరల బాస్కెట్‌తో పోల్చి) నమోదయ్యింది. రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఆర్‌బీఐ)కి కేంద్రం నిర్దేశిస్తున్న 6 శాతం కన్నా ఇది ఎగువన కొనసాగుతుండడం గమనార్హం. అయితే 2023 జనవరి 6.52% కన్నా ద్రవ్యోల్బణం కొంత తగ్గింది. ఆర్‌బీఐ పాలసీకి ప్రాతిపదిక అయిన రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం 2022 నవంబర్, డిసెంబర్ మినహా 2022 జనవరి నుంచి 6 శాతం ఎగువనే కొనసాగుతోంది.

- ఫుడ్ బాస్కెట్ రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం 5.95%గా నమోదైంది. కూరగాయల ధరలు వార్షిక ప్రాతిపదికన చూస్తే, 11.61% తగ్గాయి. సుగంధ ద్రవ్యాల ధరలు 20%, తృణ ధాన్యాలు, ఉత్పత్తుల ధరలు 17% పెరిగాయి.
- ఫ్యూయెల్ అండ్ లైట్ సెగ్మెంట్‌లో ద్రవ్యోల్బణం 9.90 శాతంగా ఉంది.

రెపో మరింత పెరుగుదల: డీబీఎస్ రిసెర్చ్

ఇదిలాఉండగా, రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం 6 శాతం ఎగువనే కొనసాగుతున్న నేపథ్యంలో, వచ్చే నెల జరగనున్న ద్వైమాసిక ద్రవ్య పరపతి విధానం సందర్భంగా ఆర్‌బీఐ రెపో రేటును మరో 25 బేసిస్ పాయింట్లు పెంచే అవకాశం ఉందని డీబీఎస్ రిసెర్చ్ తన తాజా నివేదికలో అంచనావేసింది.

కోడిగుడ్లు (హోల్‌సేల్-నెక్ / 100కు రూ.లలో)

14-3-2023	
విశాఖ	440-00
చిత్తూరు	473-00
ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి	431-00
విజయవాడ	431-00
రిటైల్ ధర (డజను)	66.00
13-3-2023 ఫామ్ ధర...	
హైదరాబాద్	430-00
వరంగల్	432-00
రిటైల్ ధర	4.90

హ్యుందాయ్ చేతికి జీఎం ప్లాంట్!

ఇరు సంస్థల మధ్య ఒప్పందం

హైదరాబాద్, బిజినెస్ బ్యూరో: హ్యుందాయ్ మోటార్ ఇండియా.. మహారాష్ట్రలోని పుణే సమీపంలో ఉన్న జనరల్ మోటార్స్ (జీఎం) ఇండియాకు చెందిన తాలేగావ్ ప్లాంటును కొనుగోలు చేయనుంది. డీల్ పూర్తయితే స్థలం, భవనాలు, యంత్రాలు హ్యుందాయ్ పరం కానున్నాయి. ఇందుకోసం జీఎం ఇండియాతో టెర్మ్ షీట్ ఒప్పందం చేసుకున్నట్లు దక్షిణ కొరియాకు చెందిన హ్యుందాయ్ సోమవారం ప్రకటించింది. అయితే డీల్ విలువను వెల్లడించలేదు. ప్లాంటు చేతికి వచ్చిన తర్వాత తొలుత వెన్యూ ఎస్‌యూవీని ఈ కేంద్రంలో తయారు చేసి ఎగుమతి చేయాలన్నది హ్యుండై ఆలోచన. 2028 నాటికి భారత్‌లో రూ.4,000 కోట్ల పెట్టుబడులు పెట్టనున్నట్లు హ్యుందాయ్ ఇప్పటికే ప్రకటించింది. అలాగే 6 ఎలక్ట్రిక్ కార్లను ప్రవేశపెట్టనున్నట్లు పేర్కొంది. చెన్నై సమీపంలోని శ్రీపెరుంబుదూరు వద్ద ఉన్న హ్యుందాయ్ ప్లాంటు దాదాపు పూర్తి సామర్థ్యంతో నడుస్తోంది. భారత్‌తోపాటు విదేశాల నుంచి కంపెనీ కార్లకు పెరుగుతున్న డిమాండ్ నేపథ్యంలో అదనపు తయారీ సామర్థ్యం ఇప్పుడు సంస్థకు తప్పనిసరి.

విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

ఏపీ ఈఏపీసెట్-2023

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇంజనీరింగ్, అగ్రికల్చర్ అండ్ ఫార్మసీ కామన్ ఎంట్రన్స్ టెస్ట్-2023 (ఏపీ ఈఏపీసెట్) నోటిఫికేషన్‌ను ఏపీ రాష్ట్ర ఉన్నత విద్యా మండలి విడుదల చేసింది. ఈ పరీక్షను జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ టెక్నలాజికల్ యూనివర్సిటీ అనంతపురం (జేఎన్‌టీయూఏ) నిర్వహించనుంది. 2023 విద్యా సంవత్సరానికి సంబంధించి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని విశ్వవిద్యాలయాలు, ప్రైవేట్ అన్‌ఎయిడెడ్, అఫిలియేటెడ్ ప్రొఫెషనల్ కళాశాలల్లో అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ ప్రొఫెషనల్ ఇంజనీరింగ్, అగ్రికల్చర్ /హార్టికల్చర్, ఫార్మసీ, వెటర్నరీ/ఫిషరీస్ కోర్సుల్లో ప్రవేశాలు కల్పిస్తారు.

కోర్సుల వివరాలు

- ఇంజనీరింగ్, బయో టెక్నాలజీ, బీటెక్(డెయిరీ టెక్నాలజీ), బీటెక్(అగ్రికల్చరల్ ఇంజనీరింగ్), బీటెక్(ఫుడ్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ); బీఎస్సీ(అగ్రికల్చర్), బీఎస్సీ(హార్టికల్చర్), బీవీఎస్సీ అండ్ ఏహెచ్, బీఎఫ్ఎస్సీ; బీఫార్మసీ, ఫార్మ్-డి.
- **అర్హత:** కనీసం 45 శాతం మార్కుల(రిజర్వ్‌డ్ కేటగిరీ అభ్యర్థులకు 40 శాతం)తో ఇంటర్మీడియట్(ఎంపీసీ/బైపీసీ) లేదా ఇంటర్ ఒకేషనల్ కోర్సు ఉత్తీర్ణులై ఉండాలి. చివరి సంవత్సరం ఇంటర్ పరీక్షలకు హాజరైన అభ్యర్థులు దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. లేదా డిప్లొమా(ఇంజనీరింగ్) ఉత్తీర్ణులై ఉండాలి.
- **వయసు:** ఇంజనీరింగ్,ఫార్మసీ కోర్సుల అభ్యర్థులు 31.12.2023నాటికి 16 ఏళ్లు నిండి ఉండాలి. గరిష్ట వయోపరిమితి లేదు. **ఫార్మ్-డి కోర్సు:** 31.12.2023 నాటికి 17 ఏళ్లు నిండి ఉండాలి.
- **పరీక్ష మాధ్యమం:** ఇంగ్లిష్, తెలుగు మీడియంలో ప్రశ్నలు ఉంటాయి.

ముఖ్య సమాచారం

- **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
- **ఆలస్య రుసుము లేకుండా దరఖాస్తుల సమర్పణ:** మార్చి11 నుంచి ఏప్రిల్ 15 వరకు.
- **రూ.500 నుంచి రూ.10,000 వరకు ఆలస్య రుసుముతో దరఖాస్తు తేదీ:** ఏప్రిల్ 30 నుంచి మే 14 వరకు.
- **దరఖాస్తుల తప్పుల సవరణ:** మే 4 నుంచి 6 వరకు;
- **వెబ్‌సైట్‌లో హాల్‌టికెట్లు:** మే 09 నుంచి
- **ప్రవేశ పరీక్షలు:** మే 15 నుంచి మే 18 తేదీల్లో ఇంజనీరింగ్; మే 22 నుంచి 23 తేదీల్లో అగ్రికల్చర్ అండ్ ఫార్మసీ.
- **వెబ్‌సైట్:** https://cets.apsche.ap.gov.in

సీఎస్ఐఆర్-యూజీసీ నెట్ డిసెంబర్ 2022/జూన్ 2023

సీఎస్ఐఆర్ యూజీసీ నేషనల్ ఎలిజిబిలిటీ టెస్ట్(నెట్) డిసెంబర్-2022 /జూన్-2023కు నోటిఫికేషన్ విడుదలైంది. నేషనల్ టెస్టింగ్ ఏజెన్సీ(ఎన్‌టీఏ) పరీక్షను నిర్వహించనుంది. ఈ పరీక్ష ద్వారా జేఆర్ఎఫ్ అర్హత పొందితే సీఎస్ఐఆర్ పరిధిలోని రీసెర్చ్ సెంటర్లలో, విశ్వవిద్యాలయాల్లో పీహెచ్‌డీకి దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. లెక్చరర్‌షిప్‌కు అర్హత పొందితే విశ్వవిద్యాలయాలు లేదా డిగ్రీ కళాశాలల్లో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్‌గా ఎంపికకావచ్చు.

- **సబ్జెక్టులు:** పరీక్ష ను ఐదు సబ్జెక్టుల్లో నిర్వహిస్తారు. కెమికల్ సైన్సెస్, ఎర్త్, అట్మాస్పియరిక్, ఓషన్ అండ్ ప్లానెటరీ సైన్సెస్,లైఫ్ సైన్సెస్,మ్యాథమేటికల్ సైన్సెస్,ఫిజికల్ సైన్సెస్.
- **అర్హత:** కనీసం 55 శాతం మార్కులతో ఎమ్మెస్సీ తత్సమాన ఉత్తీర్ణులు/నాలుగేళ్ల ఇంటిగ్రేటెడ్ బీఎస్ఎంఎస్/బీఈ/బీటెక్/బీఫార్మసీ/ఎంబీబీఎస్ ఉత్తీర్ణులు దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. ఓబీసీ(ఎన్‌సీఎల్),ఎస్సీ,ఎస్టీ,థర్డ్‌జెండర్,దివ్యాంగ అభ్యర్థులు అర్హత పరీక్షలో కనీసం 50 శాతం మార్కులు పొందాలి.
- **వయసు:** జేఆర్ఎఫ్‌కు అర్హతకు సంబంధించి జనరల్ కేటగిరీ అభ్యర్థులకు 01.07.2022 నాటికి 28 ఏళ్లు మించకుండా ఉండాలి. ఎస్సీ/ఎస్టీ /దివ్యాంగులు /మహిళ అభ్యర్థులకు ఐదేళ్లు, ఓబీసీ(నాన్‌క్రిమిలేయర్)లకు మూడేళ్ల గరిష్ట వయసు సడలింపు లభిస్తుంది. అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్/లెక్చరర్‌షిప్‌కు ఎలాంటి గరిష్ట వయోపరిమితి నిబంధన లేదు.
- **పరీక్ష విధానం:** పరీక్ష 200 మార్కులకు నిర్వహిస్తారు. కంప్యూటర్ బేస్డ్ టెస్ట్ విధానంలో పరీక్ష జరుగుతుంది.మల్టిపుల్ చాయిస్ ప్రశ్నల పద్ధతిలో పరీక్ష ఉంటుంది. పరీక్ష వ్యవధి 3 గంటలు. ప్రశ్నపత్రంలో మొత్తం మూడు విభాగాలు ఉంటాయి.

ముఖ్యసమాచారం

- **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
- **ఫీజు చెల్లింపు,ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తులకు చివరితేది:** 10.04.2023.
- **దరఖాస్తు సవరణ తేదీలు:** 12.04.2023 నుంచి 18.04.2023 వరకు. **పరీక్ష తేదీలు:** 6.06.2023, 7.06.2023, 8.06.2023.
- **వెబ్‌సైట్:** csirnet.nta.nic.in

జీపీటీబీ-బీఈటీ పరీక్ష-2023

గ్రాడ్యుయేట్ ఆప్టిట్యూడ్ టెస్ట్-బయోటెక్నాలజీ(జీఏటీబీ)/ బయో టెక్నాలజీ ఎలిజిబిలిటీ టెస్ట్ (బీఈటీ)-2023 జూనియర్ రీసెర్చ్ ఫెలోషిప్‌ల కోసం ప్రకటన వెలువడింది. ఈ పరీక్షను పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ బయోటెక్నాలజీ విభాగాల్లో ప్రవేశాలకు నిర్వహిస్తారు. జీఏటీబీ-బీఈటీ-2023ను నేషనల్ టెస్టింగ్ ఏజెన్సీ(ఎన్‌టీఏ) నిర్వహిస్తోంది.

- **జీఏటీ-బీ కోర్సులు:**ఎమ్మెస్సీ(బయో టెక్నాలజీ,అగ్రి బయోటెక్నాలజీ,సంబంధిత విభాగాలు),ఎంటెక్(బయోటెక్నాలజీ, సంబంధిత విభాగాలు),ఎంవీఎస్సీ(యానిమల్ బయోటెక్నాలజీ)
- **అర్హత:** కనీసం 55 శాతం మార్కులతో సంబంధిత విభాగంలో బీఎస్సీ, ఎంబీబీఎస్, బీడీఎస్, బీవీఎస్సీ, బీఎఫ్ఎస్సీ, బీఏఎంఎస్, బీహెచ్ఎంఎస్, బీపీటీ, బీటెక్, ఐదేళ్ల ఇంటిగ్రేటెడ్ ప్రోగ్రామ్ ఉత్తీర్ణులై ఉండాలి.
- **బీఈటీ కోర్సులు:** ఈ పరీక్షలో ప్రతిభ ఆధారంగా పీహెచ్‌డీ కోర్సులో ప్రవేశాలు కల్పిస్తారు.
- **అర్హత:** కనీసం 60 శాతం మార్కులతో సంబంధిత విభాగంలో బీఈ, బీటెక్, ఎంబీబీఎస్, ఎంటెక్, ఎంఎస్సీ, ఎంవీఎస్సీ, ఎంఫార్మసీ, ఇంటిగ్రేటెట్ ఎంఎస్సీ ఉత్తీర్ణులై ఉండాలి.
- **వయసు:** జనరల్ అభ్యర్థులకు 28 ఏళ్లు మించకూడదు. ఎస్సీ, ఎస్టీ అభ్యర్థులకు 33 ఏళ్లు, దివ్యాంగులు, మహిళలు 31 ఏళ్లు మించకూడదు.
- **పరీక్ష విధానం:** కంప్యూటర్ ఆధారిత విధానంలో మల్టిపుల్ ఛాయిస్ ప్రశ్నలు అడుగుతారు. **పరీక్ష వ్యవధి:** 180 నిమిషాలు.

ముఖ్య సమాచారం

- **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
- **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తు చివరితేది:** 31.03.2023.
- **పరీక్ష తేది:** 23.04.2023. **వెబ్‌సైట్:** dbt.nta.ac.in

ఐసెట్‌తో ఎంబీఏ, ఎంసీఏ

- మొదలైన టీఎస్ ఐసెట్ 2023 దరఖాస్తు ప్రక్రియ
- మే 26, 27 తేదీల్లో నాలుగు స్లాట్లలో ఎంట్రెన్స్ టెస్ట్
- ఈ ర్యాంకు ఆధారంగా ఎంబీఏ, ఎంసీఏల్లో ప్రవేశం

మేనేజ్‌మెంట్ ప్రొఫెషన్.. ఐటీ ప్రొఫెషనల్స్. ప్రస్తుతం డిగ్రీ చదువుతున్న లక్షల మంది విద్యార్థుల లక్ష్యం! భవిష్యత్ మేనేజర్లుగా, ఐటీ ప్రొఫెషనల్స్‌గా మారేందుకు మార్గం.. ఎంబీఏ, ఎంసీఏ కోర్సులు!! వీటిల్లో చేరేందుకు ఐసెట్‌లో ర్యాంకు తప్పనిసరి. తాజాగా.. తెలంగాణ ఉన్నత విద్యా మండలి టీఎస్ ఐసెట్ నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసింది. దరఖాస్తు ప్రక్రియ కూడా మొదలైంది. ఈ నేపథ్యంలో.. టీఎస్ ఐసెట్-2023 వివరాలు, అర్హతలు, పరీక్ష విధానం, బెస్ట్ ర్యాంకుకు ప్రిపరేషన్ గైడెన్స్..

ఇంటిగ్రేటెడ్ కామన్ ఎంట్రన్స్ టెస్ట్.. సంక్షిప్తంగా ఐసెట్! ఇందులో సాధించిన ర్యాంకు ఆధారంగా..మాస్టర్ ఆఫ్ బిజినెస్ మేనేజ్‌మెంట్(ఎంబీఏ), మాస్టర్ ఆఫ్ కంప్యూటర్ అప్లికేషన్స్(ఎంసీఏ) కోర్సుల్లో ప్రవేశం లభిస్తుంది. మేనేజ్‌మెంట్, ఐటీ విభాగాల్లో కొలువులు కోరుకునే విద్యార్థులు ఎంబీఏ, ఎంసీఏల్లో చేరేందుకు ఆసక్తి చూపుతున్నారు.

అర్హతలు

- గుర్తింపు పొందిన యూనివర్సిటీ నుంచి బ్యాచిలర్ డిగ్రీ ఉత్తీర్ణత ఉండాలి.
- ఎంసీఏ అభ్యర్థులు ఇంటర్మీడియెట్‌లో మ్యాథమెటిక్స్ గ్రూప్ సబ్జెక్ట్‌గా చదివుండాలి.
- బ్యాచిలర్ డిగ్రీ చివరి సంవత్సరం చదువుతున్న విద్యార్థులు కూడా దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.

ఆన్‌లైన్ పరీక్ష

- టీఎస్ ఐసెట్-2023 పరీక్ష మే 26, 27 తేదీల్లో ఆన్‌లైన్ విధానంలో ఉంటుంది. మొత్తం మూడు సెక్షన్లుగా 200 ప్రశ్నలు-200 మార్కులకు పరీక్ష జరుగుతుంది. -విభాగం-ఏలో డేటా సఫిషియన్సీ 20 ప్రశ్నలు-20 మార్కులు, ప్రాబ్లమ్ సాల్వింగ్ 55 ప్రశ్నలు-55 మార్కులకు; విభాగం-బిలో మ్యాథమెటికల్ ఎబిలిటీ 75 ప్రశ్నలు-75 మార్కులకు, విభాగం-సిలో కమ్యూనికేషన్ ఎబిలిటీ 50 మార్కులకు ఉంటాయి.
- సెక్షన్-ఎలోని డేటా సఫిషియన్సీ విభాగంలో 15 ప్రశ్నలు మ్యాథమెటికల్, మరో అయిదు ప్రశ్నలు వెర్బల్ ఆధారిత ప్రశ్నలు ఉంటాయి. సెక్షన్-ఎలోని ప్రాబ్లమ్ సాల్వింగ్ విభాగంలో.. సిరీస్ కొశ్చన్స్ 25; డేటా అనాలిసిస్ సంబంధిత ప్రశ్నలు 10; కోడింగ్ అండ్ డీ కోడింగ్ సంబంధిత ప్రశ్నలు 10, డేట్, టైమ్ అండ్ అరేంజ్‌మెంట్‌కు సంబంధిత 10 ప్రశ్నలు అడుగుతారు.
- సెక్షన్-బిలో అర్థమెటికల్ ఎబిలిటీ నుంచి 35 ప్రశ్నలు; ఆల్జీబ్రికల్ అండ్ జామెట్రికల్ ఎబిలిటీ నుంచి 30 ప్రశ్నలు; స్టాటిస్టికల్ ఎబిలిటీ నుంచి 10 ప్రశ్నలు ఉంటాయి.
- సెక్షన్-సిలోని కమ్యూనికేషన్ ఎబిలిటీలో.. మీనింగ్స్,సినానిమ్స్ అండ్ యాంటానిమ్స్,వెర్బ్స్, ఫ్రేజల్ వెర్బ్స్ అండ్ ఇడియమ్స్, ఆర్టికల్స్ అండ్ ప్రిపొజిషన్స్, కంప్యూటర్ టెర్మినాలజీ, బిజినెస్ టెర్మినాలజీ, కాంప్రహెన్షన్‌ల నుంచి అయిదు ప్రశ్నలు చొప్పున అడుగుతారు. కాంప్రహెన్షన్ నుంచి మూడు ప్యాసేజ్‌లు ఉంటాయి. ఒక్కో ప్యాసేజ్ నుంచి అయిదు ప్రశ్నలు అడుగుతారు.
- మొత్తం పరీక్షకు కేటాయించిన సమయం రెండున్నర గంటలు.

22 వేలకు పైగా సీట్లు

గత ఏడాది కౌన్సెలింగ్ గణాంకాల ప్రకారం-టీఎస్ ఐసెట్ ద్వారా కన్వీనర్ కోటాలో ఎంబీఏ, ఎంసీఏలకు సంబంధించి 272 కళాశాలల్లో దాదాపు 25 వేల సీట్లు ఉన్నాయి. 231 కళాశాలల్లో 20,481 ఎంబీఏ సీట్లు, 40 కళాశాలల్లో 2,370 ఎంసీఏ సీట్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఐసెట్ ర్యాంకు ఆధారంగా మలి దశలో ఆన్‌లైన్ వెబ్ కౌన్సెలింగ్ నిర్వహించి సీట్లు కేటాయిస్తారు.

విజయం సాధించేలా

రాష్ట్రంలోని యూనివర్సిటీ క్యాంపస్ కళాశాలలు,అనుబంధ కళాశాలల్లో ఎంబీఏ,ఎంసీఏ కోర్సుల్లో ప్రవేశానికి నిర్వహించే ఐసెట్‌కు పోటీ కూడా పెరుగుతోంది.గత ఏడాది ఐసెట్‌కు 62 వేల మంది దరఖాస్తు చేసుకోవడమే ఇందుకు నిదర్శనంగా చెప్పొచ్చు. కాబట్టి ఇందులో బెస్ట్ ర్యాంకు సాధించేందుకు సిలబస్ అంశాలపై గట్టి పట్టు సాధించాల్సి ఉంటుంది.

అనలిటికల్ ఎబిలిటీ

విశ్లేషణాత్మక నైపుణ్యాలను పరీక్షించే విభాగం ఇది. ఇందులో రాణించడానికి డేటా సఫిషియెన్సీ; ప్రాబ్లమ్ సాల్వింగ్ అంశాల్లో నైపుణ్యం సాధించాలి. డేటాను ఇచ్చి దాని ఆధారంగా సమస్య సాధించేవిగా, స్టేట్‌మెంట్ ఆధారితంగా ప్రశ్నలు ఉంటాయి. వీటికి సమాధానాలు గుర్తించేందుకు బేసిక్ అర్థమెటిక్ అంశాల్లో పట్టు సాధించాలి. ఇది విభాగం-బిలోనూ రాణించేందుకు దోహదపడుతుంది. స్టేట్‌మెంట్ ఆధారిత ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇవ్వాలంటే..గణితంపై ప్రాథమిక అవగాహన అవసరం. ప్రాబ్లమ్ సాల్వింగ్ విభాగంలో రీజనింగ్ ఆధారిత ప్రశ్నలు అడుగుతారు. అభ్యర్థులు కోడింగ్, డీ-కోడింగ్, బ్లడ్ రిలేషన్, సిరీస్, సిలాజిజమ్, సీటింగ్ అరేంజ్‌మెంట్ వంటి అంశాలపై పూర్తి అవగాహన పెంచుకోవాలి.

మ్యాథమెటికల్ ఎబిలిటీ

ఈ విభాగం కోసం హైస్కూల్ స్థాయి మ్యాథమెటిక్స్ పుస్తకాలను అధ్యయనం చేయాలి. ప్రశ్నల శైలి కొంత క్లిష్టంగా ఉండే స్టాటిస్టికల్ ఎబిలిటీ కోసం ఇంటర్మీడియెట్ స్థాయి పుస్తకాలను అనుసరించాలి. అర్థమెటిక్ విభాగంలోని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు గుర్తించాలంటే.. శాతాలు, లాభనష్టాలు, నిష్పత్తులు, మెన్సురేషన్, పని-కాలం, పని-సమయం వంటి అంశాలు ముఖ్యమైనవి. ఆల్జీబ్రికల్ అండ్ జామెట్రికల్ ఎబిలిటీ కోసం ట్రిగ్నోమెట్రిక్ రేషియోస్ ఆఫ్ యాంగిల్స్, సెట్స్, లీనియర్ ఈక్వేషన్స్, కోఆర్డినేట్ జామెట్రీలపై పట్టు సాధించాలి.

కమ్యూనికేషన్ ఎబిలిటీ

- ఈ విభాగంలో కొంత ఎక్కువ మార్కులు సొంతం చేసుకునే అవకాశం ఉంది. ప్రాక్టీస్, విశ్లేషణ సామర్థ్యం, కంపెటిటివ్ అప్రోచ్ ఉంటే.. మొత్తం 50 ప్రశ్నల్లో 40 ప్రశ్నలకు సమాధానాలు గుర్తించొచ్చు. బేసిక్ ఇంగ్లిష్ గ్రామర్‌పై అవగాహన పెంచుకోవాలి. వొకాబ్యులరీ పెంచుకునేందుకు కృషి చేయాలి. ప్రతి రోజు కనీసం 20 కొత్త పదాలు నేర్చుకోవడం , వాటి వినియోగాన్ని ప్రాక్టీస్ చేయాలి. బిజినెస్ అండ్ కంప్యూటర్ టెక్నాలజీలో.. సామాజిక వ్యాపార-వాణిజ్య అంశాలు, అదే విధంగా తాజా పరిణామాలు, కంప్యూటర్ బేసిక్స్‌పై అవగాహనను పరీక్షించే విధంగా ప్రశ్నలు ఉంటాయి. వీటిలో రాణించాలంటే.. బిజినెస్ టెర్మినాలజీ, కొత్త వ్యాపార విధానాలు, ఆయా సంస్థలు-వాటి క్యాప్షన్లు వంటివి తెలుసుకోవాలి. కంప్యూటర్ టెర్మినాలజీకి సంబంధించి బేసిక్ ఆఫీస్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ టూల్స్, అదే విధంగా కంప్యూటర్ హార్డ్‌వేర్‌కు సంబంధించిన ముఖ్య భాగాలు, వాటి పని తీరుకు సంబంధించి ప్రాథమిక నైపుణ్యం కలిసొస్తుంది.
- రీడింగ్ కాంప్రహెన్షన్ విభాగంలో.. ప్యాసేజ్‌ల ఆధారంగా అడిగే 15 ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇవ్వాలంటే.. ముందుగా అభ్యర్థులు ఆయా అంశాన్ని, అందులోని కీలక పదాలను, ముఖ్య సారాంశాన్ని గుర్తించే నేర్పు పెంచుకోవాలి. ఇందుకోసం దినపత్రికల వ్యాసాలు, ఇంగ్లిష్ స్టోరీ బుక్స్ చదవాలి. ఫంక్షనల్ గ్రామర్‌లో మంచి మార్కుల కోసం బేసిక్ గ్రామర్ అంశాలుగా పేర్కొనే సినానిమ్స్, యాంటానిమ్స్, కొశ్చన్ ట్యాగ్స్, డైరెక్ట్-ఇన్‌డైరెక్ట్ స్పీచ్‌లను ప్రాక్టీస్ చేయాలి. ఇందుకోసం ఆరు నుంచి పదో తరగతి వరకు ఇంగ్లిష్ గ్రామర్ బుక్స్ చదవడం ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది.

ప్రాక్టీస్‌తో పదును

ఐసెట్‌లో మంచి స్కోర్ సాధించేందుకు చక్కటి మార్గం.. ప్రాక్టీస్. కాబట్టి అభ్యర్థులు ఆయా టాపిక్స్ అధ్యయనంతో పాటు ప్రతి రోజూ కొంత సమయం ప్రాక్టీస్‌కు కేటాయించాలి. దీంతోపాటు పరీక్షకు నిర్దేశించిన సిలబస్ అంశాలను అప్లికేషన్ ఓరియెంటేషన్ కోణంలో అధ్యయనం చేయాలి.

ముఖ్య సమాచారం

- **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తు తేదీలు:**మార్చి 6-మే6, 2023
- రూ.250 అపరాధ రుసుముతో మే 12 వరకు, రూ.500 అపరాధ రుసుముతో మే 18 వరకు దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.
- **హాల్ టికెట్ డౌన్‌లోడ్ సదుపాయం:**మే22, 2023
- **ఐసెట్ పరీక్ష తేదీలు:** మే 26, 27, 2023
- **వెబ్‌సైట్:** https://icet.tsche.ac.in

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 16 వెల: ₹ 5.50

సంపుటి: 15 సంచిక: 352

మంగళవారం 14-3-2023

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT HYDERABAD | BANGALORE | CHENNAI | DELHI | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VIJAYAWADA | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

'పారిశ్రామిక రంగానికి దీటుగా సేద్యరంగం ఎదగాలి. వ్యవసాయ ఫలాలు పదింతలు పెరగాలి'

'ది ఎలిఫెంట్ విస్పరర్స్' షార్ట్‌ఫిల్మ్‌కు అవార్డు అందుకున్న దర్శకురాలు కార్తీకి, నిర్మాత గునీత్ మోంగా

అదరగొట్టిన ఎవ్రీవేర్ ఎవ్రీథింగ్..

'ఎవ్రీవేర్ ఎవ్రీథింగ్ ఆల్ ఎట్ వన్స్' ఉత్తమ చిత్రంగా నిలిచింది. ఇదే చిత్రానికి ఉత్తమ దర్శకుడిగా డానియల్ క్వాన్, డానియల్ స్కీనెర్ట్.. ఉత్తమ నటిగా మిషెల్ యో అవార్డులను అందుకున్నారు.

ఉత్తమ నటుడు: బ్రెండెన్ ఫ్రాసెర్

('దివేల్' సినిమాలో నటనకు..)

నటనలో మూడు దశాబ్దాల చరిత్ర ఉన్న బ్రెండెన్‌కు ఇదే తొలి ఆస్కార్ కావడం విశేషం.

తెలుగు పాటకు ఆస్కార్ డ్యాన్స్

'నాటు నాటు'పాటకు బెస్ట్ ఒరిజినల్ సాంగ్ విభాగంలో పురస్కారం

- లాస్ ఏంజెలిస్‌లో అవార్డు అందుకున్న కీరవాణి, చంద్రబోస్
- దేశానికి తొలి ఆస్కార్‌తో రికార్డు సృష్టించిన 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్'
- బెస్ట్ డాక్యుమెంటరీ షార్ట్ ఫిల్మ్ విభాగంలో మన దేశానికే చెందిన 'ది ఎలిఫెంట్ విస్పరర్స్'కు ఆస్కార్
- 'ఎవ్రీవేర్ ఎవ్రీథింగ్ ఆల్ ఎట్ వన్స్'కు ఏడు అవార్డులు..
- బెస్ట్ ఇంటర్నేషనల్ ఫీచర్ ఫిల్మ్ సహా నాలుగు అవార్డులతో అలరించిన 'ఆల్ క్వైట్ ఆన్ ది వెస్టర్న్ ఫ్రంట్'

'సెవులు సిల్లు పడేలా కీసు పిట్ట కూసినట్టు..'
..ఆ కూత ప్రపంచానికి వినిపించింది
'కాలు సిందు తొక్కేలా దుమారం రేగినట్టు.. నాటు నాటు నాటు ఊర నాటు'..
..ఆ సిందు ప్రపంచాన్ని కాలు కదిపేలా చేసింది

అంతగా 'నాటు నాటు'పాట మనసుకి పట్టేసింది. 95వ ఆస్కార్ అవార్డ్స్‌లో 'ఊర నాటు...'పాట వీర విజయం సాధించింది. దేశానికి తొలి ఆస్కార్ అవార్డ్‌ను నాటిన చిత్రం 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్'. తెలుగుకి తొలి ఆస్కార్‌ని తెచ్చింది కూడా ఈ చిత్రమే. గతంలో 'గాంధీ', 'స్లమ్ డాగ్ మిలియనీర్'వంటి చిత్రాలకు గాను భారతీయులకు ఆస్కార్ దక్కినప్పటికీ అవి భారతీయ చిత్రాలు కావు. అందుకే ఆస్కార్ సాధించిన తొలి భారత చిత్రంగా 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' చరిత్ర సాధించింది. ఎన్టీఆర్, రామ్‌చరణ్ హీరోలుగా రాజమౌళి దర్శకత్వంలో డీవీవీ దానయ్య నిర్మించిన 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్'లోని 'నాటు నాటు..' పాట 'బెస్ట్ ఒరిజినల్ సాంగ్' విభాగంలో ఆస్కార్ సాధించింది. చిత్ర సంగీత దర్శకుడు కీరవాణి, పాట రచయిత చంద్రబోస్ ఈ అవార్డు అందుకున్నారు.

ఆదివారం రాత్రి 8 గంటల (భారతీయ కాలమానం ప్రకారం సోమవారం ఉదయం 5.30 గంటల)కు లాస్ ఏంజెలిస్‌లోని డాల్బీ థియేటర్లో ప్రారంభమైన ఆస్కార్ అవార్డుల ప్రదానోత్సవాన్ని భారతదేశం మొత్తం ఆసక్తిగా తిలకించింది. 'అండ్ ది అవార్డ్ గోస్ టు.. నాటు నాటు' అనే శబ్దం సెవులు సిల్లు పడేలా వినిపించాలనే సినీ ప్రేమికుల ఆకాంక్ష నెరవేరింది. సౌండ్ బలంగా వినిపించింది. విశ్వ వేదికపై దేశం మెరిసింది. తెలుగు నేల మురిసింది. 'నాటు నాటు..' సృష్టించిన చరిత్రకు ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రశంసలు అందుతున్నాయి.

మన దేశానికి మరో ఆస్కార్ కూడా..: మన దేశానికి చెందిన 'ది ఎలిఫెంట్ విస్పరర్స్'కు బెస్ట్ డాక్యుమెంటరీ

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

చల్లగరిగలో పండుగ..

- 'నాటు నాటు' రచయిత చంద్రబోస్ స్వగ్రామంలో వేడుకలు
- బాణసంచా పేల్చి, మిఠాయిలు పంచిన స్నేహితులు, గ్రామస్తులు

14లో

ఊర నాటు ఆస్కార్ హిట్టు

ఉక్రెయిన్‌లో 17 రోజుల కష్టం

అంబారీ ఎక్కి ఆస్కార్ వచ్చింది

- ఫ్యామిలీలో ▶

న్యూస్‌రీల్

రేపట్నుంచి ఇంటర్ పరీక్షలు

బుధవారం నుంచి మొదలయ్యే ఇంటర్ పరీక్షలు ఏప్రిల్ 4వ తేదీ వరకూ కొనసాగనున్నాయి. ఉదయం 9 నుంచి మధ్యాహ్నం 12 గంటల వరకు పరీక్ష ఉంటుంది. ఈ మేరకు పకడ్బందీగా ఏర్పాట్లు చేసినట్లు విద్యాశాఖ మంత్రి సబితా ఇంద్రారెడ్డి తెలిపారు.

- వివరాలు 3లో ▶

పిళ్లై ఈడీ కస్టడీ పొడిగింపు

లిక్కర్ కేసులో అరుణ్ పిళ్లై ఈడీ కస్టడీని ప్రత్యేక కోర్టు పొడిగించింది. సౌత్‌గ్రూపులో కీలక వ్యక్తికి నోటీసులు జారీ చేయగానే పిళ్లై తన వాంగ్మూలం ఉపసంహరణ పిటిషన్ వేశారని పరోక్షంగా కవితకు నోటీసులపై ఈడీ ధర్మాసనానికి తెలిపింది.

- వివరాలు 13లో ▶

'స్వలింగ వివాహం'పై ధర్మాసనం

స్వలింగ వివాహాలకు చట్టబద్ధత కల్పించాలంటూ దాఖలైన పిటిషన్లను ఐదుగురు న్యాయమూర్తుల సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం విచారించనుంది. ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ చంద్రచూడ్ నేతృత్వంలోని ధర్మాసనం ఈ నిర్ణయం తీసుకుంది.

- వివరాలు 6లో ▶

అవినాశ్‌పై ఎలాంటి చర్యలొద్దు

ఏపీ మాజీ మంత్రి వైఎస్ వివేకానందరెడ్డి హత్య కేసులో కడప ఎంపీ వైఎస్ అవినాశ్‌రెడ్డి దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌పై వాదనలు విన్న అనంతరం అరెస్టు సహా ఎలాంటి బలవంతపు చర్యలు తీసుకోవద్దని సీబీఐని తెలంగాణ హైకోర్టు ఆదేశించింది.

- వివరాలు 10లో ▶

ఇదండీ సంగతి

రేపట్నుంచి చాయ్ తాగడానికి కూడా ఎవరూ ఉండటం లేద్సార్! యాత్రకు మీతో పాటు నేనూ వస్తాను!!

చందాదారుల సొమ్ముతో

దందా!

సేకరించిన డబ్బులను దారి మళ్లించిన మార్గదర్శి

- సొమ్ములు మన చందాదారులవి.. పెత్తనం పక్క రాష్ట్రాల వారిది
- ఇదో పోంజీ స్కామ్.. అక్రమాలకు ఆధారాలున్నాయన్న కోర్టులు
- పలువురు చందాదారుల నుంచి ఫిర్యాదులూ అందాయి
- విచారణకు సహకరించని యాజమాన్యం
- చందాదారుల సొమ్ముకు భద్రత కల్పించడం మా విధి
- ఈ కేసులో విచారణ కొనసాగిస్తాం
- మీడియాతో ఏపీ సీఐడీ అదనపు డీజీ సంజయ్, స్టాంపులు–రిజిస్ట్రేషన్ల ఐజీ వి.రామకృష్ణ

సాక్షి, అమరావతి: మార్గదర్శి యాజమాన్యం చందాదారుల డబ్బులను నిబంధనలకు విరుద్ధంగా మళ్లించినట్లు తమ తనిఖీల్లో వెల్లడైందని ఏపీ సీఐడీ అదనపు డీజీ సంజయ్, స్టాంపులు–రిజిస్ట్రేషన్ల శాఖ ఐజీ వి.రామకృష్ణ వెల్లడించారు. చట్ట ప్రకారం చిట్‌ఫండ్ సంస్థల వ్యవహారాలను పర్యవేక్షించే చిట్స్ రిజిస్ట్రార్‌కు మార్గదర్శి యాజమాన్యం సహకరించడం లేదని తెలిపారు. చందాదారుల ప్రయోజనాలను పరిరక్షించడం తమ బాధ్యతని, ఇదే ధోరణి కొనసాగితే మార్గదర్శి చిట్‌ఫండ్స్‌పై కఠిన చర్యలకు సైతం వెనుకాడబోమన్నారు. మార్గదర్శి చిట్‌ఫండ్స్‌లో నిధుల దుర్వినియోగం, మోసం, చట్ట ఉల్లంఘనలకు సంబంధించి తాము నమోదు చేసిన కేసులో ప్రాథమిక ఆధారాలున్నట్లు న్యాయస్థానం కూడా రిమాండ్‌కు అనుమతిస్తూ ఇచ్చిన ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొందని గుర్తు చేశారు. 'మన రాష్ట్రంలో చందాదారుల సొమ్మును ఇతర రాష్ట్రాలకు అక్రమంగా బదిలీ చేస్తున్నారు. అందుకు ఇక్కడ బాధ్యులు ఉండరు. ఇతర రాష్ట్రాల్లో అడిగితే మీకు సంబంధం లేదంటున్నారు. అంటే చందాదారులు

మిగతా 10వ పేజీలో ▶

ఏఈ పేపర్ లీక్..

- ఈ నెల 5న జరిగిన పరీక్ష రెండు పేపర్లు ముందే లీక్
- టౌన్ ప్లానింగ్ బిల్డింగ్ ఓవర్సీర్ పేపర్ కూడా బయటికి..
- టీచర్ రేణుక, ఆమె భర్తతో కలసి ప్రవీణ్ వ్యవహారం
- ఏఈ పేపర్ పలువురికి విక్రయం.. టౌన్‌ప్లానింగ్ పేపర్ అమ్మేందుకు ప్రయత్నం.. తొమ్మిది మంది అరెస్టు..
- ఫోరెన్సిక్ విశ్లేషణ తర్వాతే లీకేజీలపై పూర్తి స్పష్టత: డీసీపీ

ఇద్దరు ఉద్యోగులపై టీఎస్‌పీఎస్సీవేటు

ఏ బోర్డు.. ఎంత భద్రం

- వివరాలు 13లో ▶

దర్యాప్తు ప్రారంభించొద్దు

తెలంగాణ ఎమ్మెల్యేలకు ఎర కేసులో సీబీఐకి సుప్రీంకోర్టు ఆదేశం

- 2లో

కమలంలో అసంతృప్త స్వరాలు!

- ఇప్పటికే బండి సంజయ్‌పై ఎంపీ అర్వింద్ విమర్శలు
- తాజాగా బండి విధానాలను తప్పుబట్టిన ఆ పార్టీ నేత పేరాల శేఖర్‌రావు
- సంజయ్‌పై ఎంపీ అర్వింద్ వ్యాఖ్యలకు సమర్థన
- జిల్లాల్లోనూ నేతల మధ్య లుకలుకలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర బీజేపీలో అసంతృప్త స్వరాలు ఒక్కొక్కటిగా బయట పడుతున్నాయి. బీఆర్‌ఎస్ ఎమ్మెల్సీ కల్వకుంట్ల కవితను ఉద్దేశించి బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ చేసిన అనుచిత వ్యాఖ్యల వివాదం కమలదళంలో దుమారం రేపుతోంది. బండి వ్యాఖ్యలను బీజేపీ నిజామాబాద్ ఎంపీ ధర్మపురి అర్వింద్ ఇప్పటికే తప్పుబట్టగా తాజాగా అర్వింద్ వ్యాఖ్యలు వంద శాతం సరైనవేనంటూ బీజేపీ మాజీ జాతీయ కార్యవర్గ సభ్యుడు, సీనియర్ నేత పేరాల శేఖర్‌రావు సోషల్ మీడియా వేదికగా పేర్కొనడం పార్టీ నేతల్లో మరింత కలకలానికి కారణమయ్యాయి. రాష్ట్ర పార్టీలోని కొందరు నేతలు అర్వింద్, శేఖర్‌రావు వ్యాఖ్యలను సమర్థిస్తుండగా అసెంబ్లీ ఎన్నికల వేళ ఇలాంటివి పార్టీకి నష్టం చేస్తాయని మరికొందరు చెబుతున్నారు. ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో కవితపై సంజయ్ చేసిన

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

క్లుప్తంగా...

నేడు ఢిల్లీలో జంతర్ మంతర్ వద్ద వైఎస్సార్‌టీపీ ధర్నా

'కాళేశ్వరంలో అవినీతి'కి నిరసనగా... వైఎస్సార్‌టీపీ అధినేత్రి షర్మిల పిలుపు

సాక్షి, హైదరాబాద్: కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులో రూ.70 వేల కోట్ల అవినీతి జరిగిందని, అయినా ఇప్పటివరకు దీనిపై ఎటువంటి విచారణ చేపట్టలేదని వైఎస్సార్ తెలంగాణ పార్టీ అధినేత్రి వైఎస్ షర్మిల ధ్వజమెత్తారు. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులో జరిగిన అవినీతిపై పోరాడేందుకు ఎంపీలు కూడా తనతో కలసి రావాలని ఆమె సోమవారం ఓ ప్రకటనలో పిలుపునిచ్చారు. ఈ ప్రాజెక్టులో జరిగిన అవినీతికి వ్యతిరేకంగా వైఎస్సార్ తెలంగాణ పార్టీ మంగళవారం ఢిల్లీలో జంతర్ మంతర్ వద్ద ధర్నా నిర్వహించనుందని వెల్లడించారు. దివంగత సీఎం వైఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి చేసిన ఎస్సారెస్పీ ఫేజ్-2, ఎల్లంపల్లి, వరద కాలువ, దేవాదుల, మిడ్‌మానేర్ లాంటి ప్రాజెక్టులు నీళ్లు ఇస్తుంటే అవి కాళేశ్వరం నుంచి వస్తున్నట్లు చూపించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారని తీవ్ర స్థాయిలో దుయ్యబట్టారు. ఒక మహిళ బతుకమ్మ ముసుగులో లిక్కర్ స్కాంలో ఇరుక్కుంటే మంత్రులు, ఎంపీలు, ఎమ్మె ల్యేలు సిగ్గు లేకుండా మద్దతిస్తున్నారని మండిపడ్డారు.

ఆరునెలల ముందే అభ్యర్థులను ప్రకటించండి

ఠాక్రేకు ఎంపీ కోమటిరెడ్డి వినతి

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ఈ ఏడాది జరగనున్న తెలంగాణ అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు సంబంధించి కనీసం 70 శాతం మంది ఎమ్మెల్యే అభ్యర్థులను ఆరు నెలల ముందే ప్రకటించేలా అధిష్టానం చర్యలు చేపట్టాలని కాంగ్రెస్ ఎంపీ కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డి కోరారు. ఢిల్లీలో సోమవారం తెలంగాణ కాంగ్రెస్ వ్యవహారాల ఇన్‌చార్జి మాణిక్ రావు ఠాక్రేను కలిసిన ఎంపీ కోమటిరెడ్డి.. సుమారు గంటన్నర పాటు రాష్ట్రానికి సంబంధించిన పలు అంశాలపై చర్చించారు. ఈ సందర్భంగా రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ పరిస్థితిపై మాణిక్ రావు ఆరా తీశారు. రేవంత్ రెడ్డి, భట్టి విక్రమార్క పాదయాత్రల గురించి ఉభయులం మాట్లాడుకున్నట్టు ఎంపీ కోమటిరెడ్డి ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా తాను కొన్ని సూచనలు చేసినట్లు పేర్కొన్నారు.

లిక్కర్ స్కాంకు తెలంగాణ ప్రజలకు ఏం సంబంధం?

మాజీ ఎంపీ మల్లు రవి

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఢిల్లీ రాష్ట్రంలో జరిగిన లిక్కర్ కుంభకోణానికి, తెలంగాణ ప్రజలకు సంబంధమేంటని టీపీసీసీ సీనియర్ ఉపాధ్యక్షుడు, మాజీ ఎంపీ మల్లురవి ప్రశ్నించారు. లిక్కర్ స్కాంలో డబ్బులు ఆమ్‌ఆద్మీ పార్టీకి ఇచ్చారనే ఆరోపణలున్నాయని, వాటిపై విచారణ జరుగుతున్న సందర్భంలో తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ముడిపెట్టి మాట్లాడటం విడ్డూరంగా ఉందన్నారు. గాంధీ భవన్‌లో ఖైరతాబాద్ డీసీసీ అధ్యక్షుడు రోహిణ్‌రెడ్డి, యువజన కాంగ్రెస్ నేత అనిల్‌కుమార్‌యాదవ్‌లతో కలిసి సోమవారం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. ప్రజాసమస్యల పరిష్కారం కోసం, విభజన హామీల అమలు కోసం బీజేపీ మీద పోరాటం చేయాల్సిన బీఆర్ఎస్ నేతలు ఎమ్మెల్సీ కవితపై వచ్చిన ఆరోపణలపై పోరాటం చేస్తూ ప్రజలను గాలికి వదిలేశారని వ్యాఖ్యానించారు. టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు రేవంత్‌రెడ్డి, సీఎల్పీ నేత మల్లు భట్టి విక్రమార్కల మధ్య ఎలాంటి విభేదాలు లేవని, అవగాహనతోనే రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ పాదయాత్రలు జరుగుతున్నాయని చెప్పారు.

70 అసెంబ్లీ సెగ్మెంట్లలో ఇంటింటికీ టీడీపీ

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్రంలోని 17 పార్లమెంటు నియోజకవర్గాలలోని 70 అసెంబ్లీ సెగ్మెంట్లలో ఇంటింటికీ తెలుగుదేశం కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించినట్లు టీటీడీపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కాసాని జ్ఞానేశ్వర్ తెలిపారు. మిగతా 49 నియోజకవర్గాల్లో కూడా ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించాలని పార్టీ పార్లమెంటు పరిశీలకులు, అసెంబ్లీ కో-ఆర్డినేటర్లను ఆదేశించారు. సోమవారం ఎన్టీఆర్ భవన్ నుంచి పార్టీ నేతలతో టెలీ కాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించారు. ఏయే నియోజకవర్గాల్లో ఈ కార్యక్రమం ఎలా సాగుతోందో అడిగి తెలుసుకున్నారు.

బండి వ్యాఖ్యలపై మహిళా కమిషన్ విచారణ 15న

వ్యక్తిగత హాజరుకు ఆదేశం

సాక్షి, హైదరాబాద్: బీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్సీ కవితపై బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ కుమార్ చేసిన వ్యాఖ్యలపై తెలంగాణ రాష్ట్ర మహిళా కమిషన్ తీవ్రంగా స్పందించింది. ఈనెల 15న ఉదయం 11 గంటలకు రాష్ట్ర మహిళా కమిషన్ ఎదుట విచారణకు హాజరు కావాలని బండిని ఆదేశించింది. మరోవైపు ఈ అంశాన్ని సుమోటోగా స్వీకరిస్తూ కేసు నమోదు చేసింది. దీనిపై వ్యక్తిగతంగా విచారణ జరిపి నివేదిక సమర్పించాలని డీజీపీని తెలంగాణ రాష్ట్ర మహిళా కమిషన్ చైర్ పర్సన్ సునీతా లక్ష్మారెడ్డి ఆదేశించారు.

ఎక్కువ వాడేశారు!

కృష్ణా జలాల వినియోగంపై తెలంగాణ, ఏపీల మధ్య వివాదం

- కోటాకి మించి వాడినట్టు పరస్పరం ఆరోపణలు
- 66% కోటాకి బదులు ఏపీ 75% వాడిందన్న తెలంగాణ
- 34 శాతానికి బదులు తెలంగాణ 48% వాడిందంటూ ఏపీ ఎదురుదాడి
- కృష్ణా బోర్డుకు లేఖలు రాసిన రెండు రాష్ట్రాల ఈఎన్సీలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: కృష్ణా జలాల వినియోగంపై తెలంగాణ, ఏపీ రాష్ట్రాల మధ్య మళ్లీ వివాదం తలెత్తింది. తాత్కాలిక కోటా ప్రకారం కృష్ణా జలాల్లో ఏపీకి 66 శాతం, తెలంగాణకు 34 శాతం వాటాలున్నాయి. అయితే ఈ వాటాలకు మించి కృష్ణా జలాలను వాడుకున్నట్టు రెండు రాష్ట్రాలు ఒకదానిపై మరొకటి ఆరోపణలు చేసుకున్నాయి. ఇకపై కృష్ణా జలాలను తరలించుకోకుండా ఏపీని నిలువరించాలని తెలంగాణ, తెలంగాణను నిలువరించాలని ఏపీ డిమాండ్ చేశాయి. కృష్ణా నది యాజమాన్య బోర్డు (కేఆర్ఎంబీ) ఆధ్వర్యంలోని త్రిసభ్య కమిటీ సోమవారం హైదరాబాద్‌లోని జలసౌధలో సభ్య కార్యదర్శి డీఎం రాయిపురే అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యింది. ఏపీ ఈ భేటీకి గైర్హాజరైనప్పటికీ తెలంగాణపై ఆరోపణలు చేస్తూ లేఖను పంపింది. తెలంగాణ నీటిపారుదల శాఖ ఈఎన్సీ సి.మురళీధర్ సమావేశానికి హాజరై ఏపీ కోటాకి మించి జలాలను వాడుకున్నట్టు ఆరోపించారు.

మా మిగిలిన నీళ్లను పరిరక్షించండి: తెలంగాణ

ప్రస్తుత నీటి సంవత్సరంలో ఫిబ్రవరి 28 నాటికి 971.29 టీఎంసీల కృష్ణా జలాలు రాగా, ఏపీ 619.047 టీఎంసీలు (74.45 శాతం), తెలంగాణ 212.885 టీఎంసీలు (25.55) వాడినట్టు మురళీధర్ చెప్పారు. ఉమ్మడి జలాశయాలైన శ్రీశైలం, నాగార్జునసాగర్‌లో ఏపీ ఇప్పటికే 38.723 టీఎంసీలను అదనంగా వినియోగించిందంటూ.. తెలంగాణకు మిగిలిన ఉన్న 108.901 టీఎంసీల వాటాను పరిరక్షించాలని కోరారు. ఇకపై శ్రీశైలం, నాగార్జునసాగర్ నుంచి నీటిని తరలించుకోకుండా ఏపీని అడ్డుకోవాలని చెప్పారు. నాగార్జునసాగర్ కుడికాల్వ నుంచి జలవిద్యుదుత్పత్తి ద్వారా కృష్ణా డెల్టాకు రోజుకు టీఎంసీ నీటిని ఏపీ తరలిస్తోందని, దీనిని తక్షణమే నిలుపుదల చేయించాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. వరద జలాల వినియోగాన్ని విస్మరించినా, ఏపీ కోటాకు మించి నీళ్లను వాడిందని తెలంగాణ ఈఎన్సీ వివరించారు. బచావత్ ట్రిబ్యునల్ తీర్పుకు లోబడి నాగార్జునసాగర్ అవసరాలను తీర్చడానికి మాత్రమే తాము జలవిద్యుత్ ఉత్పత్తి చేశామని, ఆ నీరంతా సాగర్‌లోకి చేరిందని వాదించారు. ఈ మేరకు ఆయన ఇటీవల కృష్ణాబోర్డుకు లేఖ కూడా రాశారు.

ఆ నీటిని మా కోటాలో లెక్కించొద్దు: ఏపీ

ఏపీ లేఖలో లేవనెత్తిన అంశాలను రాయిపురే సమావేశంలో వివరించారు. 'జలవిద్యుదుత్పత్తి ద్వారా తెలంగాణ నీటిని వృథా చేసింది. వరదల సమయంలో శ్రీశైలం, నాగార్జునసాగర్, పులిచింతల, ప్రకాశం బ్యారేజీలు నిండిన తర్వాత సముద్రంలోకి నీరు వెళ్తున్నప్పుడు తరలించే నీటిని మా కోటాలో లెక్కించరాదు. ఈ సమావేశాన్ని వాయిదా వేసి మళ్లీ ఏప్రిల్ తొలివారంలో నిర్వహించండి..' అని ఏపీ కోరినట్లు తెలిపారు. అయితే సమావేశం జరిగినట్టు పరిగణించి తాము లేవనెత్తిన అంశాలను రికార్డు చేయాలని మురళీధర్ కోరారు.

201 టీఎంసీలు సముద్రం పాలు

గత ఫిబ్రవరి 28 నాటికి 972.46 టీఎంసీల కృష్ణా జలాల లభ్యత ఉండగా, తాత్కాలిక కోటాల ప్రకారం అందులో తమకు 641.82 టీఎంసీలు, తెలంగాణకు 330.64 టీఎంసీల వాటా ఉందని ఏపీ జలవనరుల శాఖ ఈఎన్సీ సి.నారాయణ రెడ్డి తెలిపారు. అందులో ఏపీ 442.52 టీఎంసీలు (52.2శాతం), తెలంగాణ 404.2 టీఎంసీలు (47.8 శాతం) వాడినట్టు పేర్కొన్నారు. వాటా ప్రకారం ఏపీకి 199.31 టీఎంసీలు మిగిలి ఉండాల్సి ఉండగా, 125.75 టీఎంసీలు మాత్రమే మిగిలి ఉన్నాయని తెలిపారు. తెలంగాణ కోటాకు మించి 82.08 టీఎంసీలను వాడినట్టు ఆరోపించారు. ఈ మేరకు కృష్ణా బోర్డుకు ఆయన తాజాగా లేఖ రాశారు. ఉమ్మడి జలాశయాల్లో ఏపీకి ఇంకా 148.06 టీఎంసీలు మిగిలి ఉన్నాయన్నారు. వరదలు లేని సమయంలో ఇండెంట్ లేకుండా విద్యుదుత్పత్తి ద్వారా 201 టీఎంసీలను తెలంగాణ సముద్రంలో వృథాగా కలిపిందని, ఈ నీళ్లను సైతం ఆ రాష్ట్రం కోటాలో లెక్కించాలని డిమాండ్ చేశారు.

తెలుగు పాటకు ఆస్కార్ డ్యాన్స్

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

షార్ట్ ఫిల్మ్ విభాగంలో ఆస్కార్ అవార్డు దక్కింది. దేశం నుంచి శౌనక్‌సేన్ డైరెక్షన్‌లో రూపొందిన 'ఆల్ దట్ బ్రీత్స్' డాక్యుమెంటరీ ఫీచర్ ఫిల్మ్ విభాగంలో నామినేషన్ దక్కించుకున్నా అవార్డును సొంతం చేసుకోలేకపోయింది. ఏది ఏమైనా రెండు ఆస్కార్‌లతో 'ఆర్ఆర్ఆర్'లోని 'ఎత్తర జెండా' పాటలా దేశ జెండా విశ్వవ్యాప్తంగా ఎగిరింది. దేశం సాధించిన ఘనతకు ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్ రెడ్డి, తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కె చంద్రశేఖర్‌రావుతోపాటు పలువురు రాజకీయ, సినీ ప్రముఖులు 'ఆర్ఆర్ఆర్' బృందానికి శుభాకాంక్షలు తెలియజేశారు.

అదరగొట్టిన ఎవ్రీవేర్ ఎవ్రీథింగ్..

మొత్తం 23 విభాగాల్లో ఆస్కార్ అవార్డులను ప్రకటించారు. 'ఎవ్రీవేర్ ఎవ్రీథింగ్ ఆల్ ఎట్ వన్స్' చిత్రం ఏడు ప్రధాన విభాగాల్లో (ఉత్తమ చిత్రం, దర్శకుడు, నటి, సహాయ నటుడు, సహాయ నటి, ఎడిటింగ్, ఒరిజినల్ స్క్రీన్‌ప్లే) అవార్డులను కొల్లగొట్టింది. ఉత్తమ చిత్రానికిగాను దీని నిర్మాతలు ఆంథోనీ రుస్సో, జో రుస్సో, మైక్ లరోకా, జోనాథన్, ఉత్తమ దర్శకుడి అవార్డును డానియల్ క్వాన్, డానియల్ స్కీనెర్ట్ అందుకున్నారు.

- ఇదే చిత్రంలోని నటనకుగాను మిషెల్ యో ఉత్తమ నటి అవార్డును స్వీకరించారు. పలు యాక్షన్ చిత్రాల్లో నటించిన ఆమెకు దక్కిన తొలి ఆస్కార్ అవార్డు ఇదే. అంతేకాదు ఉత్తమ నటిగా ఆస్కార్ గెలిచిన తొలి ఏషియన్ మహిళ మిచెల్ యోనే కావడం మరో విశేషం.
- ఇక 'దివేల్' చిత్రంలోని నటనకుగాను బ్రెండెన్ ఫ్రాసెర్‌ను ఆస్కార్ బెస్ట్ యాక్టర్ అవార్డు వరించింది. నటనలో మూడు దశాబ్దాల చరిత్ర ఉన్న బ్రెండెన్‌కు ఇదే తొలి ఆస్కార్ కావడం విశేషం.
- అలాగే తొమ్మిది నామినేషన్లు దక్కించుకున్న జర్మన్ ఫిల్మ్ 'ఆల్ క్వైట్ ఆన్ ది వెస్టర్న్ ఫ్రంట్'కు నాలుగు విభాగాల్లో (బెస్ట్ ఇంటర్నేషనల్ ఫీచర్ ఫిల్మ్, బెస్ట్ సినిమాటోగ్రఫీ, బెస్ట్ ఒరిజినల్ స్కోర్, బెస్ట్ ప్రొడక్షన్ డిజైన్) అవార్డులు దక్కాయి.
- తొమ్మిది నామినేషన్లు దక్కించుకున్న 'ది బన్షీస్ ఆఫ్ ఇనిషెరీన్', ఏడు నామినేషన్లు దక్కించుకున్న 'ది ఫేబుల్‌మ్యాన్స్', ఆరు నామినేషన్లు పొందిన 'టార్', మూడు నామినేషన్లు దక్కించుకున్న 'బ్యాట్‌మన్' చిత్రాలకు ఒక్క ఆస్కార్ అవార్డు కూడా దక్కలేదు.

మంత్రుల హర్షం

'నాటు నాటు'పాటకు ఆస్కార్ అవార్డు లభించడంపై మంత్రులు కేటీఆర్, హరీశ్‌రావు, తలసాని శ్రీనివాస్‌యాదవ్, శ్రీనివాస్‌గౌడ్‌తో పాటు టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు రేవంత్‌రెడ్డి, సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి తమ్మినేని వీరభద్రం హర్షం వ్యక్తం చేశారు.

బీఆర్ఎస్ జిల్లా సమన్వయకర్తల నియామకం

- జాబితా విడుదల చేసిన పార్టీ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్
- పెద్దఎత్తున పార్టీ కార్యక్రమాల నిర్వహణకు దిశానిర్దేశం

సాక్షి, హైదరాబాద్: బీఆర్ఎస్ అధినేత, సీఎం కేసీఆర్ ఆదేశాల మేరకు అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాల్లో విస్తృతంగా చేపట్టే పార్టీ కార్యక్రమాలను సమన్వయం చేసే బాధ్యతలను జిల్లాలవారీగా నాయకులకు అప్పగించారు. ఈ మేరకు పార్టీ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కె.తారకరామారావు ఆయా జిల్లాల సమన్వయకర్తల జాబితాను సోమవారం విడుదల చేశారు. నియోజకవర్గాలలోని పార్టీ శ్రేణులను ఏకతాటిపైకి తెచ్చి ఆత్మీయ సమ్మేళనాలు మొదలుకొని డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ జయంతి ఉత్సవాలు, పార్టీ ఆవిర్భావ దినోత్సవ వేడుకలు, నియోజకవర్గ ప్రతినిధుల సభ, విద్యార్థి విభాగం సమావేశాలు.. ఇలా అనేక కార్యక్రమాలను రాబోయే నాలుగు నెలల్లో పెద్ద ఎత్తున చేపట్టాలని పార్టీ విస్తృతస్థాయి సమావేశంలో కేసీఆర్ ఆదేశించారు. ఈ నేపథ్యంలో వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్ ఆదివారం పార్టీ జిల్లాల అధ్యక్షులు, ప్రధాన కార్యదర్శులతో ప్రత్యేకంగా టెలికాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించి దిశానిర్దేశం చేశారు. అందులో భాగంగా ఆయా నియోజకవర్గాలకు చెందిన వివిధ స్థాయిల నాయకులు, ఎమ్మెల్యేలు, జిల్లాల పార్టీ అధ్యక్షులను సమన్వయం చేసేందుకు వీరిని నియమించినట్లు కేటీఆర్ తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమాలను అమలు చేసేందుకు ప్రత్యేకంగా పార్టీ తరఫున ఏర్పాటు చేసిన ఈ బృందం, జిల్లా అధ్యక్షులు, స్థానిక ఎమ్మెల్యేలతో ఆయా కార్యక్రమాల అమలును సమన్వయం చేస్తుందని తెలిపారు. ఈ మేరకు పార్టీ నియమించిన నాయకులు తమకు బాధ్యతలు అప్పజెప్పిన జిల్లాల మంత్రులు, స్థానిక ఎమ్మెల్యేలతో వెంటనే సమావేశమై పార్టీ కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన ప్రణాళిక, అమలుపై చర్చించాలని సూచించారు. ఈ మేరకు పార్టీ శ్రేణులు ఈ బృందంతో కలిసి సమన్వయం చేసుకోవాలని స్పష్టం చేశారు.

జిల్లాలవారీగా బీఆర్ఎస్ సమన్వయకర్తలు వీరే..

జిల్లా	-	సమన్వయకర్త
హైదరాబాద్	-	దాసోజు శ్రవణ్
వనపర్తి, జోగుళాంబ గద్వాల	-	తక్కళ్లపల్లి రవీందర్ రావు
మేడ్చల్	-	పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి
కరీంనగర్, రాజన్న సిరిసిల్ల	-	బస్వరాజు సారయ్య
నల్లగొండ	-	కడియం శ్రీహరి
వికారాబాద్	-	పోచంపల్లి శ్రీనివాస్‌రెడ్డి
రంగారెడ్డి	-	ఎల్.రమణ
భద్రాద్రి కొత్తగూడెం	-	టి.భానుప్రసాద్ రావు
సంగారెడ్డి	-	వెంకట్రాంరెడ్డి
మెదక్	-	ఎగ్గే మల్లేశం
మహబూబ్‌నగర్, నారాయణపేట	-	కసిరెడ్డి నారాయణరెడ్డి
యాదాద్రి భువనగిరి	-	యాదవరెడ్డి
నాగర్ కర్నూల్	-	పట్నం మహేందర్ రెడ్డి
భూపాలపల్లి, ములుగు	-	అరికెల నర్సారెడ్డి
సిద్దిపేట	-	బోడకుంట్ల వెంకటేశ్వర్లు
హనుమకొండ, వరంగల్	-	ఎమ్.ఎస్.ప్రభాకర్
నిర్మల్, ఆదిలాబాద్	-	వి.గంగాధర్ గౌడ్
మంచిర్యాల, ఆసిఫాబాద్	-	నారదాసు లక్ష్మణ్
జనగామ	-	కోటిరెడ్డి
మహబూబాబాద్	-	పురాణం సతీశ్
కామారెడ్డి	-	దండే విఠల్
నిజామాబాద్	-	బండ ప్రకాశ్
జగిత్యాల	-	కోలేటి దామోదర్
పెద్దపల్లి	-	ఎర్రోళ్ల శ్రీనివాస్
ఖమ్మం	-	శేరి సుభాష్‌రెడ్డి
సూర్యాపేట	-	మెట్టు శ్రీనివాస్

నా యాత్రలో అందరూ భాగస్వాములు కావాలి

- సీఎల్పీ నేత మల్లు భట్టి విక్రమార్క
- 'హాథ్ సే హాథ్ జోడో' యాత్ర వివరాలు వెల్లడి

మధిర: రాష్ట్రంలోని పలు జిల్లాల్లో నిర్వహించనున్న హాథ్ సే హాథ్ జోడో పాదయాత్రలో ప్రతిఒక్కరూ భాగస్వాములు కావాలని సీఎల్పీ నేత, మధిర ఎమ్మెల్యే మల్లు భట్టి విక్రమార్క కోరారు. సోమవారం ఆయన ఖమ్మం జిల్లా మధిరలోని తన క్యాంపు కార్యాలయంలో కాంగ్రెస్ ముఖ్యనాయకులతో సమావేశమయ్యారు. ఈ సందర్భంగా భట్టివిక్రమార్క మాట్లాడుతూ ఆదిలాబాద్ జిల్లా బోథ్ నియోజకవర్గం బజారహత్నూర్ మండలం పిప్పిరి నుంచి ప్రారంభమయ్యే తన పాదయాత్ర 39 అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాల్లో 1,365 కిలోమీటర్ల మేర సాగి ఖమ్మంలో ముగుస్తుందని తెలిపారు. ప్రతీ కాంగ్రెస్ కార్యకర్త శక్తి మేరకు తనతో నాలుగు అడుగులు వేసి పార్టీకి జవసత్వాలు తీసుకొచ్చేందుకు ముందుకు రావాలని పిలుపునిచ్చారు. నీళ్లు, నిధులు, నియామకాలు, ఆత్మగౌరవమే నినాదాలుగా సాధించుకున్న తెలంగాణలో సమస్యలు కాంగ్రెస్‌తోనే పరిష్కారమవుతాయన్న విషయాన్ని పాదయాత్ర ద్వారా ప్రజలకు వివరిస్తానని భట్టి తెలిపారు.

మూడు బహిరంగ సభలు

పాదయాత్రలో భాగంగా మూడు భారీ బహిరంగ సభలను నిర్వహించనున్నట్లు భట్టి తెలిపారు. మంచిర్యాల, హైదరాబాద్ శివారుతో పాటు ఖమ్మంలో పాదయాత్ర ముగింపు సందర్భంగా ఈ సభలు ఉంటాయని చెప్పారు. తెలంగాణ ప్రజల గుండె చప్పుడు, అవసరాలు, ఆశయాలను కాంగ్రెస్ ఎజెండాగా మార్చుకుని ముందుకెళ్తోందని.. తన యాత్రలో ప్రగతిశీల ప్రజాస్వామిక వాదులు, మేధావులు, కవులు, కళాకారులు, తెలంగాణ ఉద్యమకారులు పాల్గొనాలని కోరారు.

ఇదీ రూట్ మ్యాప్

ఈనెల 16వ తేదీన మొదలుకానున్న తన పాదయాత్ర రూట్ మ్యాప్ వివరాలను భట్టి వెల్లడించారు. ఆదిలాబాద్ జిల్లా బోథ్ నియోజకవర్గం నుంచి ప్రారంభమయ్యే యాత్ర ఖానాపూర్, ఆసిఫాబాద్, బెల్లంపల్లి, చెన్నూరు, మంచిర్యాల, ధర్మపురి, పెద్దపల్లి, హుజూరాబాద్, హుస్నాబాద్, వర్ధన్నపేట, వరంగల్ పశ్చిమ, స్టేషన్ ఘన్‌పూర్, జనగాం, ఆలేరు, భువనగిరి, ఇబ్రహీంపట్నం, మహేశ్వరం, రాజేంద్రనగర్, చేవెళ్ల, షాద్‌నగర్, జడ్చర్ల, నాగర్‌కర్నూల్, కల్వకుర్తి, దేవరకొండ, మునుగోడు, నల్లగొండ, నకిరేకల్, సూర్యాపేట, కోదాడ, ముదిగొండ, వైరా, సత్తుపల్లి, అశ్వారావుపేట, కొత్తగూడెం, ఇల్లెందు మీదుగా ఖమ్మం వరకు కొనసాగుతుందని తెలిపారు. ఈ సమావేశంలో కాంగ్రెస్ జిల్లా అధ్యక్షుడు పువ్వాళ్ల దుర్గాప్రసాద్‌తో పాటు నాయకులు చావా వేణు, సూరంశెట్టి కిషోర్, మిర్యాల వెంకటరమణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కమలంలో అసంతృప్త స్వరాలు!

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

వ్యాఖ్యలపై స్పందించాల్సిన అవసరం లేకపోయినా అర్వింద్ ఖండించడాన్ని కొందరు తప్పుబడుతున్నారు. అదే సమయంలో సంజయ్ వ్యవహారశైలి, రాష్ట్ర అధ్యక్ష పదవి అంటే పవర్ సెంటర్ కాదని, అందరినీ సమన్వయం చేయాల్సిన బాధ్యత ఉంటుందని అర్వింద్ చేసిన వ్యాఖ్యలను మరికొందరు సమర్థిస్తున్నారు. అర్వింద్ చేసిన వ్యాఖ్యలకు కొనసాగింపుగా సంజయ్‌పై శేఖర్‌రావు మరిన్ని తీవ్ర విమర్శలు, ఆరోపణలు సంధించడంతో పార్టీలో అంతర్గతంగా గందరగోళ పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయని నేతలు ఆందోళన వెలిబుచ్చు తున్నారు. మరోవైపు వివిధ జిల్లాల్లోనూ పార్టీ ముఖ్య నేతల మధ్య పొసగక గ్రూపుల గందరగోళం కూడా పెరిగినట్లు పార్టీలో చర్చ సాగుతోంది.

అర్వింద్‌కు అధిష్టానం నోటీసులు?

బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్‌పై పార్టీ ఎంపీ అర్వింద్ బహిరంగ విమర్శలు చేయడంపై ఇప్పటికే పంచాయితీ ఢిల్లీ అధిష్టానం వద్దకు చేరింది. ఈ వ్యవహారంపై అర్వింద్‌కు క్రమశిక్షణ ఉల్లంఘించారంటూ అధిష్టానం నోటీసులు జారీ చేసే అవకాశాలున్నాయని పార్టీ వర్గాల సమాచారం.

శేఖర్‌రావు ఏమన్నారంటే...

రాష్ట్ర పార్టీ ముఖ్య నేతలైన కేంద్ర మంత్రి కిషన్‌రెడ్డి, పార్టీ పార్లమెంటరీ బోర్డు సభ్యుడు డా. కె.లక్ష్మణ్ వంటి పెద్దలు చేయాల్సిన పనినే అర్వింద్ చేశారని శేఖర్‌రావు సోషల్ మీడియా పోస్ట్‌లో పేర్కొన్నారు. అధ్యక్షుడి పరిణతిలేని అసందర్భ మాటలు, నియంతృత్వం, అప్రజాస్వామిక చేష్టలు బీజేపీలో ప్రస్తుత పరిస్థితి కారణమని దుయ్యబట్టారు. బ్లాక్‌మెయిల్, అంతర్గత సెటిల్‌మెంట్లు, కార్యకర్తలకు అవమానం, ఒంటెద్దు పోకడలు, సమన్వయలోపం, వ్యక్తిగత ఆర్థిక స్వార్థం బీజేపీ సంస్కృతి కాదని శేఖర్‌రావు స్పష్టం చేశారు. అయినప్పటికీ ఇవన్నీ పార్టీలో నడుస్తున్నాయని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. కరీంనగర్‌లో గ్రానైట్ క్వారీల్లో అక్రమ తవ్వకాలంటూ ప్రచారం చేసి యజమానులతో అంతర్గత ఒప్పందాలు కుదుర్చుకోవడం, ఓ వార్తా చానల్‌లో ఓ ప్రముఖుడి మైనింగ్ అక్రమాలపై వరుస కథనాలు ప్రసారం చేసి ఆపై సెటిల్‌మెంట్లు చేసుకోవడం, ఆ చానల్‌లో నలుగురు పార్టీ నేతలతో రూ. కోట్లలో పెట్టుబడి పెట్టించి నట్టేట ముంచడం, సికింద్రాబాద్ కంటోన్మెంట్ వైస్‌చైర్మన్ పదవిని ఆర్థిక కారణాలతో కొత్తవారికి కట్టబెట్టడం, హుజూరాబాద్‌లో ఈటల గెలుపు అనంతరం ఏర్పడిన వాతావరణాన్ని ఖతం చేయడం వంటి చర్యలకు బండి సంజయ్ పాల్పడ్డారంటూ ఆరోపణలు గుప్పించారు. వాటన్నింటినీ ఉదాహరణలతో సహా నిరూపించేందుకు తాను సిద్ధమని ప్రకటించారు. పార్టీలో వినే సంస్కృతి, చర్చించే పద్ధతి మాయమైనప్పుడు సోషల్ మీడియానే ఆధారమవుతోందని తెలిపారు.

సంజయ్‌కు రాజాసింగ్ మద్దతు

సాక్షి, హైదరాబాద్: బీజేపీ నుంచి సస్పెన్షన్‌కు గురైన బీజేఎల్పీ నేత టి.రాజాసింగ్ నుంచి ఆ పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్‌కు మద్దతు లభించింది. ఇటీవల సంజయ్ చేసిన వ్యాఖ్యలు వ్యక్తిగతం కాదని, పార్టీ అధ్యక్షుడిగానే మాట్లాడారని సమర్థించారు. సోమవారం రాజాసింగ్ మీడియాతో మాట్లాడుతూ ఈ వ్యాఖ్యలపై నిజామాబాద్ ఎంపీ ధర్మపురి అర్వింద్‌కు ఏదైనా అనుమానం ఉంటే నేరుగా సంజయ్‌తోనే మాట్లాడవచ్చని సూచించారు. పార్టీ అధ్యక్షుడి వ్యాఖ్యలపై మీడియా ముందుకు వచ్చి మాట్లాడటం తప్పు అని పేర్కొన్నారు. సంజయ్‌పై చేసిన వ్యాఖ్యలను అర్వింద్ వెంటనే ఉపసంహరించుకోవాలని సూచించారు. కవితపై ఈడీ విచారణ విషయంలో సంజయ్ తప్పు ఏమీ మాట్లాడలేదన్నారు.

దర్యాప్తు ప్రారంభించొద్దు

ఎమ్మెల్యేలకు ఎర కేసులో సీబీఐకి సుప్రీంకోర్టు ఆదేశం.. విచారణ వాయిదా

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: తెలంగాణ ఎమ్మెల్యేలకు ఎర కేసులో దర్యాప్తు ప్రారంభించొద్దని సీబీఐకి సుప్రీం కోర్టు ఆదేశాలు ఇచ్చింది. తదుపరి విచారణ జూలై 31న ప్రారంభమయ్యే వారంలో నాన్ మిస్‌లీనియస్ డే నాడు చేపడతామని పేర్కొంది. ఎమ్మెల్యేల కొనుగోలు కేసు సీబీఐకి అప్పగిస్తూ హైకోర్టు ఇచ్చిన ఆదేశాలను సవాల్ చేస్తూ తెలంగాణ ప్రభుత్వం దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌ను సోమవారం జస్టిస్ సంజీవ్ ఖన్నా, జస్టిస్ ఎంఎం సుందరేశ్‌లతో కూడిన ధర్మాసనం విచారించింది. కేసును విచారించాల్సిన నేపథ్యంలో విచారణను తర్వాత చేపడతామని ధర్మాసనం తొలుత వ్యాఖ్యానించింది. అయితే, సీబీఐ ఇంకా విచారణ చేపట్టలేదని తెలంగాణ పోలీసుల తరఫు సీనియర్ న్యాయవాది దుష్యంత్ దవే తెలిపారు. ఈ అంశంపై ప్రభుత్వ ప్రధానకార్యదర్శిని అడగ్గా సీబీఐ ఇంకా కేసు స్వాధీనం చేసుకోలేదని చెప్పారని వివరించారు. అయితే కేసు కోర్టు పరిధిలో ఉన్నందున విచారణ కొనసాగించకూడదని ధర్మాసనం స్పష్టం చేసింది. కొనసాగించినా నిరుపయోగమనేది ఒక రూల్ ఉందని, లేదంటే మధ్యంతర ఉత్తర్వులు ఇవ్వాల్సి వస్తుందని పేర్కొంది. తదుపరి విచారణ వరకూ గతంలోని స్టేటస్ ఆదేశాలు అమలు అవుతాయని తెలిపింది. దర్యాప్తునకు సంబంధించిన పత్రాలు సీబీఐకి అందజేయాల్సిన అవసరం లేదంది.

అమరుల స్తూపం నిర్మాణంలో అవినీతి

టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు రేవంత్‌రెడ్డి ఆరోపణ

కార్నర్ మీటింగ్‌లో ప్రసంగిస్తున్న రేవంత్‌రెడ్డి

మోర్తాడ్ (బాల్కొండ): తెలంగాణ కోసం ప్రాణాలు అర్పించిన అమర వీరులను స్మరించుకోవడానికి నిర్మిస్తున్న స్మారక స్తూపం విషయంలోను మంత్రి ప్రశాంత్‌రెడ్డి భారీ అవినీతికి పాల్పడ్డారని టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు రేవంత్‌రెడ్డి ఆరోపించారు. 2018లో రూ.62 కోట్లతో ప్రతిపాదన చేస్తే ఈ ఐదేళ్లలో బడ్జెట్‌ను రూ.200 కోట్లకు పెంచారని ఆయన వెల్లడించారు. ఇందులో ప్రశాంత్‌రెడ్డి రూ.50 కోట్ల కమీషన్ దండుకున్నారని రేవంత్‌రెడ్డి తీవ్ర ఆరోపణలు చేశారు. సోమవారం హాథ్ సే హాథ్ జోడో పాదయాత్రలో భాగంగా నిజామాబాద్ జిల్లా ఏర్గట్ల మండల కేంద్రంలో నిర్వహించిన కార్నర్ సమావేశంలో రేవంత్‌రెడ్డి మాట్లాడారు. రాజ్యాంగ నిర్మాత అంబేడ్కర్ విగ్రహం ఏర్పాటుకు రూ.100 కోట్లు అవసరం అని ప్రతిపాదించి రూ.200 కోట్లకు అంచనాలు పెంచారన్నారు. సచివాలయం నిర్మాణానికి రూ.400 కోట్లు అవసరం అని చెప్పి రూ.1,200 కోట్లు ఖర్చు చేసినా ఇంకా నిర్మాణం పూర్తి కాలేదన్నారు. ఈ నిర్మాణాల కాంట్రాక్టులపై విచారణ జరిపించాలన్నారు.

వేతనాలు సకాలంలో చెల్లించాలి

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్రంలోని గ్రామ పంచాయతీ కార్మికులతో గొడ్డు చాకిరీ చేయించుకోవడమే తప్ప వారి హక్కులను పరిరక్షించడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలమైందని టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు రేవంత్ రెడ్డి ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. వారికి సకాలంతో వేతనాలు చెల్లించాలని డిమాండ్ చేశారు. ఈ మేరకు సీఎం కేసీఆర్‌కు సోమవారం లేఖ రాశారు.

ఐక్యంగా ముందుకు సాగుదాం

- ఏప్రిల్ 9న మండల, జిల్లా, రాష్ట్రస్థాయి నాయకుల ఉమ్మడి సమావేశం
- ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీల నిర్ణయం

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఐక్యంగా ముందుకు సాగాలని ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీలు నిర్ణయించుకున్నాయి. సీపీఐ, సీపీఎంల రాష్ట్ర నాయకత్వం ఆదివారం ఎంబీ భవన్‌లో సమావేశమై భవిష్యత్తు కార్యాచరణ గురించి కీలక నిర్ణయాలు తీసుకున్నట్లు ఆ రెండు పార్టీలు సోమవారం ఒక ప్రకటనలో పేర్కొన్నాయి. ఈ సమావేశంలో సీపీఎం, సీపీఐల రాష్ట్ర కార్యదర్శులు తమ్మినేని వీరభద్రం, కూనంనేని సాంబశివరావులతో పాటు, సీపీఐ నుంచి చాడ వెంకటరెడ్డి, పల్లా వెంకటరెడ్డి, శ్రీనివాసరావు, సీపీఎం నుంచి చెరుపల్లి సీతారాములు, జూలకంటి రంగారెడ్డి, జాన్‌వెస్లీ, పోతినేని సుదర్శన్ పాల్గొన్నారు. దేశంతో పాటు, రాష్ట్రంలో నెలకొన్న రాజకీయ పరిస్థితులు, కమ్యూనిస్టు ఉద్యమం ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్లు, బాధ్యతల గురించి చర్చించినట్లు పేర్కొన్నారు. రాబోయే కాలంలో ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీలు దృఢంగా, ఐక్యంగా వ్యవహరించాలని నిర్ణయించినట్లు వెల్లడించారు. ఈ నెలలో సీపీఎం, ఏప్రిల్, మే నెలల్లో సీపీఐ ఆధ్వర్యంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా జరిగే ప్రచారోద్యమాలను జయప్రదం చేయాలని, కేంద్ర పార్టీలు విడిగా పిలునిచ్చినప్పటికీ పరస్పరం సహకారంతో రాష్ట్రంలో ఈ ఉద్యమం ద్వారా ప్రజల్లోకి చొచ్చుకుపోవాలని భావిస్తున్నట్లు నాయకులు ఆ ప్రకటనలో తెలిపారు. ఏప్రిల్ 9న హైదరాబాద్‌లో సీపీఎం, సీపీఐ మండల, జిల్లా, రాష్ట్ర స్థాయి నాయకుల ఉమ్మడి భేటీ నిర్వహించాలని తీర్మానించారు.

కేసీఆర్‌పై కేంద్రం | కక్షపూరితంగా వ్యవహరిస్తోంది

సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి తమ్మినేని

చౌటుప్పల్: తెలంగాణలో తమకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నారన్న కారణంతో ముఖ్యమంత్రి కె.చంద్రశేఖర్‌రావుపై కేంద్రంలోని బీజేపీ సర్కారు కక్షపూరితంగా వ్యవహరిస్తోందని సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి తమ్మినేని వీరభద్రం ఆరోపించారు. లిక్కర్ కేసులో ఎమ్మెల్సీ కవిత తప్పు చేసిందో..లేదో..కోర్టు విచారణలో తేలాల్సిన విషయమని, ఆమె దోషిగా తేలితే శిక్షించడంలో తమకెలాంటి అభ్యంతరమూ లేదని ఆయన స్పష్టం చేశారు. యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లా చౌటుప్పల్‌లో సోమవారం జరిగిన సీపీఎం జిల్లా విస్తృతస్థాయి సమావేశంలో ఆయన పాల్గొన్నారు. అనంతరం విలేకరులతో మాట్లాడుతూ బీజేపీ నాయకులపై వచ్చిన ఆరోపణలతో పోలిస్తే కవితపై వచ్చిన ఆరోపణలు చాలా చిన్నవన్నారు. దేశానికి ప్రమాదకరంగా పరిణమించిన బీజేపీపై, మోదీ సర్కారు ప్రజా వ్యతిరేక విధానాలపై సీపీఎం ఆధ్వర్యంలో జనచైతన్య యాత్ర పేరిట మూడు బస్సు యాత్రలు నిర్వహిస్తున్నామన్నారు. ఈ నెల 17న వరంగల్‌లో ప్రారంభమయ్యే మొదటి పాదయాత్రను జాతీయ ప్రధానకార్యదర్శి సీతారాం ఏచూరి, 23న ఆదిలాబాద్‌లో యాత్రను పొలిట్ బ్యూరో సభ్యుడు బీవీ రాఘవులు, 24న నిజామాబాద్‌లో ప్రారంభమయ్యే యాత్రను మరో పొలిట్‌బ్యూరో సభ్యుడు విజయరాఘవన్ ప్రారంభిస్తారన్నారు. ఈ నెల 29న హైదరాబాద్ ఇందిరా పార్కు వద్ద నిర్వహించే ముగింపుసభకు ప్రకాష్ కారత్ హాజరవుతారని చెప్పారు.

క్లుప్తంగా...

రేపట్నుంచి ఒంటిపూట బడులు

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఈ నెల 15 నుంచి ఒంటిపూట బడులు నిర్వహించాలని విద్యాశాఖ సోమవారం ఆదేశాలు జారీ చేసింది. అన్ని కేటగిరీల తరగతులకు ఉదయం 8 గంటల నుంచి మధ్యాహ్నం 12.30 వరకూ క్లాసులు నిర్వహించాలని ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు స్కూళ్లకు సూచించింది. ఒంటిపూట బడులు ఏప్రిల్ 24 వరకూ కొనసాగుతాయని, పదోతరగతి పరీక్షలను దృష్టిలో ఉంచుకుని టెన్త్ విద్యార్థులకు మధ్యాహ్నం 1 నుంచి సాయంత్రం 5 గంటల వరకూ ప్రత్యేక క్లాసులు ఉంటాయని పేర్కొంది.

మేలో ఓయూ బీఈడీ పరీక్షలు

ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ: ఓయూ పరిధిలో మే నెలలో మొదటి సంవత్సరం బీఈడీ రెగ్యులర్ కోర్సు ఫస్ట్ సెమిస్టర్ పరీక్షలు జరగనున్నట్లు కంట్రోలర్ ప్రొఫెసర్ రాములు సోమవారం తెలిపారు. వచ్చేనెల 11 వరకు పరీక్ష రుసుము చెల్లించవచ్చని, రూ.200 అపరాధ రుసుముతో ఏప్రిల్ 15 వరకు ఫీజు చెల్లించవచ్చునని వివరించారు.

మే 10న బీసీ గురుకులాల్లో బ్యాక్‌లాగ్ సీట్ల భర్తీకి అర్హత పరీక్ష

వచ్చేనెల 20 వరకు దరఖాస్తులు

సాక్షి, హైదరాబాద్: మహాత్మా జ్యోతిబా పూలే తెలంగాణ వెనుకబడిన తరగతులు సంక్షేమ గురుకుల విద్యా సంస్థల సొసైటీ(ఎంజేపీటీబీసీడబ్ల్యూఆర్ఈఐఎస్) పరిధిలోని గురుకుల పాఠశాలల్లో 6,7,8 తరగతుల్లో బ్యాక్‌లాగ్ సీట్ల భర్తీకి మే 10న అర్హత పరీక్ష నిర్వహిస్తున్నట్లు సొసైటీ కార్యదర్శి మల్లయ్యబట్టు సోమవారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. ఇందుకు దరఖాస్తు ప్రక్రియ కొనసాగుతోందని, ఏప్రిల్ 20 వరకు దరఖాస్తులు ఆన్‌లైన్ ద్వారా స్వీకరించనున్నట్లు వివరించారు. ఇంటర్మీడియెట్, డిగ్రీ ప్రథమ సంవత్సరం ప్రవేశాలకు సంబంధించిన ప్రకటనలు వెలువడ్డాయని, ఇందుకు దరఖాస్తులు ఏప్రిల్ 16వరకు స్వీకరిస్తామని, అర్హత పరీక్ష ఏప్రిల్ 29న నిర్వహిస్తామని పేర్కొన్నారు.

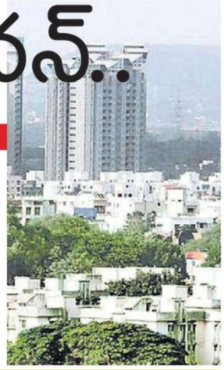
అజ్మీర్ దర్గాలో తెలంగాణవాసులకు వసతి సదుపాయం

సాక్షి, హైదరాబాద్: అజ్మీర్ దర్గాను సందర్శించే తెలంగాణవాసుల కోసం వసతి సదుపాయం కల్పించే విషయమై స్థానిక అధికారులతో రాష్ట్ర హోంమంత్రి మహ్మద్ మహమూద్ అలీ సోమవారం సమీక్ష నిర్వహించారు. రాజస్తాన్ మైనార్టీ శాఖ మంత్రి సలెహ్ మహమ్మద్, కలెక్టర్ అన్షదీప్, ఇతర అధికారులతో కలిసి వసతి సదుపాయానికి అవసరమైన నిధుల గురించి అడిగి తెలుసుకున్నారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం రూ.2.40 కోట్లకుపైగా నిధులు కేటాయించిందని హోంమంత్రి తెలిపారు. ఈ నిధులను ఉపయోగించి వసతి సదుపాయానికి అవసరమైన భూమి కొనుగోలు, రిజిస్ట్రేషన్ చేపట్టాలన్నారు.

విద్యుత్ ఆందోళనలు మరో వారం వాయిదా

సాక్షి, హైదరాబాద్: విద్యుత్ ఉద్యోగుల వేతన సవరణ, ఇతర సమస్యల పరిష్కారానికి చేపట్టనున్న ఆందోళనలను.. విద్యుత్ సంస్థల యాజమాన్యాల విజ్ఞప్తి మేరకు మరో వారం రోజుల పాటు వాయిదా వేసుకున్నామని తెలంగాణ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయీస్ జేఏసీ, తెలంగాణ పవర్ ఎంప్లాయీస్ జేఏసీలు ప్రకటించాయి. తెలంగాణ ట్రాన్స్‌కో, జెన్‌కో సీఎండీ డి.ప్రభాకర్‌రావు నేతృత్వంలో ఉత్తర, దక్షిణ డిస్కంల సీఎండీలు ఎ.గోపాల్ రావు, జి.రఘుమారెడ్డి సోమవారం విద్యుత్‌సౌధలో జేఏసీల నేతలతో క్లుప్తంగా మరో దఫా చర్చలు జరిపారు. కాగా, ఈ నెల 24న జరగాల్సిన విద్యుత్ సౌధ ముట్టడి యథావిధిగా జరుగుతుందని పవర్ జేఏసీ చైర్మన్ సాయిబాబు ప్రకటించారు.

జీవో 111 ట్రబుల్ వన్..

111 జీవో రద్దు చేసినా తప్పని ఇబ్బందులు

- కొత్త మాస్టర్ ప్లాన్ దిశగా ముందుకు పడని అడుగులు
- ఒక్కసారి మాత్రమే భేటీ అయిన సర్కారు కమిటీ
- ఆ 84 గ్రామాల పరిధిలో నిర్మాణాలపై కొనసాగుతున్న ఆంక్షలు
- జీవో నంబర్ 69 అమలుపై నీలినీడలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఉస్మాన్‌సాగర్, హిమాయత్‌సాగర్ జంట జలాశయాల పరిరక్షణ కోసం జారీ చేసిన 111 జీవోను రద్దు చేసి కొత్త మాస్టర్ ప్లాన్‌ను రూపొందిస్తామని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించి ఏడాది కావస్తున్నా.. నేటికీ అడుగు ముందుకుపడలేదు. ప్రస్తుతం రాజధాని దాహార్తిని తీర్చేందుకు ఈ జంట జలాశయాల మీద ఆధారపడాల్సిన అవసరం లేదని భావించిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం.. 1996లో ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చిన 111 జీవోను రద్దు చేస్తూ గతేడాది ఏప్రిల్ 19న జీవో నంబర్ 69ను విడుదల చేసింది. జీవో పరిధిలోని 84 గ్రామాలకు ప్రత్యేకంగా మాస్టర్ ప్లాన్‌ను రూపొందిస్తామని ప్రకటించింది. కానీ నేటికీ ఆయా గ్రామాలు హెచ్‌ఎండీఏ మాస్టర్‌ప్లాన్ ప్రకారం జీవసంరక్షణ మండలి(బయో కన్జర్వేషన్ జోన్)లోనే కొనసాగుతున్నాయి. గతంలో ఉన్న ఆంక్షలే ఇప్పటికీ అమలులో ఉండడంతో నిర్మాణదారులకు ఇక్కట్లు తప్పడంలేదు.

చిత్తశుద్ధిలేని కమిటీ..

కొత్త మాస్టర్ ప్లాన్‌ను సాధ్యమైనంత త్వరగా రూపొందిస్తామని చెప్పిన ప్రభుత్వం ఇందుకోసం సీఎస్ నేతృత్వంలో కమిటీని వేసింది. పురపాలక, ఆర్థిక, నీటిపారుదల శాఖల ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శులు, జలమండలి ఎండీ, కాలుష్య నియంత్రణ మండలి సభ్య కార్యదర్శి, హెచ్‌ఎండీఏ డైరెక్టర్ (ప్లానింగ్) సభ్యులుగా ఉండే ఈ కమిటీ.. ఏయే అంశాలను పరిశీలించి నివేదిక ఇవ్వాలన్న దానిపై విధివిధానాలను కూడా ఖరారు చేసింది. రెండు రిజర్వాయర్ల పరిరక్షణ, కాలుష్య నివారణకు అవసరమైన చర్యలను సూచించాలని అలాగే ప్రధాన మౌలిక సదుపాయాల కల్పనకు విధానాలను రూపొందించాలని ఆదేశించింది. మురుగు, వరద కాల్వల నిర్మాణం, మురుగునీటి నిర్వహణ ప్లాంట్ల (ఎస్టీపీలు) ఏర్పాటు, నిధుల సమీకరణ, లేఅవుట్లు, నిర్మాణాల అనుమతికి సంబంధించిన విధివిధానాలతో పాటు న్యాయపరమైన అంశాలనూ పరిశీలించాలని సూచించింది. ఈ మేరకు తొలిసారి భేటీ అయిన కమిటీ కేవలం ప్రాథమిక అంశాలను మాత్రమే చర్చించి మమ అనిపించింది. మాస్టర్‌ప్లాన్ రూపకల్పన బాధ్యతను కన్సల్టెన్సీకి అప్పగించాలని సూత్రప్రాయంగా నిర్ణయించినా ఇప్పటివరకు కార్యరూపం దాల్చలేదు. దీంతో జీవో 69 అమలుపై ఒక్కడుగు కూడా ముందుకు పడలేదు.

నిర్మాణదారులకు ఇక్కట్లు

జంట జలాశయాల చుట్టూ 10 కిలోమీటర్ల పరిధిలోని 84 గ్రామాల పరిధిలో 1.32 లక్షల ఎకరాల భూమి అందుబాటులో ఉంది. ఆయా భూముల్లో ఇప్పటికే సంపన్న వర్గాలు, పారిశ్రామికవేత్తలు, సినీ, రాజకీయ ప్రముఖులు, ఉన్నతాధికారులు తక్కువ ధరకు పెద్ద ఎత్తున స్థలాలను కొనుగోలు చేసి ఫామ్‌హౌస్‌లు, రిసార్ట్‌లను నిర్మించుకున్నారు. ఇవే కాకుండా అనధికారిక లే-అవుట్లూ వేల సంఖ్యలోనే ఉన్నాయి. అయితే ప్రస్తుతం 111 జీవో ఎత్తివేసినందున నిర్మాణాలపై ఆంక్షల్లేవని భావించి అనుమతుల కోసం స్థానిక పట్టణ, పంచాయతీలను ఆశ్రయిస్తున్న రియల్టర్లు/భవన నిర్మాణదారులకు నిరాశే మిగులుతోంది. పర్మిషన్లు జారీ చేయకపోవడంతో అభ్యంతరం వ్యక్తం చేస్తూ కొందరు ఏకంగా న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించారు. అయితే, 111 జీవో ఇంకా మనుగడలోనే ఉందని హైకోర్టుకు ప్రభుత్వం నివేదించడంతో 69 జీవో అమలుపై నీలినీడలు కమ్ముకున్నాయి. గ్రామస్తులు ఏదైనా నిర్మాణం చేపట్టేందుకు అనుమతుల కోసం వెళితే ఆంక్షల నెపంతో దరఖాస్తులను తిరస్కరిస్తున్నారని, అదే పలుకుబడి ఉన్న నాయకులు, ఆమ్యామ్యాలు సమర్పించుకునే డెవలపర్లకైతే ఎలాంటి అడ్డంకులు లేకుండా అనుమతులు ఇస్తున్నారనే ఆరోపణలు వినిపిస్తున్నాయి.

హాట్‌కేక్ ప్రాంతాలపై ప్రభావం

జీవో రద్దుతో ఆయా గ్రామాలను ఆనుకొని ఉన్న ప్రాంతాల్లోని స్థిరాస్తి వ్యాపారంలో స్తబ్దత నెలకొంది. అప్పటివరకు మంచి డిమాండ్ ఉన్న కొల్లూరు, తెల్లాపూర్, నల్లగండ్ల, గోపనపల్లి, నానక్‌రాంగూడ, నార్సింగి, కోకాపేట, ఫైనాన్షియల్ డిస్ట్రిక్ట్, పుప్పాలగూడ, కొండాపూర్, వంటి ప్రాంతాలలోని అపార్ట్‌మెంట్ల నిర్మాణ పనులు మందకొడిగా సాగుతున్నాయి. పశ్చిమ హైదరాబాద్‌లోని హైరైజ్, లగ్జరీ ప్రాజెక్టులలో విక్రయాలు తగ్గిపోయాయి. ఇక్కడ కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి ఫ్లాట్ కొనుగోలు చేసే బదులు.. కాస్త వేచి చూస్తే 111 జీవో పరిధిలో వ్యక్తిగత గృహం, విల్లా వంటివి సొంతం చేసుకోవచ్చని కొనుగోలుదారులు భావిస్తున్నట్టు తెలుస్తోంది.

నిర్మాణ సంస్థలకూ భాగస్వామ్యం కల్పించాలి

111 జీవో రద్దు చేసి ప్రత్యేకంగా మాస్టర్ ప్లాన్ రూపొందిస్తామన్న నిర్ణయం ఆహ్వానించదగ్గ పరిణామమే. అయితే మాస్టర్ ప్లాన్ విధివిధానాల రూపకల్పనలో డెవలపర్లు, నిర్మాణ సంస్థలకు కూడా భాగస్వామ్యం కల్పించాలి. దీంతో స్థానిక అవసరాలకు తగ్గట్టు జోన్ల వారీగా అభివృద్ధి పనులకు, నిర్మాణాలకు అవకాశం కల్పించే వీలుంటుంది.

ఎం.ప్రేమ్‌కుమార్, ప్రెసిడెంట్ వెస్ట్ జోన్ బిల్డర్స్ అసోసియేషన్

ఎన్నికల స్టంట్ మాత్రమే

111 జీవో ఎత్తివేత వ్యవహారం ఒక ప్రహసనంలా మారింది. కేవలం ఎన్నికల హామీగా మాత్రమే రాజకీయ పార్టీలు ఈ అంశాన్ని వాడుకుంటున్నాయి. ఈ జీవో ఎత్తివేసి..దాని స్థానే 69 జీవో జారీ చేసినా ఇప్పటివరకు మార్గదర్శకాలు జారీ చేయకపోవడం చూస్తే ప్రభుత్వానికి ఉన్న చిత్తశుద్ధి అర్థం అవుతుంది. ఇప్పటికైనా ప్రత్యేక మాస్టర్‌ప్లాన్‌ను రూపొందించి 84 గ్రామాల ప్రజల ఇబ్బందులను తొలగించాలి.

- చింపుల సత్యనారాయణరెడ్డి, తెలంగాణ పంచాయతీరాజ్ చాంబర్ అధ్యక్షుడు

ఇండ్లు నిర్మించాలంటే ఇబ్బందులు

111 జీవో పరిధిలో ఇండ్లు కడదామంటే ఇబ్బందులు తప్పడం లేదు. ప్రభుత్వం జీవో ఎత్తివేశామని చెప్పింది. కానీ ఆయా గ్రామాల్లో ఇండ్లు కట్టుకునేందుకు పనులు చేపడితే అధికారులు నిలిపివేస్తున్నారు. దీంతో ప్రజలు అయోమయంలో ఉన్నారు.

- రవి, బాకారం గ్రామస్తుడు

రేపట్నుంచే ఇంటర్ పరీక్షలు

హాజరుకానున్న 9.47 లక్షల మంది విద్యార్థులు

- రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 1,473 పరీక్షాకేంద్రాల ఏర్పాటు
- ఉదయం 9 దాటితే నో ఎంట్రీ
- అన్ని పరీక్షాకేంద్రాల్లో సీసీ కెమెరాల నిఘా
- ప్రతీ జిల్లాలోనూ ప్రత్యేక బస్సులు

సమీక్షలో మంత్రి సబితా ఇంద్రారెడ్డి, నవీన్ మిత్తల్, వాకాటి కరుణ

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఇంటర్మీడియెట్ వార్షిక పరీక్షలకు సర్వం సిద్ధమైంది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా బుధవారం నుంచి మొదలయ్యే పరీక్షలు ఏప్రిల్ 4వ తేదీ వరకూ కొనసాగనున్నాయి. మొత్తం 1,473 పరీక్ష కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేశారు. ఉదయం 9 నుంచి మధ్యాహ్నం 12 గంటల వరకు పరీక్ష ఉంటుంది. ప్రథమ, ద్వితీయ సంవత్సరం కలిపి మొత్తం 9,47,699 మంది విద్యార్థులు పరీక్షలకు హాజరుకానున్నారు. విద్యార్థులు ప్రశాంత వాతావరణంలో పరీక్షలు రాసేందుకు ఏర్పాట్లు చేసినట్టు ఇంటర్ బోర్డ్ వెల్లడించింది. పరీక్షల ఏర్పాట్లపై బోర్డ్ కార్యదర్శి నవీన్ మిత్తల్, విద్యాశాఖ కార్యదర్శి వాకాటి కరుణ, ఇతర ఉన్నతాధికారులతో కలిసి మంత్రి సబితాఇంద్రారెడ్డి సోమవారం సమీక్షించారు. అన్ని జిల్లాల కలెక్టర్లతో హైదరాబాద్ నుంచి వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా మంత్రి మాట్లాడారు. పరీక్షల కోసం తీసుకున్న జాగ్రత్తలు, విద్యార్థులకు ఇచ్చే సూచనలను పరీక్షల విభాగం డైరెక్టర్ జయప్రదాభాయ్ మీడియాకు వివరించారు.

పకడ్బందీ ఏర్పాట్లు: మంత్రి సబిత

ఇంటర్ పరీక్షల్లో ఎలాంటి సమస్య తలెత్తకుండా పకడ్బందీ ఏర్పాట్లు పూర్తి చేసినట్లు మంత్రి సబితా ఇంద్రారెడ్డి తెలిపారు. జిల్లా స్థాయి కమిటీ చైర్మన్లుగా కలెక్టర్లు పరీక్షల నిర్వహణలో ఎలాంటి లోటుపాట్లు తలెత్తకుండా చూడాలన్నారు. పరీక్షా కేంద్రాల వద్ద విద్యార్థులకు తాగునీరు, ఓఆర్ఎస్ అందుబాటులో ఉంచాలని సూచించారు. విద్యార్థులు సకాలంలో చేరేందుకు వీలుగా ప్రత్యేక బస్సులు ఏర్పాటు చేయాలని ఆర్టీసీ అధికారులను కోరారు. సమస్యలకు సత్వర పరిష్కారం లభించే విధంగా ప్రత్యేకంగా కంట్రోల్ రూంలు ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు మంత్రి వెల్లడించారు.

తక్షణమే స్పందిస్తాం: నవీన్ మిత్తల్

''ఇంటర్ పరీక్షలు రాసే విద్యార్థులకు ఏ సమస్య వచ్చినా తక్షణమే అధికారుల దృష్టికి తీసుకువస్తే స్పందించేందుకు సిద్ధంగా ఉంటాం. అవసరమైన సలహాలు, సూచనలు ఇచ్చేందుకు ప్రత్యేక యంత్రాంగం పని చేస్తోంది. ఎలాంటి మానసిక ఒత్తిడి అన్పించినా విద్యార్థులు కౌన్సెలింగ్ తీసుకోవాలి.. మనోధైర్యం ప్రతీ విద్యార్థికి అవసరం'' అని ఇంటర్ బోర్డు కార్యదర్శి నవీన్ మిత్తల్ అన్నారు.

గంట ముందే పరీక్ష హాలుకు...

- విద్యార్థులను ఉదయం 8 గంటల నుంచే పరీక్షహాలులోకి అనుమతిస్తారు. 9 తర్వాత ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ అనుమతించరు. విద్యార్థులు హాల్ టికెట్లపై పేరు, మీడియం ఇతర వివరాలను ముందే సరిచూసుకోవాలి. ఏదైనా సమస్య ఉంటే ప్రిన్సిపాల్ చేత సరిచేయించుకోవాలి. హాల్‌టికెట్లను tsbie.cgg.gov.in వెబ్‌సైట్ ద్వారా పొందవచ్చు. డౌన్‌లోడ్ చేసుకున్న హాల్ టికెట్లపై ప్రిన్సిపాల్ సంతకం లేకున్నా అనుమతిస్తారు.
- ఏ విధమైన ప్రింటింగ్, చేతిరాత మెటీరియల్, సెల్‌ఫోన్లు, క్యాలిక్యులేటర్, ఇతర ఎలక్ట్రానిక్ గ్యాడ్జెట్లను పరీక్ష హాలులోకి అనుమతించరు.
- జిల్లా పరీక్షల కమిటీ(డీఈసీ)ని ప్రతీ జిల్లాలో నియమించారు. జిల్లా ఇంటర్ విద్యాధికారి, నోడల్ అధికారి, ఇద్దరు ప్రిన్సిపాళ్లు, జూనియర్ లెక్చరర్ ఇందులో ఉంటారు. వీరితోపాటు జిల్లా స్థాయి హైపవర్ కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు.
- రెవెన్యూ, విద్య, పోలీసు శాఖల నుంచి ఒకరు చొప్పున 75 ఫ్లైయింగ్ స్క్వాడ్స్ ఏర్పాటు చేశారు. పరీక్షాకేంద్రాల్లో 200 సిట్టింగ్ స్క్వాడ్స్ ఉంటాయి.
- జిల్లా కో–ఆర్డినేషన్ కమిటీలో అన్ని శాఖల అధికారులుంటారు. వారు ఆర్టీసీ, హెల్త్, విద్యుత్ సేవలు అందిస్తారు. అన్ని ప్రాంతాల్లో విద్యార్థుల కోసం ప్రత్యేక బస్సులు ఏర్పాటు చేశారు. పరీక్షకేంద్రాలకు సమీపంలో జిరాక్స్ కేంద్రాలను మూసివేస్తారు. ప్రతీ కేంద్రంలోనూ సీసీ కెమెరాలు ఏర్పాటు చేశారు.

మొత్తం పరీక్షా కేంద్రాలు	1,473
ప్రభుత్వ జూనియర్ కాలేజీలు	614
ప్రైవేటు కాలేజీలు	859
పరీక్షల సిబ్బంది...	
చీఫ్ సూపరింటెండెంట్లు	1,473
డిపార్ట్‌మెంట్ల అధికారులు	1,473
ఇన్విజిలేటర్లు	26,333
ఫ్లైయింగ్ స్క్వాడ్స్	75
సిట్టింగ్ స్క్వాడ్స్	200
హాజరయ్యే విద్యార్థులు మొత్తం	**9,47,699**
మొదటి సంవత్సరం	4,82,677
ద్వితీయ సంవత్సరం	4,65,022

గ్రూపులవారీగా పరీక్ష రాసేవారు

గ్రూప్	ఫస్టియర్	సెకండియర్	మొత్తం
ఎంపీసీ	2,07,756	1,65,634	3,73,390
ఎంఈసీ	14,675	19,559	34,234
బైపీసీ	1,00,332	1,11,128	2,11,460
సీఈసీ	98,598	1,11,760	2,10,358
హెచ్ఈసీ	11,295	10,263	21,558

విజయరామారావు కన్నుమూత

బంజారాహిల్స్, ఏటూరునాగారం: సీబీఐ మాజీ డైరెక్టర్, ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మంత్రిగా పనిచేసిన కాకులమర్రి విజయరామారావు(85) సోమవారం బ్రెయిన్ స్ట్రోక్ తో కన్నుమూశారు. బంజారాహిల్స్ రోడ్ నెంబర్ 3 లోని నివాసంలో మధ్యాహ్నం 1.30 గంటల సమయంలో బ్రెయిన్ స్ట్రోక్ కు గురైన ఆయనను కుటుంబ సభ్యులు హుటాహుటిన జూబ్లీహిల్స్ లోని అపోలో ఆసుపత్రిలో చేర్పించారు. వైద్యులు ఒక వైపు చికిత్స అందిస్తుండగానే రాత్రి 7:15 నిమిషాలకు ఆయన తుది శ్వాస విడిచారు. ఆయనకు ఇద్దరు కుమారులు, కుమార్తె ఉన్నారు. పెద్ద కుమారుడు శ్రీనివాస కల్యాణ్, కుమార్తె అన్నపూర్ణ నగరంలోనే ఉండగా, చిన్న కుమారుడు ప్రసాదరావు అమెరికాలో ఉన్నారు. భార్య వసుమతి గతేడాది అనారోగ్యంతో కన్నుమూశారు. విజయ రామారావు పార్థివ దేహాన్ని సోమవారం రాత్రి అపోలో ఆసుపత్రి నుంచి ఆయన స్వగృహానికి తరలించారు. రెండో కుమారుడు అమెరికా నుంచి రానున్న నేపథ్యంలో అంత్యక్రియలను బుధవారం జూబ్లీహిల్స్ లోని మహాప్రస్థానంలో నిర్వహించనున్నారు.

సీబీఐ డైరెక్టర్ గా... మంత్రిగా..

విజయరామారావు వరంగల్ జిల్లాలోని ఏటూరు నాగారంలో జన్మించారు. పాఠశాల విద్యాభ్యాసం నెల్లూరు జిల్లా వెంకటగిరిలో జరిగింది. ఆయన తాత కల్యాణరావు స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు. వెంకటగిరిలో విద్యాభ్యాసం పూర్తయ్యాక పైచదువులకు మద్రాసు యూనివర్సిటీలో చేరారు. బి.ఎ. పూర్తవగానే 1958 అక్టోబరులో కరీంనగర్ ఎస్.ఆర్.ఆర్.కాలేజీలో లెక్చరర్ ఉద్యోగంలో చేరారు. 1959 అక్టోబరు నాటికి ఐ.పి.ఎస్. ట్రైనీగా శిక్షణ పొంది చిత్తూరు ఎ.ఎస్పీ.గా చేరారు. సీబీఐ డైరెక్టర్‌గా హవాలా కుంభకోణం, బాబ్రీమసీదు విధ్వంసం, ఇస్రో గూఢచర్యం కేసు, ముంబై బాంబు పేలుళ్ల మొదలైన కేసుల్లో దర్యాప్తు నిర్వహించారు. సర్వీసులో ఉండగానే ఎల్.ఎల్.బి. పూర్తి చేశారు. రిటైరైయిన తర్వాత పోలీస్ మాన్యువల్ రాశారు. రాజకీయ అరంగ్రేటం చేసి టీడీపీలో చేరి 1999లో జరిగిన ఎన్నికల్లో ఖైరతాబాద్ నుంచి శాసన సభ్యుడిగా గెలిచారు. ఎమ్మెల్యేగా ఎన్నికైన తొలిసారే మంత్రి పదవి దక్కించుకున్నారు. 2004 అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో తెలుగుదేశం పార్టీ తరపున అదే నియోజకవర్గం నుంచి పోటీ చేసి ఓడిపోయారు. 2009 అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో మరోసారి పరాజయం పాలయ్యారు. అనంతరం 2016లో టీఆర్ఎస్‌లో చేరారు. విజయరామారావు మృతితో స్వగ్రామం ములుగు జిల్లా ఏటూరునాగారంలో విషాద ఛాయలు అలముకున్నాయి.

ప్రభుత్వ లాంఛనాలతో అంత్యక్రియలు..

సాక్షి, హైదరాబాద్: కె.విజయరామారావు మృతిపై ముఖ్యమంత్రి కె.చంద్రశేఖర్ రావు దిగ్భ్రాంతిని వ్యక్తం చేశారు. ప్రభుత్వ అధికారిగా, ప్రజా ప్రతినిధిగా ఆయన అందించిన ప్రజాసేవలు గొప్పవన్నారు. వారి కుటుంబ సభ్యులకు సానుభూతిని తెలిపారు. ఆయన అంత్యక్రియలను ప్రభుత్వ అధికారిక లాంఛనాలతో నిర్వహించాలని నిర్ణయించారు. ఇందుకు ఏర్పాట్లు చేయాలని ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి శాంతి కుమారిని ఆదేశించారు. కాగా, విజయరామారావు మృతిపై మంత్రులు హరీశ్‌రావు, తలసాని శ్రీనివాస్‌యాదవ్, ఇంద్రకరణ్‌రెడ్డి, వేముల ప్రశాంత్‌రెడ్డి, సత్యవతి రాథోడ్, బీజేపీ నేత ఈటల రాజేందర్ తదితరులు సంతాపం తెలిపారు.

నేటి నుంచి ఏపీ బడ్జెట్ సమావేశాలు

సాక్షి, అమరావతి: శాసనసభ బడ్జెట్ సమావేశాలు మంగళవారం నుంచి ప్రారంభం కానున్నాయి. ఉదయం 10 గంటలకు శాసనసభ, శాసన మండలి సభ్యులను ఉద్దేశించి గవర్నర్ అబ్దుల్ నజీర్ ప్రసంగించనున్నారు. గవర్నర్‌గా బాధ్యతలు చేపట్టాక ఆయన పాల్గొంటున్న తొలి అధికారిక కార్యక్రమం ఇదే. నజీర్ ప్రసంగం తర్వాత రెండు సభలు వాయిదా పడనున్నాయి. ఆ తర్వాత స్పీకర్ తమ్మినేని సీతారాం నేతృత్వంలో బీఏసీ (బిజినెస్ అడ్వైజరీ కమిటీ) సమావేశం జరగనుంది. ఇందులో సభ ఎన్ని రోజులు నిర్వహించాలి, ఏ అంశాలపై చర్చించాలి, రాష్ట్ర బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టే తేదీని నిర్ణయించనున్నారు. ఈ నెల 14 నుంచి 24 వరకు సమావేశాలు నిర్వహించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రాథమికంగా భావిస్తున్నట్లు అధికార వర్గాలు తెలిపాయి. కనీసం 7, 8 రోజులు సమావేశాలు నిర్వహించే అవకాశం ఉన్నట్లు చెబుతున్నారు. కాగా మంగళవారం బీఏసీ తర్వాత సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి అధ్యక్షతన కేబినెట్ సమావేశం జరగనుంది.

ఓడీఎఫ్ ప్లస్‌లో మనమే నం. 1

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కల్పిస్తున్న మౌలిక సదుపాయాలతో తెలంగాణ పల్లెలు దేశంలో ముందు వరుసలో నిలిచాయి. బహిరంగ మల, మూత్రరహిత (ఓడీఎఫ్ ప్లస్ విభాగంలో) రాష్ట్రంగా తెలంగాణను దేశంలోనే నంబర్ వన్‌గా నిలిపాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం తాజాగా నిర్వహించిన నాలుగు సర్వేల్లో ఓడీఎఫ్ ప్లస్ గ్రామాలు, ఇళ్ల విభాగాల్లో 100 శాతం స్వచ్ఛత సాధించడంతో పాటు స్వచ్ఛ సర్వేక్షణ్ గ్రామీణ సర్వేలోనూ మన ఊళ్లు నూరు శాతం స్వచ్ఛత సాధించాయి. అలాగే దేశంలో అత్యధిక టాయిలెట్స్ ఉన్న 5 రాష్ట్రాల్లో మొదటి స్థానంలో రాష్ట్రం నిలిచింది. ఇటీవల ఓడీఎఫ్ ప్లస్ గ్రామాల పురోగతి వివరాలను నమోదు చేయడానికి కేంద్రం అవకాశమిచ్చింది. ఈ నేపథ్యంలో రాష్ట్రంలోని పంచాయతీరాజ్ అధికారులు గ్రామాల్లో ఉన్న వసతులు, మౌలిక సదుపాయాల వివరాలను అప్‌లోడ్ చేశారు.

ఓడీఎఫ్ ప్లస్ అంటేం...

గ్రామాల్లో కేవలం మరుగుదొడ్లను నిర్మించుకుంటే ఓడీఎఫ్‌గా ప్రకటిస్తారు. ఆ తరువాతి దశ అయిన ఓడీఎఫ్ ప్లస్‌గా గుర్తింపు పొందాలంటే గ్రామంలోని ప్రభుత్వ కార్యాలయాలు, సంస్థలన్నింటిలోనూ మరుగుదొడ్ల నిర్మాణం, ఇంటింటి నుంచి చెత్త సేకరణ, డంపింగ్ యార్డుల్లో చెత్తను తడి, పొడిగా వేరు చేయడం, ప్రతి గ్రామానికి చెత్తను సేకరించడానికి ట్రాక్టర్ సమకూర్చడం, శ్మశానవాటికను నిర్మించడం, ఇంకుడు గుంతలు నిర్మించ డం వంటివి చేపట్టాలి. ఈ విభాగాల్లోనూ తెలంగాణ ముందువరుసలో నిలుస్తోంది. ఈ నేపథ్యంలో ఆర్థిక మంత్రి టి.హరీశ్‌రావు ట్వీట్ చేశారు.

నెలాఖరు నాటికి దుద్దెడకు రైళ్లు

సాక్షి, హైదరాబాద్: తెలంగాణలో ప్రతిష్టాత్మక ప్రాజెక్టు అయిన మనోహరాబాద్–కొత్తపల్లి రైల్వే లైన్ పనులు మరో మైలురాయిని అందుకున్నాయి. మనోహరాబాద్ నుంచి 31 కి.మీ. దూరంలో ఉన్న గజ్వేల్ వరకు పనులు పూర్తయి ప్రస్తుతం సరుకు రవాణా రైళ్లు నడుస్తున్న విషయం తెలిసిందే. ఇప్పుడు అక్కడికి 35 కి.మీ. దూరంలో ఉన్న దుద్దెడ వరకు ఈ నెలాఖరు నాటికి రైలును నడిపేందుకు వీలుగా ట్రాక్‌ను సిద్ధం చేస్తున్నారు. ఇందులో భాగంగా సోమవారం దుద్దెడకు పర్మినెంట్ రెయిల్స్ (పట్టాలు) చేరుకున్నాయి. తాత్కాలిక పట్టాలను పరిచి, అసలు పట్టాల లోడుతో వచ్చిన రైలును దుద్దెడ వరకు నడిపి వాటిని అన్‌లోడ్ చేశారు. ఈ నెలాఖరు వరకు తాత్కాలిక పట్టాలు తొలగించి పూర్తిస్థాయి రెయిల్స్‌ను పరవనున్నారు.

కొత్త మెడికల్ కాలేజీల్లో ఎన్ఎంసీ తనిఖీలు

- మౌలిక సదుపాయాలు లేకపోవడంపై అసంతృప్తి
- మరోసారి తనిఖీలకు వచ్చేనాటికి అన్నీ సరిచేసుకోవాలని సూచన

సాక్షి, హైదరాబాద్: 2023–24 వైద్య విద్యా సంవత్సరంలో కామారెడ్డి, ఖమ్మం, వికారాబాద్, జనగాం, భూపాలపల్లి జిల్లాల్లో కొత్తగా ఏర్పాటు చేయబోయే మెడికల్ కాలేజీలను జాతీయ మెడికల్ కమిషన్ (ఎన్ఎంసీ) బృందాలు సోమవారం తనిఖీ చేశాయి. కాలేజీ భవనాలు, సదుపాయాలు, సిబ్బంది వంటి అన్ని రకాల వసతులను పరిశీలించాయి. అనేకచోట్ల మౌలిక సదుపాయాలు సక్రమంగా లేవని ఎన్ఎంసీ అధికారులు అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. ఈ కాలేజీలను ఎన్ఎంసీ బృందాలు తనిఖీ చేయడం ఇది రెండోసారి కాగా, మొదటిసారి వచ్చినప్పుడు గుర్తించిన లోపాలు ఇప్పటికీ అలాగే కొనసాగడంపై ఎన్ఎంసీ అధికారులు అసంతృప్తి వ్యక్తం చేసినట్టుగా తెలిసింది. ప్రొఫెసర్లు, నాన్ టీచింగ్ ఫ్యాకల్టీ కొరత, ఆసుపత్రుల్లో ఎన్ఎంసీ రూల్స్ ప్రకారం ఉండాల్సిన మౌలిక సదుపాయాలు లేకపోవడంపై కాలేజీల ప్రిన్సిపాళ్లను హెచ్చరించారు. ఫైనల్ ఆడిట్‌కు వచ్చేవరకూ ఇప్పుడు గుర్తించిన లోపాలు అన్నింటినీ సరిచేసుకోవాలని సూచించారు. లేదంటే కాలేజీలకు అనుమతి ఇవ్వడం సాధ్యం కాదని తేల్చిచెప్పారు. ఈ ఏడాది మొత్తం 9 కాలేజీల కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రానికి దరఖాస్తు చేసుకున్న సంగతి తెలిసిందే. ఇందులో కామారెడ్డి, ఖమ్మం, వికారాబాద్, జనగాం, భూపాలపల్లితోపాటు ఆసిఫాబాద్, నిర్మల్, సిరిసిల్ల, కరీంనగర్ కూడా ఉన్నాయి. ఈ కాలేజీలన్నీ రప్పించేందుకు రాష్ట్ర వైద్య ఆరోగ్యశాఖ భారీ కసరత్తు చేస్తోంది. ఈ విషయమై వైద్య విద్యా సంచాలకులు డాక్టర్ రమేష్‌రెడ్డి బిజీబిజీగా ఉన్నారు. ఆయన ఈ పని మీదే ఢిల్లీకి వెళ్లారని సమాచారం.

నేను హింసకు ఎందుకు అభ్యంతరం చెబుతానంటే – అది మంచి చేసినట్టుగా కనబడినప్పుడు, ఆ మంచి కేవలం తాత్కాలికం, కానీ అది చేసే చెడు మాత్రం శాశ్వతం.
– మహాత్మా గాంధీ

సాక్షి

మంగళవారం, మార్చి, 14

చెయ్యెత్తి జైకొట్టిన ఆస్కార్

అనుకున్నదే అయింది. ఆశించినది దక్కింది. ప్రతిష్ఠాత్మక అకాడెమీ అవార్డుల (ఆస్కార్) విశ్వ వేదికపై భారతీయ సినిమా వెలుగులీనింది. తెలుగు సినిమా 'ఆర్.ఆర్.ఆర్' తొలిసారిగా మన వెండితెరకు 'బెస్ట్ ఒరిజినల్ సాంగ్' విభాగంలో కీర్తి కిరీటధారణ చేసింది. హాలీవుడ్‌లో సినీ శిఖరమని భావించే ఆస్కార్‌ను పూర్తి స్వదేశీ నిర్మాణంతో అందుకోవాలన్న భారతీయ సినిమా దీర్ఘకాల స్వప్నం నెరవేరింది. ఉత్తమ డాక్యుమెంటరీ షార్ట్ ఫిల్మ్‌గానూ మన దక్షిణ భారతీయురాలు అనాథ ఏనుగు సంరక్షణపై తమిళనాట తీసిన చిత్రమే (కార్తికీ గొంజాల్వెజ్ తొలియత్నం 'ది ఎలిఫెంట్ విష్పరర్స్') ఆస్కార్ సాధించింది. వెరసి కమర్షియల్ సినిమానే కాదు, కదిలించే డాక్యుమెంటరీతోనూ విదేశాలతో పోటీపడగలమని ఒకటికి రెండు ఆస్కార్ ప్రతిమల సాక్షిగా 95వ అకాడెమీ అవార్డుల ప్రకటన నిరూపించింది. ప్రధానంగా అమెరికన్ల వ్యవహారమైన ఆస్కార్ కోటలో మన సినిమా పాగావేసింది.

రెండు విభిన్న పార్శ్వాలకు ప్రతీకగా, మూడు విభాగాల్లో ఆస్కార్ తుది జాబితాకు నామినేటై, అందులో ఏకంగా రెండింటిలో పురస్కార విజేతగా నిలవడం భారతీయ సినిమా కనీవిని ఎరుగని విషయం. ఇది యావద్భారత సినీ ప్రపంచం రొమ్ము విరుచుకొనే సమయం. శతాధిక వసంత భారతీయ సినీ చరిత్రలో సువర్ణాక్షర లిఖిత సందర్భం. స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించే నాటికి వివిధ భాషల్లో ఏటా 283 ఫీచర్ ఫిల్మ్స్ తీస్తున్న మన భారతీయ చిత్ర పరిశ్రమ ఇవాళ ఏటా 2 వేల సినిమాలకి ఎదిగింది. మూకీల రోజుల్లోనే విదేశాలకు వెళ్ళిన మన సినిమాకు ఉత్తమ విదేశీ చిత్ర విభాగమంటూ 1956లో కొత్త కేటగిరీ పెట్టినప్పటి నుంచి గత 67 వత్సరాలుగా ఆస్కార్ అందని ద్రాక్షపండే. ఇన్నేళ్ళలో మన సినిమాలు మూడే తుది జాబితా దాకా వెళ్ళినా, ఒక్క ఓటుతో అవార్డు మిస్సయిన మదర్ ఇండియా (1957), ఆ తర్వాత మీరా నాయర్ 'సలామ్ బాంబే' (1988), ఆమిర్‌ఖాన్ 'లగాన్' (2001)– ఏవీ అవార్డు తేలేకపోయాయి. ఇప్పటికి వేరే కేటగిరీలోనైతేనేం ఆ కోరిక తీరింది.

ఆస్కార్ మనకు మరీ కొత్త కాదు. విదేశీయులు తీసిన చిత్రాల్లో మనం ఆస్కార్ అందుకోవడం అటెన్‌బరో 'గాంధీ' (1982) నుంచి ఉంది. 'ప్యాసా', 'ఆమ్రపాలి', 'గైడ్'లకు పనిచేసిన కాస్ట్యూమ్ డిజైనర్ స్వర్గీయ భానూ అతయ్యా 'గాంధీ'తో తొలి భారతీయ ఆస్కార్ విజేతయ్యారు. ఆ పైన గౌరవంగా ఇచ్చే జీవన సాఫల్య పురస్కారాన్ని దిగ్దర్శకుడు సత్యజిత్ రాయ్ (1991) అందుకున్నారు. ఇక, భారత్‌లోని పట్టణ ప్రాంత పేదరికంపై విదేశీయులు తీసిన 'స్లమ్‌డాగ్ మిలియనీర్' (2008) సంగీత దిగ్గజం రెహమాన్‌కు రెండు (బెస్ట్ ఒరిజినల్ సాంగ్, ఒరిజినల్ స్కోర్) ఆస్కార్లు తెచ్చింది. పాటకు రెహమాన్‌తో కలసి గీత రచయిత గుల్జార్ గౌరవం పంచుకున్నారు. అదే చిత్రంలో బెస్ట్ సౌండ్ మిక్సింగ్‌కు మరో ఇద్దరితో కలసి రసూల్ పూకుట్టి విజేతగా నిలిచారు. షార్ట్ ఫిల్మ్‌లకొస్తే – ఉత్తరప్రదేశ్ నేపథ్యంలో తీయగా 2018లో ఆస్కార్ గెలిచిన షార్ట్ ఫిల్మ్ 'పీరియడ్. ఎండ్ ఆఫ్ ఎ సెంటెన్స్'కు నిర్మాతల్లో ఒకరు భారతీయ వనిత గునీత్ మోంగా. అయితే, దర్శకురాలు విదేశీయురాలు. ఇలా ఇప్పటిదాకా అన్నీ విదేశీ భాగస్వామ్యంలో మనవాళ్ళు ఎగరేసిన జెండాలు. తొలిసారి పూర్తి స్వదేశీ దర్శక, నిర్మాణాలైన 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్', 'ఎలిఫెంట్' రెండూ ఆస్కార్లు తేవడం మరువలేని ఘనత.

బ్రిటీషు పాలనా కాలపు నేపథ్యంలో వేర్వేరు కాలఘట్టాలకు చెందిన పోరాటయోధుడు అల్లూరి, ఆదివాసీ ముద్దుబిడ్డ కొమురం భీమ్ కలిస్తే ఎలా ఉంటుందనే కాల్పనిక కథ 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' తెరపై సినిమాటిక్ భావోద్వేగాలకు పరాకాష్ఠ. అసలు చరితను సైతం ఆలోచింప జేయనివ్వని రాజమౌళీం ద్రజాలం. కీరవాణి బాణీలో నృత్యప్రధాన గీతం 'నాటు నాటు' దేశదేశాల్లో అభిమానుల్ని సంపాదించుకుంది. దానికి చంద్రబోస్ కూర్చిన తేటతెలుగు మాటలు, ప్రేమ్ రక్షిత్ సమకూర్చిన స్టెప్పులు, రెండు నెలల కఠోరసాధన– 20 రోజుల షూటింగ్‌తో జూనియర్ ఎన్టీఆర్ – రామ్‌చరణ్‌ల సమన్వయ నృత్య విన్యాసం – అన్నీ కలిసొచ్చాయి. ఆస్కార్ విజేతల్ని నిర్ణయించే 9 వేల పైచిలుకు సభ్యుల్నీ ఊపేశాయి. భారతదేశం తరపున ఉత్తమ విదేశీ చిత్ర విభాగంలో అధికారిక ఎంట్రీగా గుజరాతీ 'ఛెల్లో షో' వెళ్ళినా, అది తుదిపోరు దాకా చేరుకోనే లేదు. ఆ మాట కొస్తే, గత 21 ఏళ్ళలో ఏ ఇతర భారతీయ ఎంట్రీ తుది 5 చిత్రాల జాబితాలో నిలవలేదు. ఈసారి 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' అమెరికన్ డిస్ట్రిబ్యూటర్ వేరియన్స్ ఫిల్మ్స్– రాజమౌళి బృందం పట్టుదలగా 'ఫర్ యువర్ కన్సిడరేషన్' క్యాంపెయిన్‌లో 14 కేటగిరీల్లో సినిమాను ప్రమోట్‌చేసింది. ప్రచారమూల్యం మాటెలా ఉన్నా, చివరకు ఒక కేటగిరీలో ఆస్కార్ కల నిజమైంది. తుది జాబితా నాటికే 'నాటు నాటు'పై పెరిగిన అంచనాలు ఫలించాయి.

పాపులర్ హాలీవుడ్ ఎంట్రీలను పక్కకు నెట్టి మరీ మన 'నాటు నాటు' ఈ ఘనత సాధించింది. ఇప్పటికే గోల్డెన్ గ్లోబ్, క్రిటిక్స్ ఛాయిస్ అవార్డులూ వరించేసరికి తెలుగు పాటకు విశ్వకీర్తి దక్కింది. క్రిటిక్స్ ఛాయిస్ అవార్డ్ ఈ చారిత్రక ఫ్యాంటసీకి, న్యూయార్క్ ఫిల్మ్ క్రిటిక్స్ వారి బెస్ట్ డైరెక్టర్ అవార్డ్ రాజమౌళికీ దక్కాయి. ఇంతకన్నా గొప్ప పాటలు, సినిమాలొచ్చాయన్న కొందరి సన్నాయి నొక్కులు సినిమా జోరు, అవార్డుల హోరులో కలసిపోయాయి. 'ఈ నక్కలవేట ఎంతసేపు? కుంభస్థలాన్ని బద్దలుకొడదాం పద' అని ఈ చిత్రంలో ఓ హీరో డైలాగ్. అవును. రాజమౌళి బృందం ఇప్పుడు అంతర్జాతీయ అవార్డుల కుంభస్థలాన్ని బద్దలుకొట్టింది. పక్కా ప్రణాళికతో అడుగేస్తే అసాధ్యమే లేదని మన ఫిల్మ్ మేకర్స్‌లో నమ్మకం కలిగించింది. వ్యాపారంలోనూ, వ్యవహారంలోనూ కొత్త తలుపులు తెరిచి, కొత్త ఎత్తులు చూపిన మన సినిమాకు స్వాగతం. అందుకు ఇది ఓ శుభారంభం.

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ శుభకృత్ నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం, శిశిర ఋతువు, ఫాల్గుణ మాసం, తిథి: బ.సప్తమి సా.5.06 వరకు, తదుపరి అష్టమి, నక్షత్రం: జ్యేష్ఠ తె.4.34 వరకు (తెల్లవారితే బుధవారం), తదుపరి మూల, వర్జ్యం: ఉ.10.53 నుండి 12.25 వరకు, దుర్ముహూర్తం: ఉ.8.35 నుండి 9.24 వరకు, తదుపరి రా.10.56 నుండి 11.44 వరకు, అమృతఘడియలు: రా.8.04 నుండి 9.37 వరకు.

సూర్యోదయం : 6.14
సూర్యాస్తమయం: 6.06
రాహుకాలం : ప.3.00 నుండి 4.30 వరకు
యమగండం : ఉ.9.00 నుండి 10.30 వరకు

ఏ ప్రభుత్వమైనా ఇదే తంతు!

ఏబీకే ప్రసాద్
సీనియర్ సంపాదకులు

నిష్పక్షపాతంగా ఉండాల్సిన దర్యాప్తు సంస్థలు పాలకుల చేతి చిలకలుగా ఉంటున్నాయన్న ఆరోపణలు కొత్తవి కాదు. ఈ సంస్కృతికి ఏ ఒక్క పార్టీనో నిందించి ప్రయోజనం లేదు. సీబీఐ, ఈడీ, ఆదాయ పన్ను శాఖ ఉన్నతాధికారుల చేతులు మెలిపెట్టి వారిని వాడుకోవడంలోనూ; రాజనీతికి, దేశ విశిష్ట రాజ్యాంగ చట్ట నిబంధనలకు యథేచ్ఛగా తిలోదకాలివ్వడంలోనూ పాలకుల మధ్య ఎత్తుగడలలో తేడాలే తప్ప వ్యవహారం మొత్తం ఒకే రకం. అలాగే ఇవాళ ప్రతిపక్ష నాయకుల్ని, పాత్రికేయుల్ని, ప్రజా సమస్యలకు న్యాయమైన పరిష్కారాన్ని కోరుతూ ఉద్యమాలు నిర్వహిస్తున్న పౌర హక్కుల ఉద్యమకారులపై పోలీసు జులుం వినియోగించే సంస్కృతికి కూడా పాలక పార్టీలు సమాన స్థాయిలో మూల విరాట్టులేనని మరచిపోరాదు.

నిష్పక్షపాతంగా ఉండాల్సిన సంస్థలను కేంద్ర ప్రభుత్వం వాడుకుంటోందన్న రొడ్డకొట్టుడు ప్రకటనలను ప్రజలు వినలేక చస్తున్నారు. ఎందుకంటే, 'అందరూ శాకాహారులే అయితే రొయ్యల బుట్ట కాస్తా ఎలా ఖాళీ అయిపోయిం'దన్న ప్రశ్నకు సమాధానం వారికి ఇంతవరకూ దొరకలేదు కాబట్టి! దేశ స్వాతంత్ర్య అమృతోత్సవాలు జరుపుకొంటున్న ముహూర్త కాలంలో కూడా ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం దొరకడం లేదు. ఎందుకని? నాయకులకన్నా స్వాతంత్ర్యం కోసం ఆస్తులు, ప్రాణాలు సహా దేశ ప్రజా బాహుళ్యం అనంతమైన త్యాగాలు చేసి ఉన్నారు గనుక.

ఇవాళ ప్రతిపక్ష నాయకుల్ని, వారి అనుయాయుల్ని, పాత్రికేయుల్ని, పౌర సమాజాన్ని, ప్రజా సమస్యలకు న్యాయమైన పరిష్కారాన్ని కోరుతూ ఉద్యమాలు నిర్వహిస్తున్న పౌర హక్కుల ఉద్యమకారులను హింసిస్తూ, వారిపై పోలీసు జులుం వినియోగించే పాలక సంస్కృతికి కాంగ్రెస్, బీజేపీ పార్టీలు సమాన స్థాయిలో మూల విరాట్టులేనని మరచిపోరాదు. అంతేగాదు, కోర్టుల్ని ధిక్కరించి, వాటి చేతుల్ని మెలిపెట్టి పనులు నిర్వహించుకునే సంస్కృతికి తెరలేపినవీ కూడా ఈ రెండు పార్టీలేనని నిద్రలోనూ మరవరాదు.

అలహాబాద్ హైకోర్టు సాహసించి ఇందిరాగాంధీ 'ఎమర్జెన్సీ రాకెట్' బాగోతాన్ని బట్టబయలు చేస్తూ శఠిస్తూ చెప్పిన చరిత్రాత్మక తీర్పును ఆమోదిస్తూనే సుప్రీంకోర్టు ప్రసిద్ధ న్యాయమూర్తి కృష్ణయ్యర్ ఉదార దృక్పథంతో ఇందిరా గాంధీ 'విషయాన్ని చక్కబెట్టుకోవడానికి' వెసులుబాటు కల్పించబట్టే తక్షణం ఆమె రాజీనామా వాయిదా పడింది. సీబీఐ, ఈడీ, ఆదాయ పన్ను శాఖ ఉన్నతాధికారుల చేతులు మెలిపెట్టి వారిని వాడుకోవడంలోనూ; రాజనీతికి, దేశ విశిష్ట రాజ్యాంగ చట్ట నిబంధనలకు యథేచ్ఛగా తిలోదకాలివ్వడంలోనూ కాంగ్రెస్, బీజేపీ పాలకుల మధ్య ఎత్తుగడలలో తేడాపాడాలే తప్ప వ్యవహారం మొత్తం ఒకే రకం. ప్రజాబాహుళ్యాన్ని, వారి సంక్షేమాన్ని ప్రజాస్వామిక పద్ధతుల్లో తీర్చిదిద్దుతూ వచ్చిన ఉదాహరణలు తక్కువ. స్వతంత్ర సంస్థలుగా ఉండవలసిన సీబీఐ, ఈడీ, ఆదాయపు పన్ను శాఖలను గతంలో 'చేతివాటు' పనిముట్లుగా వాడుకున్న తీరు చివరికి సుప్రీంకోర్టు దృష్టికి వెళ్లడమూ, కోర్టు సీబీఐ, ఈడీ అధికారులను చీవాట్లు పెడుతూ, ఇకమీదట 'మీరు కేంద్ర ప్రభుత్వానికే కాదు, సుప్రీం న్యాయస్థానానికి బాధ్యులై ఉండాల'ని కఠినంగా ఆదేశించడమూ జరిగింది.

బహుశా ఈ పరిణామాలను గమనించిన తరువాతనే కేంద్ర సీబీఐ మాజీ ఉన్నతాధికారి, గూఢచార శాఖ మాజీ అధిపతి రామేశ్వర్ నాథ్ కావ్ కూడా పాలకుల ప్రలోభాల ఫలితంగా గూఢచార శాఖ అధికారులు చూచి రమ్మంటే కాల్చి వచ్చే బాపతులుగా తయారు కావడం విచారకరమని ఒక పుస్తకమే రాసి విడుదల చేశారు. ఈ బాగోతం ఇప్పుడు కూడా పెద్ద ఎత్తున సాగుతోంది. ఇలాంటి ఉదాహరణలను పెక్కింటిని 'హిందూ' దినపత్రిక మేటి పక్ష పత్రిక అయిన 'ఫ్రంట్ లైన్' ప్రత్యేక ప్రతినిధి, విశిష్ట విశ్లేషకుడైన అశుతోష్ శర్మ పేర్కొన్నారు: "రూ. 300 కోట్ల మనీ లాండరింగ్ కుంభకోణం కేసులో నిందితుడైన కేంద్ర మంత్రి నారాయణ్ రానే, అధికార పక్షంలో చేరడంతోనే అతనిపై అంతకుముందున్న కేసు కాస్తా మాఫీ అయిపోయింది. అదే తరహాలో పశ్చిమ బెంగాల్‌లో 'నారదా' కుంభకోణంలో నిందితుడైన సువేందు అధికారిపై విచారణ కాస్తా రద్దయిపోయింది. మధ్యప్రదేశ్ షిండే సేనకు చెందిన భావనా గవ్లీకి 'ఈడీ' జారీ చేసిన అయిదు సమన్లను ఖాతరు చేయకపోయినా ప్రస్తుత లోక్‌సభలో 'షిండే సేన'కు ఛీఫ్ విప్‌గా ఉన్నారు. అలాగే, విదేశీ మారక ద్రవ్య నిర్వహణ చట్ట (ఫెమా) ఉల్లంఘన కేసులో ఈడీ విచారణలో ఉన్న యశ్వంత్ యాదవ్, ఎమ్మెల్యే యామినీ యాదవ్ దంపతులిద్దరూ ఇప్పుడు 'షిండే సేన'లో సభ్యులుగా ఉన్నారు. మనీ లాండరింగ్ కేసులో శివ సేన సభ్యుడుగా ఉన్న ప్రతాప్ సర్ నాయిక్‌పై 'ఈడీ' సోదా నిర్వహించితే ఇప్పుడతను షిండే సేనలోకి చేరడంతోనే కేసు కాస్తా మాఫీ అయిపోయింది.

ఈ సందర్భంలోనే ఢిల్లీ ముఖ్యమంత్రి, 'ఆప్' జాతీయ నాయకుడైన అరవింద కేజ్రీవాల్ (మార్చి 1న) ఒక ప్రశ్న సంధిస్తూ 'ఈ రోజున ఆప్ మంత్రి మనీష్ సిసోడియా బీజేపీలో చేరితే, రేపంటే రేపే విడుదలైపోడా?' అని ఓ జోక్ వదిలారు. అంతేగాదు, సుప్రీంకోర్టు న్యాయవాది కాళీశ్వరం రాజ్ – 'భారతదేశంలో న్యాయ వ్యవస్థ ఎంత బలహీనంగా ఉందంటే, కోర్టు నిర్ణయించిన న్యాయమూర్తుల నియామకాల్ని కూడా తిమ్మినిబమ్మిని చేసి తారుమారు చేయగల శక్తి పాలక వర్గానికి ఉందని అర్థమవుతోంది' అని చురక వేశారు. అయితే, ఎప్పుడయితే సుప్రీం కోర్టుకు ప్రగతిశీల ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా డీవై చంద్రచూడ్ పదవీ స్వీకారం చేశారో అప్పటినుంచీ సుప్రీంకోర్టు నుంచి వెలువడుతున్న ప్రజాహిత నిర్ణయాలు దేశ ప్రజలకు మంగళకర సూచనగా భావించాలి. ఇందిరాగాంధీ ఎమర్జెన్సీ పాలనా కాలంలో సుప్రీం న్యాయమూర్తి హోదాలో జస్టిస్ ఖన్నా దేశవ్యాప్తంగా పౌర హక్కుల వినాశానికి, పాలక నియంతృత్వ ధోరణులకు 'ఫుల్ స్టాప్' పెట్టించి రాజకీయ ఖైదీల విడుదలకు ఉత్తర్వులు జరూరుగా జారీ చేసి, దేశంలోనూ, విదేశాలలోనూ ఖ్యాతి గడించారు. తాను సుప్రీం ప్రధాన న్యాయమూర్తి కానున్న సమయంలో ఆ పదవిని త్యాగం చేసిన జస్టిస్ ఖన్నాను విదేశాలు మరచిపోలేదుగానీ, మన దేశంలో అలాంటి న్యాయమూర్తికి ఏటా నివాళులర్పించగల కనీస సంస్కారం కూడా మనలో కరువై పోయింది.

ఒక దేశం, ఒకే ఎన్నిక, ఒకే నాయకుడు అన్న ధోరణి రాజ్యాంగం నిర్దేశించి, గ్యారంటీ చేసిన ఫెడరల్ (సమాఖ్య) వ్యవస్థకు చేటు కల్గిస్తుందని దేశ ప్రజలు స్వాతంత్ర్య అమృతోత్సవ వేళ గుర్తించాల్సిన సమయం వచ్చింది. ఈ సందర్భంగా కవయిత్రి మాయా ఏంజెలో (శివలక్ష్మి అనువాదం) స్వేచ్ఛా పక్షికీ, 'పంజరంలోని పక్షి'కీ గల తేడాను వర్ణిస్తూ చెప్పిన మాటల్ని విందాం:

"స్వేచ్ఛా పక్షి తన శక్తి మేరకు
ఆకాశాన్ని సైతం శుభ్రం చేయడానికి
ధైర్యం చేస్తుంది...
పంజరంలో పక్షి
భయంకరంగా వణికే గొంతుతో పాడుతుంది
కానీ, చాలాకాలంగా
సుదూరపు కొండలనుంచి
శ్రుతి తప్పిన రాగం అస్పష్టంగా
పంజరం నుంచి విముక్తి కోసం
పక్షి స్వర రాగం
విషాదంగా వినపడుతూనే ఉంటుంది
స్వేచ్ఛా పక్షులు ఆహ్లాదకరమైన ఇతర పక్షుల
గురించి ఆలోచిస్తాయి
చెట్లు వదిలే వాణిజ్య వాయువుల్ని మృదువుగా ఆస్వాదిస్తాయి
ఆ పక్షులు ఆకాశానికి తమ పేరు పెట్టుకుంటాయి!
కానీ పంజరంలోని పక్షి తన కలల సమాధిపై నిలబడి ఉంటుంది
ఆ పక్షి రెక్కలు కత్తిరించబడ్డాయి, పాదాలు కట్టివేయబడ్డాయి
కాబట్టి పంజరంలో పక్షి పాడటానికి తన గొంతు
సవరించుకుంటుంది
పంజరంలో పక్షి పాడుతుంది
భయకంపితమైన స్వరంతో
తన స్వేచ్ఛను ఎలుగెత్తి చాటే
పక్షి స్వర రాగం విషాదంగా వినబడుతూనే ఉంది!"

abkprasad2006@yahoo.co.in

రెండో మాట

సోషల్ నెట్ వర్కింగ్ వెబ్‌సైట్లు ఫేస్‌బుక్, ట్విట్టర్‌లలో సెలబ్రిటీల 'మనసులోని మాట'లు తాజాగా ఇలా...!

సోషల్ మీడియా

అద్భుత క్షణం

'నాటు నాటు' పాట ఆస్కార్ పురస్కారం గెలుచుకుంది. భారతీయ సినిమాకూ, సంగీతానికీ, డాన్స్‌కూ ఎంత అద్భుతమైన క్షణం.

– రాజీవ్ కుమార్, ఇన్వెస్టర్

నవ్వుకో అవార్డు

మనకొచ్చిన ఆస్కార్ అవార్డులు అలా ఉండనీ. దయచేసి దీపికా పదుకోణ్ నవ్వుకు ఒక ఆస్కార్ ఇవ్వండి. ఉఫ్! ఆ వేడుకల్లో అందరినీ ఎలా సంభ్రమానికి గురి చేసింది!

– పూజా త్రిపాఠీ, వైద్యురాలు

దేనికి అభ్యంతరం?

'సేమ్– సెక్స్' (ఒకే లింగ) వివాహాలను భిన్న లింగ వివాహితులు ఎందుకు వ్యతిరేకిస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. మిమ్మల్ని ఎవరూ మీ భార్యకు విడాకులు ఇచ్చి, ఇంకో అబ్బాయిని పెళ్లి చేసుకొమ్మని కోరడం లేదు కదా! ఎవరో ఇంకెవరినో పెళ్లి చేసుకుంటే మీదేం పోతుంది?

– సౌమిత్ర పఠారే, సైకియాట్రిస్ట్

అందరం అంతే!

ఇండియాలోని ప్రతి సమస్యకూ కారణం ఉత్తరాదివాళ్లే అని చెప్పే ఈ చెత్తవాగుళ్లను కొంచెం ఆపుదామా? మనం(దక్షిణ భారతీయులు) మాత్రం ఏమైనా సాధువులమా?

– ప్రియాక్షిత, ఆంత్రప్రెన్యూర్

మొదటి అవార్డు

ఉత్తమ నటిగా ఆస్కార్ అవార్డును మిషెల్ యోకు నటి హాలీ బెర్రీ కళ్లనీళ్ల పర్యంతమవుతూ బహూకరించారు. 95 ఏళ్లలో ఈ అవార్డును అందుకున్న 'వర్ణపు' (కలర్ : శ్వేతజాతేతరులు అన్న అర్థంలో) మహిళలు వీళ్లిద్దరు మాత్రమే!(మిషెల్ ఈ పురస్కారం గెలుచుకున్న మొదటి ఆసియా మహిళ కూడా!)

– స్పెన్సర్ ఆల్ట్‌హౌజ్, జర్నలిస్ట్

దేశానికి అంకితం

ఒక ఇండియా నిర్మాణానికి మేము మొట్టమొదటి ఆస్కార్ అవార్డు గెల్చుకున్నాం. ఇద్దరం మహిళలం దీన్ని సాధించాం. నేను ఇంకా వణుకుతూనే ఉన్నాను. నా హృదయం మొత్తం ప్రేమ, ఉద్వేగాలతో నిండిపోయింది; అదంతా కూడా మా గెలుపు కోసం మమ్మల్ని ఇండియాలో ఉత్సాహపరిచిన ప్రతి ఒక్కరినుంచీ పీల్చుకున్నది. అందమైన, వైవిధ్య భరితమైన నా భారతదేశానికి ఈ పురస్కారం అంకితం.

– గునీత్ మోంగా, 'ది ఎలిఫెంట్ విష్పరర్స్' నిర్మాత

అవార్డుల ఏనుగు

ఆసియాకు మరో చారిత్రక తొలి అవార్డు: దర్శకురాలు కార్తికీ గొంజాల్వెజ్, నిర్మాత గునీత్ మోంగా 'ది ఎలిఫెంట్ విష్పరర్స్'కు గానూ ఉత్తమ లఘు డాక్యుమెంటరీ విభాగంలో ఆస్కార్ గెలుచుకున్న తొలి భారతీయ ఫిలింమేకర్స్. వాళ్లకు అభినందనలు.

– నాన్సీ యాంగ్ యువెన్, రచయిత్రి

ఇన్‌బాక్స్

బీడీకార్మికులకు అండగుందాం

తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధనోద్యమం 'ముంబాయి–దుబాయి–బొగ్గుబాయి' అంటూ చర్చించిన విధంగా... దాదాపు పది లక్షల మందితో విస్తరించిన బీడీ కార్మికుల సమస్యలపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దృష్టి కేంద్రీకరించ లేకపోయింది. నూటికి 99 శాతం మహిళా కార్మికులతో నిండి ఉన్న బీడీ పరిశ్రమ కార్మికులు దశాబ్దాల తరబడి హక్కుల కోసం పోరాడుతున్నారు. సమైక్యాంధ్ర ప్రభుత్వ హయాంలో 40 రోజులు సమ్మె చేసి 2012లో జీఓ ఎంఎస్ నంబర్ 41 ద్వారా కనీస వేతనాలు సాధించుకున్నారు. కానీ యాజమాన్యాలు... పాలకులపై ఒత్తిడి తెచ్చి సదరు జీఓను నిలుపుదల చేయించారు. పైగా తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇస్తానన్న బీడీ కార్మికుల జీవన భృతిని కూడా 2014 ఫిబ్రవరి 28 నాటికి ప్రావిడెంట్ ఫండ్ కలిగి ఉన్న కార్మికులకే పరిమితం చేశారు.

ఇటీవల మునుగోడు ఉప ఎన్నికల సందర్భంగా బీడీ కార్మికులందరికీ జీవనభృతి అమలు చేస్తానన్న ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ మాట నిలుపుకోవాలని... హైదరాబాద్‌తో పాటు రాష్ట్రమంతటా కార్మికులు రోడ్ల మీదకి వచ్చారు. ఫలితంగా అనేకమంది లీడర్లపై కేసులు నమోదు చేసి వేధిస్తున్నారు. సిగరెట్ అండ్ అదర్ టొబాకో ప్రొడక్ట్స్ (సీఓటీపీఏ) కు 2019లో చేసిన సవరణల ద్వారా మొత్తం బీడీ పరిశ్రమ పైనే కేంద్రం వేటు వేయాలని చూస్తోంది. బీడీ కార్మికులకు కనీస వేతనాలు అందించాలనీ, అర్హత గల బీడీ కార్మికులందరికీ ప్రత్యామ్నాయ జీవనోపాధి చూపకుండా బీడి పరిశ్రమ మూసివేయరాదనీ కోరుతూ సుదీర్ఘ కాలంగా బీడీ కార్మికులు ఆందోళన చేస్తున్నారు. అందుకు అదిరింపులు, బెదిరింపులు, నిర్బంధాలు ఎదుర్కొంటున్నారు. బీడీ కార్మికుల ఉద్యమానికి సంఘీభావంగా మార్చి 8 నుండి 15 వరకు వివిధ జిల్లాల్లో సభలు, సమావేశాలు నిర్వహిస్తూ... 2013 మార్చి15న హైదరాబాదులోని ఓంకార్ భవన్‌లో బహిరంగ సభ నిర్వహిస్తున్నం. విజయవంతం చేయాలని ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం.

– ప్రజా సంఘాల ఉమ్మడి వేదిక
(రేపు హైదరాబాద్ ఓంకార్ భవన్‌లో బీడీ కార్మికుల బహిరంగ సభ)

మహిళా మనుగడ కోసం మరో ఉద్యమం

అభిప్రాయం

కోగంటి వెంకటేశ్వర రావు

బాధంటే అలా ఉంటుంది. భరించలేని దుఃఖం అంటే అలా ఉంటుంది. ఆ కన్నీళ్లు గుండెల్లోంచి వస్తున్నట్లు అనిపించింది. 16 డిసెంబరు 2012 నాడు జరిగిన 'నిర్భయ' ఘటన తలచుకుంటే ఇప్పటికీ ఒళ్లంతా జలదరిస్తుంది. జనానికి విపరీతమైన ఆవేశం వచ్చింది. అందరూ రోడ్లపైకి వచ్చారు. కొవ్వొత్తుల ర్యాలీలు తీశారు. నిందితులకు ఉరిశిక్ష పడాలని ఉద్యమించారు. క్రమంగా ప్రజలు దైనందిన జీవితంలో మునిగిపోయారు. మళ్లీ 2019లో దిశ సంఘటన... అదే అంతులేని దుఃఖం, అదే ఆవేశం. నిందితులను ఉరి తీయాలని ర్యాలీలు తీశారు. చివరికి నిందితుల ఎన్‌కౌంటర్ జరిగింది. పోలీసులపై పూల వర్షం కురిసింది. అందరి ఆవేశమూ చల్లారింది.

ఒక సంఘటనకు పరిష్కారం లభించింది. కానీ మనకు కావలసింది ఏదో ఒక సంఘటనకు పరిష్కారం కాదు. సమస్యకు శాశ్వత పరిష్కారం. 'జాతీయ నేర గణాంక నమోదు సంస్థ' తాజా నివేదిక ప్రకారం 2013లో నిర్భయ చట్టాన్ని తీసుకు వచ్చాక ఈ అత్యాచారాలు మరింత పెరిగినట్లు తెలుస్తోంది. అంటే ఈ సమస్యను పెంచిపోషించే పరిస్థితులు సమాజంలో పెరిగాయన్నమాట. సమస్యకు పరిష్కారం తొందరగా సాధించక పోయినట్లయితే ఇటువంటి సంఘటనలు పునరావృతం అవుతూనే ఉంటాయి.

సింగరేణి కాలనీలో ఆరేళ్ల గిరిజన బాలికపై అత్యాచారం, ముంబైలో మరో నిర్భయ, చెన్నైలో 20 ఏళ్ల యువతిపై సామూహిక అత్యాచారం, మహారాష్ట్రలో 15 ఏళ్ల బాలికపై 8 నెలల పాటు 33 మంది సామూహిక అత్యాచారం... ఈ వార్తలన్నీ సమస్య ఎంత భయంకరంగా వుందో తెలియజేస్తాయి.

మనం ఎలాంటి సమాజంలో ఉన్నాము అని అనిపిస్తుంది. కానీ వీళ్లు ఎందుకు అంత దుర్మార్గంగా, పశువుల కంటే, మృగాల కంటే హీనంగా తయారవుతున్నారు? రేప్ కేసులో శిక్షను అనుభవిస్తున్న ఇద్దరు ఖైదీలను ఎందుకు అంత దుర్మార్గంగా ప్రవర్తించారని

అడిగి నప్పుడు వారు 'ఆ సమయంలో ఎందుకు అలా ప్రవర్తించామో మాకు తెలియదు' అని బదులిచ్చారు. దోషులందరి విషయంలో ఈ సమాధానాలు ఉండవు. రకరకాల కారణాల వల్ల వాళ్లు ఆ విధంగా తయారవుతారు. జాతీయ నేర గణాంక నమోదు సంస్థ లెక్కల ప్రకారం మహిళలపై జరుగుతున్న నేరాల్లో 75 నుండి 85 శాతం వరకు మద్యం మత్తులో జరుగుతున్నవే. పోర్నోగ్రఫీ, మాదకద్రవ్యాలదీ తక్కువ పాత్ర కాదు.

పరిష్కార మార్గాల వైపు ఆలోచించినట్లయితే... వైన్స్ దుకాణాలను, బెల్టు షాపులను సాధ్యమైనంత అదుపు చేయాలి. ప్రభుత్వానికి అదే ప్రధాన ఆదాయ మార్గం కాబట్టి పూర్తిగా బంద్ చేయరు. కానీ మద్యం సేవించిన వాళ్లు బయట తిరగకుండా పూర్తిగా కట్టడి చేయవచ్చు. డ్రగ్స్ దొరకకుండా కఠినమైన చర్యలు చేపట్టాలి. ర్యాగింగ్‌ను కఠినంగా అణచివేయాలి. అన్ని రకాల పోర్నోగ్రఫీ సైట్‌లను నిషేధించాలి. సమాజంలో అన్ని స్థాయుల్లోనూ పేరుకుపోయిన పురుషాధిక్య భావనను కూకటి వేళ్లతో పెకలించాలి. రాజకీయాలకు అతీతంగా అన్ని పార్టీలూ, అన్ని సామాజిక సంస్థలూ, స్వచ్ఛంద సంస్థలూ, మత గురువులూ ఈ విషయంలో ఒక ఉద్యమ చైతన్యంతో పని చేయాలి. ఆడపిల్లలకు ఆత్మ రక్షణ పద్ధతుల్లో శిక్షణ తప్పనిసరి చేయాలి.

మహిళలపై 70 శాతం నేరాలు జాగ్రత్తలు తీసు కోకపోవడం వల్లనే జరుగుతున్నాయంటారు. కాబట్టి మహిళలు ఎప్పుడూ అప్రమత్తతతో ఉండాలి. ప్రస్తుతం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఏర్పాటు చేసిన కొన్ని కాల్ సెంటర్ల నంబర్లను దగ్గర ఉంచుకొని సమస్యలు ఎదురవుతున్న సమయంలో వాటిని ఉపయోగించి రక్షణ పొందాలి.

తెలంగాణ సర్కారు ఏర్పాటు చేసిన 'షీ'టీం నంబర్స్‌తో మెరుగైన ఫలితాలున్నాయి. అలాగే ఇలాంటి 'ఉమెన్ సేఫ్టీ, 'మై సేఫ్టీ పిన్', 'స్మార్ట్ 247', షీరోస్' లాంటి యాప్స్‌ను లాగిన్ అయి అత్యవసర సమయాల్లో ఉపయోగించుకోవాలి.

వ్యాసకర్త కమ్యూనిటీ కోఆర్డినేటర్, టీసెర్ప్, నిజామాబాద్ | 87909 90248

భ్రమ

ఒక వర్తకుడు తన పరివారంతో ఒంటెల మీద సరకులు వేసుకుని ఎడారి దాటుతున్నాడు. కనుచూపుమేరలో ఎదురుగా ఎత్తైన పట్నపు గోడలు, ఆకాశపు రంగుతో ఉన్న సరస్సుని చూశాడు. వాటిని చేరుకోవాలని ఆశతో పరివారాన్ని ఆ దిక్కుకి నడిపించాడు. అక్కడికి వెళ్లేసరికి పట్నపు గోడలు, నీటి ఛాయలేవీ కనిపించలేదు.

'అవి ఎండమావులు. అదంతా భ్రమ' అన్నారు పరివారం. వ్యాపారిలోని ఆశ, భ్రమ వినిపించుకోనివ్వలేదు. అక్కడే గుడారం వేసి తరువాత రోజు కోసం వేచి చూద్దామన్నాడు. మరునాడు కూడా ఎప్పటిలాగే గోడలు, సరస్సు కనబడగా పరివారాన్ని పరుగులు తీయించాడు. దగ్గరికెళ్తే ఏమీ కనబడలేదక్కడ.

జ్యోతిర్మయం

సేవకుల మాటలు వినిపించుకోకుండా ఎండమావుల వెంట పరుగులు తీయించాడు వ్యాపారి. ఆ భ్రాంతిలో పడి నిజ ప్రపంచాన్ని మరచిపోయాడు.

కొన్నాళ్లకు ఒంటెల మీదున్న సరకులన్నీ పాడైపోగా, తెచ్చిన ఆహారపదార్థాలు, నీళ్లు అడుగంటాయి. వ్యాపారితో ఉంటే చావు తప్పదని అతన్ని వదిలేసి వెళ్లిపోయారు సేవకులు. కొద్దిరోజులకే వ్యాపారి ఒంటెలన్నీ చనిపోయాయి. ఆకలిదప్పులు తాళలేక అతడూ మరణించాడు.

ఈ కథలో ఎండమావుల్ని చూసి మోసపోయిన వ్యాపారిని చూసి జనులు నవ్వుకుంటారు. అతడొక పిచ్చివాడని ఎగతాళి చేస్తారు. కానీ జనులకు తెలియని విషయమేమంటే... తాము కూడ అశాశ్వతాలైన సంపద, ఐశ్వర్యం, అందాల వెనుక భ్రాంతితో పరుగులు తీస్తున్నామనీ, వాటినే శాశ్వతమైనవని భ్రమపడుతూ తాత్కాలిక ఆనందం పొందుతున్నామనీ గ్రహించకపోవడం. వ్యాపారి ఎండమావుల్ని వెంబడించినట్టే అనిత్యాలను వెంబడిస్తూ తామూ మోసపోతున్నామని జనులు గ్రహించాలి. నిజమైన ఆనందాన్నీ, ముక్తినీ ఇచ్చేదేదో గ్రహించి, సద్గురువు శిక్షణలో ఉత్తమ మార్గంలో పయనించాలి.

– అమ్మాజీ ఉమామహేశ్వర్

ఆ ఐదుగురినీ విడుదల చేయండి

- దుబాయ్‌లో శిక్ష అనుభవిస్తున్న సిరిసిల్లకు చెందిన ఐదుగురు
- వారి విడుదల కోసం యూఏఈ రాయబారి అబ్దుల్ నసీర్ అల్షాలికి మంత్రి కేటీఆర్ విజ్ఞప్తి
- కేటీఆర్‌తో ప్రగతి భవన్‌లో అల్షాలి భేటీ

అబ్దుల్ నసీర్‌కు జ్ఞాపిక అందిస్తున్న మంత్రి కేటీఆర్. చిత్రంలో జీవన్‌రెడ్డి, పల్లారాజేశ్వర్‌రెడ్డి, జయేశ్ రంజన్

సాక్షి, హైదరాబాద్, సిరిసిల్లటౌన్: దుబాయ్ జైల్లో మగ్గుతున్న సిరిసిల్ల జిల్లాకు చెందిన ఐదుగురు తెలంగాణ వాసులను విడుదల చేయాలని రాష్ట్ర ఐటీ శాఖ మంత్రి కె.తారక రామారావు యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ రాయబారి అబ్దుల్ నసీర్ అల్షాలిని కోరారు. భారత పర్యటనలో భాగంగా అబ్దుల్ నసీర్ సోమవారం హైదరాబాద్ ప్రగతిభవన్‌లో మంత్రి కేటీఆర్‌తో భేటీ అయ్యారు. ఈ సందర్భంగా దుబాయ్‌లో శిక్ష అనుభవిస్తున్న వారి వివరాలతో కూడిన వినతిపత్రాన్ని కేటీఆర్ అందజేశారు. నేపాల్‌కు చెందిన దిల్‌ప్రసాద్‌రాయ్ మృతి కేసులో రాజన్నసిరిసిల్ల జిల్లాకు చెందిన శివరాత్రి మల్లేశ్, రవి, నాంపల్లి వెంకటేశ్, దండుగుల లక్ష్మణ్, హనుమంతులు ప్రస్తుతం దుబాయ్ జైల్లో శిక్షను అనుభవిస్తున్నారని రాయబారి దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. యూఏఈ చట్టాల మేరకు రూ.15 లక్షల పరిహారాన్ని బాధితుని కుటుంబం స్వీకరించేందుకు అంగీకరించిందని, ఈ మేరకు 2013లో తానే స్వయంగా నేపాల్ వెళ్లి బాధితుడి కుటుంబాన్ని కలిసినట్లు తెలిపారు. బాధిత కుటుంబం నుంచి అన్ని రకాల పత్రాలను 2013లోనే దుబాయ్ ప్రభుత్వానికి అందించిన విషయాన్ని కేటీఆర్ గుర్తు చేశారు. అయితే యూఏఈ కోర్టు వీరి క్షమాభిక్ష పిటిషన్ తిరస్కరించిందని, ఇక దుబాయ్ రాజు షేక్ మహమ్మద్ బిన్ రషీద్ అల్ మక్తుమ్ క్షమాభిక్ష పెడితేనే బాధితులకు విముక్తి లభిస్తుందని చెప్పారు. ఈ విషయంలో చొరవచూపాలని కోరారు.

హైదరాబాద్ భేష్: యూఏఈ రాయబారి

కేటీఆర్‌తో భేటీలో తెలంగాణలో జరుగుతున్న అభివృద్ధిపట్ల యూఏఈ రాయబారి అబ్దుల్ నసీర్ అల్షాలి ప్రశంసలు కురిపించారు. హైదరాబాద్‌లో స్టార్టప్ ఎకో సిస్టం, ఐటీ, అనుబంధ రంగాల్లో తెలంగాణ బలాన్ని ప్రస్తావించారు. రాష్ట్రంలో పారిశ్రామిక పెట్టుబడి అవకాశాలు, ప్రభుత్వ పాలసీలను మంత్రి కేటీఆర్ యూఏఈ రాయబారికి వివరించారు. ఇప్పటికే హైదరాబాద్‌లోని స్టార్టప్ ఎకో సిస్టంతో ఫ్రాన్స్, అమెరికా వంటి దేశాల్లోని వెంచర్ క్యాపిటలిస్టులు, ఇన్నోవేషన్ ఎకో సిస్టం భాగస్వాములు కలిసి పనిచేసేందుకు ముందుకు వచ్చారని, ఇదే రీతిన యూఏఈలోని వెంచర్ క్యాపిటలిస్టులను టీ హబ్‌కు పరిచయం చేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. దీనిపై యూఏఈ రాయబారి స్పందిస్తూ తమ దేశ వెంచర్ క్యాపిటలిస్టులను హైదరాబాద్ స్టార్టప్ సంస్థలతో అనుసంధానించేలా ప్రయత్నిస్తానన్నారు.

వంద రోజుల్లో అందరికీ కంటి పరీక్షలు

- ఇప్పటివరకు 70 లక్షల మందికిపైగా పూర్తి
- వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి హరీశ్‌రావు వెల్లడి

కంటివెలుగు శిబిరాన్ని తనిఖీ చేస్తున్న మంత్రి హరీశ్‌రావు

గజ్వేల్: వందరోజుల్లో అందరికీ కంటి పరీక్షలు పూర్తి చేయడమే లక్ష్యంగా ముందుకు సాగుతున్నామని ఆర్థిక, వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి హరీశ్‌రావు అన్నారు. సోమవారం ఆయన సిద్దిపేట జిల్లా గజ్వేల్ – ప్రజ్ఞాపూర్ మున్సిపాలిటీ పరిధిలోని పాత మున్సిపల్ కార్యాలయం వద్ద నిర్వహిస్తున్న కంటివెలుగు శిబిరాన్ని ఎమ్మెల్సీ యాదవరెడ్డి, ఎఫ్‌డీసీ చైర్మన్ వంటేరు ప్రతాప్‌రెడ్డితో కలసి ఆకస్మికంగా తనిఖీ చేశారు. కంటి పరీక్షల తీరును పరిశీలించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ కంటివెలుగు శిబిరాల నిర్వహణ తీరుపై సంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. ఇప్పటివరకు 70 లక్షల పైచిలుకు మంది కంటి పరీక్షలు చేయించుకున్నారని తెలిపారు. వారిలో 32 లక్షలమంది పురుషులు, 37 లక్షల పైచిలుకు మంది మహిళలు ఉన్నట్లు వెల్లడించారు. ఇప్పటివరకు కంటి పరీక్షలు చేయించుకున్నవారిలో 48.91 లక్షల మందికి ఎలాంటి సమస్యల్లేవని తేలిందన్నారు. కంటి సమస్యలు ఉన్న 12 లక్షల మందికి రీడింగ్ అద్దాలు ఇప్పటికే పంపిణీ చేయగా, మరో 8 లక్షల మందికి 15 రోజుల్లో డాక్టర్లు సూచించిన అద్దాలను పంపిణీ చేయనున్నట్లు స్పష్టం చేశారు. రాష్ట్రంలోని 4,565 పంచాయతీలు, 1,616 మున్సిపల్ వార్డుల్లో శిబిరాల నిర్వహణ పూర్తయ్యిందన్నారు. తనిఖీ సందర్భంగా శిబిరాల్లో మెరుగైన సేవలందుతున్నాయని మహిళలు చెప్పడం తనకు ఆనందాన్నిచ్చిందని మంత్రి చెప్పారు. వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ, మున్సిపల్, పంచాయతీరాజ్ సిబ్బంది, ప్రజాప్రతినిధులను ఈ సందర్భంగా మంత్రి అభినందించారు. ఈ కార్యక్రమంలో మార్కెట్ కమిటీ చైర్మన్ మాదాసు శ్రీనివాస్, మున్సిపల్ చైర్మన్ ఎన్సీ రాజమౌళి, ఎంపీపీ అమరావతి, మున్సిపల్ వైస్ చైర్మన్ జకీయొద్దీన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

తన పుట్టినరోజు సందర్భంగా సోమవారం నిజామాబాద్‌లోని నివాసంలో కుటుంబసభ్యులతో కలిసి కేక్ కట్ చేస్తున్న ఎమ్మెల్సీ కల్వకుంట్ల కవిత

లీకుల సూత్రధారి ఎవరో తేల్చాలి

బీఎస్పీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు ప్రవీణ్ కుమార్

కరీంనగర్ కల్చరల్: రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 80 వేల ఉద్యోగాల పేరిట నోటిఫికేషన్లు ఇచ్చినట్టే ఇచ్చి.. టీఎస్‌పీఎస్సీ ద్వారా ప్రశ్నపత్రాలను లీక్ చేయిస్తోందని, ఆ లీకుల వెనుక ఎవరి హస్తం ఉందో తేల్చాలని బీఎస్పీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు ఆర్‌ఎస్ ప్రవీణ్ కుమార్ డిమాండ్ చేశారు. పార్టీ ఆధ్వర్యంలో కరీంనగర్ రెవెన్యూ గార్డెన్‌లో సోమవారం ఏర్పాటు చేసిన మాలల రాజకీయ చైతన్య సదస్సులో ఆయన మాట్లాడారు. పోలీస్ నియామకాల్లో అనేక ఇబ్బందులు తలెత్తాయని, తొమ్మిదేళ్లుగా ప్రభుత్వం నిరుద్యోగులను విస్మరించిందని విమర్శించారు. ఎన్నికల సమయం రావడంతో నోటిఫికేషన్లు ఇస్తోందని ఆరోపించారు.

ఎఫ్ఎస్ఓ లక్‌పతితో వాగ్వాదానికి దిగిన గొత్తికోయలు

ఫారెస్ట్ అధికారులను తరిమిన గొత్తికోయలు

కత్తులు, గొడ్డళ్లతో దాడికి యత్నం

కొత్తగూడ: ట్రెంచ్ పనులు చేసేందుకు వెళ్లిన ఫారెస్ట్ అధికారులను గొత్తికోయలు కత్తులు, గొడ్డళ్లతో తరిమారు. ఈ ఘటన సోమవారం మహబూబాబాద్, ములుగు జిల్లాల పరిధి తాడ్వాయి – కొత్తగూడ మండలాల సరిహద్దు అటవీ ప్రాంతంలో జరిగింది. ఇక్కడ బూడిదగడ్డ ప్రాంతంలో కొందరు గొత్తికోయలు పోడు వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నారు. ఆ భూమిని తిరిగి స్వాధీనం చేసుకునేందుకు కొత్తగూడ అటవీ శాఖ అధికారులు దట్టమైన అడవిని దాటి వెళ్లారు. ఇది గమనించిన గొత్తికోయలు కత్తులు, గొడ్డళ్లు, కొడవళ్లతో దాడికి యత్నించడంతో అధికారులు ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకుని వెనుదిరిగినట్లు సమాచారం. కాగా, ఎలాంటి రక్షణ లేకుండా పంపిన ఎఫ్ఆర్వోపై కింది స్థాయి సిబ్బంది ఆగ్రహంగా ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది.

ఐస్‌క్రీం కోసం డబ్బులివ్వలేదని..

ఇంటర్ విద్యార్థిని ఆత్మహత్య

పుల్లూరి వేదశ్రీ (ఫైల్)

రామారెడ్డి (ఎల్లారెడ్డి): ఐస్‌క్రీం కొనుక్కునేందుకు తల్లి రూ.100 ఇవ్వలేదన్న క్షణికావేశంతో ఇంటర్ విద్యార్థిని ఆత్మహత్యకు పాల్పడింది. కామారెడ్డి జిల్లా రామారెడ్డి మండలం అన్నారం గ్రామంలో జరిగిన ఈ సంఘటనపై పోలీసులు అందించిన వివరాలివి. గ్రామానికి చెందిన పుల్లూరి వేదశ్రీ (17) రామారెడ్డి ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలో ఇంటర్ ద్వితీయ సంవత్సరం చదువుతోంది. వేదశ్రీ సోమవారం కళాశాలకు వెళ్తున్నప్పుడు.. ఐస్‌క్రీం కొనుక్కోడానికి తల్లి శారదను డబ్బులు అడిగింది. తల్లి రూ.10 ఇవ్వగా, ఆ మొత్తంతో ఏం వస్తుందని.. రూ.100 ఇవ్వాల్సిందేనని పట్టుబట్టింది. గతంలోనూ కుమార్తె కళాశాలకు వెళ్లకపోవడంతో తల్లిదండ్రులు మందలించారు. దీంతో పాటు ఐస్‌క్రీంకు అడిగినన్ని డబ్బులు ఇవ్వకపోవడంతో మనస్తాపానికి గురైన వేదశ్రీ ఇంట్లో ఎవరూ లేని సమయంలో దూలానికి చున్నీతో ఉరి వేసుకుని ఆత్మహత్యకు పాల్పడింది. కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు ఎస్ఐ అనిల్ తెలిపారు.

పని చేసుకోమని తల్లి మందలించిందని..

ఉరి వేసుకుని యువకుడి ఆత్మహత్య

రాజేందర్ (ఫైల్)

లింగంపేట: ఏ పని చేయకుండా ఇంటివద్ద కాలక్షేపం చేస్తే ఎలా? అని తల్లి మందలించడంతో ఓ యువకుడు ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. కామారెడ్డి జిల్లా లింగంపేటలో సోమవారం జరిగిన ఈ సంఘటనపై ఎస్ఐ శంకర్ కథనం ప్రకారం.. లింగంపేటలో నివసిస్తున్న తొడెంగల భాగ్యకు ఇద్దరు కుమారులు, కూతురు ఉన్నారు. 13 ఏళ్ల క్రితం భర్త సాయిలు చనిపోవడంతో పిల్లలతో లింగంపేటలోని తల్లిగారింటికి వచ్చి కూలి పనులు చేసుకుంటూ బతుకుతోంది. పెద్ద కొడుకు తొడెంగల రాజేందర్ (19) బైక్ మెకానిక్‌గా పని చేస్తున్నాడు. 15 రోజులపాటు పని చేయడానికి హైదరాబాద్ వెళ్లి.. ఈ నెల 10న తిరిగి ఇంటికి వచ్చి ఖాళీగా ఉంటున్నాడు. దీంతో ఏదైనా పని చేసుకోవాలని, ఇంటివద్ద ఉంటే ఎలా? అని సోమవారం తల్లి భాగ్య కొడుకును మందలించింది. దీంతో రాజేందర్ మనస్తాపానికి గురై ఇంట్లోని ఫ్యానుకు ఉరి వేసుకున్నాడు. తల్లి కేకలు వేసి చుట్టుపక్కల వారిని పిలిచి తలుపులు తీయించి రాజేందర్‌ను ఆస్పత్రికి తరలించగా అప్పటికే మృతి చెందినట్లు వైద్యుడు తెలిపారు.

రాష్ట్రంలోనే అత్యధిక అవయవ మార్పిళ్లు

సాక్షి, హైదరాబాద్: అవయవ మార్పిడి శస్త్రచికిత్సల్లో తెలంగాణ దేశంలోనే మొదటి స్థానంలో నిలిచింది. 2022కుగాను దేశవ్యాప్తంగా బ్రెయిన్‌డెడ్ బాధితుల ద్వారా సేకరించిన అవయవాలను అవసరమైన రోగులకు అమర్చే శస్త్రచికిత్సలు తెలంగాణలోనే అత్యధికంగా జరిగినట్లు కేంద్రం తెలిపింది. రాష్ట్రంలో 655 ఆర్గాన్ ట్రాన్స్‌ప్లాంట్ ఆపరేషన్లు జరిగాయని పేర్కొంది. ఈ మేరకు కేంద్ర ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ నివేదిక విడుదల చేసింది. ఈ నివేదిక ప్రకారం 553 ఆర్గాన్ ట్రాన్స్‌ప్లాంట్ సర్జరీలతో తమిళనాడు రెండో స్థానంలో నిలవగా కర్ణాటక 435, గుజరాత్ 399, మహారాష్ట్ర 305 ఆ తర్వాతి స్థానాల్లో నిలిచాయి. మరోవైపు లివింగ్ డోనార్ అవయవ మార్పిళ్లలో మాత్రం ఢిల్లీ తొలిస్థానంలో నిలిచింది. ఢిల్లీలో అత్యధికంగా 3,623 లివింగ్ డోనార్ అవయవ మార్పిడి శస్త్రచికిత్సలు జరిగాయి. ఆ తర్వాత తమిళనాడులో 1,691, మహారాష్ట్రలో 1,211, కేరళలో 979, పశ్చిమ బెంగాల్‌లో 928 అవయవ మార్పిడి చికిత్సలు జరిగాయి. గతం కంటే దేశవ్యాప్తంగా అవయవ మార్పిడులు పెరిగాయి.

వ్యవసాయ వర్సిటీ పీఆర్వో సుధాకర్‌కు డాక్టరేట్

సాక్షి, హైదరాబాద్: ప్రొఫెసర్ జయశంకర్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం ప్రజా సంబంధాల అధికారి (పీఆర్వో) వి.సుధాకర్‌కు ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం డాక్టరేట్ ప్రకటించింది. 'తెలంగాణలో నూతన వంగడాలు – వ్యవసాయ పరిజ్ఞానం తెలంగాణ సోనా వరి రకం ప్రచారంలో ప్రసార మాధ్యమాల పాత్ర – కమ్యూనికేషన్ సవాళ్లు' అన్న అంశంపై ఓయూ జర్నలిజం విభాగం ప్రొఫెసర్ పి.ఎల్.విశ్వేశ్వరరావు పర్యవేక్షణలో వన్నోజు సుధాకర్ పరిశోధన చేశారు. ఈ పరిశోధనకు పూర్వ మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాను పరిశోధన క్షేత్రంగా ఎంచుకొని.. ప్రొఫెసర్ జయశంకర్ తెలంగాణ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం విడుదల చేసిన 'షుగర్ ఫ్రీ రైస్ తెలంగాణ సోనా/ఆర్ఎన్ఆర్ వరి రకాన్ని రైతులు ఆదరించడానికి దోహదం చేసిన ప్రసార సాధనాలు' అన్న అంశంపై పరిశోధన సాగించారు.

క్లుప్తంగా...

అమెరికా తుపాకీ సంస్కృతికి నాలుగేళ్ల చిన్నారి బలి

హ్యూస్టన్: ఇంటికో తుపాకీ పథకం అమల్లో ఉందా అన్నట్లు కనిపించే అమెరికాలో గన్ కల్చర్.. నాలుగేళ్ల చిన్నారి ప్రాణాలను తోడేసింది. టెక్సాస్ రాష్ట్రంలోని హ్యూస్టన్ నగర సమీపంలోని హ్యారిస్ కౌంటీలో ఆదివారం ఈ దుర్ఘటన జరిగింది. కౌంటీ పోలీసు అధికారి ఎడ్ గోంజాల్వేజ్ తెలిపిన వివరాల ప్రకారం 'బామెల్ నార్త్ హ్యూస్టన్ రోడ్‌లోని ఓ అపార్ట్‌మెంట్‌లోని ఇంట్లో ఐదుగురు పిల్లలు ఆడుకుంటున్నారు. వీరిలో నాలుగు, మూడేళ్ల అక్కాచెల్లెళ్లు ఇంటి పడకగదిలోకెళ్లి అక్కడే ఉన్న సెమీ ఆటోమేటిక్ పిస్టల్‌ను చూశారు. పిస్టల్‌ను చేతిలోకి తీసుకున్న చెల్లెలు వెంటనే అక్కకు గురిపెట్టి కాల్చింది. తుపాకీ శబ్దంతో కుటుంబసభ్యులు హుటాహుటిన అక్కడికొచ్చి చూసేసరికి నాలుగేళ్ల అమ్మాయి రక్తమోడుతూ కనిపించింది. 911కు ఫోన్‌చేసి అత్యవసర సిబ్బంది వచ్చి వైద్యంచేసేలోపే చిన్నారి ప్రాణాలు విడిచింది. లోడ్ చేసిన తుపాకులను జాగ్రత్త చేయాలని ఎంతగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నా తుపాకీ యజమానుల నిర్లక్ష్యం ఇలా ఎందరో అమాయకుల ప్రాణాలను బలికోరుతోంది' అని ఆయన విచారం వ్యక్తంచేశారు.

విమానంలో మెడికల్ ఎమర్జెన్సీ ప్రయాణికుని మృతి

న్యూఢిల్లీ/కరాచీ: ఢిల్లీ నుంచి దోహాకు బయల్దేరిన ఇండిగో విమానంలో ప్రయాణికుడు హఠాత్తుగా అనారోగ్యానికి గురై ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ఆదివారం రాత్రి జరిగిన ఈ ఘటన ఆలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చింది. మృతున్ని నైజీరియాకు చెందిన 60 ఏళ్ల అబ్దుల్లాగా గుర్తించారు. విమానం ఆదివారం ఢిల్లీ నుంచి దోహా (ఖతార్) వెళ్తుండగా మార్గమధ్యంలో అబ్దుల్లా ఆరోగ్యం క్షీణించింది. మెడికల్ ఎమర్జెన్సీ కారణంగా వెంటనే విమానాన్ని పాకిస్తాన్‌లోని కరాచీ ఎయిర్‌పోర్ట్‌లో దింపేసి వైద్య బృందాన్ని రప్పించారు. కానీ అప్పటికే అతను మృతి చెందాడు.

నేపాల్ అధ్యక్షుడిగా పౌడెల్ ప్రమాణం

కఠ్మాండు: నేపాల్ మూడో అధ్యక్షుడిగా రాం చంద్ర పౌడెల్(78) సోమవారం ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. ఇటీవలి ఎన్నికల్లో నేపాలీ కాంగ్రెస్ పార్టీ సీనియర్ నేత పౌడెల్ సీపీఎన్‌–యూఎంఎల్ సారథ్యంలోని ప్రతిపక్ష కూటమి బలపరిచిన సుభాష్ చంద్ర నెంబంగ్‌పై సునాయాస విజయం సాధించిన విషయం తెలిసిందే. ఆయనకు 8 పార్టీలు మద్దతు ప్రకటించాయి. పౌడెల్ గతంలో పార్లమెంట్ స్పీకర్‌గా, ఐదు పర్యాయాలు మంత్రిగా పనిచేశారు.

ప్రకృతి రమణీయత ఉట్టిపడే అందమైన దేశం, ప్రపంచ పర్యాటకులకు స్వర్గధామమైన థాయ్‌లాండ్‌ను వాయు కాలుష్యం ముంచెత్తుతోంది. గాలి నాణ్యత దారుణంగా పడిపోతుండడంతో జనం ఇళ్లకే పరిమితం కావాల్సి వస్తోంది. గాలి నాణ్యతను ఎప్పటికప్పుడు తెలియజేసే యాప్‌లను జనం ఫోన్లలో ఇన్‌స్టాల్ చేసుకుంటున్నారు. యాప్ ఇచ్చే సూచనల ప్రకారం నడుచుకుంటున్నారు. ఎర్ర మార్క్ కనిపిస్తే ఇంట్లో ఉండిపోవాల్సిందే. ఉదయం పూట వ్యాయామం చేయాలన్నా బయటకు వెళ్లలేని పరిస్థితి. థాయ్‌లాండ్ రాజధాని బ్యాంకాక్‌లో కాలుష్యం బెడద మరింత తీవ్రంగా ఉండడం కలవరం సృష్టిస్తోంది. ఎయిర్ పొల్యూషన్ దెబ్బకు టూరిస్టుల సంఖ్య తగ్గిపోతోంది. ప్రధాన పర్యాటక ప్రాంతాలు వెలవెలబోతున్నాయి.

సుందర దేశంలో విషపు గాలి!

థాయ్‌లాండ్‌ను ముంచెత్తుతున్న వాయు కాలుష్యం

ఈ ఏడాది ఇప్పటిదాకా 14,49,716 మందికి అస్వస్థత

పంట వ్యర్థాల దహనం, ట్రాఫిక్‌తో సమస్య తీవ్రం

నానాటికీ క్షీణిస్తున్న వాయు నాణ్యత

14.49 లక్షల మంది బాధితులు

థాయ్‌లాండ్ ప్రజారోగ్య శాఖ గణాంకాల ప్రకారం.. కాలుష్యం వల్ల దేశంలో ఈ ఏడాది జనవరి 1 నుంచి ఇప్పటిదాకా 14,49,716 మంది అస్వస్థతకు గురయ్యారు. రాజధాని బ్యాంకాక్‌లో 31,695 మంది అనారోగ్యం బారినపడ్డారు. శ్వాస పీల్చుకోవడంలో ఇబ్బందులకు గురయ్యారు. బాధితుల్లో క్రానిక్ అబ్‌స్ట్రక్టివ్ పల్మనరీ డిసీజ్, నిమోనియా, బ్రాంకైటీస్, ఆస్తమా, ఇన్‌ఫ్లూయెంజా, ఊపిరితిత్తుల క్యాన్సర్ వంటి లక్షణాలు కనిపించాయి. బ్యాంకాక్‌లో తాజాగా 50కిపైగా ప్రాంతాల్లో పీఎం 2.5 స్థాయిలు క్యూబిక్ మీటర్‌కు 51 నుంచి 78 మైక్రోగ్రాములు ఉన్నట్లు తేలిందని కాలుష్య నియంత్రణ విభాగం డైరెక్టర్ జనరల్ పిన్సాక్ సురాస్వాడీ చెప్పారు. ఇంటి నుంచి బయటకు వెళ్లినప్పుడు కాలుష్యం నుంచి ఉపశమనం కోసం ప్రజలు ముఖానికి మాస్కు తప్పనిసరిగా ధరించాలని థాయ్ ఎయిర్ క్వాలిటీ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు ప్రఫాస్ సూచించారు. కాలుష్యం తీవ్రత తగ్గుముఖం పట్టకపోతే ఇళ్ల నుంచే పనిచేయాలని ఉద్యోగులకు సూచిస్తామని థాయ్‌లాండ్ మంత్రి అనుపోంగ్ పావోజిండా చెప్పారు. బ్యాంకాక్‌లో వాహనాల రాకపోకలపై ఆంక్షలు విధించాలని భావిస్తున్నట్లు తెలిపారు.

ప్రత్యేక వైద్యశాలలు

కాలుష్యం, తద్వారా అనారోగ్య సమస్యలు పెరిగిపోతుండడంతో థాయ్‌లాండ్ ప్రజారోగ్య శాఖ ప్రత్యేక వైద్యశాలలు ఏర్పాటు చేసింది

కాలుష్యం బారినపడిన వారిలో శ్వాస ఆడకపోవడం, చర్మంపై దద్దుర్లు, గుండె సంబంధిత వ్యాధులు తలెత్తున్నాయి.

బాధితులకు చికిత్స అందించడానికి దేశవ్యాప్తంగా 66 ప్రత్యేక క్లినిక్‌లు ఏర్పాటు చేశారు.

వాయు కాలుష్యంతో ముడిపడి ఉన్న వ్యాధులు, నివారణ చర్యలపై సమగ్ర అధ్యయనం చేయాలని బ్యాంకాక్‌లోని 22 ప్రధాన ఆసుపత్రులకు వ్యాధుల నియంత్రణ విభాగం సూచించింది.

–సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

ఎందుకీ తీవ్ర కాలుష్యం?

థాయ్‌లాండ్‌లో ఫిబ్రవరి నుంచి ఏప్రిల్ దాకా ప్రభుత్వం తరచుగా కాలుష్య హెచ్చరికలు జారీ చేయడం సాధారణమే. అయితే, ఈసారి మాత్రం కాలుష్య తీవ్రత మరింత పెరిగింది. ఉత్తర థాయ్‌లాండ్‌లో రైతులు పంట వ్యర్థాలను దహనం చేస్తుంటారు. మూడు నెలల పాటు ఈ సీజన్ కొనసాగుతుంది. ఈ సమయంలో తీవ్ర కాలుష్యం ఉత్పన్నమవుతుంది. ప్రమాదకరమైన సూక్ష్మ ధూళి రేణువులు వెలువడుతాయి. విషపూరిత కార్బన్ మోనాక్సైడ్ వాయువు విడుదలవుతుంది. పంట వ్యర్థాల దహనం కారణంగా రైతులు శ్వాస సంబంధిత వ్యాధుల బారినపడుతున్నట్లు, మానసిక సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నట్లు గుర్తించామని థాయ్‌లాండ్ డెవలప్‌మెంట్ రీసెర్చ్ సెంటర్ సీనియర్ పరిశోధకుడు కనికా థాంపానిష్‌వోంగ్ చెప్పారు. దేశంలో 2021లో వాయు కాలుష్యం వల్ల 29,000 మంది మరణించారని అంచనా. ఇక రాజధాని బ్యాంకాక్‌లో తీవ్రరూపం దాలుస్తున్న ట్రాఫిక్ సమస్య వల్ల కాలుష్యం పెరిగిపోతోంది. చలికాలం కావడంతో పరిస్థితి భీతావహంగా మారుతోంది. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ(డబ్ల్యూహెచ్‌ఓ) సూచించిన దాని కంటే థాయ్‌లాండ్ ప్రజలు సగటున నాలుగు రెట్లు అధికంగా సూక్ష్మ ధూళి కణాలను(పీఎం 2.5) పీలుస్తున్నట్లు అధ్యయనంలో తేలింది. కాలుష్యం వల్ల దేశంలో ప్రజల జీవిత కాలం సగటున రెండేళ్లు తగ్గినట్లు థాయ్‌లాండ్ 'ఎయిర్ క్వాలిటీ లైఫ్ ఇండెక్స్' అంచనా వేసింది.

వేధిస్తున్న నిధుల కొరత

మరోవైపు కాలుష్యాన్ని తగ్గించడంపై థాయ్‌లాండ్ సర్కారు దృష్టిపెట్టింది. ఈ దిశగా కార్యాచరణ ప్రణాళిక సిద్ధం చేయడానికి అంతర్జాతీయ సంస్థలు, పరిశోధనా కేంద్రాలతో కలిపి పనిచేస్తోంది. కాలుష్య నియంత్రణ కోసం కొత్త కొత్త విధానాలు రూపొందిస్తున్నప్పటికీ నిధుల కొరత వల్ల అవి ఆశించిన ఫలితాలు ఇవ్వడం లేదని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఎయిర్ క్వాలిటీ పాలసీల అమలుకు బడ్జెట్‌లో ప్రభుత్వం తగినన్ని నిధులు కేటాయించకపోవడం పెద్ద అవాంతరంగా మారింది. స్వచ్ఛమైన గాలిని పీల్చడం ప్రజల హక్కు, ఆ హక్కును కాపాడడంలో థాయ్‌లాండ్ ప్రభుత్వం ఘోరంగా విఫలమైందని ఆరోపిస్తూ గ్రీన్‌పీస్ థాయ్‌లాండ్, ఎన్విరాన్‌మెంటల్ లా ఫౌండేషన్ అనే స్వచ్ఛంద సంస్థలు గత ఏడాది మార్చి నెలలో కోర్టులో పిటిషన్లు దాఖలు చేశాయి. 'క్లీన్ ఎయిర్ బిల్లు'ను ఆమోదించాలంటూ థాయ్‌లాండ్ క్లీన్ ఎయిర్ నెట్‌వర్క్ అనే మరో సంస్థ పోరాడుతోంది. ఈ బిల్లు చట్టరూపం దాలిస్తే.. కాలుష్యానికి కారణమయ్యే వారికి పెద్ద మొత్తంలో జరిమానాలు విధించవచ్చు. మరోవైపు పంట వ్యర్థాలను దహనం చేయకుండా కొన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలు రైతుల్లో అవగాహన పెంచేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాయి.

చైనాలో ఇన్‌ఫ్లూయెంజా పంజా

బీజింగ్: చైనాలో ఇన్‌ఫ్లూయెంజా (హెచ్3ఎన్2) కేసులు క్రమంగా పెరుగుతున్నాయి. గత వారం రోజుల వ్యవధిలో ఫ్లూ పాజిటివ్ కేసుల రేటు 41.6 శాతం పెరిగినట్లు చైనీస్ సెంటర్ ఫర్ డిసీజ్ కంట్రోల్ అండ్ ప్రివెన్షన్ తాజాగా ఒక నివేదికలో వెల్లడించింది. మునుపటి వారంతో పోలిస్తే 25.1 శాతం ఎక్కువ పెరుగుదల నమోదైనట్లు తెలియజేసింది. షాంగ్జీ ప్రావిన్స్‌లోని జియాన్ నగరంలో ఇన్‌ఫ్లూయెంజా కేసుల పట్ల అధికారులు అప్రమత్తమయ్యారు. ఫ్లూ వ్యాప్తి మరింతగా పెరిగితే లాక్‌డౌన్ తరహా ఆంక్షలు విధించాలని ప్రతిపాదించారు. హాంకాంగ్ వైరస్‌గా పిలిచే హెచ్3ఎన్2 వల్ల ప్రపంచవ్యాప్తంగా పలు దేశాల్లో మరణాలు సైతం నమోదయ్యాయి. ఈ వైరస్ సోకిన వారిలో జ్వరం, దగ్గు, జలుబు, శ్వాసకోశ సమస్యలు, శరీరంలో నొప్పులు, వికారం, వాంతులు, అతిసారం వంటి లక్షణాలు ఉంటాయని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఇదిలా ఉండగా, చైనాలో కోవిడ్–19 పాజిటివిటీ రేటు 5.1 శాతం నుంచి 3.8 శాతానికి తగ్గడం విశేషం.

భారీ సైనిక విన్యాసాలు.. అణుక్షిపణుల ప్రయోగం

వేడెక్కుతున్న కొరియా ద్వీపకల్పం

సియోల్: కొరియా ద్వీపకల్పం వేడెక్కుతోంది. ఒకవైపు అమెరికా– దక్షిణకొరియా భారీ సైనిక విన్యాసాలు ప్రారంభం కాగా, వీటిని సవాల్ చేస్తూ జలాంతర్గామి నుంచి అణు సామర్థ్యమున్న క్షిపణులను ఉత్తరకొరియా ప్రయోగించింది. దక్షిణకొరియా, అమెరికా సైనిక బలగాలు సోమవారం నుంచి భారీ స్థాయిలో సైనిక విన్యాసాలు మొదలుపెట్టాయి. 2018 తర్వాత పెద్ద ఎత్తున చేపట్టిన ఈ ఉమ్మడి విన్యాసాలు 11 రోజుల పాటు కొనసాగనున్నాయి. అయితే, దక్షిణకొరియా, అమెరికాల చర్యలు తమ దేశ దురాక్రమణకు రిహార్సల్ వంటివని ఆరోపిస్తున్న ఉత్తరకొరియా దీనికి నిరసనగా ఆదివారం జలాంతర్గామి నుంచి రెండు క్షిపణులను ప్రయోగించింది. ఈ రెండు క్షిపణులు వ్యూహాత్మక ఆయుధాలని అధికార వార్తాసంస్థ కేసీఎన్ఏ అభివర్ణించింది. దేశ అణు సామర్థ్యాన్ని ఇవి చాటుతున్నాయని తెలిపింది. ఇవి రెండు గంటలపాటు గాలిలోనే ఉన్నాయని, 1,500 కిలోమీటర్ల దూరంలోని లక్ష్యాలను ఛేదించే సత్తా ఉందని తెలిపింది. అయితే, ఉత్తరకొరియా జలాంతర్గామి నుంచి అణు వార్‌హెడ్లను మోసుకెళ్లే క్షిపణుల పరిజ్ఞానాన్ని సాధించడంపై అనుమానాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి.

అవి పాత నగలు: తేజస్వీ

పట్నా: ''మా ఇంట్లో ఈడీ అధికారులు సోదాలను అరగంటలోనే పూర్తి చేశారు. అయినా పైనుంచి రావాల్సిన ఆదేశాల కోసం అంతకుముందు గంటల తరబడి ఎదురు చూపులు చూశారు'' అంటూ ఆర్జేడీ నేత, బిహార్ డిప్యూటీ సీఎం తేజస్వీ యాదవ్ వ్యంగ్యాస్త్రాలు సంధించారు. తమ అక్క, చెల్లెళ్ల నివాసాల్లో సోదాల అనంతరం స్వాధీనం చేసుకున్నట్లుగా ఈడీ చెబుతున్నవి వారి, అత్తింటి వారి సొంత పాత నగలేనన్నారు. రైల్వే జాబ్స్ కుంభకోణంలో రూ.600 కోట్ల మేర విలువైన నేరపత్రాలు లభించాయన్న ఈడీ వాదనలను కొట్టిపారేశారు.

ఇరాన్‌లో వేలాది నిరసనకారులకు క్షమాభిక్ష

దుబాయ్: ప్రభుత్వ వ్యతిరేక ఆందోళనల్లో అరెస్టయిన 22 వేల మందికి ఇరాన్ క్షమాభిక్ష ప్రకటించింది. గత ఏడాది సెప్టెంబర్‌లో ఓ యువతి పోలీస్ కస్టడీలో మృతి చెందినప్పటి నుంచి దేశవ్యాప్తంగా ఆందోళనలు చెలరేగడం, అణచివేత చర్యల్లో భాగంగా పోలీసుల కాల్పుల్లో వందల మంది చనిపోవడం తెలిసిందే. వేలాది మందిని ఖైదు చేశారు. ఈ నేపథ్యంలోనే 22 వేల మందికి సుప్రీం నేత అయతొల్లా అలీ ఖమేనీ క్షమాభిక్ష ప్రసాదించినట్లు ఇరాన్ న్యాయశాఖ అధిపతి జి.ఎం.ఎజెహి సోమవారం తెలిపారు. వీరితోపాటు వివిధ ఆరోపణలను ఎదుర్కొంటున్న మొత్తం 82 వేల మందికి సుప్రీం నేత క్షమాభిక్ష ప్రకటించారన్నారు. వచ్చే వారం నుంచి ప్రారంభం కానున్న రంజాన్ నెల సందర్భంగా సుప్రీం నేత ఈ నిర్ణయాలు తీసుకున్నట్లు వివరించారు. తాజా చర్యతో ప్రభుత్వ విధానాలపట్ల దేశ ప్రజల్లో పెల్లుబుకుతున్న ఆగ్రహం తీవ్రతను పాలకులు గుర్తించినట్లయింది.

అమెరికాలో కాలిఫోర్నియాను వరదలు ముంచెత్తుతున్నాయి. రాష్ట్రంలో పలు ప్రాంతాలు ఇలా వరద నీటితో మునిగాయి. మరో తుపాను రావచ్చన్న హెచ్చరికలు భయపెడుతున్నాయి.

నియంతలా మోదీ పాలన: ఖర్గే

హస్తినలో విపక్షాలతో కలిసి కాంగ్రెస్ నిరసన ర్యాలీ

నిరసన ర్యాలీ సందర్భంగా మీడియాతో ఖర్గే, విపక్ష పార్టీల ఎంపీలు

న్యూఢిల్లీ: ప్రధాని మోదీ ఒక నియంతలాగా పాలిస్తున్నారంటూ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు మల్లికార్జున ఖర్గే ధ్వజమెత్తారు. ''బీజేపీ నేతలు ప్రజాస్వామ్యాన్ని అణచివేస్తూ దాన్ని రక్షిస్తున్నామని చెప్పుకుంటున్నారు. వాళ్ల డిక్షనరీలో రాజ్యాంగానికి స్థానం లేకుండా పోయింది'' అంటూ దుయ్యబట్టారు. పార్లమెంటు అధికార పార్టీ తీరుకు నిరసనగా విపక్ష సభ్యులతో కలిసి పార్లమెంట్ నుంచి విజయ్ చౌక్ వరకూ ర్యాలీ నిర్వహించారు. బీఆర్ఎస్, ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ, వామపక్షాల సభ్యులు ఇందులో పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా ఖర్గే మాట్లాడుతూ.. ప్రతిపక్షాలను వేధించడమే లక్ష్యంగా దర్యాప్తు సంస్థలను దుర్వినియోగం చేస్తున్నారని, పైగా ప్రజాస్వామ్యం, జాతీయవాదం, దేశ గౌరవం గురించి మాట్లాడుతున్నారని ఎద్దేవా చేశారు. అధికార పార్టీ పెద్దల తీరు దొంగే దొంగ.. దొంగ అని అరిచినట్లుగా ఉందన్నారు. ప్రధాని మోదీ గతంలో చైనా, దక్షిణ కొరియా, కెనడా, యూఏఈలో పర్యటించినప్పుడు ఏం మాట్లాడారో గుర్తుకు తెచ్చుకోవాలని ఖర్గే హితవు పలికారు. లోక్‌సభలో కేంద్ర మంత్రులు రాజ్‌నాథ్ సింగ్, ప్రహ్లాద్ జోషీ చేసిన వ్యాఖ్యలను రికార్డుల నుంచి తొలగించాలని కోరుతూ కాంగ్రెస్ ఎంపీ అధిర్ రంజన్ చౌదరి లోక్‌సభ స్పీకర్ ఓం బిర్లాకు లేఖ రాశారు.

అందుకే పార్లమెంట్ వాయిదా: జైరామ్ రమేశ్

పార్లమెంట్ సమావేశాలు జరగడం ప్రభుత్వానికి ఇష్టం లేదని, అందుకే వాయిదా వేశారని కాంగ్రెస్ ప్రధాన కార్యదర్శి జైరామ్ రమేశ్ విమర్శించారు. ఈ మేరకు ట్వీట్ చేశారు. అదానీ కుంభకోణం నుంచి ప్రజల దృష్టిని మళ్లించాలన్నదే ప్రభుత్వ కుతంత్రమని ఆరోపించారు.

దద్దరిల్లిన పార్లమెంట్

రాహుల్ గాంధీ 'ప్రజాస్వామ్యంపై దాడి' వ్యాఖ్యలపై దుమారం

- క్షమాపణ చెప్పాలని లోక్‌సభ, రాజ్యసభలో అధికార పక్షం డిమాండ్
- అదానీ అంశంపై జేపీసీ ఏర్పాటు చేయాలన్న విపక్షాలు
- ఉభయ సభలు నేటికి వాయిదా

న్యూఢిల్లీ: భారత్‌లో ప్రజాస్వామ్యంపై దాడి జరుగుతోందంటూ కాంగ్రెస్ నేత రాహుల్ గాంధీ ఇటీవల యూకేలో చేసిన వ్యాఖ్యల పట్ల సోమవారం పార్లమెంట్ ఉభయ సభలు దద్దరిల్లాయి. రాహుల్ వెంటనే క్షమాపణ చెప్పాలని కేంద్ర మంత్రులు డిమాండ్ చేయగా, గౌతమ్ అదానీ వ్యవహారంపై జాయింట్ పార్లమెంటరీ కమిటీ వేయాల్సిందేనని కాంగ్రెస్ పునరుద్ఘాటించింది. ఇరు పక్షాల నడుమ వాగ్వాదాలతో ఉభయ సభలు స్తంభించాయి. నినాదాలు, అరుపులు కేకలతో హోరెత్తిపోయాయి. ఎలాంటి కార్యకలాపాలు జరక్కుండానే లోక్‌సభ, రాజ్యసభ మంగళవారానికి వాయిదా పడ్డాయి.

రాహుల్‌కు కొంతైనా సిగ్గుంటే..

పార్లమెంట్ బడ్జెట్ సమావేశాలు సోమవారం ఉదయం పునఃప్రారంభమయ్యాయి. ఇటీవల మరణించిన మాజీ సభ్యులకు లోక్‌సభలో సంతాపం ప్రకటించారు. అనంతరం రక్షణ శాఖ మంత్రి రాజ్‌నాథ్ సింగ్ మాట్లాడారు. రాహుల్ గాంధీపై విరుచుకుపడ్డారు. భారత ప్రజాస్వామ్యంపై ఇష్టానుసారంగా నోరుపారేసుకున్నారని, లండన్‌లో మన దేశ ప్రతిష్టను, గౌరవాన్ని దెబ్బతీసేలా వ్యవహరించారని దుయ్యబట్టారు. విదేశీ శక్తులే భారత్‌ను కాపాడాలంటూ రాహుల్ మాట్లాడడం ఏమిటని నిలదీశారు. రాహుల్ వ్యాఖ్యలను లోక్‌సభ మొత్తం ఖండించాలని, ఈ దిశగా చొరవ తీసుకోవాలని స్పీకర్ ఓం బిర్లాకు విజ్ఞప్తి చేశారు. రాహుల్‌ను సభకు రప్పించి, క్షమాపణ చెప్పించాలని అన్నారు. పార్లమెంటరీ వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి ప్రహ్లాద్ జోషీ మాట్లాడుతూ.. రాహుల్ గాంధీకి కొంతైనా సిగ్గుంటే సభకు వచ్చి క్షమాపణ చెప్పాలని డిమాండ్ చేశారు. రాహుల్ వ్యాఖ్యలను తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నామని చెప్పారు. స్పీకర్ ఓం బిర్లా స్పందిస్తూ.. మన దేశంలో ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ బలంగా ఉందని, రోజురోజుకూ బలోపేతం అవుతోందని వెల్లడించారు. సభ సజావుగా సాగేలా సభ్యులంతా సహకరించాలని సూచించారు. నినాదాలు ఆపాలని కోరారు. మన ప్రజాస్వామ్యంపై ప్రజలకు గొప్ప విశ్వాసం ఉందన్నారు. సభను మరుసటి రోజుకు వాయిదా వేస్తున్నట్లు చెప్పారు.

రాజ్యసభలో అదే రగడ

రాహుల్ గాంధీ వ్యాఖ్యలపై రాజ్యసభలోనూ అధికార, విపక్ష సభ్యుల మధ్య రగడ జరిగింది. ఎవరూ శాంతించకపోవడంతో చైర్మన్ జగదీప్ ధన్‌ఖడ్ సభను మంగళవారానికి వాయిదా వేశారు. రాజ్యసభలో కేంద్ర మంత్రి పీయూష్ గోయెల్ మాట్లాడారు. రాహుల్ గాంధీ వ్యాఖ్యలను రాజ్యసభ ఖండించాలని డిమాండ్ చేశారు. పీయూష్ గోయెల్ వ్యాఖ్యలను రికార్డుల నుంచి తొలగించాలని ఖర్గే కోరారు.

రాహుల్‌పై దేశద్రోహం కేసు పెట్టాలి

కేంద్ర మంత్రి గిరిరాజ్ సింగ్ మీడియాతో మాట్లాడారు. తుక్డే–తుక్డే గ్యాంగ్ తరహాలో మాట్లాడిన రాహుల్‌పై చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు. ఆయనపై దేశ ద్రోహం కేసు నమోదు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. భారత ప్రజాస్వామ్యాన్ని రాహుల్ కించపర్చారని కేంద్ర మంత్రి భూపేంద్ర యాదవ్ ఆక్షేపించారు. పార్లమెంట్‌కు రాహుల్ క్షమాపణ చెప్పాలన్నారు.

ప్రభుత్వ కమిటీ లేదు

'అదానీ దర్యాప్తు'పై లోక్‌సభలో కేంద్రం

న్యూఢిల్లీ: అదానీ గ్రూప్ మీద వచ్చిన ఆరోపణలపై విచారణకు ప్రభుత్వ పరంగా ఎలాంటి కమిటీనీ వేయలేదని కేంద్రం స్పష్టం చేసింది. వాటిపై నియంత్రణ సంస్థ సెబీ దర్యాప్తు చేస్తోందని గుర్తు చేసింది. ఈ విషయమై లోక్‌సభలో పలువురు ఎంపీలు అడిగిన ప్రశ్నకు కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ సహాయ మంత్రి పంకజ్ చౌదరి ఈ మేరకు లిఖితపూర్వకంగా సమాధానమిచ్చారు. ''ఇండొనేసియా నుంచి బొగ్గు దిగుమతుల విషయమై కూడా అదానీ కంపెనీపై విడిగా జరుగుతున్న దర్యాప్తు ఇంకా తుది దశకు చేరలేదు. విద్యుదుత్పత్తి, సంపిణీ పరికరాల దిగుమతికి సంబంధించి అదానీ గ్రూప్‌పై వచ్చిన ఆరోపణల మీద డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ రెవెన్యూ ఇంటలిజెన్స్ దర్యాప్తు పూర్తయింది. నివేదిక కూడా అందింది. హిండెన్‌బర్గ్ నివేదిక వెలుగు చూసిన తర్వాత గత జనవరి 24 నుంచి మార్చి 1 మధ్య అదానీ గ్రూప్‌కు చెందిన 9 లిస్టెడ్ కంపెనీల మార్కెట్ క్యాపిటలైజేషన్‌లో 60 శాతం క్షీణత నమోదైంది'' అని మంత్రి చెప్పారు.

సీనియర్ సిటిజన్లకు రైలు చార్జీల్లో రాయితీ పునరుద్ధరించాలి

రైల్వే శాఖకు పార్లమెంటరీ కమిటీ సిఫారసు

న్యూఢిల్లీ: రైల్వే శాఖ సీనియర్ సిటిజన్లకు చార్జీల్లో అందించే రాయితీని తిరిగి పునరుద్ధరించాలని పార్లమెంటరీ స్టాండింగ్ కమిటీ ప్రభుత్వానికి సిఫారసు చేసింది. 60 ఏళ్లు పైబడిన పురుషులకు 40 శాతం, 58 ఏళ్లు దాటిన మహిళలకు టికెట్ ధరలో 50 శాతం చొప్పున అన్ని రైళ్లలోని అన్ని తరగతుల్లోనూ రాయితీ ఉండేది. కరోనా నేపథ్యంలో 2020 మార్చి 20 నుంచి దీన్ని రద్దు చేశారు. బీజేపీ ఎంపీ రాధా మోహన్ సింగ్ సారథ్యంలోని రైల్వే శాఖ స్టాండింగ్ కమిటీ డిమాండ్ ఫర్ గ్రాంట్లపై సోమవారం పార్లమెంట్‌కు సమర్పించిన 14వ నివేదికలో దీన్ని ప్రస్తావించింది. ఈ రాయితీని పునరుద్ధరించాలని కోరింది. కనీసం స్లీపర్ క్లాస్, థర్డ్ ఏసీకైనా వర్తింపజేయాలని సూచించింది. అయితే అలాంటి యోచనేదీ లేదని రైల్వే శాఖ గతంలోనే స్పష్టం చేసింది. ప్రయాణికులకు ఇప్పటికే టికెట్ ధర్లపై 55 శాతం వరకు రాయితీ ఇస్తున్నట్టు తెలిపింది.

వందేభారత్ రైళ్ల ఉత్పత్తిపై ఆందోళన

వందేభారత్ రైళ్ల తయారీ మందగమనంపై కమిటీ ఆందోళన వ్యక్తం చేసింది. ''2022–23లో 35 రైళ్లు తయారవాల్సి ఉండగా ఇప్పటిదాకా కేవలం 8 రైళ్లే సిద్ధమయ్యాయి. లక్ష్యాన్ని చేరుకోవాలన్నా, రైలు ప్రయాణికుల ఆకాంక్షలు నెరవేరాలన్నా వందేభారత్ రైలు ఇంజన్లు, బోగీల తయారీ వేగాన్ని ముమ్మరం చేయాలి. ఇందుకోసం పలు ప్రాంతాల్లోని ఉత్పత్తి కేంద్రాలకు రైల్వేశాఖ సాంకేతిక తోడ్పాటు అందించాలి'' అని సూచించింది.

2022 మార్చికి చలామణిలో రూ.31 లక్షల కోట్ల విలువైన కరెన్సీ: కేంద్రం

న్యూఢిల్లీ: గత సంవత్సరం మార్చి నెలనాటికి దేశంలో రూ.31.33 లక్షల కోట్ల విలువైన కరెన్సీ చలామణిలో ఉందని కేంద్రం ప్రకటించింది. 2014 ఏడాదిలో చలామణిలో రూ.13 లక్షల కోట్ల కరెన్సీ ఉండగా గత మార్చికి ఇంతటి భారీ స్థాయికి పెరిగిందని సోమవారం లోక్‌సభలో కేంద్ర ఆర్థికమంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ చెప్పారు. మంత్రి వెల్లడించిన వివరాల ప్రకారం.. 2014 ఏడాది మార్చిలో డీజీపీలో 11.6 శాతంగా ఉన్న బ్యాంక్ నోట్లు, నాణేల వాటా 2022 మార్చి 25వ తేదీకల్లా 13.7 శాతానికి పెరిగింది. 2016 మార్చి నెలలో రూ.16.63 లక్షల కోట్ల కరెన్సీ చలామణిలో ఉండగా పాత పెద్ద నోట్ల రద్దు కారణంగా 2017 మార్చినాటికి కరెన్సీ చలామణి రూ.13.35 లక్షల కోట్లకు తగ్గింది. ఆ తర్వాత మళ్లీ చలామణిలో ఉన్న కరెన్సీ పెరుగుతూ పోయింది. చలామణిలో ఉన్న కరెన్సీ విలువ 2018 మార్చికి రూ.18.29 లక్షల కోట్లకు, 2019 మార్చినాటికి రూ.21.36 లక్షల కోట్లకు, 2020 మార్చినాటికి రూ.24.47 లక్షల కోట్లకు, 2021 మార్చి నాటికి రూ.28.53 లక్షల కోట్లకు, 2022 మార్చి నాటికి రూ.31.33 లక్షల కోట్లకు ఎగబాకింది. నల్ల ధనం చలామణికి చరమగీతం పాడటంతోపాటు డిజిటల్ ఆర్థికవ్యవస్థను ప్రోత్సహించే దిశగా ప్రభుత్వం అడుగులువేసిందని మంత్రి ఉద్ఘాటించారు.

దుర్భేద్యమైన ఉక్కు సైన్యం

పూర్తిగా ఆధునీకరిస్తాం: చైనా అధ్యక్షుడు

బీజింగ్: దేశ సార్వభౌమత్వమే పరమావధిగా అత్యంత పటిష్టతర ఉక్కు సైన్యంగా దేశ సాయుధబలగాలను శక్తివంతం చేస్తామని చైనా అధ్యక్షుడు జిన్‌పింగ్ ప్రకటించారు. ఉప్పు–నిప్పుగా ఉండే సౌదీ అరేబియా, ఇరాన్‌ల మధ్య దౌత్య సంబంధాలను పునరుద్ధరించడంలో సఫలీకృతమై అంతర్జాతీయ సమాజంలో ప్రతిష్టను పెంచుకున్న చైనా.. దేశ సైన్యానికి 'ఆధునిక' జవసత్వాలను అందించడంపై దృష్టిపెట్టింది. చైనాకు మూడోసారి అధ్యక్షుడయ్యాక జిన్‌పింగ్ తొలిసారిగా ప్రసంగించారు. చైనా పార్లమెంట్ సమావేశాల ముగింపు సందర్భంగా ప్రజల నుద్దేశించి మాట్లాడారు. 'అంతర్జాతీయ వ్యవహారాల్లో మరింత క్రియాశీలక పాత్ర పోషించడంతోపాటు అమెరికాసహా పొరుగు దేశాల నుంచి ముప్పు, దేశ సార్వభౌమత్వ సంరక్షణ కోసం సైన్యాన్ని 'గ్రేట్ వాల్ ఆఫ్ స్టీల్(ఉక్కు సైన్యం)'గా మారుస్తాం. చైనా ముందుకుతెచ్చిన గ్లోబల్ డెవలప్‌మెంట్ ఇనీషియేటివ్(జీడీఐ), గ్లోబల్ సెక్యూరిటీ ఇనిషియేటివ్ వంటి కార్యక్రమాల అమలు సహా ప్రపంచ పురోభివృద్ధి, సంస్కరణ పథంలో చైనా ఇకమీదటా గతిశీల పాత్ర పోషించనుంది. దాంతోపాటే దేశ భద్రత, అభివృద్ధి ప్రయోజనాలను కాపాడుకునేందుకు దేశ భద్రత, సాయుధ బలగాలను అజేయశక్తిగా నవీకరించాలి. సుస్థిరాభివృద్ధికి భద్రతే వెన్నుముక' అని జిన్‌పింగ్ వ్యాఖ్యానించారు. 'మీరు నాపై ఉంచిన నమ్మకమే నన్ను ముందుకునడిపే చోదకశక్తి. నా భుజస్కంధాలపై పెద్ద బాధ్యతల్ని మోపారు' అన్నారు. ''పొరుగు ప్రాంతాలతో శాంతియుత అభివృద్ధినే కోరుకుంటున్నాం. తైవాన్ స్వతంత్రత కోరే వేర్పాటువాదులను, బయటి శక్తుల జోక్యాన్ని అడ్డుకుంటున్నాం. చైనా ఆధునీకరణ ప్రక్రియను మరింత ముందుకు తీసుకెళ్దాం' అని పార్లమెంట్‌లో సభ్యులనుద్దేశించి అన్నారు.

'స్వలింగ వివాహం'పై ధర్మాసనం: సుప్రీం

- ఇది తీవ్రమైన అంశమే
- మానవ హక్కులు, ప్రత్యేక వివాహ చట్టం వంటివి ఇమిడి ఉన్నాయని వ్యాఖ్య

న్యూఢిల్లీ: స్వలింగ వివాహాలకు చట్టబద్ధత కల్పించాలంటూ దాఖలైన పిటిషన్లను ఐదుగురు న్యాయమూర్తుల సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం విచారించనుంది. ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ డీవై చంద్రచూడ్ నేతృత్వంలోని సుప్రీంకోర్టు ధర్మాసనం సోమవారం ఈ మేరకు నిర్ణయం తీసుకుంది. ఈ సందర్భంగా ధర్మాసనం పలు వ్యాఖ్యలు చేసింది. ''స్వలింగ వివాహాలకు చట్టబద్ధత ఇవ్వాలా వద్దా అనే అంశానికి ఒకవైపు రాజ్యాంగం ప్రసాదించిన మానవహక్కులు, మరోవైపు ప్రత్యేక శాసనాలు, ఇంకోవైపు ప్రత్యేక వివాహ చట్టం ఉన్నాయి. ఇంతటి ప్రధానమైన అంశాన్ని రాజ్యాంగ ధర్మాసనమే తేల్చాలి'' అని వ్యాఖ్యానించింది. ఇలాంటి వివాహాలను అనుమతించకూడదని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇప్పటికే అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించడం తెల్సిందే. ''భారతీయ కుటుంబ వ్యవస్థకు స్వలింగ వివాహాలు పూర్తి విరుద్ధం. వ్యక్తిగత చట్టాలు, సామాజిక విలువల సున్నిత సమతుల్యతను ఇవి భంగపరుస్తాయి' అంటూ ఆదివారం కోర్టుకు అఫిడవిట్ సమర్పించింది. ''ఈ అంశంలో శాసన అంశాలు, మానవ హక్కులు ఇమిడి ఉన్నాయి. దీనిని రాజ్యాంగ ధర్మాసనమే పరిష్కరిస్తుంది' అంటూ సుప్రీంకోర్టు ఈ అంశాన్ని ఏప్రిల్ 18వ తేదీకి వాయిదావేసింది. 'స్వలింగ వివాహాలను అనుమతిస్తే ఎదురయ్యే సమస్యల గురించీ ఆలోచించాలి. ఇద్దరు తండ్రులు లేదా కేవలం ఇద్దరు తల్లులు మాత్రమే జంటగా జీవించే కుటుంబంలో ఎదిగే పిల్లల మానసిక స్థితి ఎలా ఉంటుంది ? ప్రజల ఆకాంక్షలకు ప్రతిబింబమైన పార్లమెంట్ ఇలాంటి విషయాలను సమీక్షించాల్సి ఉంది. ఈ కేసు తీర్పు మొత్తం భారతీయ సమాజంపై తీవ్ర ప్రభావం చూపనుంది. అందుకే కేసులో భాగస్వామ్య పక్షాల వాదోపవాదనలను విస్తృతస్థాయిలో వినాలి' అని కేంద్ర ప్రభుత్వం తరఫున హాజరైన సొలిసిటర్ జనరల్ తుషార్ మెహతా కోర్టును కోరారు. ఈ కేసు విచారణను ప్రత్యక్ష ప్రసారం చేయాలని ఒక న్యాయవాది కోరగా రాజ్యాంగ ధర్మాసనాల విచారణలన్నీ ప్రత్యక్ష ప్రసారాలు అవుతున్నాయని ధర్మాసనం గుర్తుచేసింది.

సాక్షి హైదరాబాద్

మంగళవారం, 14, మార్చి, 2023

ఒక్కో లైక్‌కు రూ.50

యూ ట్యూబ్‌లో ఒక్కో లైక్‌కు రూ.50 ఇస్తామని లాభాలు ఇచ్చి నమ్మించి.. ఆ తర్వాత కొల్లగొట్టారు సైబర్ నేరగాళ్లు. అరుగురి వ్యక్తుల నుంచి దాదాపు రూ.75 లక్షల మేర లూటీ చేశారు. -8లో

నిమ్స్‌లో ఆన్‌లైన్ విధానం

నిమ్స్‌లో పూర్తిస్థాయిలో ఆన్‌లైన్ విధానాన్ని అందుబాటులోకి తీసుకురావాలని రాష్ట్ర వైద్య ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి టి.హరీష్‌రావు ఆదేశించారు. -8లో

హజ్ హౌస్‌లో అగ్ని ప్రమాదం

హజ్‌హౌస్‌లో సోమవారం అగ్ని ప్రమాదం సంభవించింది. భవంతిలోని ఉర్దూ అకాడమీ కార్యాలయంలో అకస్మాత్తుగా మంటలు చెలరేగాయి. -8లో

హైదరాబాదీల అభిమానానికి ఫిదా

ఇక్కడి భాష, యాస, బిర్యానీ అంటే ఇష్టం

- ప్రముఖ బాలీవుడ్ కమెడియన్ కపిల్ శర్మ
- నగరంలో 'జ్విగాటో' ట్రైలర్ ఆవిష్కరణ
- 'నాటు నాటు'కు ఆస్కార్ దేశానికే గర్వకారణం

సాక్షి, సిటీబ్యూరో: హైదరాబాద్ భాష, యాస.. ఇక్కడి ప్రజల అమితమైన ప్రేమంటే తనకెంతో ఇష్టమని ప్రముఖ బాలీవుడ్ హాస్యనటుడు కపిల్ శర్మ అన్నారు. బాలీవుడ్ తార నందితాదాస్ దర్శకత్వంలో కపిల్ శర్మ ప్రధాన పాత్రలో నటించిన 'జ్విగాటో' సినిమా ఈ నెల 17న విడుదల కానుంది. ఈ సినిమాకు సంబంధించిన ట్రైలర్‌ను సోమవారం నగరంలోని హోటల్ ది పార్క్ వేదికగా ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా కపిల్ మాట్లాడుతూ.. ఈ సినిమా తన ప్రయాణంలో మైలురాయిగా మారుతుందన్నారు. దేశవ్యాప్తంగా ఒక మంచి కమెడియన్‌గా గుర్తింపున్న తాను మానసిక స్పందనలను ప్రభావితం చేసే సీరియస్ పాత్రను పోషించానని చెప్పారు. కరోనా సమయంలో ఉద్యోగం కోల్పోయి ఫుడ్ డెలివరీ బాయ్‌గా మారిన వ్యక్తి జీవితాన్ని, తన చుట్టూ జరిగిన హృద్యమైన సంఘటనలతో 'జ్విగాటో' సినిమా ఉంటుందన్నారు. ఈ పాత్ర పోషించాక తన జీవన విధానంలో ఎంతో మార్పు వచ్చిందని, సామాన్యుల జీవన స్థితిగతులను నెమరువేసుకుంటున్నానని పేర్కొన్నారు.

- ఫుడ్ డెలివరీ బాయ్ తమ కోసం తీసుకువచ్చిన కేక్ పొరపాటున తిప్పి ఉండటంతో అది పూర్తిగా పాడైందని, ఆ సమయంలో అదే కేక్‌ను కట్ చేసి వేడుకలు జరుపుకొన్నామని ఆయన చెప్పారు. సిమాలోని పాత్ర తనపైన అంతటి ప్రభావం చూపించిందని గుర్తు చేసుకున్నారు. ఆర్‌ఆర్‌ఆర్ నాటు నాటు పాటలకు ఆస్కార్ అవార్డ్ రావడం దేశానికే గర్వకారణమన్నారు. రామ్‌చరణ్ వ్యక్తిత్వం బాగుంటుందని, తారక్ హిందీ చాలా బాగా మాట్లాడుతారని తెలిపారు.
- కపిల్ శర్మను మొదటిసారిగా ఒక ఇవెంట్‌లో చూశానని, తను చాలా సాధారణంగా, సామాన్యుడిగా అనిపించారని, అందుకే ఈ పాత్రకు తనను ఎంచుకున్నానని దర్శకురాలు నందితా దాస్ తెలిపారు. మన చుట్టూ జరిగే వాస్తవ జీవన గాథలే ఈ సినిమాలో ప్రస్తావించానన్నారు. కష్టాలు, వేదన, జీవన పోరాటం, సంతోషం, ప్రేమ అన్నీ ఈ సినిమాకు ప్రాణం పోశాయని చెప్పారు. హైదరాబాద్‌లో గతంలో కూడా షూటింగ్ కోసం వచ్చానని, సిటీతో మంచి అనుబంధం ఉందని కథానాయిక షహానా గోస్వామి తెలిపింది.

ఫిక్కీ ఆధ్వర్యంలో డేర్ టు లాఫ్

పంజగుట్ట: సోమాజిగూడ పార్క్ హోటల్‌లో ఫిక్కీ లేడీస్ ఆర్గనైజేషన్ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన డేర్ టు లాఫ్ కార్యక్రమంలో బాలీవుడ్ హాస్య నటుడు కపిల్ శర్మతో ఇంటరాక్టివ్ సెషన్ నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా కపిల్ శర్మ మాట్లాడుతూ.. తాను చిన్నతనంలో నాన్నలా పోలీస్ కావాలనుకున్నానని, తర్వాత గాయకుడు అనుకున్నానని కానీ కమెడియన్‌గా మీ ముందుకు వచ్చానన్నారు. కార్యక్రమంలో ఫిక్కీ ప్రతినిధి మహేశ్వరి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సుస్వరాల భాగ్యం

నాటు.. నాటు పాటకు ఆస్కార్ పురస్కారం

తెలుగు సినీ చరిత్ర పుటల్లో ఆర్‌ఆర్‌ఆర్ నాటు.. నాటు పాట నూతన అధ్యాయాన్ని లిఖించింది. ప్రతిష్టాత్మక ఆస్కార్ పురస్కారానికి ఎంపికై హైదరాబాద్ మహా నగరం పేరును విశ్వవ్యాప్తం చేసింది. సిటీకి చెందిన గాయకులు పాడిన పాటకు ఆస్కార్ అవార్డు దక్కడంతో నవయువ విజయాల భాగ్య 'నగ'రి మణిహారంలో మరో ఆణిముత్యం జత చేరింది. టాలీవుడ్ రాజధానిగా.. సినిమాల తయారీకి చిరునామాగా ఉన్న నగర ఖ్యాతిని ఇనుమడింపజేస్తూ ఆస్కార్ పురస్కారం వరించడం సిటిజనులకు గర్వకారణంగా మారింది. ఆర్‌ఆర్‌ఆర్ సినిమా రూపకర్తలు, కథా నాయకులు, నృత్య దర్శకుడు... అందరూ మన సిటిజనులే కాగా నాటు నాటు పాడిన ఇద్దరు యువ గాయకులు కాలభైరవ, రాహుల్ సిప్లిగంజ్ ఇక్కడే పుట్టి పెరిగిన వారు కావడంతో సంతోషం ద్విగుణీకృతమైంది. -సాక్షి, సిటీబ్యూరో

కాలభైరవ

రాహుల్

కాలభైరవ, రాహుల్ సిప్లిగంజ్ సిటీ కుర్రాళ్లే

- విశ్వ సినీ చరిత్రలో మన నగరానికి ఖండాంతర ఖ్యాతి
- ఇరువురు గాయకులపై అభినందనల వెల్లువ

ధూల్‌పేట్‌లో పుట్టి.. దుమ్ము లేపుతున్నాడు..

- నగరంలోని ధూల్‌పేట్‌కు చెందిన ఓ సాధారణ మధ్య తరగతి కుటుంబంలో పుట్టి.. ఖండాంతర ఖ్యాతి సొంతం చేసుకున్నాడు రాహుల్ సిప్లిగంజ్. ఇంట్లోని గిన్నెలు, స్టీలు ప్లేట్ల మీద దరువేసిన నాటి అల్లరి కుర్రోడు ఆస్కార్ ను ఇంటికి తెచ్చేసుకున్నాడు. నిన్నా మొన్నటి దాకా మన మధ్యనే ఆడి పాడిన రాహుల్ సిప్లిగంజ్ అంతర్జాతీయ స్థాయిలో సినీ ప్రముఖుల మధ్య పాడి ఆడించాడు.
- చిన్నవయసులో గజల్ మాస్టర్ దగ్గర కొన్నాళ్లు శిష్యరికం చేసిన రాహుల్.. మరోవైపు తండ్రికి సహాయంగా బార్బర్ షాప్‌లో పని చేశాడు. ఏడేళ్ల శిక్షణలో గజల్స్‌పై పట్టు సాధించాడు. ఆ సమయంలోనే సినిమాల్లో కోరస్‌గా అలా అలా నాగ చైతన్య తొలి చిత్రం జోష్‌లో 'కాలేజీ బుల్లోడా' పాటతో అవకాశం వచ్చింది.
- ఆ తర్వాత తను పాడిన పాటల సీడీని తీసుకు వెళ్లి మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ కీరవాణికి వినిపించి, ఆయన సంగీత దర్శకత్వంలో 'వాస్తు బాగుందే' అనే పాడే అవకాశం దక్కించుకున్నాడు. ఆ తర్వాత 'ఈగ'లో టైటిల్ సాంగ్, రచ్చ'లో సింగరేణి ఉంది... బొగ్గే పండింది, 'రంగస్థలం'లో రంగా రంగా రంగస్థలానా,'ఇస్మార్ట్ శంకర్'లో బోనాలు.. వంటి వరుస హిట్ సాంగ్స్‌తో స్టార్ సింగర్‌గా ఎదిగిపోయాడు. ఓ వైపు గాయకుడిగా రాణిస్తూనే మరోవైపు ప్రైవేట్ ఆల్బమ్స్ కూడా స్వయంగా రూపొందిస్తూ.. మంగమ్మ, పూర్ బాయ్, మాకీ కిరికిరి', 'గల్లీకా గణేష్', 'దావత్'..

ఇలా నగర సంస్కృతీ సంప్రదాయాలకు తనదైన గానాన్ని జతచేసి సక్సెస్ సాధించాడు. గత 2019లో బిగ్‌బాస్ సీజన్-3లో గెలిచి మరో ఘనతను తన ఖాతాలో వేసుకున్నాడు.

కాలభైరవ.. గాన వైభవ..

ప్రముఖ సంగీత దర్శకుడు, నాటు నాటు పాటకు స్వరాలద్దిన కీరవాణి తనయుడు కాలభైరవ.. గత కొంత కాలంగా గాయకుడిగా రాణిస్తున్నాడు. తమిళ, తెలుగు, హిందీ భాషల్లో పాడుతున్నాడు. గాయకుడిగానే కాకుండా మత్తు వదలరా, కలర్ ఫొటో సినిమాలకు సంగీత దర్శకత్వం వహించి సత్తా చాటాడు. బాహుబలి 2లో దండాలయ్యా...పాటతో సూపర్ హిట్ కొట్టాడు. నాటు నాటు పాటలో సహ గాయకుడు రాహుల్‌తో కలిసి స్వరం కలిపి ఏకంగా ఆస్కార్‌నే అందుకున్నాడు.

న్యూస్‌రీల్

ఎమ్మెల్సీ ఓట్ల లెక్కింపునకు ఏర్పాట్లు

సాక్షి, సిటీబ్యూరో: మహబూబ్‌నగర్, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్ టీచర్ల నియోజకవర్గ ఎన్నిక పోలింగ్ పూర్తవడంతో ఉన్నతాధికారులు ఇక ఓట్ల కౌంటింగ్‌పై దృష్టి సారించారు. ఈ నెల 16వ తేదీన సరూర్‌నగర్ ఇండోర్ స్టేడియంలో బ్యాలెట్ బాక్సుల్లోని ఓట్లను లెక్కించనున్నారు. మొత్తం 9 జిల్లాల పరిధిలోని 137 పోలింగ్ కేంద్రాల్లో పోలైన ఓట్లను లెక్కించేందుకు రెండు హాళ్లలో 28 టేబుళ్లను ఏర్పాటు చేయనున్నారు. కౌంటింగ్ సందర్భంగా ఎలాంటి ఇబ్బందులు తలెత్తకుండా ఉండేందుకు పలువురు అధికారులకు ఆయా బాధ్యతలప్పగించారు. కౌంటింగ్ సందర్భంగా రిటర్నింగ్ అధికారికి సహకరించేందుకు వికారాబాద్, రంగారెడ్డి, జోగులాంబ గద్వాల్, నాగర్ కర్నూల్, నారాయణపేటల అడిషనల్ కలెక్టర్లను స్పెషలాఫీసర్లుగా నియమించారు.

చేనేత కళాకారులను ప్రోత్సహించాలి

శ్రీనగర్‌కాలనీ: చేనేత కళాకారులను ప్రోత్సహించాల్సిన బాధ్యత మనందరిపై ఉందని ఐఏఎస్ అధికారిణి శైలజా రామయ్యర్ సూచించారు. సోమవారం శ్రీనగర్ కాలనీలోని సత్య సాయి నిగమాగమంలో ఇండియన్ సిల్క్ గ్యాలరీ పేరిట స్పెషల్ వెడ్డింగ్, ఉగాది సంప్రదాయ ఎగ్జిబిషన్‌ను ఆమె ప్రారంభించారు. ఇక్కడి వస్త్రాలు చాలా ఆకర్షణీయంగా ఉన్నాయని, చేనేత కళాకారుల నైపుణ్యం స్పష్టంగా కనిపిస్తోందన్నారు. తెలంగాణకు చెందిన ఆరుగురు చేనేత మహిళా కళాకారులను నగదు పురస్కారంతో సత్కరించారు. దేశంలోని సిల్క్, కాటన్, డిజైనరీ చీరలను సుమారు 100 స్టాళ్లలో ఈ నెల 21 వరకు ప్రదర్శిస్తున్నట్లు చెప్పారు. కార్యక్రమంలో మినిస్ట్రీ ఆఫ్ టెక్స్‌టైల్స్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ అరుణ్‌కుమార్, హ్యాండ్లూమ్ క్యురేటర్ శ్రీదేవి నిరుప్ పాల్గొన్నారు.

నిఘా నేత్రాల నడుమ

- రేపటినుంచి ఇంటర్ పరీక్షలు
- గ్రేటర్ పరిధిలో 548 కేంద్రాలు
- 4,17,70 మంది విద్యార్థులు
- రంగంలోకి ప్రత్యేక బృందాలు

సాక్షి, సిటీబ్యూరో: ఇంటర్మీడియట్ పరీక్షలకు సర్వం సిద్ధమైంది. రేపటి నుంచి ఇవి ప్రారంభం కానున్నాయి. పరీక్షలను పకడ్బందీగా నిర్వహించేందుకు కట్టుదిట్టమైన ఏర్పాట్లు చేశారు. గ్రేటర్‌లోని హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి, మేడ్చల్ జిల్లాల పరిధిలో సుమారు 4,17,740 మంది విద్యార్థులు పరీక్షలకు హాజరు కానున్నారు. వీరిలో 2,19,790 మంది ప్రథమ, 1,97,950 మంది ద్వితీయ సంవత్సరం విద్యార్థులు ఉన్నారు. సుమారు 548 పరీక్ష కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేసి చీఫ్ సూపరింటెండెంట్, డిపార్ట్‌మెంట్ అధికారులను నియమించారు. ప్రైవేటు విద్యా సంస్థల్లోని పరీక్ష కేంద్రాలకు మాత్రం అదనపు డిపార్ట్‌మెంట్ అధికారులను నియమించారు. పర్యవేక్షణ కోసం ఫ్లయింగ్, సిట్టింగ్ స్క్వాడ్‌లను ఏర్పాటు చేశారు. మరోవైపు జిల్లా స్థాయి పరీక్షల కమిటీ(డీఈసీ)తో పాటు హైపవర్ కమిటీ సభ్యులు సైతం ఆకస్మికంగా కేంద్రాలను సందర్శించేలా చర్యలు చేపట్టారు. నిఘా నేత్రాల నడుమ పరీక్షల నిర్వహణ కొనసాగనుంది. పరీక్షలు ఉదయం 9 నుంచి 12 గంటల వరకు, మధ్యాహ్నం 2 నుంచి 5 గంటల వరకు జరగనున్నాయి.

ఏర్పాట్లు పూర్తి

ఇంటర్ పరీక్షలకు అన్ని ఏర్పాట్లు పూర్తి చేసినట్లు జిల్లా కలెక్టర్లు ప్రకటించారు. సోమవారం మంత్రి సబితా ఇంద్రారెడ్డి పరీక్షల ఏర్పాట్లపై నిర్వహించిన వీడియో కాన్ఫరెన్స్‌లో వారు వెల్లడించారు. ఇప్పటికే సంబంధిత అధికారులతో జిల్లా స్థాయి సమావేశాలు నిర్వహించినట్లు తెలిపారు. పరీక్ష కేంద్రాల వద్ద మంచి నీటి సౌకర్యం, మెడికల్ కిట్స్‌లను ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు వెల్లడించారు.

వెబ్‌సైట్‌లో హాల్ టికెట్లు

హాల్ టికెట్లను వెబ్ సైట్ www.tsbie. egg. gov. in ద్వారా డౌన్ లోడ్ చేసుకోవచ్చు. హాల్ టికెట్‌పై కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ సంతకం అవసరం లేదు. కాలేజీలో హాల్ టికెట్ ఇవ్వకుంటే అధికారులకు ఫిర్యాదు చేయవచ్చు.

అర గంట ముందే చేరుకోండి..

పరీక్ష సమయం కంటే ముందుగానే సెంటర్లకు చేరుకోవాలని బోర్డు అధికారులు విద్యార్థులకు విజ్ఞప్తి చేశారు. చివరి నిమిషంలో టెన్షన్ పడకుండా.. అరగంట ముందుగా పరీక్ష కేంద్రానికి చేసుకునేలా ఏర్పాట్లు చేసుకోవాలని.. దీనివల్ల ఒత్తిడి నుంచి బయటపడొచ్చని సూచిస్తున్నారు. ఆయా పరీక్ష కేంద్రాలు ఉన్న ప్రాంతాలకు.. ఆర్టీసీ బస్సు సర్వీసులను ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేశారు.

ప్రత్యేక కంట్రోల్ రూమ్

పరీక్షల నేపథ్యంలో రౌండ్‌ది క్లాక్ పని చేసే విధంగా కంట్రోల్ రూమ్ ఏర్పాటు చేశారు. 040-24601010 లేదా 040- 24655027 నంబర్లకు ఫోన్ చేయవచ్చు. జిల్లాల వారీగా మినీ కంట్రోల్ రూమ్ కూడా ఏర్పాటు చేశారు. వైద్య ఆరోగ్య శాఖ ఆధ్వర్యంలో టెలీ మానస హెల్ప్‌లైన్ నంబర్ 14416ను ఏర్పాటు చేశారు.

గ్రేటర్‌లో పరీక్షలు ఇలా..

జిల్లా	పరీక్ష కేంద్రాలు	ప్రథమ	ద్వితీయ
హైదరాబాద్	233	84,223	86,923
రంగారెడ్డి జిల్లా	182	71,773	55,883
మేడ్చల్- మల్కాజిగిరి	133	63,794	55,144

నిమ్స్ రోగులకు మెరుగైన సేవలు

ఇన్‌చార్జి డైరెక్టర్ డాక్టర్ నగరి బీరప్ప

లక్డీకాపూల్ : నిమ్స్‌కు వచ్చిన రోగులకు మరింత మెరుగైన సేవలు అందించే దిశగా సమూలంగా మార్పులు చేపట్టినట్టు ఇన్‌చార్జి డైరెక్టర్ డాక్టర్ నగరి బీరప్ప అన్నారు. ఇప్పటికే సమన్వయకంగా ఉన్న అత్యవసర వైద్య విభాగాన్ని (ఈఎండీ) పూర్తి స్థాయిలో ప్రక్షాళన చేశామన్నారు. సోమవారం పూర్తి స్థాయిలో ఆధునికీకరించిన ఐపీ బిల్లింగ్ విభాగాన్ని ఆయన ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ.. ప్రస్తుతం ఈఎండీ దగ్గర రోగి గంటల తరబడి నిరీక్షించాల్సిన పరిస్థితికి స్వస్తి పలికి.. వైద్య సేవలు అందించే దిశగా చర్యలు తీసుకున్నామన్నారు. డిశ్చార్జి సమయంలో జాప్యం లేకుండా బిల్లింగ్ వ్యవస్థను కూడా తీర్చిదిద్దామన్నారు.

ఆస్పత్రిలో చేరిన రోగి వైద్యసేవల ఖర్చుకు సంబంధించి ఎప్పటికప్పుడు అప్‌డేట్ చేస్తూ.. 24 గంటల పాటు రోగులకు అందుబాటులో ఉండే విధంగా బిల్లింగ్ వ్యవస్థను ఆధునికీకరించామన్నారు. కార్యక్రమంలో నిమ్స్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్, తెలంగాణ ఉద్యోగుల సంఘం గ్రేటర్ అధ్యక్షుడు పి. రాజ్‌కుమార్, డిప్యూటీ మెడికల్ సూపరింటెండెంట్ డాక్టర్ కేవీ కృష్ణారెడ్డి, ఫైనాన్స్ కంట్రోలర్ మోహన్, నిమ్స్ లైజనింగ్ అధికారి డాక్టర్ మార్త రమేష్‌లు పాల్గొన్నారు. అంతకు ముందు జరిగిన ప్రత్యేక పూజా కార్యక్రమంలో తెలంగాణ వైద్యసేవలు, మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి సంస్థ ఎండీ చంద్రశేఖర్ రెడ్డి, సీఎం ఓఎస్‌డీ డాక్టర్ గంగాధర్, నిమ్స్ పారామెడికల్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ అధ్యక్షురాలు శాంతి కుమారి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఘన వ్యర్థాలపై నజర్

- బల్క్ గార్బేజ్ తరలింపుపై జీహెచ్‌ఎంసీ దృష్టి
- 100 కిలోల కంటే ఎక్కువ వెలువరించే సంస్థలపై..

సాక్షి, సిటీబ్యూరో: జీహెచ్‌ఎంసీ ప్రస్తుతం బల్క్ గార్బేజ్ తరలింపుపై దృష్టి సారించింది. బల్క్ గార్బేజ్ ఉత్పత్తి చేసేవారు దానిని స్వచ్ఛ ఆటోల ద్వారా తరలించరాదు. జీహెచ్‌ఎంసీ ఎంపిక చేసిన సంస్థ ద్వారానే ప్రత్యేక వాహనాల్లో తరలించాలి. ఇప్పటి వరకు ఈ అంశంపై జీహెచ్‌ఎంసీ దృష్టి సారించలేదు. బల్క్ గార్బేజ్‌ను సైతం స్వచ్ఛ ఆటోల ద్వారా తరలిస్తుండటంతో అది ఇళ్లనుంచి చెత్త తరలింపుపై ప్రభావం చూపుతోంది. బల్క్ గార్బేజ్ ఉత్పత్తి చేసే హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు తదితర సంస్థల నుంచి చెత్తను తరలిస్తే తమకు ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుందని స్వచ్ఛ ఆటో కార్మికులు ఇళ్లకు వెళ్లకుండా వాటి వ్యర్థాలనే ఆటోల్లో తరలిస్తున్నారు. తద్వారా ఇళ్లలో చెత్త ప్రతిరోజూ తరలడం లేదు. మరోవైపు బల్క్ గార్బేజ్ ఉత్పత్తిదారులు తరలింపునకు చెల్లించాల్సిన నిర్ణీత చార్జీలు చెల్లించడం లేదు.

- సగటున రోజుకు వంద కేజీల కంటే ఎక్కువ వ్యర్థాలను వెలువరించే హోటళ్లు, బార్లు, రెస్టారెంట్లు, హాస్టళ్లు, మాల్స్, ఫంక్షన్ హాళ్లు తదితర సంస్థల నిర్వాహకులను బల్క్‌గార్బేజ్ ఉత్పత్తిదారులుగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఘన వ్యర్థాల నిర్వహణలో భాగమైన ఈ తరలింపునకు సంబంధించి నోటిఫికేషన్ వెలువరించిన ఏడాదిలోగా సదరు సంస్థలన్నీ జీహెచ్‌ఎంసీ గుర్తింపునిచ్చిన ఏజెన్సీ ద్వారానే తరలించాలి. ఇందుకు సంబంధించి గత సంవత్సరం సెప్టెంబర్‌లో నోటిఫికేషన్ వెలువరించిన జీహెచ్‌ఎంసీ.. వీటిని తరలించే ఏజెన్సీగా హైదరాబాద్ ఇంటిగ్రేటెడ్ ఎంఎస్‌డబ్ల్యూ లిమిటెడ్‌ను గుర్తించింది.
- బల్క్ గార్బేజి తరలింపునకు కేజీకి రూ.2.90 యూజర్‌చార్జీగా నిర్ణయించింది. చెత్త సేకరణ నుంచి రవాణా ట్రీట్‌మెంట్ వరకు ఈ చార్జీ నిర్ణయించింది. ఒకవేళ బల్క్ గార్బేజ్ ఉత్పత్తిదారులే తమ గార్బేజ్‌ను నిబంధనలు పాటిస్తూ చెత్త నిర్వహణ కేంద్రానికి తరలిస్తే కేజీకి రూ.1.16 చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. నోటిఫికేషన్ వెలువడి దాదాపు ఆర్నెల్లవుతుండగా, ఇప్పటి వరకు ఇది అమల్లోకి రాకపోవడంతో జీహెచ్‌ఎంసీ ప్రస్తుతం ఈ అంశంపై దృష్టి సారించింది. నోటిఫికేషన్ మేరకు నిబంధనలు అమలయ్యేలా ఏర్పాట్లు చేయాల్సిందిగా కమిషనర్ లోకేశ్‌కుమార్ జోనల్ కమిషనర్లను ఆదేశించారు.
- ఘన వ్యర్థాల నిర్వహణ నిబంధనల మేరకు ఈ విధానాన్ని అమలు చేయని వారిపై తగిన చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా సూచించారు. ఎంపిక చేసిన ఏజెన్సీ ప్రత్యేక వాహనాల్లో నిబంధనలకనుగుణంగా వ్యర్థాలను తరలిస్తుందని అధికారులు పేర్కొన్నారు.

సరూర్‌నగర్ వీఎం హోంలో బారులు తీరిన ఓటర్లు

గుర్తింపు కార్డులు చూపిస్తూ..

కూకట్‌పల్లిలో..

ప్రశాంతంగా ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికలు

మహబూబ్‌నగర్, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్ టీచర్ల నియోజకవర్గ ఎన్నికల పోలింగ్ సోమవారం ప్రశాంతంగా జరిగింది. ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ విద్యాసంస్థల ఉద్యోగులు తమ ఓటు హక్కును వినియోగించుకున్నారు. పోలింగ్ అనంతరం అధికారులు బ్యాలెట్ బాక్స్‌లను స్ట్రాంగ్ రూంలకు తరలించారు.

సరూర్‌నగర్ ఇండోర్ స్టేడియానికి బ్యాలెట్ బాక్స్‌ల తరలింపు

ఓటు వేస్తున్న టీచర్

పుణే పోలీసుల అదుపులో నగర వ్యాపారి

- ట్రాన్స్‌పోర్ట్స్‌లోని వస్తువుల దొంగల్ని పట్టుకున్న అక్కడి పోలీసులు
- మహారాష్ట్రలోని వివిధ నగరాలు, పట్టణాల్లో ఈ ద్వయంపై కేసులు
- చోరీ సొత్తును ఢిల్లీతో పాటు నగరంలోనూ విక్రయించినట్లు వెల్లడి
- సికింద్రాబాద్ వ్యాపారిని తీసుకెళ్లి విచారిస్తున్న కోంఢ్వా పోలీసులు

సాక్షి, సిటీబ్యూరో: ట్రాన్స్‌పోర్టు వాహనాల్లో తరలిస్తున్న వస్తువులకు చోరీ చేసి, వివిధ నగరాల్లోని దళారుల ద్వారా విక్రయిస్తున్న ముఠాను పుణే పోలీసులు పట్టుకున్నారు. వీరి విచారణలో సికింద్రాబాద్ ప్రాంతానికి చెందిన ఓ వ్యాపారి పేరు వెలుగులోకి వచ్చింది. చోరీ వస్తువులను తక్కువ ధరకు ఖరీదు చేస్తున్న ఇతగాడు మార్కెట్‌లో విక్రయిస్తున్నట్లు తేలింది. దీంతో ఈ వ్యాపారిని అదుపులోకి తీసుకున్న పుణే పోలీసులు వివిధ కోణాల్లో విచారిస్తున్నారు. రాజస్థాన్‌కు చెందిన షార్వన్, రాజ్ కొన్నేళ్ల క్రితం బతుకుదెరువు కోసం పుణేకు వలసవచ్చి అక్కడి లోనిఖండ్ ప్రాంతంలో స్థిరపడ్డారు. ఈ ద్వయం తేలిగ్గా డబ్బు సంపాదించడం కోసం చోరీలు చేయాలని పథకం వేసింది. మరికొందిరితో కలిసి ముఠా కట్టిన వీరిద్దరూ హైవేల్లో ఉన్న గోదాములు, ట్రాన్స్‌పోర్టు వాహనాలను టార్గెట్‌గా చేసుకున్నారు. తమ అనుచరులతో ఓ టెంపో వాహనాన్ని సిద్ధంగా ఉంచే ఈ ద్వయం ద్విచక్ర వాహనంపై తిరుగుతూ రెక్కీ చేస్తుంది. సరుకు అన్‌లోడ్ అవుతున్న గోదాములతో పాటు ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులను రవాణా చేస్తున్న వాహనాలను గుర్తిస్తుంది. గోదాములు ఉండే ప్రాంతాల్లో ఒకటిరెండుసార్లు రెక్కీ చేసిన తర్వాత తాళాలు పగుల కొట్టడం, వెనుక వైపు ఉన్న డోర్లు ధ్వంసం చేయడం ద్వారా లోపలకు ప్రవేశించి అందులో ఉన్న ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులు, గృహోపకరణాలను తస్కరించి టెంపో వాహనంలో ఉడాయిస్తుంది.

మాటలు కలిపి మోసం...

ట్రాన్స్‌పోర్టు వాహనాలను టార్గెట్‌గా చేసుకున్నప్పుడు హైవేల్లో అవి ఆగే వరకు ద్విచక్ర వాహనంపై, టెంపోలో వెంబడిస్తుంది. దాబాలతో పాటు ఇతర ప్రాంతాల్లో ఆ వాహనాలను ఆపే డ్రైవర్లు సేదతీరతారు. ఆ సమయాన్ని తమకు అనువుగా మార్చుకుని తమ టెంపో వాహనాన్ని దాని పక్కగా పార్క్ చేయిస్తుంది. ఒకరు ఆ వాహనం డ్రైవర్, క్లీనర్ వద్దకు వెళ్లి మాట కలిపి వారి దృష్టి మళ్లిస్తారు. మిగిలిన వాళ్లు సరుకు తస్కరించి తమ టెంపోలో లోడ్ చేసుకుని ఉడాయిస్తారు. ఈ చోరీ సొత్తును నాగ్‌పూర్, హైదరాబాద్‌తో పాటు మరికొన్ని నగరాల్లోనూ తక్కువ రేటుకు అమ్మేస్తున్నారు. కొన్నాళ్ల క్రితం ఈ ముఠా లోనిఖండ్ ప్రాంతంలోని ఓ లారీ నుంచి ఆధునిక చిమ్నీలు, రిఫ్రిజిరేటర్లు, కుక్కర్లు తస్కరించింది. వీటిని ఢిల్లీ, హైదరాబాద్‌తో పాటు వేర్వేరు ప్రాంతాల్లోని దళారులకు అమ్మి సొమ్ము చేసుకుంది. ఈ చోరీపై కేసు నమోదు చేసుకున్న పుణేలోని కొండ్వా పోలీసులు సీసీ కెమెరాలతో పాటు సాంకేతిక ఆధారాలను బట్టి దర్యాప్తు చేశారు. షార్వన్, రాజ్‌లను నిందితులుగా గుర్తించి అరెస్టు చేశారు. చోరీ సొత్తు రికవరీపై దృష్టి పెట్టిన ఆ పోలీసులు ఎక్కడెక్కడ విక్రయించారనే విషయంపై లోతుగా ఆరా తీశారు. ఈ నేపథ్యంలోనే సికింద్రాబాద్‌కు చెందిన ఓ వ్యాపారికి కొంత సరుకు అమ్మినట్లు వెలుగులోకి వచ్చింది. దీంతో ఆదివారం నగరానికి వచ్చిన పుణే పోలీసులు సదరు వ్యాపారిని అదుపులోకి తీసుకుని తరలించారు. ఇతడికి తెలిసే చోరీ సొత్తు ఖరీదు చేశాడా? లేక చోరులు అసలు విషయం దాచి విక్రయించారా? అనే కోణంలో విచారిస్తున్నారని తెలిసింది. ఈ విచారణలో వెలుగులోకి వచ్చిన వివరాలను బట్టి కోంఢ్వా పోలీసులు తదుపరి చర్యలు తీసుకోనున్నారు.

ఒక్కో లైక్‌కు రూ.50

- యూట్యూబ్, పార్ట్‌టైం జాబ్స్ పేరుతో సైబర్ నేరగాళ్ల వల
- ఆరుగురి నుంచి రూ.75 లక్షలు కొల్లగొట్టిన వైనం
- బెస్ట్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ అంటూ గాలం

హిమాయత్‌నగర్: యూట్యూబ్‌లో ఒక్కో లైక్‌కు రూ.50 ఇస్తామని వల వేసి..తొలుత లాభాలు ఇచ్చి నమ్మించి..ఆ తర్వాత కొల్లగొట్టారు సైబర్‌నేరగాళ్లు. ఇలా ఆరుగురి వ్యక్తుల నుంచి దాదాపు రూ.75 లక్షల మేర లూటీ చేయడంతో వారంతా సోమవారం సిటీ సైబర్‌క్రైం పోలీసు స్టేషన్‌ను ఆశ్రయించారు. ఒక్కరోజులో ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ పేరుతో ఇంత పెద్ద మోతాదులో సైబర్ కేటుగాళ్లు డబ్బు కాజేయడంతో బాధితులు బెంబేలెత్తుతున్నారు. వివరాల్లోకి వెళితే..భరత్‌నగర్‌కు చెందిన ఓ యువకుడికి పార్ట్‌టైం జాబ్ ఉందంటూ వాట్సాప్ మెసేజ్ వచ్చింది. ఇంట్లో ఖాళీగా ఉన్న ఆ యువకుడు వాట్సాప్ మెసేజ్‌లో ఉన్న ఫోన్‌నెంబర్‌కు కాల్ చేసి పరిచయం చేసుకున్నాడు. ఉద్యోగం వచ్చేలోపు తాము పంపే యూట్యూబ్ వీడియోస్‌కు లైక్ కొట్టాలన్నారు. ఒక్కో లైక్‌కు రూ.50 ఇస్తామన్నారు. కొద్దిరోజులు ఇలా లైక్ రూ.50 చొప్పున చెల్లించారు. దీంతో వీరి మధ్య సాన్నిహిత్యం బలపడింది. ఆ తర్వాత పలు దఫాలుగా రూ.25 లక్షలు ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ రూపంలో పెట్టుబడి పెట్టించి ఎగ్గొట్టారు. సిటీకి వలస వచ్చిన రైతుకు కూడా ఇదే తరహాలో మెసేజ్ వచ్చింది. ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ చేస్తే తక్కువ సమయంలో కోటీశ్వరులు కావొచ్చన్నారు. దీనికి ఒప్పుకున్న రైతు నుంచి పలు దఫాలుగా రూ.25 లక్షలు కాజేశారు. షేక్‌పేట్‌కు చెందిన యువకుడికి పార్ట్‌టైం ఉద్యోగమని చెప్పి రూ.9 లక్షలు ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ చేయించారు. యూసఫ్‌గూడ వాసి నుంచి రూ.10 లక్షలు, మలక్‌పేట వాసి నుంచి రూ.4 లక్షలు, మరో వ్యక్తి నుంచి రూ.2 లక్షలు కూడా ఇదే పంథాలో కాజేశారు. బాధితుల నుంచి ఫిర్యాదుల మేరకు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు ఏసీపీ కేవీఎం ప్రసాద్ చెప్పారు.

నిమ్స్‌లో పూర్తి స్థాయి ఆన్‌లైన్ విధానం

అధికారులకు మంత్రి హరీశ్‌రావు ఆదేశాలు

లక్డీకాపూల్: నిమ్స్‌లో పూర్తిస్థాయిలో ఆన్‌లైన్ విధానాన్ని అందుబాటులోకి తీసుకురావాలని రాష్ట్ర వైద్య ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి టి.హరీశ్‌రావు ఆదేశించారు. రోగికి సంబంధించి ఓపీ రిజిస్ట్రేషన్ అయినప్పటి నుండి పరీక్షలు చేసుకొని, ఫలితాలు వచ్చి, వైద్యుడిని కలిసి చికిత్స పొందేవరకు ఆన్‌లైన్‌లో పర్యవేక్షించేలా ఆధునిక విధానాన్ని ప్రారంభించాలన్నారు.

సోమవారం నిమ్స్, ఎంఎన్‌జే ఆసుపత్రుల నెలవారీ సమీక్షలో మంత్రి మాట్లాడుతూ..నిమ్స్ పట్ల ప్రజల్లో ఉన్న నమ్మకాన్ని కాపాడుకునేలా వైద్యులు, సిబ్బంది కృషి చేయాలని సూచించారు. ఐపీ, ఓపీ బిల్లుల చెల్లింపు కోసం కొత్త కౌంటర్లు ప్రారంభించడం శుభపరిణామమన్నారు. నిమ్స్ సీటీ విభాగం, నిలోఫర్ పీడియాట్రిక్ విభాగం కలిసి చిన్నారులకు గుండె సర్జరీలు చేయడం గొప్ప విషయమని, అదే స్ఫూర్తితో అవసరమైన వారికి చికిత్స అందించేలా ప్రణాళికలను రూపొందించాలన్నారు. దూర ప్రాంతాల నుంచి వచ్చే రోగులకు అదే రోజు ఓపీ, కన్సల్టేషన్, పరీక్షలు, డాక్టర్ మెడికల్ చెకప్ పూర్తయ్యేలా చూడాలని, ఇందుకు రివ్యూ ఓపీ ఏర్పాటు చేయాలని మంత్రి ఆదేశించారు. కాగా జిల్లాల్లో మొబైల్ కేన్సర్ స్క్రీనింగ్‌ను ఎక్కువగా నిర్వహించాలని ఎంఎన్‌జే కేన్సర్ హాస్పిటల్ అధికారులకు సూచించారు. ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికల కోడ్ ముగిసిన తర్వాత ఎంఎన్‌జేలో 300 పడకల కొత్త బ్లాక్ ప్రారంభిస్తామన్నారు. కాగా 'సాక్షి'లో ఇటీవల నిమ్స్‌లో జరిగిన ఆధునిక సర్జరీలు, ఇతర చికిత్సలపై వచ్చిన కథనాలను మంత్రి హరీశ్‌రావు ప్రస్తావిస్తూ వైద్యులను, సిబ్బందిని అభినందించారు. సమీక్షలో ఆరోగ్య కుటుంబ సంక్షేమ విభాగం కమిషనర్ శ్వేతా మహంతి, నిమ్స్ డైరెక్టర్ బీరప్ప, ఎంఎన్ జే డైరెక్టర్ జయలత, సీఎం ఓఎస్డీ గంగాధర్, ఆరోగ్యశ్రీ సీఈఓ విశాలాక్షి, టీఎస్ఎంఎస్ఐడీసి సీఈ రాజేందర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

బీఆర్‌ఎస్ హైదరాబాద్ జిల్లా సమన్వయకర్తగా శ్రవణ్

సాక్షి, సిటీబ్యూరో: కేటీఆర్ పిలుపునిచ్చిన 'కేడర్ టు లీడర్'లో భాగంగా బీఆర్‌ఎస్ పార్టీ హైదరాబాద్ జిల్లా సమన్వయకర్తగా డాక్టర్ దాసోజు శ్రవణ్‌ను నియమించారు. క్షేత్రస్థాయి కార్యకర్త నుంచి రాష్ట్ర నాయకులు, ప్రజాప్రతినిధుల మధ్య ఆత్మీయ అనుబంధాన్ని బలోపేతం చేసేందుకు..బీఆర్‌ఎస్ అమలు చేస్తున్న వివిధ సంక్షేమ కార్యక్రమాలు, పథకాలను ప్రజలకు చేరేలా చేసేందుకు జిల్లాల వారీగా సమన్వయకర్తల్ని నియమించారు. ఇందులో భాగంగానే హైదరాబాద్ జిల్లాకు జిల్లా సమన్వయకర్తగా దాసోజు శ్రవణ్‌ను నియమించారు. వీరు పార్టీ కార్యక్రమాల అమలు తీరునూ పర్యవేక్షిస్తారు.

జానపద కళల పరిరక్షణకు కృషి

గన్‌ఫౌండ్రీ: తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మరుగునపడిన జానపద కళలను గుర్తించి వాటికి తిరిగి జీవం పోసేందుకు కృషి చేస్తోందని తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ చైర్మన్ జూలూరు గౌరీశంకర్ అన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సాంస్కృతిక శాఖ సహకారంతో నటరాజ అకాడమీ, మాంగళ్యం ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో సోమవారం రవీంద్రభారతిలో సకల కళల సమ్మేళన జానపద ఉత్సవాలను ఘనంగా నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ..గ్రామాలలో పూర్వ కాలంలో ఎంతో ప్రాచుర్యం పొందిన కళలను గుర్తించి, ఆయా కళాకారులను ఆదరిస్తున్నట్లు తెలిపారు.

హజ్ హౌస్‌లో అగ్ని ప్రమాదం

అబిడ్స్: పబ్లిక్ గార్డెన్ ఎదురుగా ఉన్న హజ్‌హౌస్‌లో అగ్నిప్రమాదం సంభవించింది. సోమవారం సాయంత్రం 6.45 గంటలకు భవంతిలోని ఉర్దూ అకాడమీ కార్యాలయంలో అకస్మాత్తుగా మంటలు చెలరేగాయి. దీంతో సిబ్బంది తీవ్ర భయాందోళనకు గురయ్యారు. సమాచారం అందుకున్న అబిడ్స్ ఎస్ఐలు నిరంజన్, నరేష్‌లు వెంటనే విచ్చేసి అగ్నిమాపక సిబ్బందిని రంగంలోకి దింపారు. కొద్దిసేపట్లోనే మంటలను అదుపులోకి తెచ్చారు. సాయంత్రం కార్యాలయం తాళాలు వేసి సిబ్బంది వెళ్లగా మంటలు ప్రారంభమయ్యాయి. బిల్డింగ్ సూపర్‌వైజర్ ఇంతియాజ్ పోలీసులకు సమాచారం అందించారు. వెంటనే పోలీసులు కార్యాలయ తాళాలు పగలగొట్టి అగ్నిమాపక సిబ్బందితో రెండుగంటల పాటు శ్రమించి మంటలను ఆర్పివేశారు. షార్టు సర్క్యూట్ వల్లే అగ్నిప్రమాదం సంభవించిందని భావిస్తున్నారు. కాగా ఈ ప్రమాదంలో ఉర్దూ అకాడమీ పాత రికార్డులు, ఫైళ్లు, ఇతర ఫర్నిచర్ అగ్నికి ఆహుతయ్యాయి. సమాచారం తెలుసుకున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సలహాదారు, మాజీ పోలీస్ కమిషనర్ ఏకే ఖాన్, వక్ఫ్‌బోర్డు చైర్మన్ మసిఉల్లాఖాన్ వెంటనే హజ్‌హౌస్‌కు విచ్చేసి పరిస్థితిని సమీక్షించారు. అబిడ్స్ ఏసీపీ పూర్ణచందర్ ఆధ్వర్యంలో క్రైమ్ ఇన్‌స్పెక్టర్ అభిలాష్ ఇతర సిబ్బంది సహాయక చర్యలో పాల్గొన్నారు.

ఇంటర్ విద్యార్థిని ఆత్మహత్య

మాదాపూర్: ఇంటర్మీడియట్ మొదటి సంవత్సరం చదువుతున్న విద్యార్థిని ఆత్మహత్య చేసుకున్న సంఘటన మాదాపూర్ పోలీస్‌స్టేషన్ పరిధిలో సోమవారం చోటుచేసుకుంది. మాదాపూర్ ఎస్ఐ దీక్షిత తెలిపిన వివరాల ప్రకారం..మాదాపూర్‌లోని సాయినగర్‌లో నివాసముంటున్న కొండా వేణు, కవిత దంపతుల కుమార్తె దివ్య(17)సోమవారం మధ్యాహ్నం ఇంట్లో ఎవరూలేని సమయంలో సీలింగ్ ఫ్యాన్‌కు ఉరివేసుకుని ఆత్మహత్యకు పాల్పడింది. తల్లి కవిత ఇంటికి వచ్చి గమనించి స్థానికుల సాయంతో సమీపంలోని ఆస్పత్రికి తరలించగా అప్పటికే చనిపోయినట్టు డాక్టర్లు తెలిపారు. పోలీసులు కేసు నమోదు చేసుకుని దర్యాప్తు చేస్తున్నారు. కాగా సరిగా చదవలేకపోతున్నానని, పరీక్షల్లో ఫెయిల్ అవుతానేమో అనే భయంతో డిప్రెషన్‌కు లోనై దివ్య ఆత్మహత్యకు పాల్పడినట్లు పోలీసులు భావిస్తున్నారు.

సైక్లింగ్ 'ఖేలో'

- దక్షిణాది రాష్ట్రాల సైక్లిస్టులతో ఉమెన్స్ లీగ్
- యువజన, క్రీడా మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహణ
- ఓయూ వేదికగా ఆరు రాష్ట్రాల నుంచి 89 మంది మహిళా సైక్లిస్టులు

సాక్షి, సిటీబ్యూరో: యువజన, క్రీడా మంత్రిత్వ శాఖ 'ఖేలో ఇండియా పథకం'లో భాగంగా స్పోర్ట్స్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా సహకారంతో సైక్లింగ్ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా నిర్వహిస్తున్న ఖేలో ఇండియా ఉమెన్స్ లీగ్ (రోడ్, ట్రాక్) ముగింపు పోటీలు నగరంలోని ఉస్మానియా వెలోడ్రోమ్ వేదికగా సోమవారం ప్రారంభమైంది. 16వ తేదీ వరకు కొనసాగనుంది. తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్, అండమాన్-నికోబార్ దీవులు, కర్ణాటక, కేరళ, తమిళనాడు రాష్ట్రాలకు చెందిన సైక్లిస్టులు 12–16 సంవత్సరాలు, 16–18 సంవత్సరాలు, 18 సంవత్సరాల పైన ఉమెన్స్ ఎలైట్ విభాగాల్లో పోటీ పడుతున్నారు. ఈ సైక్లింగ్ కోసం ఆరు రాష్ట్రాల నుంచి 89 మంది మహిళా రైడర్లు ఖేలో ఇండియా ఉమెన్స్ సైక్లింగ్ లీగ్ (సౌత్ జోన్)లో పాల్గొంటున్నారు. ఇందులో భాగంగా మంగళవారం కైరిన్, స్క్రాచ్ రేస్‌లను నిర్వహించనున్నామని తెలంగాణ సైక్లింగ్ అసోసియేషన్ అడిషనల్ జనరల్ సెక్రటరీ డా. మ్యాక్స్‌వెల్ ట్రెవర్ తెలిపారు.

గ్రామీణాభివృద్ధిపై ఎన్ఐఆర్‌డీపీఆర్, ఇక్రిశాట్‌ల మధ్య ఒప్పందం

ఒప్పంద పత్రాలను మార్చుకుంటున్న రెండు సంస్థల ప్రతినిధులు

ఏజీవర్సిటీ: పంటలలో వాతావరణ మార్పులు, గ్రామీణాభివృద్ధి, పేదరిక నిర్మూలన, గ్రామ స్థాయిలో ఆహార భద్రతపై ఉమ్మడి లక్ష్యాలను సాధించడానికి కట్టుబడి ఉన్నట్లు రాజేంద్రనగర్‌లోని జాతీయ గ్రామీణాభివృద్ధి పంచాయతీరాజ్ సంస్థ (ఎన్ఐఆర్‌డీపీఆర్) ఇక్రిశాట్ ఒప్పందాలు చేసుకున్నాయి. 2023లో వాతావరణ మార్పుల అనుసరణ, గ్రామీణ వ్యవస్థాపకత అభివృద్ధి, అంతర్జాతీయ ఉత్తమ విధానాలను పంచుకోవడం, గ్రామీణ ప్రజల జీవనోపాధిని అభివృద్ధి చేయడం వంటి విషయాలపై కలిసి పని చేయనున్నట్లు రెండు సంస్థలు వెల్లడించాయి. ఎన్ఐఆర్‌డీపీఆర్ డైరెక్టర్ జనరల్ డాక్టర్ నరేంద్రకుమార్, ఇక్రిశాట్ డైరెక్టర్ జనరల్ డాక్టర్ జాక్వెలిన్ హ్యూస్ ఒప్పందాలపై సంతకాలు చేశారు.

గాంధీ ఆస్పత్రిలో ఉరేసుకుని రోగి ఆత్మహత్య

గాంధీఆస్పత్రి : ఆత్మహత్యాయత్నానికి పాల్పడి ఆస్పత్రి పాలైన యువకుడు..అదే ఆస్పత్రిలో ఉరి వేసుకుని ఆత్మహత్యకు పాల్పడిన ఘటన సికింద్రాబాద్ గాంధీఆస్పత్రిలో జరిగింది. చిలకలగూడ డీఐ నాగేశ్వరరావు, ఎస్ఐ కిషోర్, గాంధీ సూపరింటెండెంట్ రాజారావులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. కవాడిగూడ ముగ్గుబస్తీకి చెందిన సాయి (23) దినసరి కూలీ. కుటుంబసభ్యులతో కలిసి నివసిస్తున్న సాయి గత కొంతకాలంగా మద్యానికి బానిసయ్యాడు. మద్యం మత్తులో జీవితంపై విరక్తి చెంది ఈ నెల 10 వ తేదీన పురుగుల మందు తాగి ఆత్మహత్యయత్నానికి పాల్పడ్డాడు. ప్రాణాపాయ స్థితిలో పడున్న సాయిని కుటుంబ సభ్యులు గమనించి గాంధీ ఆస్పత్రిలో చేర్పించారు. ఏఎంసీ, ఐఎంసీ విభాగాల్లో వైద్యచికిత్సల అనంతరం కోలుకోవడంతో ఈ నెల 12వ తేదీ మధ్యాహ్నం ఇన్‌పేషెంట్‌వార్డుకు తరలించారు. వార్డులో విధులు నిర్వహిస్తున్న నర్సింగ్ సిబ్బంది కళ్లుగప్పి పైఅంతస్తుల్లోకి వెళ్లిన సాయి అందుబాటులో ఉన్న చీరను పైనున్న ఇనుపరాడ్‌కు కట్టి ఉరేసుకుని ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డాడు. వార్డుబాయ్ సురేష్ ఆదివారం రాత్రి 11 గంటల సమయంలో భవనం ఎనిమిది, ఏడు అంతస్తుల మధ్య విగతజీవిగా ఉరికి వేలాడుతున్న దృశ్యాన్ని చూసి ఆస్పత్రి అధికారులు, సెక్యూరిటీ సిబ్బందికి సమాచారం అందించాడు. కిందికి దించి చూడగా అప్పటికే మృతి చెందినట్లు వైద్యులు ధృవీకరించారు. మృతుడు వార్డు నుంచి బయటకు వెళ్లిన సాయిగా గుర్తించారు. ప్రాణాపాయస్థితిలో ఆస్పత్రికి వచ్చిన సాయికి ప్రత్యేక వైద్యసేవలు అందించగా కోలుకోవడంతో అత్యవసర విభాగం నుంచి వార్డుకు తరలించామని, బలవన్మరణానికి పాల్పడడం దురదృష్టకరమని గాంధీ సూపరింటెండెంట్ రాజారావు అన్నారు. వార్డుబాయ్ సురేష్ ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేపట్టామని, గాంధీ మార్చురీలో పోస్టుమార్టం నిర్వహించి మృతదేహాన్ని కుటుంబ సభ్యులకు అప్పగించామని చిలకలగూడ డీఐ నాగేశ్వరరావు, ఎస్ఐ కిషోర్‌లు తెలిపారు.

కేర్ ఆసుపత్రిలో సరికొత్త టెక్నాలజీ అందుబాటులోకి

సాక్షి, సిటీబ్యూరో: బంజారాహిల్స్ లోని కేర్ హాస్పిటల్స్ అత్యాధునిక ఆర్బిటాల్ అథెరెక్టమీ అనే ఆధునిక పరికరాన్ని అందుబాటులోకి తీసుకు వచ్చింది. కొరొనరీ ఆర్టెరీస్ (గుండెకు రక్త సరఫరా చేసే ధమనులు)లో కాల్షియం అధికంగా పేరుకుపోయి, రక్త ప్రసరణకు తీవ్ర అవరోధాలు ఎదుర్కొంటున్న రోగుల చికిత్సలో ఇది ఎంతగానో ఉపకరిస్తుందని కేర్ హాస్పిటల్స్, కార్డియాలజీ విభాగాధిపతి డాక్టర్ సూర్య ప్రకాష్ రావు తెలిపారు. గుండె ధమనులలో భారీ కాల్షియం నిల్వలు కలిగిన నలుగురు రోగులకు, ఆర్బిటాల్ అథెరెక్టోమీ ఉపయోగించి విజయవంతంగా చికిత్స చేసిన అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ ఈ ఉపకరణం, నిమిషానికి సుమారు 1,00,000 రొటేషన్స్‌తో కాల్షియంను తొలగిస్తుందనీ, ఆ తరువాత స్టెంట్‌ను లోపలకు పంపుతామన్నారు. దీని ద్వారా చికిత్స అందించిన రోగులను 48 గంటలలో డిశ్చార్జి చేస్తామని వివరించారు.

క్లుప్తంగా

నేడు విద్యుత్ సరఫరా ఉండని ప్రాంతాలు

వెంగళరావునగర్: యూసుఫ్‌గూడ సబ్‌స్టేషన్ పరిధిలో జరుగుతున్న మరమ్మతుల కారణంగా మంగళవారం ఉదయం 10 నుంచి 12 గంటల వరకు ఎమ్మెల్యేకాలనీ, హైలాంకాలనీ, వెంకటగిరి వాటర్ వర్క్స్ ఏరియా, శ్రీకృష్ణనగర్ మెయిన్‌రోడ్డు, కోట్ల విజయభాస్కర్‌రెడ్డి ఇండోర్ స్టేడియం ఏరియాలలో విద్యుత్ సరఫరా నిలిపివేస్తున్నట్టు బంజారాహిల్స్ సీబీడీ ఏడీఈ శ్రీనివాస్ సోమవారం తెలిపారు.

- అలాగే, యూసుఫ్‌గూడ సబ్‌స్టేషన్ పరిధిలో జరుగుతున్న మరమ్మతుల కారణంగా మధ్యాహ్నం 12.30 నుంచి 2.30 గంటల వరకు ఐబీఎస్ క్వార్టర్స్ ఏరియా, దామోదర్‌రెడ్డి ఇంటి ఏరియా, ఎల్‌ఐసీ వెంకటరెడ్డి ఏరియా, పోలీసులైన్స్, యాదగిరినగర్, లక్ష్మీనరసింహనగర్, జూబ్లీహిల్స్ చెక్‌పోస్టు, శ్రీకృష్ణనగర్, కోట్ల విజయభాస్కర్‌రెడ్డి స్టేడియం ప్రాంతాల్లో విద్యుత్ సరఫరా ఉండదన్నారు.
- మధ్యాహ్నం 3.30 నుంచి సాయంత్రం 4.30 గంటల వరకు గాయత్రీహిల్స్ పరిధిలో కరెంట్ సరఫరాను నిలిపివేస్తామన్నారు.

నాగేశ్వర్‌రావుకు సేవారత్న అవార్డు

అవార్డు అందుకుంటున్న నాగేశ్వర్‌రావు

పంజగుట్ట: నిత్యం ప్రజల్లో ఉంటూ పలు సేవా కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్న ఖైరతాబాద్, తుమ్మలబస్తీకి చెందిన కె.నాగేశ్వర్ రావును బహుజన సాహితీ అకాడమీ జాతీయసేవారత్న అవార్డుతో సత్కరించింది. ఇటీవల తిరుపతిలో జరిగిన బహుజన రైటర్స్ 6వ వార్షికోత్సవంలో జహుజన సాహితీ అకాడమీ జాతీయ అధ్యక్షుడు నల్లా రాధాకృష్ణ, ప్రధాన కార్యదర్శి డాక్టర్ యు.సుబ్రహ్మణ్యం చేతులమీదుగా అవార్డు అందుకున్నాడు. ఈ అవార్డు తన బాధ్యతను మరింత పెంచిందని, ప్రజలకు మరింత సేవ చేస్తానని నాగేశ్వర్ రావు అన్నారు. కార్యక్రమంలో నగరానికి చెందిన మహేందర్ బాబు, అనిల్ కుమార్, బాలాజీ గోస్వామి, నరేందర్, ఈశ్వర్, గాలి అనిల్ కుమార్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ప్రశ్నపత్రం లీక్ బాధ్యులపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలి

లిబర్టీ: తెలంగాణ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ నిర్వహించే టౌన్ ప్లానింగ్ ఆఫీసర్ ఉద్యోగ పరీక్ష ప్రశ్నపత్రం లీకేజీకి బాధ్యులైన వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని మాల మహానాడు జాతీయ అధ్యక్షుడు పబ్బతి శ్రీకృష్ణ డిమాండ్ చేశారు. ప్రశ్న పత్రం లీకేజీ వల్ల కొందరికి ప్రయోజనం చేకూరగా లక్షలాది మంది విద్యావంతులు తీవ్రంగా నష్టపోయే ప్రమాదం ఉందన్నారు. సోమవారం మాల మహానాడు కార్యాలయంలో ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడుతూ, ప్రశ్న పత్రం లీకేజీపై పోలీసులు సమగ్ర విచారణ జరిపి బాధ్యులకు కఠినమైన శిక్ష పడేలా చూడాలని డిమాండ్ చేశారు.

‘జీఓ’ ఆనందం

58, 59 జీఓ వర్తింపు గడువు 2020 వరకు పొడిగించడంపై పేదల హర్షం

- ఖైరతాబాద్‌లో పాతిక వేల మందికి లబ్ధి
- పాలాభిషేకాలు, ర్యాలీలతో కృతజ్ఞతలు చాటుకున్న బస్తీవాసులు

జూబ్లీహిల్స్ అంబేద్కర్‌నగర్ బస్తీలో సీఎం కేసీఆర్ చిత్రపటానికి పాలాభిషేకం చేస్తున్న పేదలు, బీఆర్ఎస్ నేతలు

బంజారాహిల్స్: పేదలు నివసిస్తున్న గృహాలను క్రమబద్ధీకరించేందుకు జీఓ 58, 59 గడువును ప్రభుత్వం 2020 సంవత్సరం వరకు పొడిగించాలని నిర్ణయించడంతో ఖైరతాబాద్ నియోజకవర్గ వ్యాప్తంగా బడుగులు హర్షాతిరేకాలు వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

- 2014 కంటే ముందు ప్రభుత్వ స్థలాల్లో ఇళ్లు కలిగి ఉండి వారి పేరిట కరెంటు బిల్లు లేదా ఇతర డాక్యుమెంట్లు ఉన్న వారికే జీఓ 58 కింద ప్రభుత్వం ఉచితంగా క్రమబద్ధీకరణ చేసింది. అయితే ఆ తర్వాత ఇళ్లు కొనుగోలు చేసిన వారికి అవకాశం లేకపోవడంతో వేలాది మంది నిరాశ చెందారు.
- రెండేళ్ల క్రితం మరోసారి ళ్లో 58, 59 కింద అవకాశం కల్పించినప్పటికీ కటాఫ్ డేట్ మాత్రం పొడిగించకపోవడంతో పెద్దగా జనం ఆసక్తి చూపలేదు. ఈ నేపథ్యంలో ఖైరతాబాద్ నియోజక వర్గంలో నోటిఫైడ్ స్లమ్స్‌లో ఉన్న వేలాది ఇళ్లపై యాజమాన్య హక్కులు పొందలేకపోతున్నారు.
- ఈ విషయాన్ని ఇటీవల ఖైరతాబాద్ ఎమ్మెల్యే దానం నాగేందర్ శాసనసభలో ప్రస్తావించడంతో పాటు నేరుగా ముఖ్యమంత్రిని కలిసి సమస్యను వివరించారు. దీనికి స్పందించిన ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ బడుగులు నిర్మించుకున్న ఇళ్లకు యాజమాన్య హక్కులు కల్పించాలని తలపెట్టారు. ఈ మేరకు వారం రోజుల క్రితం జరిగిన కేబినేట్ సమావేశంలో కూడా నిర్ణయం తీసుకోవడంతో పేదలు హర్షాతిరేకాలు వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఖైరతాబాద్ నియోజకవర్గం పరిధిలోని పలు బస్తీల్లో పేదలు, బీఆర్ఎస్ నాయకులు సీఎం కేసీఆర్ చిత్రపటాలకు పాలాభిషేకాలు చేశారు.
- కటాఫ్ డేట్‌ను 2020 దాకా పెంచడం వల్ల నియోజక వర్గంలోని బంజారాహిల్స్, జూబ్లీహిల్స్, వెంకటేశ్వరకాలనీ, సోమాజిగూడ, ఖైరతాబాద్, హిమాయత్‌నగర్ డివిజన్లలో పరిధిలోని సుమారు 40 బస్తీల్లోని పాతిక వేల మంది నివాసితులకు మేలు జరగనుంది.

కోడ్ ముగిశాక మార్గదర్శకాలు

ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికల నేపథ్యంలో ఎన్నికల కోడ్ రావడంతో ఈ పథకానికి సంబంధించిన పూర్తి స్థాయి మార్గదర్శకాలు ఇంకా వెలువడలేదు. కోడ్ ముగిసిన వెంటనే ఈ పథకం ద్వారా బడుగులందరికీ న్యాయం చేస్తాం. 58 జీఓ కింద వందలాది మంది పేదలకు వారి నివాసాలకు యాజమాన్య హక్కులు దక్కనున్నాయి. ఇది బృహత్తర పథకం. అర్హులైన ప్రతి ఒక్కరూ ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవాలి. – దానం నాగేందర్, ఎమ్మెల్యే ఖైరతాబాద్

అత్యధిక ప్రయోజనం ఫిలింనగర్ బస్తీలకే...

జూబ్లీహిల్స్ డివిజన్‌లోని ఫిలింనగర్ 18 బస్తీలతో పాటు ఇందిరానగర్, జవహర్‌నగర్, దుర్గా భవానీనగర్ బస్తీల వాసులకు ఈ జీఓ వల్ల అత్యధిక లాభం చేకూరనుంది. 2015లో జారీ చేసిన జీఓ 58 కింద ఈ బస్తీల్లో సుమారు 5 వేలకు పైగా ఇళ్లకు క్రమబద్ధీకరణ చేశారు. ఆ తర్వాత మిగిలిపోయిన ఇళ్లతో పాటు ఆ సమయం తర్వాత నోటరీ ద్వారా కొనుగోలు చేసిన వారికి కూడా ఈ పథకం ద్వారా యాజమాన్య హక్కులు దక్కనున్నాయి. 2020 కంటే ముందు కరెంటు బిల్లు లేదా నల్లా బిల్లు ఇతర ప్రభుత్వ గుర్తింపు పత్రాలు ఉంటేనే క్రమబద్ధీకరణకు అవకాశం ఉంటుంది

స్థలాలు క్రమబద్ధీకరించాలని వినతి

ఎమ్మెల్యే దానం నాగేందర్‌కు వినతి పత్రం అందజేస్తున్న అంబేద్కర్‌నగర్ బస్తీవాసులు

ఫిలింనగర్: జూబ్లీహిల్స్ రోడ్ నం.46లోని అంబేద్కర్‌నగర్ బస్తీలో 30 ఏళ్లుగా గుడిసెలు వేసుకొని నివాసం ఉంటున్న తమ స్థలాలను క్రమబద్ధీకరించేలని బస్తీవాసులు సోమవారం ఖైరతాబాద్ ఎమ్మెల్యే దానం నాగేందర్‌కు వినతి పత్రం అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా బస్తీవాసులు మాట్లాడుతూ, జీఓ 58, 59 కింద ఇప్పటికే ఆయా స్థలాల్లో నివాసం ఉంటున్న పేదలకు పట్టాలు ఇప్పిస్తే ఎంతో మేలు చేసిన వారవుతారన్నారు. పక్కనే నిర్మిస్తున్న డబుల్ బెడ్‌రూమ్ ఇళ్లల్లో కొంత మందిని సర్దుబాటు చేసి అక్కడ నివాసాలు రాని వారికి ఇక్కడ నివాసం ఉంటున్న వారి జాగాలను క్రమబద్ధీకరించాలని కోరారు. జిల్లా కలెక్టర్, ఆర్డీఓ, తహసీల్దార్లతో మాట్లాడి తమకు న్యాయం చేయాలని బస్తీ అధ్యక్షుడు ఎల్తూరి అశోక్, ఉపాధ్యక్షుడు నవకిషోర్, వెంకటయ్య, కృష్ణ, రమేష్‌లతో పాటు బస్తీలోని పెద్ద ఎత్తున మహిళలు ఎమ్మెల్యేతో పాటు కార్పొరేటర్ వెంకటేష్‌ను కలిసి వినతి పత్రం అందజేశారు. బీఆర్ఎస్ సీనియర్ నేత మామిడి నర్సింగ్‌రావు పాల్గొన్నారు.

ప్రశాంతంగా ఉపాధ్యాయ ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికలు

బంజారాహిల్స్ పోలింగ్ కేంద్రంలో ఓటు హక్కు వినియోగించుకున్న ఉపాధ్యాయులు

బంజారాహిల్స్: బంజారాహిల్స్ రోడ్ నం. 3లోని నీటి పారుదల శాఖ కార్యాలయంలో ఏర్పాటు చేసిన పోలింగ్ కేంద్రంలో ఉపాధ్యాయ ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికలు ప్రశాంతంగా ముగిశాయి. సోమవారం ఉదయం 8 నుంచి సాయంత్రం 4 గంటల వరకు ఈ పోలింగ్ ప్రక్రియ కొనసాగింది. ఈ పోలింగ్ బూత్‌లో 138 ఓట్లు పోల్ కాగా 93 మంది మహిళలు, 45 మంది పురుషులు తమ ఓటు హక్కును వినియోగించుకున్నట్లు పోలింగ్ అధికారులు తెలిపారు. పోలింగ్ కేంద్రం వద్ద ఎటువంటి అసౌకర్యాలు కలగకుండా జీహెచ్ఎంసీ అధికారులు తగు ఏర్పాట్లు చేశారు. ఈ కేంద్రాన్ని జీహెచ్ఎంసీ కమిషనర్ లోకేష్‌కుమార్‌తో పాటు జోనల్ కమిషనర్ రవి కిరణ్ సందర్శించి పోలింగ్ సరళిని పరిశీలించారు.

పోలింగ్ కేంద్రాల వద్ద భారీ బందోబస్తు

బంజారాహిల్స్: ఉపాధ్యాయ ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికల సందర్భంగా ఖైరతాబాద్, జూబ్లీహిల్స్ నియోజకవర్గాల్లోని పోలింగ్ కేంద్రాల వద్ద బంజారాహిల్స్ పోలీసులు గట్టి బందోబస్తు ఏర్పాటు చేశారు. వెస్ట్ జోన్ డీసీపీ జోయల్ డేవిస్ బంజారాహిల్స్ రోడ్ నం.13లోని నీటి పారుదల శాఖ పోలింగ్ కేంద్రం, యూసుఫ్‌గూడలోని ప్రభుత్వ ఉన్నత పాఠశాల పోలింగ్ కేంద్రాలను సందర్శించి పరిస్థితిని సమీక్షించారు. సాయంత్రం 4 గంటలకు పోలింగ్ ముగిసిన తర్వాత బ్యాలెట్ బాక్స్‌లు సరూర్‌నగర్‌లోని స్ట్రాంగ్ రూమ్ చేరేంత వరకూ పోలీసులు భారీ బందోబస్తు నిర్వహించారు. ఆయా పోలింగ్ కేంద్రాల వద్ద వెస్ట్‌జోన్ అదనపు డీసీపీ సిద్దిఖీ, బంజారాహిల్స్ ఏసీపీ శ్రీధర్, బంజారాహిల్స్ సీఐ నరేందర్ తదితరులు బందోబస్తును పర్యవేక్షించారు.

బంజారాహిల్స్‌లోని ఎమ్మెల్సీ పోలింగ్ కేంద్రం వద్ద పరిస్థితిని పర్యవేక్షిస్తున్న డీసీపీ జోయల్ డేవిస్

ఘనంగా ఎమ్మెల్సీ కవిత పుట్టిన రోజు వేడుకలు

కేక్ కట్‌చేస్తున్న ఎమ్మెల్యే దానం, కార్పొరేటర్లు

ఫిలింనగర్: ఎమ్మెల్సీ కవిత పుట్టిన రోజును సోమవారం జూబ్లీహిల్స్‌లోని ఎమ్మెల్యే క్యాంపు కార్యాలయం వద్ద ఘనంగా నిర్వహించారు. ఖైరతాబాద్ ఎమ్మెల్యే దానం నాగేందర్ ఆధ్వర్యంలో జరిగిన ఈ వేడుకల్లో ఫుడ్ కార్పొరేషన్ చైర్మన్ రాజీవ్ సాగర్, కార్పొరేటర్లు మన్నె కవితారెడ్డి, వనం సంగీతా యాదవ్, మాజీ కార్పొరేటర్లు శ్రీనివాస్‌రెడ్డి, మమతా గుప్తా తదితరులు పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా ఎమ్మెల్యే మాట్లాడుతూ, కేంద్రంలోని మోదీ సర్కార్ కక్షపూరితంగా ఈడీతో కేసులు బనాయి బీఆర్ఎస్ నేతలను ఇబ్బందులకు గురి చేయడాన్ని దేశ వ్యాప్తంగా అందరూ గమనిస్తున్నారన్నారు.

ప్రత్యేక పూజలు

రహమత్‌నగర్: ఎమ్మెల్సీ కల్వకుంట్ల కవిత పుట్టిన రోజు సందర్భంగా బోరబండ బీఆర్ఎస్ నాయకులు సోమవారం స్థానిక హనుమాన్ ఆలయంలో ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు. ఆలయ చైర్మన్ లక్ష్మణ్ గౌడ్, బీఆర్ఎస్ పార్టీ నాయకులు కృష్ణమోహన్, విజయ్‌కుమార్, రవీందర్, షరీఫ్, కుమార్ పాల్గొన్నారు.

విద్యార్థుల సంక్షేమానికి కృషి

ఫిలింనగర్: శ్రీ వడ్డెర ఓబన్న సంఘంఖైరతాబాద్ నియోజకవర్గ అధ్యక్షుడిగా తానే కొనసాగుతున్నానని ముద్దంగుల శ్రీనివాస్ తెలిపారు. సోమవారం ఫిలింనగర్‌లో ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడుతూ, సంఘం నియోజకవర్గ అధ్యక్షుడిగా వరికుప్పల యాదయ్యను నియమించినట్లు వచ్చిన సమాచారం తమకు తెలియదన్నారు. ఇంకా ఏడాది పాటు తన పదవికి గడువు ఉందన్నారు. త్వరలోనే తాము సమావేశమై తదుపరి కార్యాచరణ రూపొందిస్తామ న్నారు. తమ కులానికి చెందిన విద్యార్థుల సంక్షేమం కోసం నిరంతరం కృషి చేస్తున్నట్లు శ్రీనివాస్ తెలిపారు. ఇటీవల తమ కులస్తుల సమావేశం జరిగినట్లు తెలియదన్నారు. అధ్యక్ష నియామకాన్ని ఖండిస్తున్నటు వెల్లడించారు.

రోడ్డుకు ఇరువైపులా పార్కింగ్ చేస్తే జరిమానాలు

బంజారాహిల్స్: బంజారాహిల్స్ ఎమ్మెల్యే కాలనీ లోటస్‌పాండ్‌లోని రావినారాయణరెడ్డి ఆడిటోరియం పరిసర ప్రాంతాల్లో వారాంతాల్లో వాహనదారులు రోడ్లకు రెండువైపులా వాహనాలను నిలుపుతున్నారు. దీంతో ఇక్కడ తీవ్ర ట్రాఫిక్ సమస్య ఏర్పడి అసౌర్యానికి గురవుతున్నామని స్థానికులు పోలీసు ఉన్నతాధికారులకు ట్విట్టర్ ద్వారా ఫిర్యాదు చేశారు. దీంతో బంజారాహిల్స్ ట్రాఫిక్ సీఐ నర్సింహ రాజు సోమవారం ఆడిటోరియం వద్ద పర్యటించి సంబంధిత సిబ్బందికి పలు సూచనలు జారీ చేశారు. మరోసారి వారాంతాల్లో రోడ్లకు రెండువైపులా వాహనాలు నిలిపితే భారీ జరిమానాలు తప్పవని హెచ్చరించారు.

రావినారాయణరెడ్డి ఆడిటోరియం వద్ద వాహనదారుడితో మాట్లాడుతున్న సీఐ నర్సింహ రాజు

మొదటిసారిగా నోటీసు ఇచ్చి మందలిస్తున్నామని, ఇదే తరహాలో పార్కింగ్‌లు చేస్తే కఠిన చర్యలు తీసుకుంటామని హెచ్చరించారు.

అభివృద్ధిని చూసి బీఆర్ఎస్‌లో చేరుతున్నారు : ఎమ్మెల్యే గోపీనాథ్

రహమత్‌నగర్: ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ రాష్ట్రంలో చేపడుతున్న అభివృద్ధి పనులకు ఆకర్షితులై వివిధ పార్టీల నాయకులు స్వచ్ఛందంగా బీఆర్ఎస్ పార్టీలో చేరుతున్నారని హైదరాబాద్ జిల్లా బీఆర్ఎస్ పార్టీ అధ్యక్షుడు, జూబ్లీహిల్స్ ఎమ్మెల్యే మాగంటి గోపీనాథ్ అన్నారు. బోరబండ డివిజన్ కాంగ్రెస్ సీనియర్ నాయకుడు షేక్ షరీఫ్ తన అనుచరులతో కలిసి ఆదివారం రాత్రి బోరబండ బస్‌స్టాప్ వద్ద జరిగిన సభలో గోపీనాథ్ సమక్షంలో బీఆర్ఎస్‌లో చేరారు. ఈ సందర్భంగా ఎమ్మెల్యే మాట్లాడుతూ, రాబోయే ఎన్నికల్లో బోరబండ డివిజన్ నుంచి బీఆర్ఎస్‌కు అత్యధిక మెజారిటీ సాధించేందుకు పార్టీ నాయకులంతా కృషి చేయాలన్నారు. డివిజన్ బీఆర్ఎస్ పార్టీ అధ్యక్షుడు కృష్ణమోహన్, ఇన్‌చార్జ్ సిరాజ్, కోఆర్డినేటర్ విజయసింహారెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మహిళలకు కానుకలు అందజేత...

ప్రపంచ మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా నిర్వహించిన ఆటల పోటీల్లో గెలుపొందిన మహిళలకు రహమత్‌నగర్ క్వారీ ప్లేగ్రౌండ్‌లో ఎమ్మెల్యే గోపీనాథ్ బహుమతులు అందజేశారు. కార్పొరేటర్ సీఎన్ రెడ్డి, డివిజన్ బీఆర్ఎస్ పార్టీ అధ్యక్షుడు మన్సూర్,ప్రధాన కార్యదర్శులు సుబ్బరాజు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మురుగు, మట్టి డంపింగ్‌తో సమస్యలు

వెంకటేశ్వరకాలనీ: నివాసాల మధ్య మురుగు మట్టిని డంపింగ్ చేస్తుండటంతో దుర్వాసన, దోమలతో తీవ్ర అసౌకర్యానికి గురవుతున్నామని కాలనీవాసులు జీహెచ్ఎంసీ అధికారులకు పెద్ద ఎత్తున ఫిర్యాదులు చేస్తున్నారు. బంజారాహిల్స్ రోడ్ నం. 1లోని వెంగళ్‌రావు పార్కులో 15 రోజుల నుంచి 1200 ఎంఎం డయా వరద నీటి పైప్‌లైన్ పనులు జరుగుతున్నాయి. ఇందులో భాగంగా వెలువడిన బురద మట్టిని, మురుగును సంబంధిత కాంట్రాక్టర్ పార్కు ఎదురుగా ఉన్న పార్కింగ్ స్థలంలో పెద్ద ఎత్తున డంపింగ్ చేస్తున్నారు. దీంతో తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయని ఈ పార్కింగ్ స్థలానికి ఆనుకొని ఉన్న కాలనీవాసులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. వెంటనే ఇక్కడ ఏర్పాటు చేసిన డంపింగ్‌లను తరలించాలని వారు డిమాండ్ చేస్తున్నారు.

వెంగళ్‌రావు పార్కు ఎదురుగా ఉన్న పార్కింగ్ స్థలంలో డంపింగ్ చేసిన మట్టి

రిజర్వేషన్ల శాతాన్ని పెంచాలి

లిబర్టీ: ఎస్సీల జనాభాకు అనుగుణంగా రిజర్వేషన్ల శాతాన్ని పెంచాలని దళిత బహుజన పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు సుప్రీంకోర్టు న్యాయవాది వడ్లమూరి కృష్ణస్వరూప్ కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. దళిత బహుజన పార్టీ కార్యాలయంలో సోమవారం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడుతూ, ప్రస్తుతం ఎస్సీలకు ఉపకులాలకు 15 శాతం రిజర్వేషన్లు విద్య, ఉద్యోగ, రంగాల్లో అమలు చేస్తున్నారన్నారు. ప్రస్తుతం ఉన్న షెడ్యూల్ కులాల జనాభాకు ఈ రిజర్వేషన్లు ఎంత మాత్రం సరిపోవడం లేదన్నారు. ఎస్సీల మీద ప్రేమ ఉంటే రిజర్వేషన్లు పెంచి తమ చిత్తశుద్ధిని నిరూపించుకోవాలన్నారు.

నాణ్యతతో రోడ్డు పనులు చేపట్టాలి

పంజగుట్ట: రోడ్డు పనులు నాణ్యతతో చేపట్టాలని టీపీసీసీ ప్రధాన కార్యదర్శి, ఖైరతాబాద్ కార్పొరేటర్ పి.విజయారెడ్డి అధికారులకు సూచించారు. సంగీత్‌నగర్‌లో నూతనంగా వేయనున్న రోడ్డు పనులను జీహెచ్ఎంసీ డీఈ చైతన్య, ఏఈ చరణ్‌తో కలిసి సోమవారం ఆమె పరిశీలించారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ .. రోడ్డు వేసే ముందే వర్షపు నీటిపైప్‌లైన్ ఏదైనా దెబ్బతిని ఉంటే దాని మార్చాలని సూచించారు. కార్యక్రమంలో కాలనీ వాసులు, నాయకులు పాల్గొన్నారు.

సంగీత్‌నగర్‌లో పర్యటిస్తున్న విజయారెడ్డి

హిమాయత్‌నగర్ సమస్యలు పరిష్కరించండి

హిమాయత్‌నగర్: డివిజన్‌లో నెలకొన్ని నీటి సమస్యతో పాటు ఇతర సమస్యలను తక్షణం పరిష్కరించాలని కార్పొరేటర్ గడ్డం మహాలక్ష్మి కోరారు. ఈమేరకు సోమవారం జలమండలి జీఎం రామకృష్ణను కలిసి వినతి పత్రం అందజేశారు.చాలా ప్రాంతాల్లో తాగునీటి సమస్య ఉందని, త్వరగా పరిష్కరించాలన్నారు. అదేవిధంగా మ్యాన్‌హోళ్లు ధ్వంసమై రాకపోకలకు తీవ్ర ఇబ్బంది కలుగుతోందన్నారు. హైదర్‌గూడలోని ఆర్కేఎస్ అపార్ట్‌మెంట్‌కు సంబంధించిన బిల్లు రూ.27 లక్షలు కట్టినప్పటికీ మరోమారు కట్టాలంటూ అధికారులు ఒత్తిడి చేయడం సమంజసం కాదన్నారు. ఈ సమస్యలన్నింటినీ ఒక్కొక్కటిగా పరిష్కరిస్తానంటూ జీఎం రామకృష్ణ హామీ ఇచ్చారు. డీజీఎం సన్యాసిరావు, మేనేజర్ మహేందర్‌రెడ్డి, బీజేపీ రాష్ట్ర నాయకులు రామన్‌గౌడ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

‘దేశ సంపదను బడా బాబులకు కట్టబెడుతున్న కేంద్రం’

హిమాయత్‌నగర్: కార్మికులు సృష్టించిన సంపదను బడా పెట్టుబడిదారులైన అదానీ, అంబానీలకు కేంద్రంలోని మోదీ ప్రభుత్వం దోచిపెడుతోందని ఏఐటీయూసీ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి ఎస్.బాలరాజ్ ధ్వజమెత్తారు. హిమాయత్‌నగర్‌లోని సత్యనారాయణ రెడ్డి భవన్‌లో ఏఐటీయూసీ రాష్ట్ర సమితి ఆధ్వర్యంలో రెండు రోజుల పాటు జరిగిన సమితి రాష్ట్ర సంఘాల, జిల్లా అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శుల శిక్షణ శిబిరం ముగింపు సమావేశం సోమవారం ముగిసింది. ఈ సందర్భంగా బాల్‌రాజ్ మాట్లాడుతూ.. కేంద్రంలోని మోదీ ప్రభుత్వం సంపన్న వర్గాలకు, పెట్టుబడిదారులకు దేశ సంపదను దోచిపెడుతూ కార్మిక వర్గానికి తీరని అన్యాయం చేస్తోందని మండిపడ్డారు. బి.చంద్రయ్య, పి.ప్రేంపావని పాల్గొన్నారు.

28,29 తేదీల్లో ‘హలో మాల చలో ఢిల్లీ’

పంజగుట్ట: ఎస్సీ వర్గీకరణకు వ్యతిరేకంగా ఈ నెల 28, 29వ తేదీల్లో ఢిల్లీ జంతర్‌మంతర్ వద్ద ‘హలో మాల చలో ఢిల్లీ’ పేరుతో మహాధర్నా నిర్వహిస్తున్నట్లు మాల మహానాడు జాతీయ అధ్యక్షుడు జి.చెన్నయ్య తెలిపారు. సోమవారం మాలమహానాడు రాష్ట్ర కార్యాలయంలో ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడుతూ .. ఎస్సీ వర్గీకరణ చెల్లదని సుప్రీంకోర్టు, జాతీయ ఎస్సీ, ఎస్టీ కమిషన్ తేల్చి చెప్పినా వివిధ రాజకీయ పార్టీలు ఓట్ల కోసం దళితుల మధ్య చిచ్చుపెడుతున్నాయన్నారు. ఎస్సీ వర్గీకరణకు వత్తాసు పలికే పార్టీలకు మాలలు తగిన బుద్ధి చెబుతారన్నారు. హలో మాల చలో ఢిల్లీ కార్యక్రమానికి లక్షలాదిగా తరలిరావాలని పిలుపునిచ్చారు. సమావేశంలో రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు జంగా శ్రీనివాస్, ప్రధానకార్యదర్శి మన్నె శ్రీధర్ రావు, గ్రేటర్ అధ్యక్షుడు బైల్ల శ్రీనివాస్, బంగి ఆనంద్ రావు పాల్గొన్నారు.

అందం.. ఆరోగ్యం

ఫిలింనగర్‌లో ఓ వ్యక్తి తన ఇంట్లో జరిగిన శుభకార్యానికి కొబ్బరి బొండాలతో పందిరి వేసి అందరి దృష్టినీ ఆకర్షిస్తున్నారు. ఇలా పందిరి ఎందుకు వేశారని ఆయనను అడిగితే.. శుభకార్యం ముగిసిన తర్వాత అన్నింటినీ తీసి అవతల పారేస్తాం. కానీ ఈ పందిరిని తీసేశాక కొబ్బరి బొండాలు తాగడానికి పనికి వస్తాయి. అందానికి అందం... ఆరోగ్యానికి ఆరోగ్యం అంటూ బదులిచ్చారు.

– సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, బంజారాహిల్స్

మహిళలకు బీఆర్ఎస్‌లో గౌరవం

వెంగళరావునగర్: బీజేపీ మహిళలను అడుగడుగునా అవమానిస్తూ వారిని ఆవేదనకు గురి చేస్తోందని స్థానిక ఎమ్మెల్యే మాగంటి గోపీనాథ్ అన్నారు. మహిళలను గౌరవించి, వారిని ప్రోత్సహించేది బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం మాత్రమే అని ఆయన అన్నారు. మధురానగర్ కాలనీ వెల్ఫేర్ అసోసియేషన్ మహిళా విభాగం ఆధ్వర్యంలో సోమవారం నిర్వహించిన మహిళా దినోత్సవ వేడుకల్లో ఆయన ముఖ్యఅతిథిగా హాజరై మాట్లాడారు. కాలనీ సమీపంలో ఉన్న రెండు వైన్స్‌షాపుల తొలగింపు విషయంలో మహిళలకు అండగా ఉంటానని, ఈ విషయంపై కోర్టు ద్వారా త్వరగా పరిష్కారం లభిస్తుందని ఆయన అన్నారు. మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా నిర్వహించిన వివిధ ఆటల పోటీల్లో గెలుపొందిన వారికి ఆయన బహుమతులు అందజేశారు. కార్యక్రమంలో కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ పురస్కార్ అనువాద గ్రహీత సజయ కాకర్ల, మధురానగర్‌కాలనీ మహిళా విభాగం కన్వీనర్ కె.సుగుణ, మహిళానేతలు డాక్టర్ శ్రీలక్ష్మి, సుధాలలిత, నిర్మల, చంద్రావతి, హరిత, సుగుణమ్మ, పద్మావతి, అసోసియేషన్ నేతలు కోడె సాంబశివరావు, కల్యాణ చక్రవర్తి, సత్యనారాయణరాజు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఎమ్మెల్యేను సన్మానిస్తున్న మధురానగర్ కాలనీ మహిళానేతలు

చందాదారుల సొమ్ముతో దందా!

వివరాలు వెల్లడిస్తున్న సీఐడీ అదనపు డీజీ సంజయ్. చిత్రంలో స్టాంపులు, రిజిస్ట్రేషన్ల శాఖ ఐజీ రామకృష్ణ

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

చెల్లిస్తున్న సొమ్ముకు ఎలాంటి భద్రతా లేదు' అని పేర్కొన్నారు. సోమవారం వెలగపూడిలోని సచివాలయంలో వారు సంయుక్తంగా విలేకరులతో మాట్లాడుతూ మార్గదర్శి చిట్‌ఫండ్స్ అక్రమాలను వివరించారు.

■ చిట్‌ఫండ్ చట్టం సామాజిక, ఆర్థికపరమైన చట్టమని సుప్రీంకోర్టు గతంలోనే స్పష్టం చేసింది. చందాదారుల హక్కుల పరిరక్షణ, చిట్‌ఫండ్ కంపెనీల్లో ఆర్థిక క్రమశిక్షణ కోసమే ఈ చట్టం చేశారని పేర్కొంది. చిట్‌ఫండ్స్ చట్టం–1982 ప్రకారం చిట్‌ఫండ్ కంపెనీ బ్రాంచిలోని మేనేజర్ (ఫోర్‌మేన్) చందాదారులు చెల్లించే సొమ్ముకు పరిరక్షకుడు. చిట్స్ అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రార్ పర్యవేక్షకుడు. ■ బ్యాంక్ లావాదేవీల నిర్వహణ, నిధుల చెల్లింపులన్నీ ఫోర్‌మేన్ నిర్వహించాలి. రాష్ట్రంలో మార్గదర్శి చిట్‌ఫండ్స్‌కు ఉన్న 37 బ్రాంచీల్లో ఏడు బ్రాంచిలో తనిఖీలు చేశాం. చందాదారులు చెల్లించిన మొత్తం అక్కడి బ్యాంకుల్లో లేదన్న విషయం అందులో వెల్లడైంది. ఆ సొమ్మంతా నిబంధనలకు విరుద్ధంగా పక్క రాష్ట్రానికి తరలించేశారు. ■ మార్గదర్శి ఫోర్‌మేన్‌కు చట్ట ప్రకారం ఉండాల్సిన చెక్ పవర్‌తోసహా ఎలాంటి అధికారాలు లేవు. బ్యాంకు వ్యవహారాలు, చెక్ పవర్ అంతా హైదరాబాద్‌లోని మార్గదర్శి చిట్‌ఫండ్స్ ఎండీ శైలజతోపాటు ఆ సంస్థ ప్రధాన కార్యాలయంలోని 11 మందికే ఉంది. ■ ఇక్కడున్న చందాదారుల సొమ్ముల భద్రత గురించి అడిగితే తనకు తెలియదని ఫోర్‌మెన్ చెబుతున్నారు. హైదరాబాద్ వెళ్లి అడిగితే తెలంగాణలో ఉన్న ప్రధాన కార్యాలయం ఏపీ అధికారుల పరిధిలోది కాదంటున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన చందాదారులు చెల్లిస్తున్న డబ్బులకు బాధ్యులెవరని ప్రశ్నిస్తే సమాధానమే లేదు. సొమ్ము రాష్ట్ర ప్రజలది...పెత్తనం పక్క రాష్ట్రంలో వారిది. ■ మార్గదర్శి చిట్‌ఫండ్స్ చందాదారులకు చెందిన సొమ్ములను నిబంధనలకు విరుద్ధంగా మ్యూచువల్ ఫండ్స్, ఈక్విటీ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్స్, తమ అనుబంధ కంపెనీల్లో పెట్టుబడులుగా పెట్టారు. ఆ సంస్థ బ్యాలన్స్ షీట్, కొన్ని బ్యాంకు ఖాతాలను చార్టెడ్ అకౌంటెంట్ ద్వారా పరిశీలిస్తే ఈ విషయాలు బయటపడ్డాయి. అందుబాటులో ఉన్న కొన్ని బ్యాంకు ఖాతాలను పరిశీలించగా ఐసీఐసీఐ ప్రుడెన్షియల్ మ్యూచువల్ ఫండ్స్‌లో మూడుసార్లు రూ.29 కోట్లు, రూ.10 కోట్లు, రూ.8 కోట్లు చొప్పున, ఎడెల్‌వైసీస్ ఆర్బిట్రేడ్ ఫండ్స్‌లో రూ.10 కోట్లు చొప్పున నిబంధనలకు విరుద్ధంగా పెట్టుబడులు పెట్టినట్లు వెల్లడైంది. పూర్తి బ్యాంకు ఖాతాలను పరిశీలిస్తే ఇంకా ఎన్ని పెట్టుబడులు పెట్టారో తెలుస్తుంది. ■ విశాఖపట్నం, రాజమహేంద్రవరం, విజయవాడ, గుంటూరులో మార్గదర్శి చిట్‌ఫండ్స్ ఫోర్‌మెన్‌లను అరెస్టు చేసి న్యాయస్థానంలో ప్రవేశపెట్టాం. గుంటూరు మినహా మిగతా మూడు చోట్లా న్యాయస్థానాలు నిందితులకు రిమాండ్ విధించాయి. నిందితులపై సీఐడీ మోపిన అభియోగాలకు సంబంధించి ప్రాథమిక ఆధారాలున్నాయని రిమాండ్‌కు అనుమతిస్తూ న్యాయస్థానాలు స్పష్టం చేశాయి. సీఐడీ కేసు డైరీలో పేర్కొన్న అంశాలతో తాము సంతృప్తి చెందినట్లు, వారిని అరెస్టు చేయడం సరైనదేనని పేర్కొన్నాయి.■ మార్గదర్శి యాజమాన్యం నిధుల ను అక్రమంగా బదిలీ చేస్తూ, చిట్స్ రిజిస్ట్రార్‌కు సహాయ నిరాకరణ కొనసాగిస్తే చందాదారుల ప్రయోజనాల పరిరక్షణ కోసం చర్యలు తీసుకుంటాం. ఇతర రాష్ట్రాల్లో ఏం చేస్తున్నారన్న అంశంతో మాకు నిమిత్తం లేదు. ఏపీ ప్రయోజనాలు, చందాదారుల సొమ్ముకు భద్రత కల్పించడమే మా విధి. ఈ కేసులో విచారణ కొనసాగిస్తాం. కేసు దర్యాప్తులో పురోగతికి అనుగుణంగా ఏ–1 చెరుకూరి రామోజీ రావు, ఏ–2 చెరుకూరి శైలజనూ విచారించడంతోపాటు ఇతర చర్యలను తగిన సమయంలో తీసుకుంటాం.

మరిన్ని వివరాలకు ఈ క్యూఆర్ కోడ్‌ను స్కాన్ చేయండి

ఇదో.. పోంజీ తరహా స్కామ్

మార్గదర్శి చిట్‌ఫండ్స్‌యాజమాన్యం పోంజీ స్కామ్ తరహా అక్రమాలకు పాల్పడుతోంది. చిట్టీలలో 30 శాతం నుంచి 40 శాతం టికెట్లు (సభ్యత్వాలు) యజమాన్యం పేరిట ఉంచుతోంది. ఆ టికెట్లకు చెల్లించాల్సిన చందాలను చెల్లించడం లేదు. ఇతర చందాదారులు చెల్లించిన చందాలను తాము చెల్లించినట్లు రికార్డుల్లో చూపిస్తోంది. వాటిపై మళ్లీ 5 శాతం కమీషన్ తీసుకుంటోంది. చందాదారుల సొమ్మును వ్యక్తిగత ప్రయోజనాలకు వాడుకుంటోంది.

ఇక్కడెందుకీ పిటిషన్?

మార్గదర్శిని ప్రశ్నించిన తెలంగాణ హైకోర్టు

- ఏపీలో హైకోర్టు ఉంది కదా..?
- కేసులు, దర్యాప్తు అంతా అక్కడే..
- అలాంటప్పుడు వీటిని విచారించే పరిధి ఈ కోర్టుకు ఉందా?
- దీనిపై తేలకుండా దర్యాప్తులో జోక్యం చేసుకోలేం
- విచారణ ఈ నెల 20వతేదీకి వాయిదా
- నిందితులు ఏ రాష్ట్రంలో ఉన్నా అరెస్టు అధికారం పోలీసులకు ఉంది
- వారిపై నమోదైనవి 10 ఏళ్ల పైగా శిక్ష పడే కేసులే
- ఏపీలో నమోదైన కేసుల్లో ఇక్కడ ఉపశమనం కోరలేరు
- ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ న్యాయవాది వాదనలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: 'ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో హైకోర్టు ఉంది కదా..? మరి ఇక్కడెందుకీ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు..?' అని మార్గదర్శి చిట్‌ఫండ్స్ యాజమాన్యాన్ని తెలంగాణ హైకోర్టు ప్రశ్నించింది. కేసులు ఏపీలో నమోదయ్యాయి.. విచారణ అధికారులూ ఏపీ వారే.. బ్రాంచ్‌లు ఉన్నది కూడా అక్కడే.. అలాంటప్పుడు ఈ పిటిషన్‌పై విచారణ జరిపే పరిధి ఈ కోర్టుకు ఉందా? అని న్యాయస్థానం వ్యాఖ్యానించింది. దీనిపై తేలకుండా దర్యాప్తులో తాము జోక్యం చేసుకోవడం సరికాదని అభిప్రాయపడింది. ఏదేమైనా విచారణను వచ్చే సోమవారానికి వాయిదా వేస్తున్నామని, అలోగా పరిధిపై నిర్ణయిస్తామని స్పష్టం చేసింది. మార్గదర్శిపై ఏపీలో నమోదైన కేసుల దర్యాప్తులో భాగంగా అరెస్టు సహా బలవంతపు చర్యలు చేపట్టకుండా, హైదరాబాద్‌లోని తమ ప్రధాన కార్యాలయంలో తనిఖీలు నిర్వహించకుండా ఆదేశాలు జారీ చేయాలని కోరుతూ మార్గదర్శి చిట్‌ఫండ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, చెరుకూరి రామోజీరావు, శైలజ తరఫున లంచ్‌మోషన్ పిటిషన్లు దాఖలయ్యాయి. దీనిపై తెలంగాణ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ విజయ్‌సేన్‌రెడ్డి సోమవారం విచారణ చేపట్టారు. వాదనలు విన్న అనంతరం తదుపరి విచారణను ఈ నెల 20వ తేదీకి వాయిదా వేశారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం తరఫున స్పెషల్ జీపీ గోవిందరెడ్డి, మార్గదర్శి తరఫున న్యాయవాది దుర్గాప్రసాద్ వాదనలు వినిపించారు.

అక్కడి కేసులపై.. ఇక్కడ విచారణా?

'409, 477(ఏ), 420 సహా పలు సెక్షన్ల కింద కేసులు నమోదయ్యాయి. ఇవన్నీ 10 ఏళ్లకు పైగా శిక్ష పడే కేసులే. కాగ్నిజబుల్ నేరాల కిందికే వస్తాయి. ఏపీలో నమోదైన కేసులపై ఇక్కడ ఉపశమనం కోరలేరు. ఈ కోర్టుకు అక్కడి కేసులపై విచారణ జరిపే పరిధి లేదు. గతంలో పిటిషన్‌పై విచారణ సందర్భంగా తెలంగాణలోని మార్గదర్శి కార్యాలయాల్లో తనిఖీలపై కోర్టు స్టే ఇచ్చింది. అయితే అప్పటికే స్వాధీనం చేసుకున్న డాక్యుమెంట్లను, రిజిస్టర్లను పరిశీలించగా అనేక అక్రమాలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. ఈ క్రమంలో కేసులు నమోదు చేశారు. అక్రమాలు నిగ్గు తేలినప్పటికీ కేసులు నమోదు చేయవద్దని, ఎఫ్‌ఐఆర్ దాఖలు చేయవద్దని కోర్టు ఉత్తర్వుల్లో ఆదేశించలేదు. చైర్మన్, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్‌పై తీవ్ర ఆరోపణలున్నాయి. మొత్తం బ్రాంచ్‌లకు వారే బాధ్యులు. ఖాతాదారుల నుంచి వసూలు చేసిన నగదును మ్యూచ్‌వల్ ఫండ్స్, షేర్ మార్కెట్లలోకి అక్రమంగా మళ్లిస్తున్నారు. చట్టాలను యథేచ్ఛగా ఉల్లంఘిస్తూ చందాదారుల హక్కులకు విఘాతం కలిగిస్తున్నారు. ఒకటి రెండు అంశాల్లో మినహా ఏపీ హైకోర్టు పరిధిలోని విషయాలపై తెలంగాణ హైకోర్టు కలుగజేసుకునే అవకాశం లేదు. ఇది ఏపీ పునర్విభజన చట్టంలో స్పష్టంగా ఉంది. ప్రత్యేకంగా ఏపీకి హైకోర్టు ఏర్పాటైన తర్వాత తెలంగాణ హైకోర్టుకు అక్కడి అంశాలపై పరిధి ఉండదని చట్టం చెబుతోంది. ఒక్క డెట్ రిలీఫ్ ట్రిబ్యునల్(డీఆర్‌టీ)కి సంబంధించి డీఆర్‌టీ–2 రాయలసీమ పరిధి వరకు జోక్యం చేసుకోవచ్చని చట్టం చెబుతోంది. కేసులు నమోదు చేసిన నేరాలన్నీ ఏపీలోనే జరిగాయి. దర్యాప్తు చేస్తున్న పోలీసులూ అక్కడి వారే. అలాంటప్పుడు అరెస్టులు చేయవద్దని ఇక్కడ కోరడం చట్ట విరుద్ధం. అసలు అలా పిటిషనే వేయలేరు. హైకోర్టుల పరిధికి సంబంధించి సుప్రీం కోర్టు కూడా పలు సందర్భాల్లో స్పష్టంగా పేర్కొంది. ఏపీ హైకోర్టు పరిధిలో కలుగజేసుకోలేమని ఇదే హైకోర్టు పలు తీర్పులను ఇచ్చింది. నిందితులు ఏ రాష్ట్రంలో ఉన్నా అరెస్టు చేసే అధికారం పోలీసులకు ఉంటుంది. అది వారికున్న చట్టబద్ధమైన అధికారం. ఏపీలో హత్య చేసి వచ్చి తెలంగాణలో దాక్కుని అరెస్టు చేయవద్దని ఇక్కడి కోర్టును కోరడం ఎలా చట్టవిరుద్ధమో.. ఇదీ అంతే' అని గోవిందరెడ్డి నివేదించారు. ''పోలీసులు హైదరాబాద్ వస్తున్నారా?'' అని న్యాయమూర్తి ప్రశ్నించగా.. ప్రాథమికంగా నేరం జరిగింది.. అక్రమాలు జరిగాయని నిరూపణ అయితే అరెస్టు చేయవచ్చని గోవిందరెడ్డి నివేదించారు. ఇదో భారీ వైట్ కాలర్ నేరమన్నారు.

ముందుగా 'పరిధి' తేలుద్దాం..

'ఖాతాదారుల నుంచి ఎలాంటి ఫిర్యాదు అందలేదు. అయినా తనిఖీలు చేస్తున్నారు. ఎఫ్‌ఐఆర్‌లో ఏ–1గా రామోజీరావు, ఏ–2గా శైలజ పేర్లు చేర్చారు. మార్గదర్శి చైర్మన్, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ తెలంగాణలో నివసించడం, తెలంగాణలోని బ్రాంచ్‌ల్లోనూ తనిఖీలు చేసే అవకాశం ఉన్నందున ఈ హైకోర్టులో పిటిషన్ వేశాం. ఏపీలో పలు బ్రాంచ్ మేనేజర్లను అరెస్టు చేసి కేసులు నమోదు చేశారు. తనిఖీలపై స్టే విధిస్తూ ఇదే కోర్టు గతంలో మధ్యంతర ఉత్తర్వులు ఇచ్చింది. ఇప్పుడు తనిఖీలు చేపడితే అది కోర్టు ఆదేశాలను ఉల్లంఘించడమే అవుతుంది' అని మార్గదర్శి తరఫు న్యాయవాది దుర్గాప్రసాద్ పేర్కొన్నారు. ఈ సమయంలో న్యాయమూర్తి జోక్యం చేసుకుంటూ మిగతా అంశాల జోలికి ఇప్పుడు వెళ్లకుండా అసలు ఈ కోర్టుకు పరిధి ఉందా? లేదా? అన్న విషయాన్ని ముందుగా తేలుద్దామని స్పష్టం చేశారు.

+ తెలంగాణ ప్రభుత్వం తరఫున న్యాయవాది రూపేందర్ వాదనలు వినిపించారు. తెలంగాణ డీజీపీని ప్రతివాదిగా చేర్చారని, అసలు ఈ పిటిషన్ విచారణార్హం కాదన్నారు. వచ్చే సోమవారం వరకు పిటిషనర్లపై అరెస్టులు లాంటి చర్యలు తీసుకోబోమని గోవిందరెడ్డి తెలియచేయడంతో న్యాయమూర్తి విచారణను ఈ నెల 20వ తేదీకి వాయిదా వేశారు.

అవినాశ్‌పై ఎలాంటి చర్యలొద్దు

అరెస్టు సహా ఎలాంటి బలవంతపు చర్యలు చేపట్టొద్దు

- సీబీఐకి తెలంగాణ హైకోర్టు ఆదేశం.. మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీ
- సునీత పిటిషన్ వెనుక సీబీఐ హస్తం ఉంది
- ఏడాది తర్వాత ఆమె మాట మార్చారు..
- ఆ అభియోగాల వెనుక రాజకీయ ఒత్తిళ్లు ఉన్నాయి
- వివేకా అల్లుడు, షమీమ్ పాత్రపై సీబీఐ విచారణ చేయడం లేదు
- అన్ని అంశాలపై దర్యాప్తు సాగేలా ఆదేశించండి
- హైకోర్టులో అవినాశ్‌రెడ్డి తరపు న్యాయవాది వాదనలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: మాజీ మంత్రి వైఎస్ వివేకానందరెడ్డి హత్య కేసులో కడప ఎంపీ వైఎస్ అవినాశ్‌రెడ్డి దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌పై వాదనలు విన్న అనంతరం అరెస్టు సహా ఎలాంటి బలవంతపు చర్యలు తీసుకోవద్దని సీబీఐని తెలంగాణ హైకోర్టు ఆదేశించింది. తాము తీర్పు వెలువరించే వరకు ఈ మధ్యంతర ఆదేశాలు అమల్లో ఉంటాయని స్పష్టం చేసింది. వివేకా హత్య కేసులో సీబీఐ తనను విచారణకు హాజరు కావాలని ఆదేశించడంపై స్టే విధించాలని కోరుతూ అవినాశ్‌రెడ్డి తెలంగాణ హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఒకవేళ విచారణ చేపట్టినా ఆడియో, వీడియో రికార్డింగ్‌తోపాటు దర్యాప్తు పారదర్శకంగా, నిష్పక్షపాతంగా సాగేలా సీబీఐని ఆదేశించాలని అభ్యర్థించారు. ఈ పిటిషన్‌పై న్యాయమూర్తి జస్టిస్ కె.లక్ష్మణ్ సోమవారం మరోసారి విచారణ చేపట్టారు. ఎంపీ అవినాశ్‌రెడ్డి(పిటిషనర్) తరఫున సీనియర్ న్యాయవాది టి.నిరంజన్‌రెడ్డి వాదనలు వినిపించారు. వాదనలు విన్న న్యాయమూర్తి తీర్పు రిజర్వు చేశారు. తదుపరి విచారణపై స్టే ఇవ్వాలన్న పిటిషన్‌పైనా తీర్పు రిజర్వు చేస్తున్నట్లు న్యాయస్థానం పేర్కొంది.

రాజకీయ ఒత్తిళ్లతోనే అభియోగాలు..

'సునీత పిటిషన్ వెనుక సీబీఐ హస్తం ఉంది. కొందరు రాజకీయ నేతల ఒత్తిళ్లతోనే ఆమె పిటిషనర్ (అవినాశ్‌రెడ్డి)పై అభియోగాలు మోపారు. తన తండ్రి పిటిషనర్ గెలుపు కోసం తీవ్రంగా శ్రమించారని, ఇంటింటికి తిరిగారని హత్య జరిగిన అనంతరం కూడా చెప్పిన సునీత ఏడాది తర్వాత మాట మార్చారు. ఆ తర్వాత నుంచి పిటిషనర్‌పై ఆరోపణలు చేయడం ప్రారంభించారు. వివేకా హత్య కేసులో అల్లుడు రాజశేఖర్‌రెడ్డి, హతుడి రెండో భార్య షమీమ్ పాత్రపై సీబీఐ విచారణ సాగించడం లేదు. వివేకా 2010లో రెండో పెళ్లి చేసుకున్నారు. వారికి ఓ కుమారుడు జన్మించాడు. రెండో పెళ్లి కారణంగానే వివేకా కుటుంబంలో విభేదాలు వచ్చాయి. ఆర్థిక లావాదేవీల విషయంలో మనస్పర్థలు తలెత్తాయి. ఈ క్రమంలో తన పేరుతో ఉన్న ఆస్తులను రెండో భార్య పేరుతో రాయాలని వివేకా భావించారు. ఆస్తుల గొడవల వల్లే వివేకా హత్య జరిగింది. ఈ కేసులో రెండో పెళ్లి కూడా కీలక అంశం. సీబీఐ ఆ దిశగా విచారణ చేయాలి. వివేకాది గుండెపోటని పిటిషనర్ ఎక్కడా చెప్పలేదు. స్థానిక రాజకీయ నాయకురాలు శశికళతో పిటిషనర్ అసలు మాట్లాడనే లేదు. ఆమె కూడా ఇదే విషయాన్ని సీబీఐకి చెప్పింది. ఇదే కోర్టులో సీబీఐ దాఖలు చేసిన కౌంటర్ మీడియాలో విస్తృతంగా ప్రచారమైంది. అందులో శశికళ గురించి కూడా ప్రస్తావించారు. ఇప్పటివరకు సీబీఐ రెండు చార్జిషీట్లు దాఖలు చేసినా ఎక్కడా ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందం (సిట్) దర్యాప్తు నివేదికను కనీసం పరిగణలోక్కైనా తీసుకోలేదు. నిష్పాక్షిక దర్యాప్తు చేసేలా సీబీఐని ఆదేశించాలి. పార్లమెంట్ సమావేశాల నేపథ్యంలో 14న సీబీఐ విచారణకు పిటిషనర్ హాజరుకాకుండా ఆదేశాలు ఇవ్వాలి' అని న్యాయస్థానానికి నిరంజన్‌రెడ్డి విజ్ఞప్తి చేశారు.

సీల్డ్ కవర్‌లో వివరాలు...

వివేకా హత్య కేసు డైరీని సీబీఐ సీల్డ్ కవర్‌లో హైకోర్టుకు సమర్పించింది. 35 మంది సాక్షుల వాంగ్మూలం, 10 డాక్యుమెంట్లు, కొన్ని ఫొటోలు, హార్డ్‌డిస్క్‌లను న్యాయస్థానం ముందు ఉంచింది. వివేకా హత్య జరిగిన ప్రాంతంలో దొరికిన లేఖ, ఎఫ్‌ఎస్‌ఎల్ నివేదికను సైతం కోర్టుకు సమర్పించింది. కేసుకు సంబంధించి ఆధారాలను ధ్వంసం చేసినట్లు పిటిషనర్‌పై ఆరోపణలు న్నాయని, ఆయనపై తీవ్ర చర్యలు తీసుకోకుండా ఆదేశాలు జారీ చేయవద్దని న్యాయస్థానాన్ని సీబీఐ కోరింది. సీబీఐ కార్యాలయం ఎదుట మీడియాకు వివరాలను ఎంపీ వెల్లడించడం సరికాదని న్యాయస్థానం పేర్కొంది. ఈనెల 14న (మంగళవారం) విచారణ హాజరు నుంచి మినహాయింపు కోరే అంశంపై సీబీఐనే ఆశ్రయించాలని సూచించింది. ఈ కేసు విచారణ హైదరాబాద్‌కు బదిలీ అయిన తర్వాత పిటిషనర్ తండ్రి భాస్కర్‌రెడ్డిని కడపలో హాజరు కావాలని ఎందుకు పిలిచారని న్యాయమూర్తి సీబీఐని ప్రశించారు. అయితే తాము పిలవలేదని సీబీఐ కోర్టుకు తెలిపింది. ఇదిలా ఉండగా తన మీద, తన కుటుంబంపైనా ఆరోపణలు చేశారని అందుకే ఇంప్లీడ్ పిటిషన్ దాఖలు చేశానని ఈ సందర్భంగా వైఎస్ సునీత కోర్టుకు నివేదించారు.

నగర వార్తలు

తాజ్ కృష్ణాలో ఆకృతి ఎగ్జిబిషన్

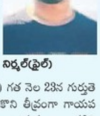
సాక్షి, సిటీబ్యూరో: నగరంలోని హోటల్ తాజ్ కృష్ణా వేదికగా మూడు రోజుల పాటు కొనసాగే ఆకృతి ఎగ్జిబిషన్ సోమవారం ప్రారంభమైంది. విభిన్న వస్త్ర ఉత్పత్తులను ప్రదర్శిస్తున్న ఈ ఎగ్జిబిషన్‌ను శశి శశినాథ్ ఆవిష్కరించారు. ఈ ప్రదర్శనలో పలువురు మోడల్స్ పాల్గొని సందడి చేశారు.

ఎమ్మెల్సీ కవితపై అనుచిత వ్యాఖ్యలు

చర్యలు తీసుకోవాలని పోలీసులకు ఫిర్యాదు

హిమాయత్‌నగర్: ఎమ్మెల్సీ కవితపై సోషల్ మీడియాలో అనుచిత వ్యాఖ్యలు చేస్తున్న వారిపై చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని బీఆర్‌ఎస్‌వీ నాయకుడు సైబర్ క్రైం పోలీసులను కోరారు. ఈ మేరకు బీఆర్‌ఎస్‌వీ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి మేకల రవి సోమవారం సిటీ సైబర్ క్రైం ఏసీపీ కేవీఎం ప్రసాద్‌ను కలిసి ఫిర్యాదు చేశారు. ఉదయ్‌కుమార్ అనే వ్యక్తి పలు వాట్సాప్ గ్రూపులు, ఫేస్‌బుక్ అకౌంట్లలో కవితపై అనుచిత వ్యాఖ్యలు చేశారని, తక్షణమే అతడిని అరెస్టు చేసి శిక్షించాలని కోరారు.

తాను మరణిస్తూ.. ఇతరుల జీవితాల్లో వెలుగులు

నిర్మల్(ఫైల్)

మన్సూరాబాద్: తాను మరణిస్తూ మరో ఐదుగురికి జీవితం ప్రసాదించాడు ఓ ప్రైవేట్ ఉద్యోగి. జీవన్‌దాన్ ప్రతినిధి తెలిపిన వివరాల మేరకు.. వనస్థలిపురం ఫేజ్–2 కాలనీకి చెందిన ఎన్.నిర్మల్ (26) గత నెల 23న గుర్తుతెలియని వాహనం ఢీకొని తీవ్రంగా గాయపడ్డాడు. దీంతో కుటుంబ సభ్యులు అతడిని ఎల్బీనగర్‌లోని కామినేని హాస్పిటల్స్‌కు తరలించారు. చికిత్స పొందుతున్న నిర్మల్‌కు ఈ నెల 12న బ్రెయిన్ డెడ్ అయినట్లు వైద్యులు తెలిపారు. విషయం తెలుసుకున్న జీవన్‌దాన్ ప్రతినిధులు నిర్మల్ కుటుంబ సభ్యులకు అవయవదానంపై అవగాహన కల్పించారు. దీంతో రెండు కిడ్నీలు, లివర్, రెండు కార్నియాలను జీవన్‌దాన్‌కు అందజేశారు.

సీపీఆర్‌పై అవగాహన అవసరం

- ఇండియన్ రెడ్‌క్రాస్ సొసైటీ తెలంగాణ చైర్మన్ అజయ్ మిశ్రా
- ఎన్‌సీసీ విద్యార్థులకు, జర్నలిస్టులకు సీపీఆర్‌పై శిక్షణ

సీపీఆర్‌పై అవగాహన కల్పిస్తున్న దృశ్యం

పంజగుట్ట: మన దేశంలో ప్రతి నిమిషానికి 112 కార్డియాక్ అరెస్టులు సంభవిస్తున్నాయని ఇండియన్ రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ తెలంగాణ చైర్మన్, మాజీ ఐఏఎస్ అధికారి అజయ్ మిశ్రా ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఇందులో 80 శాతం బహిరంగ ప్రదేశాల్లోనే జరుగుతున్నాయని, సీపీఆర్‌పై ప్రజలకు అవగాహన లేకపోవడంతో ఎంతోమంది మృత్యువాత పడుతున్నారన్నారు. సోమవారం సోమాజిగూడ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ, ప్రెస్‌క్లబ్ ఆఫ్ హైదరాబాద్ సంయుక్తంగా సీపీఆర్‌పై ఎన్‌సీసీ విద్యార్థులకు, జర్నలిస్టులకు అవగాహన, శిక్షణ కార్యక్రమం నిర్వహించారు. ఈ నెలలో రెడ్‌క్రాస్ ఆధ్వర్యంలో రాష్ట్రంలోని 33 జిల్లాల్లో నిర్వహించనున్న సీపీఆర్ అవగాహన, శిక్షణ కార్యక్రమాల పోస్టర్‌ను ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా అజయ్ మిశ్రా మాట్లాడుతూ.. రెడ్‌క్రాస్ మాదిరిగా మరిన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలు ముందుకు వచ్చి సీపీఆర్‌పై అవగాహన కల్పించాలని కోరారు. నిమ్స్ ఎమర్జెన్సీ విభాగాధిపతి డాక్టర్ అశిమా శర్మ మాట్లాడుతూ.. సీపీఆర్ చేసే సమయంలో స్కిల్స్ ఎంతో ముఖ్యమని, బ్రీతింగ్, నాడి చూడాలని, భుజం తట్టి స్పందిస్తున్నారో లేదో చూడాలన్నారు. సీపీఆర్ చేస్తూనే అంబులెన్స్‌కు ఫోన్ చేయాలని సూచించారు. ఈ మేరకు నిమ్స్‌లో పారామెడికల్ సిబ్బందికి శిక్షణ ఇచ్చామన్నారు. కార్యక్రమంలో రెడ్ క్రాస్ సీపీఆర్ రాష్ట్ర కో ఆర్డినేటర్ డాక్టర్ బి.విజయ్‌భాస్కర్, ప్రెస్‌క్లబ్ అధ్యక్షుడు వేణుగోపాల్ నాయుడు, ప్రధాన కార్యదర్శి ఆర్.రవికాంత్ రెడ్డి, కె.మదన్‌మోహన్‌రావు, రమణ పాల్గొన్నారు.

హైదరాబాద్‌లో 'మదర్సా ప్లస్'

సాక్షి, సిటీబ్యూరో: మదర్సా విద్యార్థులకు ఆధునిక విద్యనందించాలని, సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో పాటు ధార్మిక విద్యను అనుసంధానించాలని షాహీన్ గ్రూప్ నిర్ణయించింది. ఆధునిక విద్యనభ్యసించే వారికి ఖురాన్ విలువలను బోధించడం వల్ల పరిపూర్ణ వ్యక్తిత్వం అవడుతుంది. ఈ లక్ష్యాన్ని నెరవేర్చేందుకు ఈ గ్రూపు ''మదర్సా ప్లస్'' ప్రాజెక్టును ప్రారంభించింది. దేశవ్యాప్తంగా అమలు చేస్తున్న ఈ ప్రాజెక్టు హైదరాబాద్ నగరంలోనూ అందుబాటులోకి వచ్చింది. 5వేల మంది మదర్సా విద్యార్థులతో పాటు మరో 5వేల ఖురాన్ కంఠస్థం చేసిన విద్యార్థులను మోడ్రన్ ఎడ్యుకేషన్‌లో చేర్పించే ప్రణాళిక సిద్ధం చేశారు. ఈ వివరాలను షాహీన్ గ్రూపు విద్యా సంస్థల చైర్మన్ అబ్దుల్ ఖదీర్ వెల్లడించారు. సోమవారం గన్‌ఫౌండ్రీలోని మీడియా ప్లస్ ఆడిటోరియంలో ప్రముఖ ఆర్థిక వేత్త ఆమెరుల్లాఖాన్, మౌలానా గయాస్ అహ్మద్ రషాదీ (సఫా బైతుల్ మాల్), సయ్యద్ అనీసుద్దీన్ (సహాయత ట్రస్టు), మౌలానా ఖైసర్ (పట్నా), ముఫ్తీ అబ్దుల్ మాజిద్, షాహెద్ గౌరీ పాల్గొని మదర్సాల మాడ్రనైజేషన్ వివరాలను విలేకరులకు వెల్లడించారు. ఈ ప్రాజెక్టును దేశవ్యాప్తంగా అమలు చేసేందుకు ఇప్పటికే 30 మదర్సాలను ఎంపిక చేసినట్లు వారు తెలిపారు. ఆసక్తి గలవారు షాహీన్ వెబ్ సైట్లో రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవాలని సూచించారు. మార్చి 19 వరకు ఇంటర్వ్యూలు నిర్వహించనున్నట్లు వారు వెల్లడించారు.

ఎన్‌ఎండీసీ చైర్మన్, ఎండీగా అమితవ ముఖర్జీ

గోల్కొండ: నేషనల్ మినరల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ చైర్మన్ కమ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ (అదనపు బాధ్యతలు)గా అమితవ ముఖర్జీ నియమితులయ్యారు. ప్రస్తుతం ఆయన ఎన్‌ఎండీసీ ఫైనాన్స్ డైరెక్టర్‌గా విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. 1995 బ్యాచ్ ఇండియన్ రైల్వేస్ అకౌంట్స్ సర్వీస్‌కు చెందిన అమితవ ముఖర్జీ బిలాస్‌పూర్‌లోని గురుఖాసీదాస్ విశ్వవిద్యాలయం నుంచి అకౌంటెన్సీలో మాస్టర్ డిగ్రీ పొందారు. ఆయన ఫైనాన్స్ డైరెక్టర్‌గా వ్యవహరించినప్పుడు ఎన్‌ఎండీసీ రూ.25,882 కోట్ల టర్నోవర్ సాధించింది. మైన్ ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ అండ్ సర్వైలెన్స్ సిస్టమ్, బీట్ మేనేజ్‌మెంట్ సిస్టమ్ తదితర విభాగాల్లో ఆయన ఎన్నో మార్పులు తీసుకొచ్చి విజయం సాధించారు.

నిధుల్లేవు.. విధుల్లేవు!

- దేశంలో దివాళా తీసిన 54 కంటోన్మెంట్లు
- 44 కంటోన్మెంట్‌లకు గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్‌తో ఊరట
- తాజా కేటాయింపుల్లో సికింద్రాబాద్‌కు మొండి చేయి
- రూ.750 కోట్లు దాటిన ఆర్మీ బకాయిలు

కంటోన్మెంట్: నిధుల్లేక కంటోన్మెంట్లు దివాళా తీశాయి. ఆర్థిక పరిస్థితి ఎంతమాత్రమూ బాగాలేని కంటోన్మెంట్లు గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ కోసం కేంద్రాన్ని అర్థించగా...44 కంటోన్మెంట్‌లకు మాత్రమే నిధులు విడుదల చేసింది. ఇక దేశవ్యాప్తంగా పలు కంటోన్మెంట్లు దివాళా తీసిన నేపథ్యంలో ఇకపై ఆయా కంటోన్మెంట్లలో కొత్తగా ఉద్యోగ నియామకాలు చేపట్టవద్దంటూ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు రక్షణ శాఖ ఉన్నతాధికారులు. ఈ జాబితాలో సికింద్రాబాద్ కంటోన్మెంట్ కూడా ఉండటం గమనార్హం. దేశంలోనే అతిపెద్ద కంటోన్మెంట్‌గా పేరొందిన సికింద్రాబాద్ కంటోన్మెంట్‌లో ఆదాయంలో సగానికిపైగా జీతాలకే సరిపోతూ ఉంది. ఈ నేపథ్యంలోనే పాతికేళ్లుగా కంటోన్మెంట్‌లో 50 మందికి కూడా కొత్తగా ఉద్యోగాలు కల్పించలేకపోయారు. నాలుగోతరగతి ఉద్యోగాల నియామకాలకు దాదాపు ఫుల్ స్టాప్ పెట్టేశారు. తాజాగా కేంద్రం ఉత్తర్వులతో ఇకపై ఎలాంటి నియామకాలు కూడా చేపట్టలేని దుస్థితి నెలకొంది.

కేంద్రం, రాష్ట్రం దొందూ దొందే..

- కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నుంచి ఎలాంటి ప్రత్యేక నిధులకు నోచుకోని కంటోన్మెంట్‌కు స్థానిక పన్నుల ఆదాయమే కీలకం.
- ఆస్తిపన్ను, ట్రేడ్ లెసెన్సు, భవన నిర్మాణ అనుమతులకు సంబంధించిన డెవలప్‌మెంట్ ఫండ్, టోల్ ట్యాక్స్, సర్వీసు చార్జీల ద్వారానే 80 శాతానికి పైగా ఆదాయం సమకూరుతుంది.
- ఆస్తుల రిజిస్ట్రేషన్‌కు సంబంధించి కంటోన్మెంట్‌కు దక్కాల్సిన టీపీటీ నిధుల వాటా యేడాదికి సుమారు రూ.20 కోట్లు ఉంటుంది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన నాటి నుంచి ఈ నిధులను రాష్ట్ర ఖాతాలోకి మళ్లించుకుంటూ, ఆలస్యంగా చెల్లిస్తున్నారు. దీంతో ఇప్పటికీ రూ.50 కోట్లకు పైగా రాష్ట్ర ఖాతాలోనే ఉన్నాయి.
- రాష్ట్రం విషయానికి వస్తే కంటోన్మెంట్‌లో సంక్షేమ పథకాలకు తప్ప, అభివృద్ధికి సంబంధించి ఒక్క రూపాయి కూడా నేరుగా విడుదల చేసిన దాఖాలాల్లేవు. కాస్తో కూస్తో ఎమ్మెల్యే కోటా నిధులతోనే ఇక్కడ అభివృద్ధి సాగుతూ వచ్చింది.

వైద్యుల నిర్లక్ష్యమే ప్రాణం తీసిందా..?

ఉప్పల్: వైద్యుల నిర్లక్ష్యంతో చికిత్స పొందుతున్న మహిళ మృతిచెందిందని ఆరోపిస్తూ మృతురాలి బంధువులు సోమవారం ఉప్పల్‌లోని టీఎక్స్ ఆస్పత్రి ఎదుట బైఠాయించి ఆందోళనకు దిగారు. కేవలం డబ్బులు చెల్లించలేదన్న కారణంతో వైద్యం అందించడంలో నిర్లక్ష్యం చేశారన్నారు. బాధితులు తెలిపిన వివరాల మేరకు.. యాదాద్రి జిల్లా కోలన్‌పాక గ్రామానికి చెందిన సమ్మయ్య భార్య స్రవంతి(27)కి పొటాషియం లెవెల్స్ తగ్గడంతో అనారోగ్యానికి గురైంది. స్థానిక ఆర్‌ఎంపీ సలహా మేరకు ఆమె కుటుంబ సభ్యులు శుక్రవారం ఉప్పల్ టీఎక్స్ ఆస్పత్రికి తీసుకొచ్చారు. అయితే వచ్చినప్పుడు మంచిగానే మాట్లాడిందని, ఆస్పత్రికి వచ్చిన తర్వాత వైద్యం అందించడంలో నిర్లక్ష్యం చేయడంతోనే స్రవంతి మృతిచెందిందని వారు ఆరోపించారు. ఆమె పరిస్థితి ఎలా ఉందో చెప్పలేదని, కనీసం చూసేందుకు సైతం అనుమతించలేదన్నారు. కేవలం డబ్బు కోసమే స్రవంతి ప్రాణం తీశారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ఆస్పత్రి యాజమాన్యంపై, వైద్యం అందించడంలో నిర్లక్ష్యం వహించిన వైద్యులపై చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని బాధితులు డిమాండ్ చేశారు.

మెరుగైన వైద్యం అందించాం..

ఊపిరితిత్తుల ఇన్‌ఫెక్షన్‌కు గురైన స్రవంతి తీవ్ర అనారోగ్యంతో ఆస్పతిలో చేరిందని ఆస్పత్రి నిర్వాహకులు తెలిపారు. ఆస్పత్రిలో చేరేటప్పుడే రోగి పరిస్థితిని ఆమె కుటుంబ సభ్యులకు వివరించామని, అవసరమై అన్ని పరీక్షలు చేశామన్నారు. ఆమెకు మెరుగైన వైద్యం అందించామని, వైద్యుల నిర్లక్ష్యం ఏమాత్రం లేదన్నారు.

ప్రొ.క్యారోలిన్‌కు యునైటెడ్ నేషన్స్ అవార్డు

అవార్డు అందుకుంటున్న ప్రొ.క్యారోలిన్

మలక్‌పేట: ది లైఫ్ ఫౌండేషన్ చైర్మన్, విశ్వ హ్యూమానిటీ యునైటెడ్ ఇంటర్నేషనల్ రాయల్ కౌన్సిల్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ ప్రొఫెసర్ వీజేఈ క్యారోలిన్‌కు యునైటెడ్ నేషన్స్ ఎస్‌డీజీ అవార్డు దక్కింది. ఆదివారం తెలంగాణ సారస్వత కళాపరిషత్‌లో నిర్వహించిన మహిళా దినోత్సవ కార్యక్రమంలో తెలంగాణ మహిళా కో ఆపరేటివ్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ చైర్మన్ ఆకుల లలిత రాఘవేందర్ చేతుల మీదుగా అవార్డు అందుకున్నట్లు ఆమె తెలిపారు. ఇంటర్నేషనల్ కమిషన్ ఆఫ్ కల్చర్ అండ్ డిప్లొమాటిక్ రిలేషన్ సంస్థ వారు ఈ అవార్డును ప్రదానం చేసినట్లు వెల్లడించారు. గ్రేటర్‌లోని స్లమ్స్ ప్రాంతాల్లో చేపడుతున్న సేవా కార్యక్రమాలు, మహిళల సాధికారత కోసం కృషి, ఎడ్యుకేషన్ సెంటర్ల ద్వారా అందిస్తున్న సేవలను గుర్తించి అవార్డు ఇవ్వడం సంతోషంగా ఉందని క్యారోలిన్ పేర్కొన్నారు.

ట్యాంక్‌బండ్‌పై కాన్షీరాం విగ్రహం ఏర్పాటు చేయండి

పోస్టర్‌ను ఆవిష్కరిస్తున్న పిడమర్తి రవి

పంజగుట్ట: బహుజన్ సమాజ్ పార్టీ వ్యవస్థాపకుడు కాన్షీరాం విగ్రహాన్ని ట్యాంక్‌బండ్‌పై ఏర్పాటు చేయాలని తెలంగాణ తొలి ఎస్సీ కార్పొరేషన్ చైర్మన్, బహుజన్ స్టూడెంట్ ఫెడరేషన్ (బీఎస్‌ఎఫ్) వ్యవస్థాపకుడు డాక్టర్ పిడమర్తి రవి ప్రభుత్వాన్ని విజ్ఞప్తి చేశారు. కాన్షీరాం జయంతిని పురస్కరించుకుని ఈ నెల 15న ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో నిర్వహించే బహుజన రాజకీయ చైతన్య సభ పోస్టర్‌ను సోమవారం సోమాజిగూడ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ.. బడుగు, బలహీన వర్గాల వారు రాజ్యాధికారం సాధిస్తారని నిరూపించిన మహానేత కాన్షీరాం అని కొనియాడారు. ఆయనకు భారతరత్న ఇవ్వాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. ఏప్రిల్ 14న అంబేడ్కర్ జయంతిని పురస్కరించుకుని బ్లూ మార్చ్ నిర్వహిస్తామని, మేలో నూతన పార్లమెంట్ భవనానికి అంబేడ్కర్ పేరు పెట్టాలని డిమాండ్ చేస్తూ చలో ఢిల్లీ కార్యక్రమం చేపడతామన్నారు. జూన్‌లో బహిరంగ సభ ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు ఆయన పేర్కొన్నారు. కార్యక్రమంలో బీఎస్‌ఎఫ్ ఓయూ అధ్యక్షుడు బోరెల్లి సురేష్, జెర్రిపోతుల సాయన్న, మొగిలిగిద్ద ప్రసాద్, జోగు నరేందర్, ప్రశాంత్ బాబు, బైరపోగు సాంబశివుడు, జోగు గణేష్, కిరణ్, శ్రీను తదితరులు పాల్గొన్నారు.

'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్'లో నాటు నాటు పాట... ఎన్టీఆర్, రామ్‌చరణ్

● కీరవాణి, చంద్రబోస్

ఊర నాటు ఆస్కార్ హిట్టు

- బెస్ట్ ఒరిజినల్ సాంగ్ విభాగంలో 'నాటు నాటు'కు అవార్డు
- 'ఎవ్రీథింగ్ ఎవ్రీవేర్ ఆల్ ఎట్ వన్స్' చిత్రానికి ఏడు అవార్డులు
- 'ఆల్ క్వైట్ ఆన్ ది వెస్ట్రన్ ఫ్రంట్'కి నాలుగు అవార్డులు

'నే పాడితే లోకమే పాడదా.. నే ఆడితే లోకమే ఆడదా...' పాటలో దమ్ముంటే లోకం పాడుతుంది.. ఆడుతుంది.. ఆ పాట విశ్వ విజేత అవుతుంది. 'నాటు నాటు...' అందుకో ఉదాహరణ. క్లాస్, మాస్ తేడా లేకుండా నాటు బీటు అందరి మనసుల్లోకి చొచ్చుకు పోయింది. తెలుగు పరిశ్రమ తొలి ఆస్కార్ ఆనందాన్ని చవి చూసేలా చేసింది. 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' హీరోలు ఎన్టీఆర్, రామ్‌చరణ్, దర్శకుడు రాజమౌళి, డాల్బీ థియేటర్‌లో ఇతరుల కరతాళ ధ్వనుల మధ్య చిత్రసంగీత దర్శకుడు కీరవాణి, రచయిత చంద్రబోస్ ఆస్కార్‌ని అందుకున్నారు. దేశం మురిసిన వేళ.. తెలుగు స్క్రీన్ ఆనందించిన వేళ 95వ ఆస్కార్ అవార్డు విశేషాలు తెలుసుకుందాం...

నేను కార్పెంటర్స్ (అమెరికన్ మ్యూజిక్ బ్యాండ్) వింటూ పెరిగాను. ఇప్పుడు ఇక్కడ ఆస్కార్‌తో ఉన్నాను. నా మదిలో ఒకే ఒక కోరిక ఉండేది అంటూ 1970లలో హిట్ అయిన పాప్ సాంగ్ 'టాప్ ఆఫ్ ది వరల్డ్'ని తన స్టయిల్‌లో పాడారు కీరవాణి. "నా మదిలో ఒకే ఒక కోరిక ఉండేది. అదేంటంటే.. రాజమౌళి, నా కుటుంబం, 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' ఆస్కార్ కైవసం చేసుకోవాలని. ప్రతి భారతీయుడికి గర్వకారణం కావాలని, నన్ను ప్రపంచ శిఖరాగ్రాన నిలబెట్టాలని... థ్యాంక్యూ కార్తికేయ" అని పాడారు.

ఆస్కార్ అవార్డు అందుకున్న 'నాటు నాటు..' పాట రచయిత చంద్రబోస్ 'నమస్తే' అంటూ తెలుగులో మాట్లాడి, తన సంతోషం వ్యక్తం చేశారు.

అంతర్జాతీయ వేదికపై తెలుగోడి 'నాటు నాటు' మారుమోగిపోయింది. ఆస్కార్ వేదికపై నాటు నాటు స్టెప్పులు అదిరిపోయాయి. 'బెస్ట్ ఒరిజినల్ సాంగ్' విభాగంలో 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' చిత్రంలోని 'నాటు నాటు' పాటకు ఆస్కార్ అవార్డు దక్కింది. దాదాపు 80 పాటలను పరిశీలించి 15 పాటలను బెస్ట్ ఒరిజినల్ స్కోర్ విభాగంలో అవార్డు కోసం షార్ట్‌లిస్ట్ చేసింది ఆస్కార్ కమిటీ. ఈలోపు 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' టీమ్ ప్రమోషన్స్‌తో 'నాటు నాటు..' విదేశీయులకు కూడా మరింత చేరువైంది. ఈ క్రమంలోనే జనవరి 24న వెల్లడైన ఆస్కార్ నామినేషన్స్‌లో 'బెస్ట్ ఒరిజినల్ సాంగ్' విభాగంలో 'నాటు నాటు..'కు చోటు దక్కింది. 'నాటు నాటు' పాటతో పాటు 'టెల్ ఇట్ లైక్ ఏ ఉమెన్' చిత్రంలోని 'అప్లాజ్', 'బ్లాక్‌పాంథర్: వకాండ ఫరెవర్'లోని 'లిఫ్ట్ మీ అప్', 'ఎవ్రీథింగ్ ఎవ్రీవేర్ ఆల్ ఎట్ వన్స్' చిత్రంలోని 'దిస్ ఈజ్ ఏ లైఫ్', 'టాప్‌గన్: మ్యావరిక్'లోని 'హోల్డ్ మై హ్యాండ్' పాటలు బరిలో నిలిచాయి. అయితే వీటన్నింటినీ దాటుకుని తెలుగు 'నాటు నాటు' ఆస్కార్ అవార్డును తెచ్చింది. ప్రపంచ సినిమా చరిత్రలో సరికొత్త చరిత్రకు పునాది వేసింది. ఇలా దేశానికి ఆస్కార్ తెచ్చిన తొలి చిత్రంగా, తొలి తెలుగు చిత్రంగా 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' నిలిచింది (గతంలో కొందరు భారతీయులు, ఇండో-అమెరికన్స్ ఆస్కార్ అవార్డులు సాధించినప్పటికీ అవి భారతీయ చిత్రాలు కావు). ఒక ఏషియన్ చిత్రం (ఆర్‌ఆర్‌ఆర్) నుంచి ఓ పాటకు (నాటు నాటు) అవార్డు రావడం ఇదే తొలి సారి. అలాగే నాన్-ఇంగ్లిష్ పాటల్లో ఆస్కార్ అవార్డు సాధించిన నాలుగో పాటగా 'నాటు నాటు' నిలిచింది. ఇక ఆస్కార్ అవార్డు సాధించిన తొలి తెలుగు వ్యక్తులుగా కీరవాణి, చంద్రబోస్ రికార్డు సృష్టించారు. అలాగే బెస్ట్ ఒరిజినల్ సాంగ్ విభాగంలో ఆస్కార్ అవార్డు సాధించిన రెండో భారతీయుడుగా కీరవాణి, రెండో గీత రచయితగా చంద్రబోస్ నిలిచారు. 2009లో జరిగిన 81వ ఆస్కార్ అవార్డ్స్‌లో ఇంగ్లిష్ చిత్రం 'స్లమ్‌డాగ్ మిలియనీర్'కి గాను 'బెస్ట్ ఒరిజినల్ సాంగ్' విభాగంలో ఏఆర్ రెహమాన్, రచయిత గుల్జార్ ఆస్కార్ అవార్డులను అందుకున్నారు.

ఇక 95వ ఆస్కార్ అవార్డ్స్‌లో ప్రకటించిన మొత్తం 23 విభాగాల జాబితాల్లోకి వస్తే...

ఉత్తమ చిత్రం: ఎవ్రీవేర్ ఎవ్రీథింగ్ ఆల్ ఎట్ వన్స్
ఉత్తమ దర్శకుడు: డానియల్ క్వాన్, డానియల్ స్కీనెర్ట్ (ఎవ్రీవేర్ ఎవ్రీథింగ్ ఆల్ ఎట్ వన్స్)
ఉత్తమ నటుడు: బ్రెండెన్ ఫ్రాసెర్ (ది వేల్)
ఉత్తమ నటి: మిషెల్ యో (ఎవ్రీవేర్ ఎవ్రీథింగ్ ఆల్ ఎట్ వన్స్)
ఉత్తమ ఒరిజినల్‌సాంగ్: 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' చిత్రంలోని 'నాటు నాటు'(మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ కీరవాణి, లిరిక్ రైటర్ చంద్రబోస్)
ఉత్తమ సహాయ నటుడు: కి హుయ్ క్వాన్ (ఎవ్రీవేర్ ఎవ్రీథింగ్ ఆల్ ఎట్ వన్స్)
ఉత్తమ సహాయ నటి: జామి లీ కర్టిస్ (ఎవ్రీవేర్ ఎవ్రీథింగ్ ఆల్ ఎట్ వన్స్)
ఉత్తమ క్యాస్ట్యూమ్ డిజైన్: రూత్ కార్టర్(బ్లాక్ పాంథర్: వకండా ఫరెవర్)
ఉత్తమ స్క్రీన్ ప్లే: డానియల్ క్వాన్, డానియల్ స్కీనెర్ట్ (ఎవ్రీవేర్ ఎవ్రీథింగ్ ఆల్ ఎట్ వన్స్)
ఉత్తమ సినిమాటోగ్రఫీ: జేమ్స్‌ఫ్రెండ్ (ఆల్ క్వైట్ ఆన్ ది వెస్టన్ ఫ్రంట్)
ఉత్తమ ఎడిటర్: పాల్ రోజర్స్ (ఎవ్రీవేర్ ఎవ్రీథింగ్ ఆల్ ఎట్ వన్స్)
ఇంటర్‌నేషనల్ ఫీచర్ ఫిల్మ్: ఆల్ క్వైట్ ఆన్ ది వెస్టంట్ ఫ్రంట్ (జర్మనీ)
బెస్ట్ డాక్యుమెంటరీ ఫీచర్ ఫిల్మ్: నవాల్నీ
బెస్ట్ డాక్యుమెంటరీ షార్ట్ సబ్జెక్ట్: ది ఎలిఫెంట్ విస్పరర్స్
బెస్ట్ ప్రొడక్షన్ డిజైన్: క్రిస్టియన్ ఎం గోల్డ్ బెక్ (ఆల్ క్వైట్ ఆన్ ది వెస్టంట్ ఫ్రంట్)
బెస్ట్ విజువల్ ఎఫెక్ట్స్: అవతార్: ది వే ఆఫ్ వాటర్ (అవతార్ 2)
బెస్ట్ సౌండ్: టాప్‌గన్: మ్యావరిక్
బెస్ట్ మేకప్ అండ్ హెయిర్ స్టయిల్: ది వేల్
బెస్ట్ యానిమేటెడ్ ఫీచర్ ఫిల్మ్: పినాషియో
లైవ్ యాక్షన్ షార్ట్ ఫిల్మ్: ఏన్ ఐరిస్ గుడ్ బై
యానిమేటెడ్ షార్ట్ ఫిల్మ్: ద బాయ్, ద మోల్, ద ఫాక్స్ అండ్ ది హార్స్
బెస్ట్ అడాప్టెడ్ స్క్రీన్ ప్లే: షెరా పాల్లే (ఉమెన్ టాకింగ్)
బెస్ట్ ఒరిజినల్ స్కోర్: బ్రెటెల్‌మాన్ (ఆల్ క్వైట్ ఆన్ ది వెస్టంట్ ఫ్రంట్)

● ఆస్కార్ వేడుకలో 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' టీమ్

● ప్రేమ్ రక్షిత్, కాలభైరవ, రాహుల్ సిప్లిగంజ్

హోస్ట్ జిమ్మిపై నెటిజన్ల ఆగ్రహం

ఆస్కార్ వేడుక ప్రారంభంలో 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడు హోస్ట్ జిమ్మి 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' బాలీవుడ్ మూవీ అన్నట్లుగా చెప్పారు. దీంతో నెటిజన్లు జిమ్మి కిమ్మెల్‌ను తప్పుపడుతూ కామెంట్ల వర్షం కురిపించారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' తెలుగు సినిమా అని గుర్తింపు పొందిన నేపథ్యంలో ఆస్కార్‌లాంటి ప్రతిష్ఠాత్మక అవార్డుకు హోస్ట్ అయిన జిమ్మీ బాలీవుడ్ మూవీ అనడం సరికాదని పలువురు నెటిజన్లు సోషల్ మీడియాలో విమర్శించారు.

డు యూ నో నాటు?

'నాటు నాటు' పాట ఎంత పాపులరో ప్రత్యేకించి చెప్పక్కర్లేదు. కానీ ఆస్కార్ వేదికపై 'డు యూ నో నాటు?.. ఒకవేళ తెలియకపోతే ఇప్పుడు తెలుసుకుంటారు'.. అంటూ దేశం నుంచి ఆస్కార్ అవార్డ్సుకి ఓ ప్రెజెంటర్‌గా వెళ్లిన దీపికా పదుకోన్ 'నాటు నాటు' పాటను పరిచయం చేశారు. వేదికపై రాహుల్ సిప్లిగంజ్, కాలభైరవ 'నాటు నాటు' పాటను పాడగా, వెస్ట్రన్ డ్యాన్సర్స్ కాలు కదిపారు. ఈ వేడుకలో వీక్షకుల్లో 'నాటు నాటు..' పాట ఎంత జోష్ నింపిందంటే.. పాట పూర్తయ్యాక అందరూ స్టాండింగ్ ఓవేషన్ ఇచ్చారు.

● వేడుకలో ఒక దృశ్యం

● ఎన్టీఆర్

● రామ్‌చరణ్

నాటు నాటు... 17 రోజుల కష్టం

'నాటు నాటు' పాటను ఉక్రెయిన్‌లో చిత్రీకరించారు. ఉక్రెయిన్ అధ్యక్షుడు జెలెన్‌స్కీ భవన ప్రాంగణంలో ఈ పాటను షూట్ చేశారు. పక్కనే పార్లమెంట్ భవనం కూడా ఉంది. అయితే ఇలాంటి ప్రదేశంలో ఓ సినిమా షూటింగ్ అంటే చాలా అనుమతులు తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. కానీ జెలెన్‌స్కీ ఒకప్పుడు టెలివిజన్ యాక్టర్ అట. సో.. ఆర్ట్ గురించి ఆయనకు అవగాహన ఉండటంతో పాటను చిత్రీకరించేందుకు అనుమతి ఇచ్చారు. 'నాటు నాటు..' పాటను 17 రోజుల పాటు షూట్ చేశారు. సెట్స్‌లో ప్రతి రోజూ 150మంది డ్యాన్సర్లు పాల్గొన్నారు. 200మంది సాంకేతిక నిపుణులు ఈ పాట కోసం లొకేషన్‌లో హాజరయ్యారు. ఇక ఈ పాటలో ప్రత్యేకించి చెప్పుకోవాల్సింది 'హుక్ స్టెప్' గురించి. దాదాపు 80 రకాల స్టెప్స్‌ను కంపోజ్ చేశాక ఈ పాట కొరియోగ్రాఫర్ ప్రేమ్ రక్షిత్ అండ్ టీమ్ ఆ స్టెప్‌ను ఫైనలైజ్ చేశారు. ఈ స్టెప్ కూడా ఊరికే పూర్తి కాలేదు. డ్యాన్స్‌లో మంచి ప్రావీణ్యం ఉన్న ఎన్టీఆర్, రామ్‌చరణ్‌లు 18 టేక్స్ తీసుకున్నారు. ఎన్టీఆర్, చరణ్‌ల మధ్య సింక్ రావడానికి ఎక్కువ సమయం పట్టిందట. ఇలా వీరందరి కష్టం ఇప్పుడు ఆస్కార్ అవార్డు రూపంలో ఫలించింది. అలాగే ఈ పాట కోసం దాదాపు రూ. 15 కోట్లు అయింది. నిజానికి ఈ పాటను ముందుగా ఇండియాలోనే షూట్ చేయాలనుకున్నారు. ఢిల్లీలోని ఎర్రకోట లొకేషన్‌ను అనుకున్నారు. కానీ ఆ సమయానికి వర్షాకాలం కావడంతో ఇతర దేశాల్లో తీయాలనుకున్నారు రాజమౌళి. సెట్ అయితే సహజంగా ఉండదని భావించారు. ఆ సమయంలోనే జెలెన్‌స్కీ భవనం లొకేషన్ రాజమౌళి కంట పడింది. అక్కడే పాటను చిత్రీకరించాలని అనుకున్నారు. కానీ అనుమతులు దొరకవని అనుకున్నారు. అయితే ఉక్రెయిన్ టీమ్ వల్ల అది సాధ్యమైంది. అలాగే పాట సమయంలో ఎన్టీఆర్, రామ్‌చరణ్‌లతో పాటు సైడ్ డ్యాన్సర్స్‌కు కూడా రెండు, మూడు కాస్ట్యూమ్స్‌ను రెడీగా ఉంచారు. ఎందుకంటే సాంగ్‌ను దుమ్ములో తీశారు. కాస్ట్యూమ్స్ పాడైతే షూటింగ్ లేట్ అవుతుందని. ఈ సినిమాకు రాజమౌళి భార్య రమా రాజమౌళి కాస్ట్యూమ్ డిజైనర్‌గా వర్క్ చేశారు.

భారతదేశం చాలా బలమైన సాంస్కృతిక నేపథ్యం ఉన్న వైవిధ్యమైన దేశం. 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్'లో మీరు చూసింది అదే. ప్రపంచానికి చెప్పాల్సిన కథలు ఇండియాలో చాలా ఉన్నాయి. చాలా తీవ్రమైన, బలమైన, భావోద్వేగ, నాటకీయ యాక్షన్‌తో కూడిన సినిమాలు ఇండియా నుంచి వస్తాయి. ఇప్పుడు భారతీయులకు పూర్తి నమ్మకం కలిగింది.
- ఎన్టీఆర్

మనం గెలిచాం. మన ఇండియన్ సినిమా గెలిచింది. యావత్ దేశమే గెలిచింది. ఆస్కార్‌ను ఇంటికి తెచ్చేస్తున్నాం. మా జీవితాల్లోనే కాకుండా భారతీయ చలన చిత్ర పరిశ్రమలో 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' ఎంతో ప్రత్యేకమైనది. ఆస్కార్ అవార్డు సొంతమయ్యేలా చేసిన ప్రతి ఒక్కరికీ థ్యాంక్స్. నేనింకా కలలోనే ఉన్నట్లు అనిపిస్తోంది. రాజమౌళి, కీరవాణిగార్లు భారత చలనచిత్రపరిశ్రమలో అత్యంత విలువైన రత్నాలు. ఈ అద్భుత కళాఖండంలో నన్ను భాగం చేసినందుకు కృతజ్ఞతలు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా 'నాటు నాటు..' అనేది ఒక భావోద్వేగం. ఆ భావోద్వేగానికి రూపమిచ్చిన చంద్రబోస్, రాహుల్ సిప్లిగంజ్, కాలభైరవ, ప్రేమ్‌రక్షిత్‌లకు థ్యాంక్స్. నా బ్రదర్ ఎన్టీఆర్, కో స్టార్ ఆలియాభట్‌కు థ్యాంక్స్. తారక్.. కుదిరితే నీతో మళ్లీ డ్యాన్స్ చేసి రికార్డులు సృష్టించాలనుంది. ఈ అవార్డు భారతీయ నటీనటులు, సాంకేతిక నిపుణులందరి సొంతం. నా భార్య (ఉపాసన)కు ఆరో నెల. మా బేబీయే మాకీ అదృష్టాన్ని తెచ్చిందనుకుంటున్నాను. **- రామ్‌చరణ్**

ప్రముఖుల శుభాకాంక్షలు

''నాటు నాటు పాట పాపులారిటీ ప్రపంచవ్యాప్తమైనది. భవిష్యత్తులో కూడా గుర్తుపెట్టుకునే పాట అది. ఎమ్ఎమ్ కీరవాణి, చంద్రబోస్, 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' టీమ్ అందరికీ నా శుభాకాంక్షలు. భారతదేశం గర్వపడుతోంది.
- నరేంద్ర మోదీ, భారత ప్రధానమంత్రి

ఉత్తమ ఒరిజినల్ సాంగ్ కేటగిరీలో ఆస్కార్ అవార్డు సాధించిన 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' సినిమా టీమ్‌కు అభినందనలు. **- అబ్దుల్ నజీర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నర్**

''ఈరోజు భారతీయ జెండా రెపరెపలాడుతోంది. మన అందమైన వారసత్వ జానపద పాటకు అంతర్జాతీయ స్థాయిలో గుర్తింపు లభించడం గర్వంగా ఉంది. చరిత్రను తిరగరాసిన రాజమౌళి, ఎన్టీఆర్, రామ్‌చరణ్, కీరవాణిలకు అభినందనలు. నాతో పాటు ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న కోట్లాది మంది తెలుగు ప్రజలతో పాటు భారతీయులందరూ గర్వపడేలా చేసిన రాజమౌళి, ఎన్టీఆర్, రామ్‌చరణ్, కీరవాణి, చంద్రబోస్, ప్రేమ్ రక్షిత్, కాలభైరవ, రాహుల్ సిప్లిగంజ్‌తో పాటు మొత్తం 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' టీమ్‌కు కంగ్రాట్స్.
- వైఎస్ జగన్ మోహన్ రెడ్డి, ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి

విశ్వ సినీ యవనికపై తెలుగు సినిమా సత్తా చాటింది. ప్రతిష్ఠాత్మక ఆస్కార్ అవార్డు గెలుచుకోవడం తెలుగువారికి గర్వకారణం. 'నాటు నాటు' పాట తెలంగాణ సంస్కృతి, తెలుగు ప్రజల అభిరుచికి నిదర్శనం. తెలుగు మట్టి వాసనలను వెలుగులోకి తీసుకువచ్చిన చంద్రబోస్, సంగీత దర్శకుడు కీరవాణి, చిత్ర దర్శకుడు రాజమౌళి, నటీనటులందరికీ అభినందనలు.
- కేసీఆర్, ముఖ్యమంత్రి, తెలంగాణ

మా అబ్బాయి కీరవాణికి మూడో ఏట నుంచే సంగీతం నేర్పించా. అతడి కడుపునిండా సంగీతమే. అసాధారణ ప్రజ్ఞావంతుడు. నేను తాళాలు తెరిచానంతే. కీరవాణి సాధిస్తున్న విజయాలకు ముగ్ధుడిని అవుతూనే ఉన్నా. ఇప్పుడు ఆస్కార్ తెచ్చి నన్నెంతో ఆనందపరిచాడు. ఓ తండ్రిగా గర్వపడుతున్నాను. **- శివశక్తి దత్త**

మన దేశంలో ప్రతిభకు కొదవ లేదు. అందరూ వచ్చిన అవకాశాలను సద్వినియోగం చేసుకోవాలి. 'నాటు నాటు..'కు ఆస్కార్ అవార్డు అందుకున్న 'ఆర్‌ఆర్‌ఆర్' చిత్రబృందానికి శుభాకాంక్షలు. **- విజయేంద్ర ప్రసాద్**

ఇంకా రజనీకాంత్, చిరంజీవి, నాగార్జున, వెంకటేశ్, ప్రభాస్, మహేశ్ బాబు, అల్లు అర్జున్, ఏఆర్ రెహమాన్ తదితరులు శుభాకాంక్షలు తెలిపారు.

షూటింగ్‌కి వెళ్లడానికి పదేళ్లు!

మిషెల్ యో, స్టెఫానీ, కే హుయ్ క్వాన్, జెన్నీ స్లాట్, జామి లీ కర్టిస్ ప్రధాన పాత్రల్లో నటించిన చిత్రం 'ఎవ్రీవేర్ ఎవ్రీథింగ్ ఆల్ ఎట్ వన్స్'. డేనియల్ క్వాన్, డేనియల్ స్కీనెర్ట్ సంయుక్త దర్శకత్వంలో రూపొందిన ఈ సైన్స్ ఫిక్షన్ మూవీ గత ఏడాది బాక్సాఫీస్ వద్ద సూపర్ బంపర్‌హిట్ కొట్టింది. 25 మిలియన్ డాలర్ల బడ్జెట్‌తో రూపొందిన ఈ చిత్రం అంతకు నాలుగు రెట్లు అంటే వంద మిలియన్ డాలర్లకుపైగా వసూలు చేసింది. ఇక ఏడు ఆస్కార్ అవార్డులను సాధించిన ఈ చిత్రకథ విషయానికి వస్తే... చైనా నుంచి అమెరికాకు వలస వచ్చిన ఎవిలిన్ క్వాడ్ కుటుంబం అక్కడ లాండ్రీషాపు పెట్టుకుని జీవనం సాగిస్తుంటుంది. వీరు ఒక ప్రపంచంలో జీవిస్తున్నట్లే మరో ప్రపంచంలో వీరిలాంటి వారే ఉంటారు. వీరు ఒకరికొకరు తారసపడినప్పుడు ఎలాంటి విపత్కర పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి అన్నదే కథ. ఈ మల్టీవర్స్ కాన్సెప్ట్ ప్రేక్షకులను బాగా మెప్పించింది. ఈ చిత్రదర్శకులు డేనియల్ క్వాన్, స్కీనెర్ట్ 2010 లోనే 'ఎవ్రీథింగ్ ఎవ్రీవేర్ ఆల్ ఎట్ వన్స్' చిత్రకథను స్టార్ట్ చేశారు. కానీ షూటింగ్‌కి వెళ్లడానికి పదేళ్లు పట్టింది. రెండేళ్లకు పైగా షూటింగ్ జరుపుకున్న ఈ చిత్రం 2022 లో విడుదలై అఖండ విజయాన్ని అందుకుంది.

నాకు అవార్డు ఇచ్చిన ఆస్కార్ కమిటీకి, ఇలాంటి ఓ బోల్డ్ ఫిల్మ్‌లో నటించే అవకాశం కల్పించినవారికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు. 'ది వేల్' సినిమాలో భాగమైన వారిని గుర్తు చేసుకోకుండా ఉండలేను. బెస్ట్ యాక్టర్‌గా నాకు అవార్డు రావడాన్ని చాలా గౌరవంగా ఫీల్ అవుతున్నాను. నటుడిగా నేను 30 ఏళ్లుగా ఇండస్ట్రీలో ఉన్నాను. కొన్ని సందర్భాల్లో నాకు గుర్తింపు వస్తుందా? అని ఆలోచించాను. అలా ఆలోచించినప్పుడు చాలా కష్టంగా అనిపించింది. కేవలం తిమింగలాలు మాత్రమే లోలోతుల్లో ఈదగలవు. సినిమా ఇండస్ట్రీలో నేనూ అంతే. నాకు హెల్ప్‌గా ఉన్న నా కుటుంబ సభ్యులకు ధన్యవాదాలు.
- ఉత్తమ నటుడు బ్రెండెన్ ఫ్రాజెర్
(చెమర్చిన కళ్లతో...)

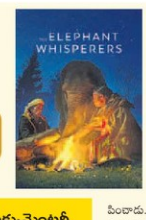

కలలు కనండి. నిజం అవుతాయనడానికి నేను ఈ అవార్డును ఓ ప్రూఫ్‌గా చూపిస్తున్నాను. మహిళలకు నేను ఒక్కటే చెప్పాలనుకుంటున్నాను. ఎవరైనా మీ ప్రైమ్ టైమ్‌ను మీరు దాటిపోయారు అంటే నమ్మొద్దు. ఈ అవార్డుని నేను మా అమ్మకు... ప్రపంచంలో ఉన్న అమ్మలందరికీ అంకితం ఇస్తున్నాను. ఎందుకంటే వారే నిజమైన సూపర్‌హీరోస్. వీరే లేకపోతే ఇప్పుడు ఇక్కడ ఎవరూ ఉండి ఉండేవారు కాదు. మా అమ్మగారికి 84 ఏళ్లు. కుటుంబసభ్యులు, స్నేహితులతో కలిసి ఇప్పుడు మలేసియాలో ఆమె ఈ వేడుకను చూస్తున్నారు. నేను ఈ అవార్డును ఇంటికి తీసుకువస్తున్నాను (కుటుంబ సభ్యులను ఉద్దేశించి). అలాగే నా కెరీర్ హాంకాంగ్‌లో స్టార్ట్ అయ్యింది. అక్కడ నాకు హెల్ప్‌గా ఉన్నవారికి ధన్యవాదాలు. అలాగే నెవర్ గివప్. డానియల్ డ్యూయో, ఏ 24 షూటింగ్ స్టూడియో, 'ఎవ్రీథింగ్ ఎవ్రీవేర్..' నటీనటుల సహాయం లేకపోతే నేను ఇప్పుడు ఇక్కడ ఈ వేదికపై ఉండేదాన్ని కాదు.
- ఉత్తమ నటి, మిషెల్ యో

● మిషెల్ యో, బ్రెండన్ ఫ్రాజెర్

అంబారీ ఎక్కి ఆస్కార్ వచ్చింది

విఘ్నాలు తొలగిపోయాయి. పూర్తిగా ఇండియాలో నిర్మితమైన డాక్యుమెంటరీకి తొలి ఆస్కార్ అందింది. ఇది స్త్రీల ద్వారా జరిగింది. 'ది ఎలిఫెంట్ విస్పరర్స్'కు దర్శకత్వం వహించింది కార్తికి గోంజాల్వేజ్. నిర్మించింది గునీత్ మోంగా. వీరికి ఈ అవార్డు రావడానికి కారణం రఘు అనే అనాథ ఏనుగు పిల్ల. ఆ ఏనుగు పిల్లను సాకిన ఆదివాసి దంపతులు. మనుషులకు అడవి జంతువులకు మధ్య ఉండే అనుబంధం ఈ డాక్యుమెంటరీలో ఎంతో అద్భుతంగా వ్యక్తమైంది. అందుకే అంబారీ ఎక్కి వచ్చినట్టుగా మనకు ఆస్కార్ ఘనంగా దక్కింది.

ఏనుగులు– మావటీలు మన దేశంలో ఎప్పటి నుంచో ఉన్నారు. కాని వారి మధ్య ఉన్నది ఒక రకమైన ప్రొఫెషనల్ స్నేహం. కాని కొన్ని సందర్భాలలో అనాథలైన ఏనుగు పిల్లలను కాపాడే పని ఆదివాసీలు తీసుకుంటారు. వారిది పెంచిన మమకారం. ఆ మమకారమే 'ది ఎలిఫెంట్ విస్పరర్స్' కథాంశం. దర్శకురాలు కార్తికీది ఊటీ. అక్కడే పుట్టి పెరిగింది. ఊటీకి అరగంట ప్రయాణ దూరంలో 'తెప్పకాడు ఎలిఫెంట్ క్యాంప్' ఉంది. అక్కడ ఏనుగులను సంరక్షిస్తుంటారు. కార్తికి గోంజాల్వేజ్ చిన్నప్పటి నుంచి ఆ క్యాంప్‌కు వెళ్లి ఏనుగులను చూసేది. ఆ తర్వాత ఆమె పెరిగి పెద్దదయ్యి ఫొటోగ్రాఫర్‌గా మారినా, కెమెరా ఉమన్‌గా తనకున్న వైల్డ్‌లైఫ్ ఫొటోగ్రఫీ మీద ఇష్టం వల్ల యానిమల్ ప్లానెట్, డిస్కవరీ చానల్స్‌లో పని చేసినా ఎప్పుడూ తన ప్రాంత ఏనుగుల మీద ఏదైనా ఫిల్మ్ చేయాలని అనిపించలేదు. కాని 2017లో అందుకు బీజం పడింది.

అతడు - ఆ ఏనుగు పిల్ల

కార్తికి గోంజాల్వేజ్ 2017లో బెంగళూరు నుంచి కారులో ఊటీకి వెళుతోంది. ఊటీ చేరుకుంటూ ఉండగా ఒక మనిషి చిన్న ఏనుగు పిల్లను నడిపించుకుంటూ వెళుతూ ఆమె కంట పడ్డాడు. కార్తికి వెంటనే కారు ఆపి ఈ మనిషి ఈ ఏనుగు పిల్లను ఎక్కడకు తీసుకువెళుతున్నాడు అని వెంబడించింది. వారిద్దరూ దగ్గరిలోని ఏటికి వెళ్లారు. ఆ మనిషి ఆ ఏనుగు పిల్లకు చంటి పిల్లలకు మల్లే స్నానం చేయించాడు. దానితో ఎన్నో కబుర్లు చెప్పాడు. 'అరె.. ఈ బంధం భలే ఉందే' అనిపించింది కార్తికికి. అతణ్ణి పలకరించింది. పేరు బొమ్మన్. ఆ ఏనుగు పిల్ల పేరు రఘు. ఆ ఏనుగు పిల్ల ఇటీవలే అనాథ అయ్యింది. పంటలను కాపాడుకోవడానికి పెట్టిన కరెంటు తీగల బారిన పడి రఘు తల్లి మరణించింది. అనాథ అయిన రఘు తల్లి వియోగంతో కృశించి చావుకు దగ్గరగా ఉండగా బొమ్మన్‌కు కనిపించాడు. దానిని ఇంటికి తీసుకెళ్లాడు. బొమ్మన్ భార్య బెల్లి రఘుకు తల్లిలా మారింది. ఆ ముగ్గురు ఒక కుటుంబం అయ్యారు.

ఇలాంటి అనుబంధాలు చూపితే మనిషి, జంతువు కలిసి మెలిసి మనుగడ సాగించాల్సిన అవసరాన్ని చూపినట్టు అవుతుందని కార్తికి అనుకుంది. వెంటనే డాక్యుమెంటరీ నిర్మించడానికి నెట్‌ఫ్లిక్స్‌ను సంప్రదించింది. నెట్‌ఫ్లిక్స్ తన కో ప్రొడ్యూసర్‌గా నిర్మాత మోంగాను సంప్రదించింది. అలా 'ది ఎలిఫెంట్ విస్పరర్స్' డాక్యుమెంటరీ నిర్మాణం మొదలైంది.

ఢిల్లీకి చెందిన గునీత్ దాదాపు పదేళ్లుగా అంతర్జాతీయ దృష్టి పడే సినిమాల నిర్మాణంలో భాగస్వామి అవుతోంది. ఆమె నిర్మాణ భాగస్వామి అయిన 'కవి' (2010) బెస్ట్ లైవ్ యాక్షన్ షార్ట్‌లో ఆస్కార్ నామినేషన్ పొందగా, 'పీరియడ్: ఎండ్ ఆఫ్ సెంటెన్స్' (2018) బెస్ట్ డాక్యుమెంటరీ షార్ట్‌గా ఆస్కార్ అవార్డ్ పొందింది. అయితే 'పీరియడ్'కు పని చేసిన సాంకేతిక నిపుణులు భారతీయులు కారు. 'ది ఎలిఫెంట్ విస్పరర్స్'ను తీయాలనుకుంటున్న కార్తికితో పని చేయడం వల్ల ఈసారి పూర్తి భారతీయ నిర్మాణంతో ప్రపంచం దృష్టిని ఆకర్షించవచ్చని గునీత్ భావించింది. అలా వీరిద్దరు కలిసి పూర్తి చేసిన ఈ డాక్యుమెంటరీ నెట్‌ఫ్లిక్స్‌లో డిసెంబర్ 8, 2022న విడుదలైంది.

ఇది డాక్యుమెంటరీ వేవ్

'ఇప్పుడు ఇండియాలో నడుస్తున్నది డాక్యుమెంటరీ వేవ్. ఫీచర్ ఫిల్మ్స్‌లో కన్నా డాక్యుమెంటరీలో భారతీయ దర్శక నిర్మాతలు వినూత్నమైన కథాంశాలను చెబుతున్నారు' అంటుంది గునీత్. కార్తికి మాట్లాడుతూ– 'ఏనుగులు ఎంత తెలివైనవో ఎంత భావోద్వేగంతో బంధంతో ఉంటాయో నా డాక్యుమెంటరీలో చూపించాను. ఇక మీదటైనా అవి వేరు మనం వేరు అనుకోకపోతే చాలు' అంది. 'నేను తీసే ఫిల్మ్స్ ఇకపై కూడా ఇలాంటి కథాంశాలతో ఉంటాయి' అన్నారు.

39 నిమిషాల డాక్యుమెంటరీ

'ది ఎలిఫెంట్ విష్పరర్స్' నిడివి 39 నిమిషాలు. రెండు ఏనుగు పిల్లలు. నీలగిరి అడవుల్లో ఉండే 'కట్టు నాయకర్' అనే తెగకు చెందిన ఆదివాసీ భార్యాభర్తలు ఈ డాక్యుమెంటరీలో కనిపిస్తారు. ఆ భార్యాభర్తల పేర్లు బొమ్మన్, బెల్లి. ఏనుగు పిల్లల్లో ఒకదాని పేరు రఘు. మరోదాని పేరు అమ్ము. కరెంటు తీగలు తగిలి తల్లి ఏనుగులు మరణించడంతో బొమ్మన్, బెల్లిలు రఘుని, అమ్ముని సాకుతారు. అయితే డాక్యుమెంటరీలో ఎక్కువ భాగం రఘుతో బొమ్మన్, బెల్లిలకు ఉండే అనుబంధం చూపుతుంది. అయితే నేపథ్యంలో అందమైన అడవులు, వాగులు, ఆదివాసీల క్రతువులు ఇవన్నీ దర్శకురాలు కార్తికి చూపడంతో డాక్యుమెంటరీకి ఒక సంపూర్ణత్వం వచ్చింది. బొమ్మన్ ఫారెస్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్ ఉద్యోగి. ఇప్పుడు రఘు, అమ్ములను అటవీ శాఖ వారు 'ముదుమలై టైగర్ రిజర్వ్'కు మార్చారు. దాంతో రఘుతో ఆ దంపతుల బంధం తెగింది.

● కార్తికి (దర్శకురాలు), గునీత్ మోంగ (నిర్మాత)

క్వార్టర్ ఫైనల్లో మనిక జోడీ

ప్రపంచ టేబుల్ టెన్నిస్ సింగపూర్ స్మాష్ టోర్నమెంట్ మిక్స్‌డ్ డబుల్స్ విభాగంలో మనిక బత్రా–సత్యన్ జ్ఞానశేఖరన్ (భారత్) జోడీ క్వార్టర్ ఫైనల్లోకి దూసుకెళ్లింది. సింగపూర్‌లో సోమవారం జరిగిన రెండో రౌండ్ మ్యాచ్‌లో మనిక–సత్యన్ ద్వయం 11–7, 12–10, 9–11, 11–3తో జెంగ్ జియాన్–క్లారెన్స్ చ్యూ (సింగపూర్) జోడీపై గెలిచింది. మనిక–సత్యన్ జోడీకి తొలి రౌండ్‌లో 'బై' లభించింది. నేడు జరిగే క్వార్టర్ ఫైనల్లో జపాన్‌కు చెందిన హరిమోతో–హినా హయాటా ద్వయంతో మనిక–సత్యన్ ఆడతారు.

నేటి నుంచి ఆల్ ఇంగ్లండ్ టోర్నీ

ప్రతిష్టాత్మక ఆల్ ఇంగ్లండ్ ఓపెన్ బ్యాడ్మింటన్ చాంపియన్‌షిప్ నేడు బర్మింగ్‌హామ్‌లో మొదలుకానుంది. 2001లో పుల్లెల గోపీచంద్ తర్వాత మరో భారత ప్లేయర్ ఈ టోర్నీ టైటిల్‌ను సాధించలేకపోయాడు. మహిళల సింగిల్స్‌లో పీవీ సింధు, సైనా నెహ్వాల్... పురుషుల సింగిల్స్‌లో శ్రీకాంత్, లక్ష్య సేన్, ప్రణయ్ టైటిల్ కోసం తమ అదృష్టాన్ని పరీక్షించుకోనున్నారు. 2009 తర్వాత తొలిసారి భారత క్రీడాకారులెవరికీ సీడింగ్ లభించలేదు.

సిరీస్ మనదే

- ఆస్ట్రేలియాతో చివరి టెస్ట్ 'డ్రా'
- సిరీస్ 2–1తో భారత్ వశం
- డబ్ల్యూటీసీ ఫైనల్‌కు టీమిండియా

ఆఖరి రోజు ఏ మలుపూ లేదు. ఆలౌట్ చేయడం మన బౌలర్ల వల్ల కాలేదు. బ్యాటర్ల జోరులో ఏ మార్పూ లేదు. చివరకు ఎలాంటి డ్రామా లేకుండా నాలుగో టెస్టు 'డ్రా' అయింది. ఆసీస్ ఓపెనర్ ట్రావిస్ హెడ్ ఓ పది పరుగులు చేసుంటే ఇంకో ఈ టెస్ట్‌లో ఐదో సెంచరీ అయ్యేది. ఐదు రోజుల పాటు రోజుకో సెంచరీ చొప్పున ఈ మ్యాచ్‌కు అపూర్వ ఘనత దక్కేది. మరోవైపు క్రైస్ట్‌చర్చ్‌లో న్యూజిలాండ్ చేతిలో తొలి టెస్ట్‌లో శ్రీలంక ఓడిపోవడంతో ఈ మ్యాచ్ తుది ఫలితంతో సంబంధం లేకుండానే భారత్ ప్రపంచ టెస్ట్ చాంపియన్‌షిప్ (డబ్ల్యూటీసీ) ఫైనల్‌కు అర్హత సాధించింది.

అహ్మదాబాద్: భారత్, ఆస్ట్రేలియాల మధ్య మూడు రోజుల్లో ముగిసిన గత టెస్టులకు భిన్నంగా ఆఖరి మ్యాచ్ 'డ్రా' అయ్యింది. 2–1తో సిరీస్‌ను వశం చేసుకున్న టీమిండియా 'బోర్డర్–గావస్కర్ ట్రోఫీ'ని వరుసగా నాలుగోసారి చేజిక్కించుకుంది. నాలుగో టెస్టు చివరి రోజు కూడా బ్యాటర్స్ హవానే కొనసాగింది. దీంతో భారత బౌలర్లు శక్తికి మించి శ్రమించినా రెండు వికెట్లే పడగొట్టగలిగారు. ఆస్ట్రేలియా రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో 78.1 ఓవర్లలో 2 వికెట్ల నష్టానికి 175 పరుగులు చేసి డిక్లేర్ చేసింది. ట్రావిస్ హెడ్ (163 బంతుల్లో 90; 10 ఫోర్లు, 2 సిక్సర్లు), లబుషేన్ (213 బంతుల్లో 63 నాటౌట్; 7 ఫోర్లు) రాణించారు. ఫలితానికి అవకాశం లేకపోవడంతో గంట ముందే 'డ్రా'కు ఇరుజట్ల కెప్టెన్లు అంగీకరించారు. విరాట్ కోహ్లికి 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' అవార్డు లభించగా... స్పిన్‌తో భారత్‌కు సిరీస్ విజయాన్నిచ్చిన బౌలింగ్ ద్వయం అశ్విన్–రవీంద్ర జడేజాలకు సంయుక్తంగా 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద సిరీస్' అవార్డు ఇచ్చారు. ఇరు జట్ల మధ్య మూడు మ్యాచ్‌ల వన్డే సిరీస్ ఈనెల 17న ముంబైలో జరిగే తొలి మ్యాచ్‌తో మొదలవుతుంది.

హెడ్ సెంచరీ మిస్...

ఆఖరి రోజు ఓవర్‌నైట్ స్కోరు 3/0తో రెండో ఇన్నింగ్స్ కొనసాగించిన ఆస్ట్రేలియా కాసేపటికే ఓపెనర్ కునెమన్ (6) వికెట్‌ను కోల్పోయింది. జట్టు స్కోరు 14 పరుగుల వద్ద అతని వికెట్‌ను అశ్విన్ పడగొట్టగానే భారత శిబిరం సంబరపడింది. ఇక మ్యాజిక్ షురూ అనుకుంటే... అక్కడి పిచ్ 'అంతలేదు' అన్నట్లుగా బ్యాటర్లకే సహకరించింది. దీంతో హెడ్, వన్‌డౌన్ బ్యాటర్ లబుషేన్ నింపాదిగా ఆడుకున్నారు. రిస్క్ తీసుకోకుండా 'డ్రా' కోసమే వాళ్లిద్దరు క్రీజుకు అతుక్కుపోయారు. దీంతో భారత బౌలర్లు ఎంత చెమటోడ్చినా తొలి సెషన్‌లో మరో వికెట్ దొరకలేదు. 73/1 స్కోరు వద్ద లంచ్ విరామానికెళ్లారు. అనంతరం రెండో సెషన్‌లో హెడ్ 112 బంతుల్లో ఫిఫ్టీ పూర్తి చేసుకోగా... మరికాసేపటి ఆసీస్ స్కోరు 100 పరుగులు దాటింది. హెడ్ అడపాదడపా బౌండరీలతో పరుగులు సాధించడంతో ఐదో రోజు కూడా సెంచరీ ఖాయమనిపించింది. కానీ హెడ్ అహ్మదాబాద్ టెస్టుకు ఆ అరుదైన అవకాశం ఇవ్వకుండా 90 పరుగుల వద్ద అక్షర్ బౌలింగ్‌లో అవుటయ్యాడు. లబుషేన్ 150 బంతుల్లో అర్ధసెంచరీ సాధించగా, 158/2 వద్ద రెండో సెషన్ ముగిసింది. 'డ్రా' దిశగా సాగడంతో మూడో సెషన్‌లో 11 ఓవర్ల ఆటే ఆడారు. సిరీస్‌లో జరిగిన మూడు టెస్టుల్లోనూ 30 పైచిలుకు వికెట్లు మూడు రోజుల్లోనే రాలితే... ఆఖరి టెస్టు ఐదు రోజులు జరిగినా బౌలర్లు 22 వికెట్లను మించి పడగొట్టలేకపోయారు.

స్కోరు వివరాలు

ఆస్ట్రేలియా తొలి ఇన్నింగ్స్: 480; **భారత్ తొలి ఇన్నింగ్స్:** 571; **ఆస్ట్రేలియా రెండో ఇన్నింగ్స్:** కునెమన్ (ఎల్బీడబ్ల్యూ) అశ్విన్ 6; హెడ్ (బి) అక్షర్ పటేల్ 90; లబుషేన్ (నాటౌట్) 63; స్టీవ్ స్మిత్ (నాటౌట్) 10; ఎక్స్‌ట్రాలు 6; **మొత్తం (78.1 ఓవర్లలో 2 వికెట్లకు డిక్లేర్డ్)** 175. **వికెట్ల పతనం:** 1–14, 2–153. **బౌలింగ్:** అశ్విన్ 24–9–58–1, రవీంద్ర జడేజా 20–7–34–0, షమీ 8–1–19–0, అక్షర్ పటేల్ 19–8–36–1, ఉమేశ్ యాదవ్ 5–0–21–0, గిల్ 1.1–0–1–0, పుజారా 1–0–1–0.

మరో మ్యాచ్ మిగిలుంది... అదే ఫైనల్!

భారత్, ఆస్ట్రేలియాల మధ్య ద్వైపాక్షిక టెస్టు సిరీస్ అయితే ముగిసింది. కానీ ఇరుజట్ల మధ్య మరో 'టెస్టు' మిగిలుంది! అదేనండి... డబ్ల్యూటీసీ ఫైనల్. ఇక్కడ బోర్డర్–గావస్కర్ ట్రోఫీ విజేతను తేల్చినట్లే ఇంగ్లండ్‌లో ప్రపంచ టెస్టు చాంపియన్ ఎవరో కూడా తేలుతుంది. ఈ ఏడాది జూన్‌లో 7 నుంచి 11 వరకు లండన్‌లోని ది ఓవల్ మైదానంలో డబ్ల్యూటీసీ ఫైనల్ మ్యాచ్ జరుగుతుంది.

16 సొంతగడ్డపై భారత జట్టుకిది వరుసగా 16వ టెస్ట్ సిరీస్ విజయం.

1 మూడు ఫార్మాట్‌లలో (టెస్ట్, వన్డే, టి20) కనీసం 10 చొప్పున 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' అవార్డులు గెల్చుకున్న తొలి క్రికెటర్‌గా కోహ్లి ఘనత.

50 భారత్ తరఫున తక్కువ బంతుల్లో టెస్టుల్లో 50 వికెట్లు పూర్తి చేసుకున్న బౌలర్‌గా అక్షర్ పటేల్ గుర్తింపు పొందాడు. కెరీర్‌లో 12 టెస్టులు ఆడిన అక్షర్ 2,205 బంతుల్లో 50 వికెట్ల మైలురాయి అందుకున్నాడు. బుమ్రా (2,465 బంతులు) పేరిట ఉన్న రికార్డును అక్షర్ సవరించాడు.

2 టెస్టుల్లో అత్యధిక 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద సిరీస్' అవార్డులు గెల్చుకున్న ఆటగాళ్ల జాబితాలో అశ్విన్ రెండో స్థానానికి చేరుకున్నాడు. అశ్విన్ 37 సిరీస్‌లలో 10 సార్లు ఈ పురస్కారం గెల్చుకున్నాడు. ముత్తయ్య మురళీధరన్ (62 సిరీస్‌లలో 11 సార్లు) అగ్రస్థానంలో ఉండగా... జాక్వస్ కలిస్ (61 సిరీస్‌లలో 9 సార్లు) మూడో స్థానానికి పడిపోయాడు.

'టాప్'లోకి భారత్

విశ్వవిజేత జర్మనీపై 6–3తో విజయం

రూర్కెలా: ప్రొ హాకీ లీగ్‌లో భాగంగా ప్రపంచ చాంపియన్ జర్మనీ జట్టుతో సోమవారం జరిగిన లీగ్ మ్యాచ్‌లో భారత్ 6–3 గోల్స్‌తో గెలిచింది. మూడు రోజుల వ్యవధిలో జర్మనీపై భారత్‌కిది రెండో గెలుపు కావడం విశేషం. ఈ విజయంతో భారత్ 17 పాయింట్లతో 'టాప్'లోకి వచ్చింది. భారత్ తరఫున సెల్వం కార్తీ (24వ, 46వ ని.లో), అభిషేక్ (22వ, 51వ ని.లో) రెండు గోల్స్ చొప్పున సాధించగా... కెప్టెన్ హర్మన్‌ప్రీత్ సింగ్ (26వ ని.లో), జుగ్‌రాజ్ (21వ ని.లో) ఒక్కో గోల్ చేశారు. జర్మనీ తరఫున గ్రామ్‌బుష్ (3వ ని.లో), పీలాట్ (23వ ని.లో), హెల్‌విగ్ (33వ ని.లో) ఒక్కో గోల్ సాధించారు.

బెంగళూరు ఐదో 'సారీ'

- మళ్లీ ఓడిన స్మృతి మంధాన జట్టు
- ఢిల్లీ క్యాపిటల్స్‌కు నాలుగో గెలుపు

ముంబై: మహిళల ప్రీమియర్ లీగ్ (డబ్ల్యూపీఎల్) వేలంలో అత్యధిక ధర పలికిన స్మృతి మంధాన సారథ్యంలో రాయల్ చాలెంజర్స్ బెంగళూరు (ఆర్‌సీబీ) జట్టు వరుసగా ఐదో మ్యాచ్‌లోనూ పరాజయం పాలైంది. సోమవారం జరిగిన పోరులో ఢిల్లీ క్యాపిటల్స్ 6 వికెట్ల తేడాతో ఆర్‌సీబీపై గెలిచింది. ఈ టోర్నీలో ఢిల్లీకిది నాలుగో విజయం. మొదట ఆర్‌సీబీ నిర్ణీత 20 ఓవర్లలో 4 వికెట్ల నష్టానికి 150 పరుగులు చేసింది. స్మృతి (15 బంతుల్లో 8; 1 ఫోర్) నిరాశపరచగా... ఎలీస్ పెరీ (52 బంతుల్లో 67 నాటౌట్; 4 ఫోర్లు, 5 సిక్సర్లు) అర్ధసెంచరీ సాధించింది. రిచా ఘోష్ (16 బంతుల్లో 37; 3 ఫోర్లు, 3 సిక్సర్లు) ధాటిగా ఆడింది. ఢిల్లీ బౌలర్లలో శిఖా పాండే 3 వికెట్లు తీసింది. అనంతరం ఢిల్లీ 19.4 ఓవర్లలో 4 వికెట్లు కోల్పోయి 154 పరుగులు చేసి గెలిచింది. ఓపెనర్ షఫాలీ వర్మ (0) ఆడిన తొలి బంతికే మేగన్ షుట్ బౌలింగ్‌లో బౌల్డ్ అయి పెవిలియన్ చేరుకుంది. అయితే అలైస్ క్యాప్సీ (24 బంతుల్లో 38; 8 ఫోర్లు), జెమీమా రోడ్రిగ్స్ (28 బంతుల్లో 32; 3 ఫోర్లు), మరిజన్ కాప్ (32 బంతుల్లో 32 నాటౌట్; 3 ఫోర్లు, 1 సిక్స్), జెస్ జొనాసెన్ (15 బంతుల్లో 29 నాటౌట్; 4 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) సమష్టిగా రాణించి ఢిల్లీ క్యాపిటల్స్ విజయాన్ని ఖాయం చేశారు. ఇప్పటి వరకు ఐదు మ్యాచ్‌లు ఆడిన ఢిల్లీ నాలుగు విజయాలతో ఎనిమిది పాయింట్లు సాధించి ముంబై ఇండియన్స్‌తో సంయుక్తంగా అగ్రస్థానానికి చేరుకుంది.బెంగళూరు పాయింట్ల ఖాతా తెరవలేదు.

నేడు జరిగే మ్యాచ్‌లో ముంబై ఇండియన్స్‌తో గుజరాత్ జెయింట్స్ ఆడుతుంది.

హైదరాబాద్ ఎఫ్‌సీ ఓటమి

కోల్‌కతా: ఇండియన్ సూపర్ లీగ్ టోర్నీలో డిఫెండింగ్ చాంపియన్ హైదరాబాద్ ఫుట్‌బాల్ క్లబ్ (ఎఫ్‌సీ) పోరాటం సెమీఫైనల్లో ముగిసింది. సోమవారం హైదరాబాద్ ఎఫ్‌సీ, ఏటీకే మోహన్ బగాన్ క్లబ్ మధ్య జరిగిన రెండో సెమీఫైనల్ కూడా తొలి సెమీఫైనల్ మాదిరిగానే 0–0తో 'డ్రా'గా ముగిసింది. దాంతో విజేతను నిర్ణయించడానికి షూటౌట్ నిర్వహించారు. 'షూటౌట్'లో మోహన్ బగాన్ 4–3తో హైదరాబాద్‌ను ఓడించింది. షూటౌట్‌లో హైదరాబాద్ తరఫున జావో, డాను, రీగన్ సఫలంకాగా... సివెరియో, ఒగ్‌బెచె విఫలమయ్యారు. ఈనెల 18న గోవాలో జరిగే ఫైనల్లో బెంగళూరు ఎఫ్‌సీతో మోహన్ బగాన్ ఆడుతుంది.

చివరి బంతికి న్యూజిలాండ్ విజయం

- విలియమ్సన్ వీరోచిత సెంచరీ
- తొలి టెస్టులో ఓడిన శ్రీలంక

విలియమ్సన్

క్రైస్ట్‌చర్చ్: కేన్ విలియమ్సన్, నీల్ వాగ్నర్ ఆఖరి బంతికి 'బై' రూపంలో పరుగు సాధించి... శ్రీలంకతో జరిగిన తొలి టెస్ట్‌లో న్యూజిలాండ్ జట్టుకు రెండు వికెట్ల తేడాతో విజయాన్ని అందించారు. శ్రీలంక నిర్దేశించిన 285 పరుగుల లక్ష్యాన్ని న్యూజిలాండ్ 70 ఓవర్లలో 8 వికెట్లు కోల్పోయి ఛేదించింది. విలియమ్సన్ (121 నాటౌట్; 11 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) వీరోచిత సెంచరీ సాధించి న్యూజిలాండ్‌ను విజయతీరానికి చేర్చాడు. చివరిరోజు వర్షంతో తొలి రెండు సెషన్‌లు ఆట సాధ్యం కాలేదు. వర్షం వెలిశాక మూడో సెషన్‌ను పొడిగించి కనీసం 52 ఓవర్లు ఆడించాలని అంపైర్లు నిర్ణయించారు. దాంతో ఓవర్‌నైట్ స్కోరు 28/1తో రెండో ఇన్నింగ్స్ కొనసాగించిన న్యూజిలాండ్ 'డ్రా' కోసం కాకుండా విజయం కోసం పోరాడింది. 90 పరుగుల వద్ద మూడో వికెట్ కోల్పోయిన న్యూజిలాండ్‌ను విలియమ్సన్, డరైల్ మిచెల్ (81; 3 ఫోర్లు, 4 సిక్స్‌లు) నిలబెట్టారు. వీరిద్దరు నాలుగో వికెట్‌కు 142 పరుగులు జోడించారు. ఇన్నింగ్స్ 62వ ఓవర్లో అసిత ఫెర్నాండో బౌలింగ్‌లో మిచెల్ బౌల్డయ్యాడు. అప్పటికి న్యూజిలాండ్ విజయానికి 48 బంతుల్లో 53 పరుగులు అవసరం. మిచెల్ అవుటయ్యాక విలియమ్సన్ జట్టును లక్ష్యం దిశగా తీసుకుపోగా... బ్రేస్‌వెల్, కెప్టెన్ టిమ్ సౌతీ పెవిలియన్ చేరారు. ఆఖరికి న్యూజిలాండ్ విజయానికి చివరి ఓవర్‌లో 8 పరుగులు అవసరమయ్యాయి. అసిత ఫెర్నాండో వేసిన ఈ ఓవర్‌లో తొలి రెండు బంతులకు సింగిల్స్ రాగా... మూడో బంతికి హెన్రీ అవుటయ్యాడు. నాలుగో బంతిని విలియమ్సన్ బౌండరీ దాటించాడు. ఐదో బంతికి పరుగు రాలేదు. చివరి బంతికి విలియమ్సన్ సింగిల్ తీసి కివీస్ విజయాన్ని ఖాయం చేశాడు.

- అతి తక్కువ వర్షంతో పండే ఎడారి పంట.. ఎరువులు, పురుగుమందులు అక్కర్లేదు
- పశువులు, పక్షులు, అడవి జంతువుల బాధ లేదు
- 30 ఏళ్లుగా.. 30 ఎకరాల్లో జీవీ కొండయ్య అశ్వగంధ సాగు

అశ్వగంధ.. మెట్ట రైతుకు అండ..

అశ్వగంధ పొలంలో కొండయ్య

కింగ్ ఆఫ్ ఆయుర్వేదగా పేరొందిన ఔషధ పంట అశ్వగంధ మెట్ట రైతులకు లాభాల సిరులను కురిపిస్తోంది. తీవ్రమైన వర్షాభావ పరిస్థితుల్లో సంప్రదాయ పంటలను నమ్ముకొని ఏటా పంట నష్టంతో కుదేలైన జీవీ కొండయ్య అనే రైతు వినూత్నంగా ఆలోచించారు. అనంతపురం జిల్లా గుంతకల్లు మండలం జీ.కొట్టాల గ్రామంలోని తన పొలంలో 30 ఏళ్ల క్రితం అశ్వగంధ సాగుకు శ్రీకారం చుట్టి లాభాలు గడిస్తూ రైతులకు ఆదర్శంగా నిలిచారు. కొండయ్యను ఆదర్శంగా తీసుకొని కర్నూలు, అనంతపురం, కడప జిల్లాల్లో ఎందరో రైతులు అశ్వగంధ సాగు చేపట్టారు. ఆయన సలహాలు, సూచనలు పాటిస్తూ లాభాలు గడిస్తున్నారు. అశ్వగంధ పంటపై హైదరాబాదు బోడుప్పల్‌లోని కేంద్రీయ ఔషధ, సుగంధ మొక్కల పరిశోధనా కేంద్రం (సీమాప్)లో జరిగిన అవగాహన సదస్సు పాల్గొన్నారు. శాస్త్రవేత్తలు చెప్పింది శ్రద్ధగా విన్న కొండయ్య ఆ సీజన్‌లోనే ఎకరాకు రూ.6 వేల ఖర్చుతో 5 ఎకరాల్లో అశ్వగంధను సాగు చేశారు. అతి తక్కువ వర్షపాతంలోనే పండే పంట ఇది. ఎటువంటి క్రిమి సంహారక మందులుగానీ, ఎరువులు గానీ వాడాల్సిన అవసరం లేదు. తక్కువ ఖర్చుతోనే మంచి దిగుబడి సాధించారు. ఎకరాకు 3 క్వింటాళ్ల అశ్వగంధ వేర్ల దిగుబడి రావడంతో క్వింటాకు రూ.40 వేల వరకూ ఆదాయం పొందారు. నాటి నుంచి కొండయ్య వెనుతిరిగి చూడలేదు. 5 ఎకరాలతో ప్రారంభించి 30 ఎకరాలకు విస్తరించారు. తనకున్న 8 ఎకరాలతో పాటు ఇతర రైతుల భూమిని కౌలుకు తీసుకొని, ప్రతి ఏడాదీ భూమి మారుస్తూ. అశ్వగంధను సాగు చేస్తున్నారు. అశ్వగంధ సాగులో మంచి దిగుబడి సాధించడంతోపాటు, నాణ్యమైన దిగుబడితో ప్రశంశలు అందుకుంటున్నారు. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో రాష్ట్ర మెడిషినల్ బోర్డు నుంచి, లక్నోలోని 'సీమాప్'తో పాటు ఢిల్లీ, జైపూర్‌లలో కూడా అవార్డులు సొంతం చేసుకున్నారు. 2 ఎకరాల్లో ఫారం పాడ్లు నిర్మించి, వర్షాభావ పరిస్థితుల్లోనూ మంచి దిగుబడులు సాధిస్తూ వచ్చారు. కొండయ్యను చూసి సొంత గ్రామంతోపాటు రాయలసీమ జిల్లాల రైతులు పలువురు అశ్వగంధ సాగు చేస్తూ లాభాలు గడిస్తుండటం విశేషం.

– యం.మనోహర్,
సాక్షి, గుంతకల్లు రూరల్,
అనంతపురం జిల్లా

మార్కెటింగ్ సమస్య లేదు

అశ్వగంధ పంటను జూలైలో విత్తితే జనవరిలో పంట చేతికి వస్తుంది. వర్షపాతం అతితక్కువ ఉన్న ప్రాంతాలకే ఈ పంట అనుకూలం. వర్షాలు ఎకువైతే వేరు కుళ్లిపోయి పంట పాడైపోతుంది. పెట్టుబడి పెద్దగా అవసరం లేదు. కిలో రూ.200 చొపున ఎకరాకు 3 కేజీల విత్తనం వేస్తే సరిపోతుంది. పంటకు చీడపురుగుల బెడదగానీ, తెగుళ్ల బెడద గానీ ఏమీ ఉండవు. పశువులు, పక్షులు, జింకల నుంచి కూడా ముప్పు ఉండదు. పశువుల పేడను ఎరువుగా వేస్తే సరిపోతుంది. విత్తిన నెల తరువాత ఒకసారి, 3 నెలల తరువాత మరోసారి కలుపు తీయాలి. పంట పీకిన రోజే వేరును, కాండాన్ని, కాయలను వేరు చేసి ఆరబెడతాం. వేరు నాణ్యతను బట్టి 6 భాగాలుగా విభజించి ప్యాకింగ్ చేసి పెడతాం. కాయను నూర్పిడి చేసి విత్తనాలు తీస్తాం. ఎకరాకు 50 నుండి 100 కేజీల వరకూ విత్తనం వస్తుంది. అదే విత్తనాన్నే తిరిగి పంట సాగుకు ఉపయోగిస్తాం. మిగిలిన విత్తనాన్ని కావాల్సిన రైతులకు కిలో రూ.200 చొప్పున విక్రయిస్తాం. అశ్వగంధ విత్తనం వేశాక తరువాత నెలరోజుల పాటు వర్షం రాకపోయినా విత్తనం ఏమీ కాదు. అశ్వగంధ పంట సాగు చేసే రైతులకు ప్రభుత్వం సబ్సిడీ రూపంలో ప్రోత్సాహం కూడా అందుతుంది. పంటను నిల్వ చేసేందుకు స్టోరేజీ రూముల నిర్మాణానికి డబ్బు కూడా ఇస్తుంది. వ్యాపారులు పొలం వద్దకే వచ్చి కొంటున్నారు. మార్కెటింగ్ సమస్య లేదు.

– జీవీ కొండయ్య (94415 35325),
అశ్వగంధ రైతు, జీ.కొట్టాల, గుంతకల్లు మం.,
అనంతపురం జిల్లా

అశ్వగంధ పంట కోత

సాగుబడి
పూర్వాభాద్ర కార్తె: మార్చి 5 నుంచి

18న బోడుప్పల్‌లో రైతు మేళా

సుగంధ, ఔషధ మొక్కల సాగుపై తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ తదితర రాష్ట్రాల రైతులకు అవగాహన కల్పించేందుకు ఈ నెల 18 (శనివారం ఉ. 10–5 గం.)న సికింద్రాబాద్ సమీపంలోని బోడుప్పల్‌లోని కేంద్రీయ ఔషధ–సుగంధ మొక్కల సంస్థ (సీమాప్) పరిశోధనా కేంద్రం ఆవరణలో రైతు మేళాను నిర్వహిస్తున్నట్లు ఇన్‌చార్జ్ శాస్త్రవేత్త డా. జి.డి. కిరణ్ బాబు చెప్పారు. పాల్గొనదలచిన వారు తప్పనిసరిగా రిజిస్టర్ చేసుకోవాలి. వివరాలకు.. 040–29301131, 78298 11050, 94910 43252.

మీకు మిద్దెతోట ఉందా?

మిద్దె తోటల్లో కూరగాయలు, ఆకుకూరలు, పండ్లు, పూలు వంటి ఇంటిపంటలు పండిస్తున్న వారు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో చాలా మంది ఉన్నారు. అయితే, వారి సంఖ్య ఎంత? ఎన్ని చదరపు అడుగుల్లో వారి మిద్దె తోట ఉంది? వంటి విషయాలు తెలుసుకోవడానికి మిద్దెతోట ఫౌండేషన్ సర్వే చేయదలచింది. మీరు మిద్దె తోటలు/ఇంటిపంటల సాగుదారులైతే ఈ క్యూఆర్ కోడ్‌ను స్కాన్ చేసి గూగుల్ ఫాంలో మీ వివరాలను పొందుపరచండి. సందేహాలుంటే.. గుంటూరు మిద్దెతోటల పెంపకందారుల సంఘం అధ్యక్షురాలు కొల్లి కృష్ణకుమారి (94906 02366)ని సంప్రదించవచ్చు.

సుందర రామన్ సదస్సులు

తమిళనాడుకు చెందిన ప్రకృతి వ్యవసాయ నిపుణులు, రైతు శాస్త్రవేత్త ఎస్.ఆర్. సుందర రామన్ తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ఈ నెలలో అనేక చోట్ల రైతు సదస్సుల్లో ప్రసంగించనున్నారు. ఈ నెల 15న ముచ్చింతల్, 16న కల్వకుర్తి, 17న అహోబిలం, 19–20న గుంటూరు రైతునేస్తం ఫౌండేషన్, 21న వినుకొండ, 22న వరగాని, 23న మండలపల్లిలలో ప్రసంగిస్తారు. వివరాలకు.. కిషోర్ – 99490 94370.

- శ్రీగంధం, టేకు చెట్లకు ప్రూనింగ్ మరణ శాసనమే
- 'సాక్షి సాగుబడి'తో శాస్త్రవేత్త డా. సుందరరాజ్

శ్రీగంధం, టేకు చెట్ల కొమ్మలు కత్తిరిస్తున్నారా?

ప్రూనింగ్ చేసిన శ్రీగంధం చెట్టు.. ప్రూనింగ్ గాయం

ప్రూనింగ్ చేసిన టేకు చెట్టు.. ప్రూనింగ్ గాయం

శ్రీగంధం (చందనం), టేకు వంటి అధిక విలువైన కలప తోటల సాగుకు దక్షిణాది రాష్ట్రాలు పెట్టింది పేరు. ప్రైవేటు భూముల్లో సాగుకు ప్రభుత్వం అనుమతించడంతో ముఖ్యంగా శ్రీగంధం తోటల సాగు కర్ణాటక, తమిళనాడు రాష్ట్రాల్లో గత 20 ఏళ్లలో బాగా పెరిగింది. తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లలో ఈ మధ్యనే సాగు విస్తరిస్తోంది. శ్రీగంధం,టేకు సాగు రైతులకు అధికాదాయాన్నిచ్చే కలప తోటలు. శ్రీగంధం చెట్లను 15 ఏళ్లు శ్రద్ధగా పెంచితే ఒక్కో చెట్టుపై రూ. లక్ష వరకూ కూడా ఆదాయం రావటానికి అవకాశం ఉందని బెంగళూరులోని ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ వుడ్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ(ఐ.డబ్ల్యు.ఎస్.టి.) శాస్త్రవేత్త చెబుతున్నారు. ఏపీ, తెలంగాణ సహా 5 దక్షిణాది రాష్ట్రాల్లో శ్రీగంధం, టేకు తోటల సాగుపై ఈ సంస్థ పరిశోధనలు చేస్తోంది. ఐ.డబ్ల్యు.ఎస్.టి. శాస్త్రవేత్త డా. ఆర్.సుందరరాజ్ శ్రీగంధం, టేకు తోటల సాగులో సాధారణంగా రైతులు చేసే తప్పుల గురించి 'సాక్షి సాగుబడి'తో పంచుకున్నారు.

ప్రూనింగ్‌తో నష్టాలు

మామిడి, దానిమ్మ, మునగ, మల్బరీ వంటి తోటల్లో పంటకోతలు పూర్తయ్యాక కొమ్మ కత్తిరింపులు చేస్తుంటారు. ఈ తోటల్లో ప్రూనింగ్ వల్ల అనేక రకాలుగా వెసులుబాటు కలుగుతుంది. దిగుబడి పెరగడంతో పాటు చెట్ల కొమ్మలు మరీ ఎత్తుగా పెరగనీయకుండా ఉండటం వల్ల పంటకోత సులువు అవుతుంది. ఈ అలవాటు కొద్దీ శ్రీగంధం, టేకు చెట్లకు కూడా ప్రూనింగ్ చేస్తున్నారు. ఇది పెద్ద తప్పు. మేలు కన్నా కీడు ఎక్కువగా జరుగుతోందని డా. సుందర్‌రాజ్ అంటున్నారు.

శ్రీగంధం, టేకు చెట్ల కాండం లోపలి కలపను, మధ్యలోని చేవను చీడపీడల నుంచి రక్షించేంది కాండం పైన ఉండే బెరడే. కొమ్మలు కత్తిరించినప్పుడు బెరడు దెబ్బతిని, ఎండిపోతుంది. కొమ్మను నరికిన చోట కాండం లోపలి పొరలు బయటపడతాయి. ఆ విధంగా కలపను కుళ్లింపజేసే శిలీంధ్రాలు, నష్టం చేసే కాండం తొలిచే పురుగులు ప్రూనింగ్ జరిగిన చోటు నుంచి చెట్టు లోపలికి ప్రవేశిస్తాయి. తద్వారా చెట్టు బలహీనపడుతుంది. ఆకుల పెరుగుదల మందగిస్తుంది. కాయలు రాలిపోతాయి. ప్రూనింగ్ గాయాలు కొమ్మల సహజ పెరుగుదలను దెబ్బతీస్తాయి. చెట్టు సమతుల్యత దెబ్బతిని గాలుల వల్ల నష్టం కలుగుతుంది. చాలా సందర్భాల్లో చెట్లు ప్రూనింగ్ జరిగిన కొద్దికాలంలోనే చనిపోతాయి కూడా అంటున్నారు డా. సుందర్‌రాజ్.

15 ఏళ్ల చెట్టుకు 10 కిలోల చేవ

ఒక రైతు ఇంటి దగ్గర పెరుగుతున్న ఈ మూడు శ్రీగంధం చెట్ల వయస్సు 15 సంవత్సరాలు. ఈ మూడిటికీ కొమ్మలు కత్తిరించారు. తక్కువ ప్రూనింగ్ వల్ల రెండు చెట్లు కోలుకున్నాయి. కానీ మూడో చెట్టుకు అతిగా ప్రూనింగ్ చేయటం వల్ల కోలుకోలేకపోయింది. మేం ఈ చెట్లకు చేవ (హార్ట్‌వుడ్) ఎంత ఉందో పరీక్షించాం. మొదటి రెండు చెట్ల కాండంలో మాత్రమే హార్ట్‌వుడ్ కనిపించింది. బలహీనంగా ఉన్న మూడో చెట్టులో అసల్లేదు. చెట్టు మీ కోసమో, నా కోసమో చేవదేలదు. తన బలం కొద్దీ చేవదేలుతుంది. కాబట్టి ఏ చెట్టు నాణ్యతైనా, చేవ పరిమాణమైనా అది ఎంత ఆరోగ్యకరంగా పెరుగుతున్నదన్నదానిపై ఆధారపడి ఉంటుంది. నా అనుభవం ప్రకారం, 15 సంవత్సరాలు ఆరోగ్యంగా పెరిగిన చందనపు చెట్టుకు కనీసం 10 కిలోల చేవ ఉంటుంది. దాన్ని బట్టి రైతుకు ఆదాయం వస్తుంది.

– డా. ఆర్.సుందరరాజ్
(97404 33959),
శాస్త్రవేత్త, ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ వుడ్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ,
బెంగళూరు

ప్రూనింగ్ చేసిన 3 శ్రీగంధం చెట్లు ఇవే

కలప మన్నికకు గొడ్డలిపెట్టు

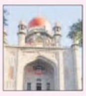
టేకు కలప పదికాలాల పాటు చెక్కుచెదరకుండా ఉంటుంది. టేకు కలప జీవక్షీణతకు గురిచేసే సూక్ష్మజీవరాశిని అరికట్టే రక్షక పదార్థాలు (మెటబాలిటీస్ లేదా ఎక్స్‌ట్రాక్టివ్స్) చెట్టు కాండం లోపలి పొరల్లో ఉండబట్టే టేకు కలపకు ఈ గట్టితనం వచ్చింది. ప్రూనింగ్ చేసిన టేకు చెట్లలో ఈ పదార్థాలు లోపించటం వల్ల ఆ కలప మన్నిక కాలం తగ్గిపోతుంది. ఐ.డబ్ల్యు.ఎస్.టి. నిపుణుల అధ్యయనంలో ఈ విషయాలు వెల్లడయ్యాయి. ఇంటర్నేషనల్ బయోడిటీరియోరేషన్ అండ్ బయోడిగ్రేడేషన్ జర్నల్‌లో ప్రచురితమైన వ్యాసంలో ఈ విషయాలు పొందుపరిచారు. శ్రీగంధం చెట్లకు ప్రూనింగ్ చేస్తే ఎత్తు పెరగొచ్చు గానీ కాండం చుట్టుకొలత పెరగదు. ప్రూనింగ్ గాయాల దగ్గర సుడులు ఏర్పడటం వల్ల చెక్క అందం పాడవుతుంది.

ప్రూనింగ్ చేయటం వల్ల శ్రీగంధం, టేకు చెట్లకు నష్టం జరగటమే కాదు దాని చుట్టూ ఉండే పర్యావరణ వ్యవస్థకు తెలియకుండానే పెద్ద నష్టం జరుగుతుందట. ప్రూనింగ్ చేసిన చెట్లకు గాయాలపై బోర్డాక్స్ పేస్ట్ వంటి శిలీంధ్ర నాశనులను పూస్తుంటారు. అయితే, ఇది పూర్తి రక్షణ ఇస్తుందని చెప్పలేమని డా. సుందరరాజ్ తెలిపారు. రసాయనాల ప్రతికూల ప్రభావాలు శ్రీగంధం చెట్లపై చాలా ఉంటుంది. ఎవరో చెప్పిన మాటలు విని శ్రీగంధం, టేకు చెట్లకు ప్రూనింగ్ చేయొద్దని, చెట్లను సహజంగా పెరగనిస్తూ ప్రకృతి సేద్య పద్ధతులను అనుసరించాలని డా. సుందరరాజ్ సూచిస్తున్నారు.

– పంతంగి రాంబాబు,
సాక్షి సాగుబడి డెస్క్

క్లుప్తంగా...

పోడు భూముల పంపిణీపై స్టేకు నిరాకరణ

సాక్షి, హైదరాబాద్: పోడు భూముల పంపిణీపై స్టే ఇచ్చేందుకు హైకోర్టు నిరాకరించింది. పోడు భూముల క్రమబద్ధీకరణలో చట్టం, నిబంధనలు పాటించాలని అధికారులను ఆదేశించింది. పూర్తి వివరాలతో కౌంటర్ దాఖలు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశిస్తూ, తదుపరి విచారణను జూన్ 22 కు వాయిదా వేసింది. పోడు పట్టాల పంపిణీలో అనేక అక్రమాలు జరుగుతున్నాయని, వాటిని అడ్డుకునేందుకు ఆ ప్రక్రియపై స్టే ఇవ్వాలని కోరుతూ ఫోరం ఫర్ గుడ్ గవర్నెన్స్ పద్మనాభరెడ్డి హైకోర్టులో ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం(పిల్) దాఖలు చేశారు. దీనిపై ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఉజ్జల్ భూయాన్, జస్టిస్ తుకారాంజీ ధర్మాసనం విచారణ చేపట్టింది. పోడు భూములకు నిబంధనలు పాటించకుండా పట్టాలివ్వడం చట్టవిరుద్ధ మని పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది వాదించారు. అటవీ హక్కుల చట్టం, నిబంధనలు, సుప్రీం తీర్పునకు విరుద్ధంగా ప్రభుత్వ మెమో ఉందన్నారు. కాగా, పట్టాలు పంపిణీని అడ్డుకోవద్దని కోరుతూ ఇందులో తుడుందెబ్బ వరంగల్ జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రవణ్‌కుమార్ ఇంప్లీడ్ పిటిషన్ వేశారు. ఈయన తరఫున న్యాయవాది ప్రభాకర్ వాదనలు వినిపిస్తూ, షెడ్యూల్ తెగల వారికి పథకాలు అందడం లేదన్నారు. వాదనలు విన్న ధర్మాసనం.. పోడు భూములకు పట్టాల పంపిణీపై స్టే ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తూ, విచారణను వాయిదా వేసింది.

నగల దుకాణం శాఖలపై ఐటీ దాడులు

పరిగి/షాద్‌నగర్/జడ్చర్ల: మహబూబ్‌నగర్, రంగారెడ్డి, వికారాబాద్ జిల్లాల్లో సోమవారం ఆదాయపన్ను అధికారులు ఒక నగల దుకాణం శాఖలపై ఏక కాలంలో దాడులు నిర్వహించారు. షాద్‌నగర్ పట్టణానికి చెందిన పలభట్ల సతీష్‌కుమార్ పరిగిలో నిర్వహిస్తున్న వెంకటరమణ జ్యువెలర్స్ దుకాణంలో మధ్యాహ్నం 2 గంటల నుంచి రాత్రి వరకు ఐటీ దాడులు నిర్వహించారు. ఆ జ్యువెలర్స్ బ్రాంచ్‌లపై ఏకకాలంలో దాడులు జరుగుతున్నాయి. ఆరుగురు ఉన్నత ఐటీ అధికారుల బృందం సోదాల్లో కీలక పత్రాలను స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు తెలిసింది.

నోట్ల రద్దు పూర్తిగా విఫలమైంది: ఎంపీ ఉత్తమ్

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: 2016 నవంబర్‌లో అమలు చేసిన నోట్ల రద్దు లక్ష్యాలన్నింటినీ సాధించడంలో విఫలమయ్యామని కేంద్ర ప్రభుత్వమే అంగీకరించిందని కాంగ్రెస్ ఎంపీ ఉత్తమ్ కుమార్ రెడ్డి తెలిపారు. లోక్‌సభలో సోమవారం తాను అడిగిన ప్రశ్నకు కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ మంత్రి అందించిన గణాంకాలు.. నోట్ల రద్దు లక్ష్యాలేవీ కేంద్ర ప్రభుత్వం సాధించలేదని స్పష్టంగా చూపిస్తున్నాయని చెప్పారు. దేశంలో నల్లధనం చలామణీని తగ్గించడం, డిజిటల్ ఆర్థిక వ్యవస్థను ప్రోత్సహించడమే ప్రభుత్వ లక్ష్యం అని ఆర్థిక మంత్రి తన లిఖితపూర్వక సమాధానంలో తెలిపారని ఆయన పేర్కొన్నారు. అయితే, నోట్ల రద్దు తర్వాత చెలామణీలో ఉన్న కరెన్సీ (సీఐసీ), చెలామణిలో ఉన్న నోట్ల విలువ (ఎన్ఐసీ) దాదాపు రెట్టింపు అయ్యాయని ఉత్తమ్ వివరించారు. చెలామణీలో ఉన్న కరెన్సీ 2016 మార్చిలో రూ.16,63,300 కోట్లు కాగా.. అది కాస్తా 2022 మార్చి నాటికి రూ.31,33,691 కోట్లు అయిందన్నారు. విధ్వంసకర పథకాన్ని అమలు చేసి సామాన్యులను ఇబ్బందులకు గురిచేసినందుకు గానూ ప్రధాని దేశ ప్రజలకు క్షమాపణలు చెప్పాలని డిమాండ్ చేశారు.

చరిత్రను చెరిపేస్తున్నారు

అదో గుట్ట.. దానిపై ఉన్న గుండ్లనే కాన్వాస్‌గా మలచి ఆదిమానవులు దానిపై పురివిప్పి నర్తించిన నెమలిని గీశారు.. ఘీంకరిస్తూ కదలాడిన ఏనుగును సాక్షాత్కరింపజేశారు.. భారీ అడవిదున్నలను నియంత్రించిన తమ సహచరుల వీరత్వాన్ని చూపారు. సుమారు పదివేల ఏళ్ల నాటి ఈ చిత్రాలు పాత రాతియుగం మొదలు క్రీ.పూ.2 వేల ఏళ్ల క్రితం విలసిల్లిన తొలి చారిత్రక యుగం వరకు వివిధ కాలాల్లో ఆదిమానవులు గీసినవి. కానీ ఇప్పుడు వాటిని రియల్ ఎస్టేట్ వెంచర్లు మింగేస్తున్నాయి.

- ఆదిమానవులు గీసిన చిత్రాలపై రియల్ ఎస్టేట్ విధ్వంసం!
- రాజధాని శివారు గుండ్లపోచంపల్లి వద్ద వెంచర్ల కోసం గుట్ట తొలగింపు.. ఇప్పటికే రెండు పెయింటింగ్ షెల్టర్లు కనుమరుగు
- అదృశ్యం అంచున మరో మూడు..
- ఆ స్థలాన్ని రక్షిత ప్రాంతంగా పురావస్తు శాఖ గుర్తించకపోవడం వల్లే ఈ దుస్థితి

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర రాజధానికి కూతవేటు దూరంలో చారిత్రక విధ్వంసం జరుగుతోంది. హైదరాబాద్‌కు 30 కి.మీ. దూరంలోని మేడ్చల్ జిల్లా గుండ్లపోచంపల్లిలో ఆదిమానవుల కాలం నాటి చిత్రకళ కనుమరుగవుతోంది. రియల్ ఎస్టేట్ వెంచర్లలో భాగంగా ఆదిమానవులు గీసిన చిత్రాలున్న గుట్ట శిథిలమవుతోంది. ఇప్పటికే రెండు కాన్వాస్‌లు మాయమవగా మరో మూడు విధ్వంసం అంచున నిలిచాయి. వాటిని పురావస్తు శాఖ రక్షిత ప్రాంతంగా గుర్తించకపోవడం వల్లే ఈ పరిస్థితి తలెత్తింది.

30 అడుగుల భారీ కాన్వాస్..

గుట్టమీద ఎక్కువ చిత్రాలున్న గుండు ఓ కాన్వాస్‌లాగా కనిపిస్తోంది. దాదాపు 30 అడుగుల పొడవు, 6 అడుగుల ఎత్తుతో ఈ కాన్వాస్ నిండా ఆదిమానవులు ఎరుపురంగుతో గీసిన చిత్రాలే కనిపిస్తున్నాయి. క్రీ.పూ.10 వేల ఏళ్ల నుంచి 4 వేల ఏళ్ల మధ్యలో విలసిల్లిన పాత రాతియుగం, క్రీ.పూ.4 వేల ఏళ్ల నాటి కొత్త రాతియుగం, ఆ తర్వాతి తొలి చారిత్రక యుగం.. ఇలా మూడు కాలాల్లో ఈ చిత్రాలు గీసినట్టు పరిశోధకులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. వీటిల్లో ఎక్కువగా అడవి దున్నల చిత్రాలున్నాయి. ఒక దున్న విడిగా ఉండగా, మరోచోట లావుగా ఉన్న దున్న ముందు మనిషి చేతిలో ఆయుధం పట్టుకుని నిలబడి ఉన్నాడు. దానికి ఓ పక్కన ఏనుగు చిత్రం కనిపిస్తోంది. దానికి దిగువన భారీ పింఛాన్ని విప్పిన నెమలి చిత్రం ఉంది. ఈ చిత్రం కొంత అస్పష్టంగా ఉంది. దాన్ని జిరాఫీ లేదా నీల్గాయ్ లాంటి జంతువుగా కూడా పరిశోధకులు భావిస్తున్నారు. వాటి చుట్టూ మరిన్ని చిత్రాలున్నాయి. వాటిలో పక్షులు, చెట్లు, చేపలు తదితర ఆకృతులున్నాయని అంటున్నారు. మరోపక్కన మనిషి రెండు చేతులతో రెండు భారీ జంతువుల మెడలు పట్టుకొని గాలిలో ఎత్తి పట్టుకున్నట్లు ఉంది. మరో కోణంలో చూస్తే మనుషులు చేతులను జతగా పట్టుకొని నర్తిస్తున్న అనుభూతి కూడా కలుగుతోంది.

2016లో చిత్రాల గుర్తింపు..

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఇప్పటివరకు దాదాపు 80 ప్రాంతాల్లో ఆదిమానవుల చిత్రాలు వెలుగుచూశాయి. 2016లో గుండ్ల పోచంపల్లికి చెందిన సాయికృష్ణ అనే రీసెర్చ్ స్కాలర్ గ్రామానికి 2 కి.మీ. దూరంలో ఉన్న మల్లన్నగుట్ట, చిత్రాలగుట్టలో ఆదిమానవులు గీసిన చిత్రాలతో ఉన్న ఐదు ప్రాంతాలను గుర్తించారు.

ప్రస్తుతం హైదరాబాద్ విస్తరించిన ప్రాంతంలో ఒకప్పుడు ఏనుగులు తిరిగేవనడానికి ఆదిమానవులు గీసిన ఈ చిత్రమే సాక్ష్యం.

▲ ఆదిమానవులు గీసిన చిత్రాల్లో ఏనుగు బొమ్మ ఉందంటే అప్పుడు, అక్కడ ఏనుగులు తిరగాడాయని స్పష్టమవుతోంది. ఇప్పటివరకు ఉమ్మడి మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా పరిధిలోని పోతనపల్లిలో తొలి చారిత్రక కాలానికి చెందిన చిత్రాల్లో, సిద్దిపేట సమీపంలోని దాసర్లపల్లిలో చారిత్రక యుగానికి చెందిన చిత్రాల్లో ఏనుగులు ఉన్నాయి. తాజాగా గుండ్లపోచంపల్లిలో ఆదిమానవులు గీసిన చిత్రాల్లోనూ అవి కనిపించడం విశేషం.

చట్టం ఏం చెబుతోంది? ప్రభుత్వ స్థలం కానప్పటికీ చరిత్రలో కీలక ప్రాధాన్యం ఉన్న ఆధారాలు ఉంటే ఆ ప్రాంతాన్ని పురావస్తు శాఖ రక్షిత ప్రాంతంగా గుర్తించే వీలుంది.

పురావస్తు శాఖ పరిరక్షించాలి..

పురాతన స్థలాలు, రక్షిత కట్టడాల పరిరక్షణ చట్టం ప్రకారం చారిత్రక ఆధారాలున్న స్థలాన్ని సేకరించి రక్షిత కట్టడంగా ప్రకటించొచ్చు. లేదా ప్రైవేటు వ్యక్తుల అధీనంలోనే ఉంచుతూ దాన్ని రక్షిత కట్టడంగా ప్రకటించొచ్చు. ఇలాంటి ప్రాంతాలు ప్రమాదంలో పడ్డప్పుడు పురావస్తు శాఖ వెంటనే స్వాధీనం చేసుకొని పరిరక్షించాలి. వాటిని ధ్వంసం చేయకుండా స్థల యజమానులతో మాట్లాడాలి.

– డాక్టర్ ఈమని శివనాగిరెడ్డి, ప్లీచ్ ఇండియా ఫౌండేషన్ సీఈఓ

అవి ధ్వంసమైతే ఆధారాలు దొరకవు..

గుండ్లపోచంపల్లిలో వెలుగుచూసిన ఆదిమానవుల చిత్రాలు అరుదైనవే. ఏనుగు, నెమలి బొమ్మలు రెండు, మూడుచోట్లనే కనిపించాయి. వాటి ఆధారంగా ఆదిమానవులకు సంబంధించి మరింత ఆసక్తి కలిగించే సమాచారం తెలుసుకునే వీలుంటుంది. అవి ధ్వంసమైతే అత్యంత విలువైన సమాచారాన్ని మనం చేజేతులా నాశనం చేసుకున్నట్టే. ప్రభుత్వం పరిరక్షణకు కదలాలి.

– బండి మురళీధర్‌రెడ్డి, ఆదిమానవుల రాతిచిత్రాల నిపుణుడు

ఆది మానవుల చిత్రాలు ఉన్నది ఈ గుట్టలోనే..

టీచర్స్ ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికలో పోలింగ్ 90%

అత్యధికంగా గద్వాలలో 97.15, అత్యల్పంగా హైదరాబాద్‌లో 82.25 శాతం

హైదరాబాద్‌లోని సరూర్‌నగర్‌లో ఓ పోలింగ్ కేంద్రం వద్ద బారులు తీరిన ఓటర్లు

సాక్షి, హైదరాబాద్/నాగర్‌కర్నూల్: మహబూబ్‌నగర్, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్ జిల్లాల ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గ ఎమ్మెల్సీ స్థానానికి సోమవారం జరిగిన ఎన్నికలో 90.40 శాతం పోలింగ్ జరిగింది. ఉదయం 8 గంటల నుంచి 10 గంటల వరకు నెమ్మదిగా సాగిన పోలింగ్ ఆ తర్వాత ఊపందుకుంది. సాయంత్రం 4 గంటల వరకు పోలింగ్ ముగిసే సమయానికి 9 జిల్లాల పరిధిలో సగటున 90.40 శాతం ఓటింగ్ నమోదైనట్లు అధికారులు పేర్కొన్నారు. అత్యధికంగా గద్వాల జిల్లాలో 97.15 శాతం, అత్యల్పంగా హైదరాబాద్ జిల్లాలో 82.25 శాతం పోలింగ్ నమోదైంది.

జిల్లాల వారీగా పోలింగ్ శాతం వివరాలిలా ఉన్నాయి

జిల్లా	పోలింగ్ శాతం
మహబూబ్‌నగర్	87.75
నాగర్‌కర్నూలు	93.96
వనపర్తి	93.48
గద్వాల్	97.15
నారాయణపేట్	93.77
రంగారెడ్డి	86.90
వికారాబాద్	94.76
మేడ్చల్	83.54
హైదరాబాద్	82.25

అరుణ్ పిళ్లై ఈడీ కస్టడీ పొడిగింపు

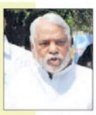
- కీలకవ్యక్తికి నోటీసులు ఇవ్వగానే ఈయన మాట మార్చారు
- బుచ్చిబాబుతో కలిసి విచారించాలి
- ప్రత్యేక కోర్టుకి విన్నవించిన ఈడీ న్యాయవాదులు

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ఢిల్లీ మద్యం కుంభకోణం కేసులో హైదరాబాద్ వ్యాపారవేత్త అరుణ్ పిళ్లై ఈడీ కస్టడీని ప్రత్యేక కోర్టు పొడిగించింది. పిళ్లై కస్టడీ ముగియడంతో ఈడీ అధికారులు సోమవారం రౌజ్ అవెన్యూ ప్రత్యేక కోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ వికాస్ ముందు హాజరుపరిచారు. ఈడీ తరఫున న్యాయవాదులు నవీన్‌కుమార్, జొహెబ్ హొస్సైన్ వాదనలు వినిపిస్తూ సౌత్‌గ్రూపులో కీలక వ్యక్తికి నోటీసులు జారీ చేయగానే తన వాంగ్మూలం ఉపసంహరణ పిటిషన్ దాఖలు దాఖలు చేశారని పరోక్షంగా కవితకు నోటీసులు జారీ అయిన తదుపరి ఇలా జరిగిందని ధర్మాసనానికి వివరించారు. సీసీ టీవీ సమక్షంలోనే పిళ్లైను విచారించామన్నారు. కేసు కీలక దశలో ఉందని ఆడిటర్ బుచ్చిబాబుతో కలిసి పిళ్లైని విచారించాల్సి ఉన్న కారణంగా కస్టడీని పొడిగించాలని కోరారు. మద్యం పాలసీ ముసాయిదా ఫోన్‌లోకి రావడం, హోటల్ సమావేశాలపై సౌత్‌గ్రూపులోని వారిని ప్రశ్నించాల్సి ఉందని తెలిపారు. తనని టార్చర్ చేశారని పిళ్లై ఆరోపిస్తున్నారని ఒకవేళ అలా చేస్తే మరో 12 సార్లు స్టేట్‌మెంట్లు ఎలా ఇచ్చారని ప్రశ్నించారు. విచారణ తర్వాతే పిళ్లై స్టేట్‌మెంట్లు రూఢీ చేసుకున్నామన్నారు. ఈడీ వాదనలతో పిళ్లై న్యాయవాదులు విభేదించారు. అనంతరం ఈ నెల 16 వరకూ పిళ్లైని ఈడీ కస్టడీకి న్యాయమూర్తి అనుమతించారు. ఈ నెల 15న విచారణకు రావాలని ఆడిటర్ బుచ్చిబాబుకు ఈడీ అధికారులు నోటీసులు ఇచ్చారు. గతంలో 9న విచారణకు రావాలని కోరగా బుచ్చిబాబు 13న వస్తానని అంగీకరించారని అయితే పిళ్లైను కోర్టులో హాజరు పరచాల్సి ఉండడంతో తేదీ మార్చినట్లు ఈడీ అధికారులు పేర్కొన్నారు. ఈ నెల 15న పిళ్లై, బుచ్చిబాబులను కలిపి ఈడీ విచారించనుండగా 16న విచారణకు రావాలని బీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్సీ కవితకు గత విచారణ సమయంలో ఈడీ స్పష్టం చేసిన విషయం విదితమే.

దర్యాప్తు సంస్థల దుర్వినియోగం

- పార్లమెంటులో బీఆర్ఎస్ ఆందోళన
- సభలో వాయిదా తీర్మానాలు.. కార్యక్రమాల స్తంభన
- ప్రతిపక్ష పార్టీలతో కలిసి నినాదాలు
- గాంధీ విగ్రహం వద్ద నిరసన
- రాజకీయం చేసేందుకే లిక్కర్ కేసు పొడిగింపు: కేకే

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: దర్యాప్తు సంస్థలను అడ్డం పెట్టుకొని దేశంలో బీజేపీ రాజకీయం చేస్తోందని బీఆర్ఎస్ ఎంపీలు మండిపడ్డారు. బీజేపీయేతర పాలిత రాష్ట్రాల్లోని ప్రభుత్వాలే లక్ష్యంగా ఈడీ, సీబీఐ లాంటి వాటిని ఉసిగొల్పుతున్నారని విమర్శించారు. ఈ మేరకు సోమవారం పార్లమెంటులో ఆందోళన చేపట్టారు. తొలుత పార్లమెంటు ఆవరణలోని గాంధీ విగ్రహం వద్ద దర్యాప్తు సంస్థల తీరుపై నిరసన తెలిపారు. ఆ తర్వాత ఉభయ సభల్లో కార్యకలాపాలను స్తంభింపజేసే ప్రయత్నం చేశారు. ఆయా అంశాలపై ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానాలపై చర్చించాలని పట్టుబట్టారు. ఇతర ప్రతిపక్ష పార్టీలతో కలిసి పెద్ద ఎత్తున నినాదాలు చేశారు. దీంతో ఉభయ సభలను తొలుత మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు, అనంతరం మంగళవారం ఉదయం 11 గంటలకు రాజ్యసభ చైర్మన్, లోక్‌సభ స్పీకర్‌లు వాయిదా వేశారు. అనంతరం విజయ్‌చౌక్‌లో పార్టీ ఎంపీలు జోగినపల్లి సంతోష్‌కుమార్, బడుగుల లింగయ్య యాదవ్‌లతో కలిసి బీఆర్ఎస్ పార్లమెంటరీ పార్టీ నేత కె.కేశవరావు మీడియాతో మాట్లాడారు.

రాజకీయం చేసేందుకే ఢిల్లీలో తమాషా

సీబీఐ, ఈడీలతో పాటు గవర్నర్లను తమకు అనుకూలంగా మార్చుకొని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను కేంద్రం వేధింపులకు గురిచేస్తోందని కేకే ఆరోపించారు. వీటిని అడ్డుకునేందుకు ప్రతిపక్ష పార్టీలతో కలిసి పెద్ద ఎత్తున ఉద్యమాన్ని చేపడతామని చెప్పారు. బీజేపీ ప్రజా వ్యతిరేక విధానాలను పార్లమెంటులో ఎండగడతామని అన్నారు. ఢిల్లీ మద్యం కుంభకోణంలో గత ఏడాది సెప్టెంబర్‌లోనే తొలి అరెస్టు జరిగినప్పటికీ, కావాలని రాజకీయం చేసేందుకు కేంద్రం కేసును పొడిగిస్తోందని ఆరోపించారు. ఈ కేసులో దర్యాప్తు, విచారణల గురించి ఎవరూ భయపడట్లేదని..కానీ సీబీఐ, ఈడీ లాంటి సంస్థలు చట్ట ప్రకారం పని చేయాల్సిన అవసరం ఉందని అన్నారు.

కేసీఆర్ ఆత్మస్థైర్యాన్ని దెబ్బతీసే ఆలోచన

గత తొమ్మిదేళ్లుగా కేంద్ర ప్రభుత్వం బీజేపీ పాలిత రాష్ట్రాలను ఒక మాదిరిగా.. బీజేపీయేతర పాలిత రాష్ట్రాలను మరో మాదిరిగా చూస్తోందని లింగయ్య యాదవ్ విమర్శించారు. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు జాతీయ హోదా సహా ఇతర అంశాలను కేంద్ర ప్రభుత్వం పట్టించుకోకపోవడంతో, మా నిధులు మాకు కావాలంటూ సీఎం కేసీఆర్ గళం విప్పారన్నారు. అప్పటినుంచి ప్రధాని మోదీ కక్ష సాధింపు చర్యలకు పాల్పడుతున్నారని విమర్శించారు. కేసీఆర్ ఆత్మస్థైర్యాన్ని దెబ్బతీయాలన్న ఆలోచనతోనే ఎమ్మెల్సీ కవితపైకి ఈడీని ఉసిగొల్పారని ఆరోపించారు. తమ పోరాటం ప్రజాస్వామ్యయుతంగా, న్యాయబద్ధంగా కొనసాగుతుందని స్పష్టం చేశారు.

అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్ పరీక్ష రద్దు!

పరీక్ష పేపర్ల లీకేజీని ప్రాథమిక దర్యాప్తులో తేల్చిన పోలీసులు

సాక్షి, హైదరాబాద్: వివిధ ప్రభుత్వ ఇంజనీరింగ్ విభాగాల్లో అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్, మున్సిపల్ అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్, టెక్నికల్ ఆఫీసర్, జూనియర్ టెక్నికల్ ఆఫీసర్ ఉద్యోగాల భర్తీకి సంబంధించి ఈనెల 5న టీఎస్‌పీఎస్సీ నిర్వహించిన అర్హత పరీక్ష రద్దు కానుంది. ఈ పరీక్ష ప్రశ్నపత్రాలు లీకైనట్టు పోలీసుల ప్రాథమిక దర్యాప్తులో బయటపడిన నేపథ్యంలో.. రద్దు చేయడమే మేలని టీఎస్‌పీఎస్సీ భావిస్తున్నట్టు తెలిసింది. మంగళవారం కమిషన్ ప్రత్యేక సమావేశాన్ని నిర్వహిస్తోంది. కమిషన్ చైర్మన్ జనార్దనరెడ్డితోపాటు సభ్యులు, కమిషన్ కార్యదర్శి, సంబంధిత అధికారులు ఇందులో పాల్గొననున్నారు. ప్రధానంగా అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్ పరీక్షకు సంబంధించిన అంశాలపైనే చర్చించనున్నారు. ప్రశ్నపత్రం లీకేజీ జరిగిన నేపథ్యంలో అభ్యర్థులకు ఇబ్బంది అయినా కూడా పరీక్షను రద్దు నిర్ణయమే సరైనదన్న అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతోంది. సమావేశం తర్వాత దీనిని అధికారికంగా ప్రకటించే అవకాశం ఉంది.

837 పోస్టులు.. 54,917 మంది అభ్యర్థులు..

టీఎస్‌పీఎస్సీ గత ఏడాది మొత్తం 837 అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్ ఉద్యోగాలకు నోటిఫికేషన్ ఇచ్చింది. 74,478 మంది దరఖాస్తు చేసుకోగా.. ఈ నెల 5న ఉదయం, మధ్యాహ్నం రెండు పరీక్షలు జరిగాయి. 54,917 మంది పరీక్షలు రాశారు.

ఏఈ పేపర్ లీక్

ఈ నెల 5న జరిగిన పరీక్ష రెండు పేపర్లు ముందే లీక్
ఈ రెండింటి ప్రశ్నపత్రాలను డౌన్‌లోడ్ చేసుకున్న ప్రవీణ్

- ఏఈ పేపర్ పలువురికి విక్రయం..
- టీచర్ రేణుక, ఆమె భర్తతో కలసి వ్యవహారం
- స్కామ్‌లో తొమ్మిది మంది అరెస్టు.. వీరిలో ఒకరు పోలీస్ కానిస్టేబుల్
- ఫోరెన్సిక్ విశ్లేషణ తర్వాతే స్పష్టత: డీసీపీ కిరణ్

సాక్షి, హైదరాబాద్: తెలంగాణ స్టేట్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ (టీఎస్‌పీఎస్సీ) ఈ నెల 5న నిర్వహించిన అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్స్ (ఏఈ సివిల్) పరీక్ష పేపర్లు లీకైనట్టు పోలీసులు తేల్చారు. టీఎస్‌పీఎస్సీ కార్యదర్శి వ్యక్తిగత సహాయకుడైన పి.ప్రవీణ్‌కుమార్ ఈ ప్రశ్నపత్రాలనే టీచర్ రేణుక, ఆమె భర్త లవుడ్యావత్ డాక్యాకు అందించాడని గుర్తించారు. వీటితోపాటు ప్రవీణ్‌కు చెందిన పెన్‌డ్రైవ్‌లో టౌన్ ప్లానింగ్ బిల్డింగ్ ఓవర్సీర్ పరీక్ష పేపర్ కూడా ఉందని, దాన్ని విక్రయించేందుకు అతను ఒప్పందం చేసుకున్నాడని ఆధారాలు సేకరించారు. హైదరాబాద్ సౌత్‌వెస్ట్ జోన్ డీసీపీ కిరణ్ సోమవారం రాత్రి టాస్క్‌ఫోర్స్ ఓఎస్డీ పి.రాధాకిషన్‌రావుతో కలసి లీకేజీ వ్యవహారం వివరాలను వెల్లడించారు.

కారుణ్య నియామకం కింద వచ్చి..

ఏపీలోని రాజమండ్రికి చెందిన పి.హరిశ్చంద్రరావు కుమారుడు ప్రవీణ్‌కుమార్. హరిశ్చంద్రరావు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో డీజీపీ కార్యాలయం ప్రెస్‌కు అదనపు ఎస్పీగా పనిచేశారు. ఆయన ఉద్యోగంలో ఉండగానే అనారోగ్యంతో మరణించడంతో కారుణ్య నియామకం కింద ప్రవీణ్‌కుమార్‌కు జూనియర్ అసిస్టెంట్ ఉద్యోగం వచ్చింది. బీటెక్ పూర్తిచేసిన ప్రవీణ్ 2017 నుంచి టీఎస్‌పీఎస్సీలో పనిచేస్తూ ప్రస్తుతం అసిస్టెంట్ సెక్షన్ ఆఫీసర్ హోదాలో కమిషన్ కార్యదర్శికి వ్యక్తిగత సహాయకుడిగా వ్యవహరిస్తున్నాడు. ఇక మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాకు చెందిన రేణుక 2018లో టీఎస్‌పీఎస్సీ నిర్వహించిన పరీక్ష ద్వారా గురుకుల హిందీ టీచర్‌గా ఎంపికై .. ప్రస్తుతం వనపర్తిలో విధులు నిర్వర్తిస్తోంది. ఆమె భర్త లవుడ్యావత్ డాక్యా వికారాబాద్‌లోని డీఆర్‌డీఏలో పనిచేస్తున్నాడు. టీఎస్‌పీఎస్సీ పరీక్షకు సిద్ధమైన నాటి నుంచీ రేణుక, ప్రవీణ్ మధ్య సన్నిహిత సంబంధాలు ఉన్నాయి. ఆమె తరచూ కమిషన్ కార్యాలయానికి వచ్చి ప్రవీణ్‌ను కలిసేది.

ల్యాన్ ద్వారా యాక్సెస్ చేసి..

టీఎస్‌పీఎస్సీ ఉద్యోగ పరీక్షల పేపర్లు లీక్ చేసేందుకు రేణుక, లవుడ్యావత్ డాక్యా పథకం వేశారు. పేపర్లను తమకు ఇవ్వాలని ప్రవీణ్‌ను రేణుక కోరింది. టీఎస్‌టీఎస్‌లో ఔట్ సోర్సింగ్ విధానంలో నెట్‌వర్క్ అడ్మిన్‌గా పనిచేస్తున్న అట్ల రాజశేఖర్‌తో ప్రవీణ్ కలిసి పేపర్ లీకేజీకి మార్గాలు అన్వేషించాడు. పరీక్ష పేపర్లన్నీ కమిషన్ కాన్ఫిడెన్షియల్ సెక్షన్‌లోని కంప్యూటర్‌లో ఉంటాయి. ఈ సెక్షన్‌కు నేతృత్వం వహించే కస్టోడియన్ శంకరలక్ష్మి తన కంప్యూటర్ పాస్‌వర్డ్, యూజర్ ఐడీలను నిత్యం వినియోగించే పుస్తకం చివరి పేజీలో రాసి పెట్టుకున్నారు. ఈ విషయం తెలిసిన ప్రవీణ్ ఆమె కార్యదర్శి పేషీకి వచ్చినప్పుడు.. ఆమె పుస్తకం నుంచి తస్కరించాడు. ప్రవీణ్ కంప్యూటర్ నుంచే శంకరలక్ష్మి కంప్యూటర్‌ను యూజర్ ఐడీ, పాస్‌వర్డ్‌తో యాక్సెస్ చేశాడు. ఇద్దరూ కలిసి ఆ కంప్యూటర్‌లో నుంచి ఏఈ పరీక్షకు సంబంధించిన జనరల్ స్టడీస్, సివిల్ పేపర్లను, టౌన్ ప్లానింగ్ బిల్డింగ్ ఓవర్సీర్ పరీక్ష పేపర్‌ను కాపీ చేసుకున్నారు. ప్రవీణ్ వీటిని తన పెన్‌డ్రైవ్‌లో వేసుకున్నాడు. ఏఈ పరీక్ష ప్రశ్నపత్రాలను ప్రింట్ ఔట్ తీసుకున్నాడు.

ప్రవీణ్

ఇంట్లోనే చదివించి, దగ్గరుండి పరీక్ష రాయించి..

మరోవైపు టీచర్ రేణుక, లవుడ్యావత్ డాక్యా ఏఈ పరీక్ష పేపర్లు విక్రయించేందుకు ప్రయత్నాలు మొదలుపెట్టారు. రేణుక సోదరుడు, మాన్సూర్‌పల్లి తండా సర్పంచ్ కుమారుడైన కేతావత్ రాజేశ్వర్‌నాయక్‌ను.. అతడి ద్వారా మేడ్చల్ ఠాణాలో కానిస్టేబుల్‌గా పనిచేస్తున్న కేతావత్ శ్రీనివాస్ (రాజేశ్వర్ సోదరుడు)ను సంప్రదించి ఏఈ పేపర్ విషయం చెప్పారు. ఎస్సై పరీక్షకు సిద్ధమవుతున్న శ్రీనివాస్.. తనకు ఏఈ పేపర్ వద్దని చెప్పి, పరిచయస్తులైన కేతావత్ నీలేశ్‌నాయక్, పత్లావత్ గోపాల్‌నాయక్‌ల పేర్లు చెప్పాడు. దీనితో వారిని సంప్రదించిన రేణుక, డాక్యా రూ.13.5 లక్షలకు ఒప్పందం కుదుర్చుకుని అడ్వాన్స్ తీసుకున్నారు. ఏఈ పేపర్లు ప్రింట్ తీసుకున్న ప్రవీణ్.. ఈ నెల 2న రేణుక, డాక్యాలకు ఫోన్ చేసి చెప్పాడు. అప్పుడు మహబూబ్‌నగర్‌లో ఉన్న వారిద్దరూ వెంటనే బాలాపూర్ వరకు వచ్చి ప్రవీణ్‌ను కలిశారు. ఏఈ పరీక్ష పేపర్లు తీసుకుని రూ.5 లక్షలు ఇచ్చారు. నీలేశ్, గోపాల్‌తో పాటు నీలేశ్ సోదరుడు రాజేంద్రనాయక్‌లను గండీడ్ మండలం పంచగల్ తండాలోని తమ ఇంటికి తీసుకువెళ్లారు. 5న ఉదయం డాక్యా అభ్యర్థులను వెంటపెట్టుకుని సరూర్‌నగర్‌లోని పరీక్ష కేంద్రం వరకు వచ్చి.. పరీక్ష రాయించాక విడిచిపెట్టాడు.

టీఎస్‌పీఎస్సీ ఉద్యోగులు ఇద్దరిపై వేటు

అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్ పేపర్ల లీక్ వ్యవహారంలో ఇద్దరు ఉద్యోగులపై టీఎస్‌పీఎస్సీ వేటు వేసింది. అసిస్టెంట్ సెక్షన్ ఆఫీసర్ ప్రవీణ్‌కుమార్‌ను సస్పెండ్ చేయడంతోపాటు శాఖాపరమైన విచారణకు ఆదేశించింది. ఔట్‌సోర్సింగ్ విధానంలో కంప్యూటర్ నెట్‌వర్క్ ఎక్స్‌పర్ట్‌గా పనిచేస్తున్న రాజశేఖర్‌రెడ్డిని ఉద్యోగం నుంచి శాశ్వతంగా తొలగించింది. ఇక ఈ వ్యవహారంలో భాగస్వాములైన గురుకుల టీచర్ రేణుక, పంచాయతీ రాజ్ శాఖ ఉద్యోగి, పోలీస్ కానిస్టేబుల్ ముగ్గురూ ప్రభుత్వ ఉద్యోగులే కావడంతో.. వారిపైనా చర్యలు తీసుకునేందుకు సంబంధిత శాఖలు సిద్ధమయ్యాయి.

మరికొన్ని పేపర్ల లీకేజీపై అనుమానాలు

6న తేదీన మళ్లీ ప్రవీణ్‌ను కలిసిన రేణుక, ఆమె భర్త ప్రశ్నపత్రాల కాపీలతోపాటు మరో రూ.5 లక్షలు ఇచ్చారు. పేపర్ల లీకేజీపై అనుమానం వచ్చిన టీఎస్‌పీఎస్సీ శనివారం పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసింది. సెంట్రల్ జోన్ టాస్క్‌ఫోర్స్ ఇన్‌స్పెక్టర్ ఎస్.రఘునాథ్ నేతృత్వంలోని బృందం.. ప్రవీణ్, రాజశేఖర్, రేణుక, లవుడ్యావత్ డాక్యా, రాజేశ్వర్, నీలేశ్, గోపాల్, శ్రీనివాస్, రాజేందర్‌లను అరెస్టు చేసింది. వారి నుంచి పెన్‌డ్రైవ్‌లు, ల్యాప్‌టాప్‌లు, మొబైల్ ఫోన్లు స్వాధీనం చేసుకుంది. ప్రవీణ్ పెన్‌డ్రైవ్‌ను పరిశీలించిన పోలీసులు.. అందులో టౌన్ ప్లానింగ్ బిల్డింగ్ ఓవర్సీర్ పరీక్ష పేపర్ ఉందని, దాన్ని విక్రయించడానికి ప్రయత్నించాడని గుర్తించారు. ప్రవీణ్ కంప్యూటర్‌ను ఫోరెన్సిక్ పరీక్షలకు పంపారు. ఆ నివేదిక అందిన తర్వాత.. అతను, రాజశేఖర్ ఎవరెవరి కంప్యూటర్లను యాక్సస్ చేశారు? ఏమేం పేపర్లు డౌన్‌లోడ్ చేశారనేది తేలుతుందని డీసీపీ వెల్లడించారు.

ఏ బోర్డు.. ఎంత భద్రం!

నియామక సంస్థల పరిస్థితిపై ప్రభుత్వం దృష్టి

- టీఎస్‌పీఎస్సీ వ్యవహారం నేపథ్యంలో లోతైన పరిశీలనకు నిర్ణయం
- ఉద్యోగులు, సాంకేతికత, గోప్యత తదితరాలపై సమీక్ష
- నేడు చైర్మన్లు, ఉన్నతాధికారులతో సీఎస్ ప్రత్యేక సమావేశం

సాక్షి, హైదరాబాద్: తెలంగాణ స్టేట్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ (టీఎస్‌పీఎస్సీ)లో కంప్యూటర్ల నుంచి ప్రశ్నపత్రాల తస్కరణ వ్యవహారంతో రాష్ట్ర సర్కారు అప్రమత్తమైంది. ఈ వ్యవహారం ప్రభుత్వానికి మచ్చగా మారుతుందేమోనన్న ఉద్దేశంతో ముందు జాగ్రత్తగా వాస్తవ పరిస్థితుల విశ్లేషణకు ఉపక్రమించింది. వివిధ ప్రభుత్వ శాఖల్లో 80 వేలకు పైగా ఉద్యోగ ఖాళీల భర్తీని ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకున్న ప్రభుత్వం.. ఆ మేరకు నియామక సంస్థలకు బాధ్యతలు అప్పగించింది. రాష్ట్రంలో నాలుగు నియామక సంస్థలున్నాయి. టీఎస్‌పీఎస్సీ, తెలంగాణ స్టేట్ లెవల్ పోలీస్ రిక్రూట్‌మెంట్ బోర్డు (టీఎస్ఎల్‌పీఆర్‌బీ), తెలంగాణ రెసిడెన్షియల్ ఎడ్యుకేషన్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ రిక్రూట్‌మెంట్ బోర్డు (టీఆర్ఈఐఆర్‌బీ), తెలంగాణ మెడికల్ అండ్ హెల్త్ సర్వీసెస్ రిక్రూట్‌మెంట్ బోర్డు (టీఎంహెచ్ఎస్ఆర్‌బీ)ల ద్వారా ఉద్యోగ నియామకాలు కొనసాగుతున్నాయి. తాజా పరిణామాల నేపథ్యంలో వాటి పనితీరును సమీక్షించాలని, ఏ బోర్డు..ఎంత భద్రమో క్షుణ్ణంగా పరిశీలించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఇందులో భాగంగా మంగళవారం నియామక సంస్థల చైర్మన్లు, సంబంధిత ఉన్నతాధికారులతో ప్రత్యేక సమావేశాన్ని నిర్వహించనుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి శాంతికుమారి అధ్యక్షతన సమావేశం జరగనుంది.

మానవ వనరులపై నిఘా...?

ప్రస్తుతం చాలా ఉద్యోగ ప్రకటనలకు సంబంధించి దరఖాస్తుల స్వీకరణ పూర్తికాగా, కొన్నింటికి ప్రాథమిక పరీక్షలు నిర్వహించడంతో తదుపరి దశకు చేరుకున్నాయి. నియామక సంస్థల్లో మానవ వనరులు, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, గోప్యత అనేవి అత్యంత కీలకం. ఆయా అంశాల్లో ఎలాంటి పొరపాట్లు జరిగినా నియామక సంస్థల ప్రతిష్ట దెబ్బతినడంతో పాటు, ఎన్నో ఆశలతో, కఠోర దీక్షతో సన్నద్ధమైన అభ్యర్థులకు అన్యాయం జరుగుతుంది. తాజాగా టీఎస్‌పీఎస్సీ ఉద్యోగులే కంప్యూటర్లు హ్యాక్ చేయడంతో పాటు ప్రశ్నపత్రాన్ని బయటకు లీక్ చేశారనే అభియోగాలున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో మిగతా బోర్డుల్లో మానవ వనరుల పరిస్థితి, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం తీరును సమీక్షించేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉపక్రమించింది. బోర్డుల వారీగా ఉద్యోగులు, వారి అర్హతలు, బాధ్యతలు, అధికారాలపై పూర్తిస్థాయి నివేదికలు తెప్పించుకోవాలని నిర్ణయించింది. ప్రస్తుతం టీఎస్‌పీఎస్సీలో శాశ్వత ప్రాతిపదికన పనిచేసే ఉద్యోగుల సంఖ్య తక్కువగా ఉండటంతో అవుట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులను నియమించుకున్నట్లు తెలుస్తోంది. ఇతర బోర్డుల పరిస్థితిని కూడా సమీక్షించి, తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలపై తగిన సూచనలు చేయాలని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. మరోవైపు నియామక సంస్థలు సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఎక్కడ్నుంచి తీసుకుంటున్నాయి? బయటి నుంచి ఈ మేరకు సహకారం తీసుకుంటున్నాయనే కోణంలో ప్రభుత్వం పరిశీలించనుంది.

క్లుప్తంగా...

బుద్ధవనానికి రండి

దలైలామాకు ఆహ్వానం

దలైలామాకు జ్ఞాపిక అందిస్తున్న లక్ష్మయ్య

సాక్షి, హైదరాబాద్: నాగార్జునసాగర్ తీరంలో ప్రతిష్టాత్మకంగా రూపొందించిన బుద్ధవనాన్ని సందర్శించాలని ఆ ప్రాజెక్టు ప్రత్యేకాధికారి మల్లేపల్లి లక్ష్మయ్య బౌద్ధ ఆధ్యాత్మికవేత్త దలైలామాను ఆహ్వానించారు. సోమవారం హిమాచల్‌ప్రదేశ్‌లోని ధర్మశాలలో ఆయన, బౌద్ధ విషయ నిపుణుడు డాక్టర్ ఈమని శివనాగిరెడ్డి తదితరులతో కలిసి దలైలామాతో భేటీ అయ్యారు. 2006లో జరిగిన కాలచక్ర మహాసమ్మేళనంలో పాల్గొనేందుకు వచ్చినప్పుడు దలైలామా బుద్ధవనం ప్రాంగణంలో నాటిన బోధి మొలక ప్రస్తుతం పెద్ద వృక్షంగా మారిన ఫొటోలను ఆయనకు చూపించారు.

అమ్మకోసం ఉద్యోగం వదిలి

తల్లితో కలిసి స్కూటర్‌పై తీర్థయాత్రలు

నిజామాబాద్ సిటీ: అమ్మకోసం లక్ష రూపాయల జీతం వదిలిపెట్టి తండ్రి స్కూటర్‌పై తల్లితో తీర్థయాత్రలకు బయలుదేరాడు ఓ కొడుకు. యాత్రలో భాగంగా సోమవారం తల్లీకొడుకులు నిజామాబాద్‌కు చేరుకున్నారు. కర్ణాటక రాష్ట్రం మైసూర్‌కు చెందిన దక్షిణామూర్తి కృష్ణకుమార్ సాఫ్ట్‌వేర్ ఉద్యోగం చేసేవాడు. తల్లికి చిన్నప్పటి నుంచి దేశంలోని పుణ్య క్షేత్రాలన్నీ చూడాలని కోరిక. దీంతో ఆమె కుమారు డు ఉద్యోగం వదులుకుని తండ్రి జ్ఞాపకార్థంగా ఉంచుకున్న స్కూటర్‌పై 2018 జనవరి 16న తీర్థయాత్ర మొదలుపెట్టాడు. ఇప్పటివరకు కర్ణాటక, తమిళనాడు, ఆంధ్రప్రదేశ్, ఒడిశా, ఛత్తీస్‌గఢ్, జార్ఖండ్, పశ్చిమ బంగ్లా, సిక్కిం, గోవా, కేరళ, మేఘలయా, త్రిపుర, మణిపూర్, మిజోం నేపాల్, భూటాన్, మయన్మార్ దేశాలలో పుణ్యక్షేత్రాలను తల్లికి చూపించాడు. తల్లి కోరికను నెరవేరుస్తున్న కొడుకు ప్రేమను.. చూసిన వారు మెచ్చుకుంటున్నారు.

చల్లగరిగలో ఆస్కార్ పండుగ

- 'నాటు..నాటు' రచయిత చంద్రబోస్ స్వగ్రామంలో వేడుకలు
- బాణసంచా పేల్చి, మిఠాయిలు పంచిన స్నేహితులు, గ్రామస్తులు
- పుస్తక పఠనం, భజన పాటలతోనే ఈ స్థాయికి..

చంద్రబోస్ ఇల్లు.. పక్కనే గ్రంథాలయం, శివాలయం

చల్లగరిగ గ్రామం

వరంగల్ డెస్క్: పాఠశాల.. గ్రంథాలయం.. శివాలయం.. ఈ మూడూ ఒకరి జీవితంతో ఎంతో ముడిపడి ఉన్నాయి. చదువు నేర్పింది పాఠశాల అయితే.. భాష, యాసను నేర్పింది గ్రంథాలయం.. ఆధ్యాత్మికతను ఒంటబట్టించింది శివాలయం. ఈ మూడింటినీ, ఆయన్ను వేర్వేరుగా చూడలేం అంటున్నారు ఆ గ్రామస్తులు. ఆయన ఎవరో కాదు.. విశ్వ వేదికపై చెలరేగి బెస్ట్ ఒరిజినల్ సాంగ్ కేటగిరీలో ఆస్కార్ అవార్డు దక్కించుకున్న 'నాటు.నాటు' పాట రచయిత చంద్రబోస్. 'మౌనంగానే ఎదగమనీ.. మొక్క నీకు చెబుతుంది.. ఎదిగిన కొద్దీ ఒదగమనీ..అర్థమందులో ఉంది..' అన్న పాటలో ఆయన వ్యక్తిత్వం ఇమిడి ఉందంటూ గుర్తు చేసుకుంటున్నారు ఆయన బాల్య స్నేహితులు. చంద్రబోస్ పాటకు ఆస్కార్ అవార్డు దక్కడంతో ఆయన స్వగ్రామం జయశంకర్ భూపాలపల్లి జిల్లా చిట్యాల మండలం చల్లగరిగ సోమవారం పండుగ చేసుకుంది. బాణసంచా కాల్చి వేడుకలు జరుపుకొంది.

గ్రంథాలయంలో పఠనం.. శివాలయంలో భజనలు

చంద్రబోస్‌గా సుపరిచితమైన కనుకుంట్ల సుభాష్ చంద్రబోస్ తండ్రి నర్సయ్య ఉపాధ్యాయుడు. తల్లి మదనమ్మ గృహిణి. వీరికి నలుగురు (రాజేందర్, కోటేశ్వర్‌రావు, స్వరూప, చంద్రబోస్) సంతానం కాగా చంద్రబోస్ ఆఖరివాడు. ఒకటినుంచి పదో తరగతి వరకు స్వగ్రామమైన చల్లగరిగలోనే చదివాడు. గ్రామంలో చంద్రబోస్ ఇంటిని ఆనుకునే గ్రంథాలయం, దానికి ఆనుకుని శివాలయం ఉంటాయి. పాఠశాల ముగియగానే గ్రంథాలయానికి వెళ్లేవాడు. చందమామ, బొమ్మరిల్లు, పురాణ గాథలు.. ఇలా గ్రంథాలయంలోని ప్రతి పుస్తకాన్ని చదివేవాడు. ఆ సమయంలోనే చిన్న చిన్న కవితలు, కథలు రాసి గ్రంథాలయంలో ఉంచేవాడని, తను రాసినవి ఎవరైనా చదువుతున్నారా.. లేదా అన్నది కిటికీలోనుంచి చూసేవాడని బాల్య మిత్రుడు దావు వీరారెడ్డి తెలిపారు. ఇక ప్రతి సోమవారం శివాలయంలో భజనలు చేసేవారు. ఇందులో చంద్రబోస్ లేకుండా భజన సాగేది కాదు. తండ్రి తబలా కొడుతుంటే చంద్రబోస్ పాటలు, కీర్తనలు పాడేవాడని, ఇంటిల్లిపాదికీ ఆధ్యాత్మిక భావన ఎక్కువని గ్రామస్తులు చెప్పుకొచ్చారు. హార్మోనియం, కంజర బాగా కొట్టేవాడని తెలిపారు. చంద్రబోస్‌లో సాహిత్య కాంక్ష పెరగడానికి, పాటల రచయితగా ఎదగడానికి గ్రంథాలయం, శివాలయమే కారణమని, ఇవి లేకుండా చంద్రబోస్ ప్రస్థానాన్ని ఊహించుకోలేమని గ్రామానికి చెందిన రాజమౌళి చెప్పారు. హైదరాబాద్‌లో డిప్లొమా, ఇంజనీరింగ్ చదివి..ఆ తర్వాత సినీ రంగ ప్రవేశం చేశారని తెలిపారు.

విశ్వవేదికపై గ్రామ ప్రతిష్ట

మారుమూల గ్రామమైన చల్లగరిగకు చెందిన చంద్రబోస్ పేరు విశ్వవేదికపై మారుమోగడంతో యావత్ గ్రామం సంబరాల్లో మునిగిపోయింది. చంద్రబోస్ వేదికపై నిల్చుని ఆస్కార్ అవార్డు అందుకున్న క్షణాలను టీవీల్లో చూసిన గ్రామస్తులు పులకించిపోయారు. ఏదో ఒకరోజు చంద్రబోస్ గ్రామానికి పేరు ప్రఖ్యాతులు తెస్తారని ఆశించిన బాల్య స్నేహితులు, గ్రామస్తులు అది నిజం కావడంతో.. చంద్రబోస్ ఇంటి ముందు బాణసంచా కాల్చి, మిఠాయిలు పంచి సంబరాలు జరుపుకున్నారు.

మార్గదర్శి మదనమ్మే..

చంద్రబోస్‌కు అన్నివిధాలా మార్గదర్శి ఆయన తల్లి మదనమ్మేనని చెప్పొచ్చు. భర్త టీచర్ అయినా.. వచ్చేది కొద్దిపాటి జీతమే. పెద్ద కుటుంబానికి అది ఎటూ సరిపోకపోయేది. దీంతో ఆమె ఉదయం కూలి పనులకు వెళ్లేవారని, సెలవు రోజుల్లో చంద్రబోస్ కూడా తల్లితో కలిసి వెళ్లేవాడని గ్రామస్తులు తెలిపారు. మదనమ్మ ఎంతో క్రమశిక్షణతో పిల్లల్ని పెంచారని, అందుకే నలుగురు పిల్లల్లో ఎవరికీ కించింత గర్వం కనిపించదని చెప్పారు. మదనమ్మ మూడేళ్ల క్రితం మరణించగా.. నర్సయ్య ప్రస్తుతం హైదరాబాద్‌లోనే కుమారుల వద్ద ఉంటున్నారు.

ఏ కార్యక్రమమైనా బోస్ పాట పాడాల్సిందే

గ్రామంలో కానీ, పాఠశాలలో కానీ ఏదైనా కార్యక్రమం జరిగితే చంద్రబోస్ పాట పాడాల్సిందే. తోటి విద్యార్థులందరూ బోస్ ఎక్కడంటూ వెతికేవాళ్లు. మా ఇద్దరివీ పక్కపక్క ఇళ్లే. పదవ తరగతి వరకు కలిసి చదువుకున్నాం. తర్వాత ప్రాణస్నేహితులమయ్యాం. ఇప్పుడు ఆ స్థాయిలో ఉన్నా ఫోన్ చేసి గ్రామ విషయాలు మాట్లాడతాడు. నాటు నాటు పాటకు తప్పకుండా ఆస్కార్ అవార్డు వస్తుందని కూడా ఫోన్ చేసి చెప్పాడు. ఇప్పుడు అవార్డు రావడం.. నా స్నేహితుడు అందుకోవడంతో మాటలు రావడం లేదు.

– దావు వీరారెడ్డి, బాల్య స్నేహితుడు

క్రమశిక్షణకు మారు పేరు

నేను చంద్రబోస్‌ను చిన్నప్పటి నుంచి చూస్తున్నా. క్రమశిక్షణకు మారు పేరుగా ఉండేవాడు. పాఠశాల నుంచి రాగానే గ్రంథాలయంలో పుస్తకాలు చదివేవాడు. గ్రామంలో జరిగే ప్రతి కార్యక్రమంలో పాల్గొనేవాడు. భజన పాటలు ఎంతో హృద్యంగా ఆలపించేవాడు.

– రాజమౌళి, గ్రామ గ్రంథాలయ కమిటీ చైర్మన్

సైన్యానికి దన్నుగా స్వయ

దేశంలోనే తొలిసారి నాలుగు కాళ్ల రోబో, ఎక్సోస్కెలిటన్ నమూనాలు సిద్ధం

- డీఆర్‌డీవో అనుబంధ సంస్థలతో కలసి రూపొందించిన స్వయ రొబోటిక్స్
- నమూనాల పనితీరును పరిశీలించిన రక్షణశాఖ సలహాదారు డాక్టర్ జి.సతీశ్‌రెడ్డి
- రక్షణ రంగంలో రానున్న కాలం రోబోలదే

రొబోటిక్స్ నమూనాలను పరిశీలిస్తున్న డాక్టర్ సతీశ్‌రెడ్డి

సాక్షి, హైదరాబాద్: రక్షణరంగ అవసరాల కోసం దేశంలోనే తొలిసారిగా నాలుగు కాళ్ల రోబో, సైనికులు ధరించగల ఎక్సోస్కెలిటన్ నమూనాలు సిద్ధమయ్యాయి. డీఆర్‌డీవో అనుబంధ సంస్థలైన రీసెర్చ్ అండ్ డెవలప్‌మెంట్ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్, డిఫెన్స్ బయో–ఇంజనీరింగ్ అండ్ ఎలక్ట్రో మెడికల్ లేబొరేటరీల సహాయ సహకారాలతో హైదరాబాద్‌కు చెందిన స్టార్టప్ సంస్థ స్వయ రొబోటిక్స్ వీటిని రూపొందించింది. ఈ నమూనాలను రక్షణశాఖ సలహాదారు, డీఆర్‌డీవో మాజీ చైర్మన్ డాక్టర్ జి.సతీశ్‌రెడ్డి సోమవారం ఆయన పరిశీలించారు. రక్షణ, డీఆర్‌డీవో వర్గాలతో కలసి రోబో తయారీ అభివృద్ధి పనులను సమీక్షించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ రక్షణ రంగంలో రానున్న కాలంలో రోబోలదే కీలకపాత్రని స్పష్టం చేశారు. ప్రతికూల భౌగోళిక పరిస్థితులను అధిగమించి నిఘా పనులు చేసేందుకు, సైనికుల మోతబరువును తగ్గించడంలోనూ రోబోల సేవలు ఎంతగానో ఉపయోగపడతాయన్నారు. ''అతితక్కువ కాలంలో స్వయ రొబోటిక్స్ వీటిని (రోబో, ఎక్సోస్కెలిటన్లను) రూపొందించడం హర్షణీయం. దేశ రొబోటిక్స్ రంగం పురోగతికి ఇలాంటి భాగస్వామ్యాలు ఎంతో ఉపయోగపడతాయి. క్షేత్ర పరీక్షలు వేగంగా పూర్తి చేసి అటు రక్షణ, ఇటు పరిశ్రమ వర్గాలకు ఉపయోగపడే ఈ రకమైన రోబోలను వేగంగా అభివృద్ధి చేయాలని అనుకుంటున్నాం''అని సతీశ్‌రెడ్డి చెప్పారు. డీఆర్‌డీవో 'మేకిన్ ఇండియా'కార్యక్రమంలో భాగంగా స్వయ రొబోటిక్స్ వంటి ప్రైవేటు సంస్థలతో రోబోలను తయారు చేయడం ఇదే మొదటిసారి.

ప్రస్తుతం ఇలాంటి సైనిక రోబోలను అమెరికా, స్విట్జర్లాండ్‌ల నుంచి దిగుమతి చేసుకుంటుండగా లేహ్, లద్దాఖ్ లాంటి ప్రాంతాల్లో అవి పనిచేయలేవు. ఎందుకంటే వాటిని నిర్దిష్ట పరిసరాల్లోనే పనిచేసేలా రూపొందించారు. పైగా వాటిల్లో ఫీచర్లు కూడా తక్కువ. ఈ ఇబ్బందులను అధిగమించేందుకు స్వయ రోబోలు ఉపయోగపడతాయని అంచనా.

రెండేళ్లలో మిలటరీకి: విజయ్ శీలం

రక్షణ శాఖ అవసరాలకోసం సిద్ధం చేసిన రోబో నమూనా తొలి తరానిదని.. మరిన్ని ఫీచర్లు, సామర్థ్యాలను జోడించేందుకు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని స్వయ రొబోటిక్స్ వ్యవస్థాపక మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ విజయ్ ఆర్. శీలం తెలిపారు. అమెరికాలో బోస్టన్ డైనమిక్స్‌తో పాటు ఇతర దేశాల్లోని కొన్ని సంస్థలు కూడా ఇలాంటి రోబోలు తయారు చేస్తున్నా... మిలటరీ అవసరాల కోసం తామే తొలిసారి తయారు చేశామని ఆయన 'సాక్షి'తో మాట్లాడుతూ చెప్పారు. సైనికులు వాడే ఆయుధాలు, సమాచార పరికరాలను ఈ రోబో సునాయాసంగా మోసుకెళ్లగలదని, ప్రమాదకర పరిస్థితుల్లోనూ శత్రు స్థావరాలను పరిశీలించి రాగలదని ఆయన తెలిపారు. జమ్మూకశ్మీర్ సరిహద్దులపై నిఘా ఉంచే రోబోలను ఇతర ప్రాంతాల నుంచి కూడా నియంత్రించొచ్చని వివరించారు. తొలి తరం నమూనాలో నడక మాత్రమే సాధ్యమవుతుందని, సమీప భవిష్యత్తులోనే వాటికి చూపును కూడా అందించే ప్రయత్నం చేస్తున్నామన్నారు. అన్నీ సవ్యంగా సాగితే ఇంకో రెండేళ్లలో ఈ రోబో సైన్యానికి సేవలందించే అవకాశం ఉందన్నారు. పాదాల్లో ఏర్పాటు చేసిన సెన్సర్లు, ఇతర పరికరాల ద్వారా ఈ రోబో నేల, కాంక్రీట్, రాయిల మధ్య తేడాలను గుర్తించి నడకను నియంత్రించుకోగలదని వివరించారు.

Published and Printed by V. Murali on behalf of Jagati Publications Limited, Printed at Jagati Publications Limited, Sakshi Press, Plot no. D-75 & E-52, Industrial Estate (APIE), Balanagar, Medchal Dist. and Published at 6-3-249/1, Sakshi Towers, Road No. 1, Banjara Hills, Hyderabad - 500 034, Editor: V. Murali, (Responsible for selection of News under the PRB Act) Phone No. +91-40-23256000 (30). RNI Reg No. TELTEL/2008/23482.